1.400.000 TL.

POPÜLER SİNEMA DERGİSİ

sinema

I SSN 1300-8161

Yeşilçam'da Bizans filmleri

Steven Soderbergh

19. İstanbul Film Festivali

Christina Ricci bir Tim Burton fantazisinde

"Sleepy Hollow"

90'lar Türk sineması

Körfez Savaşı'na farklı bakış

"Three Kings"

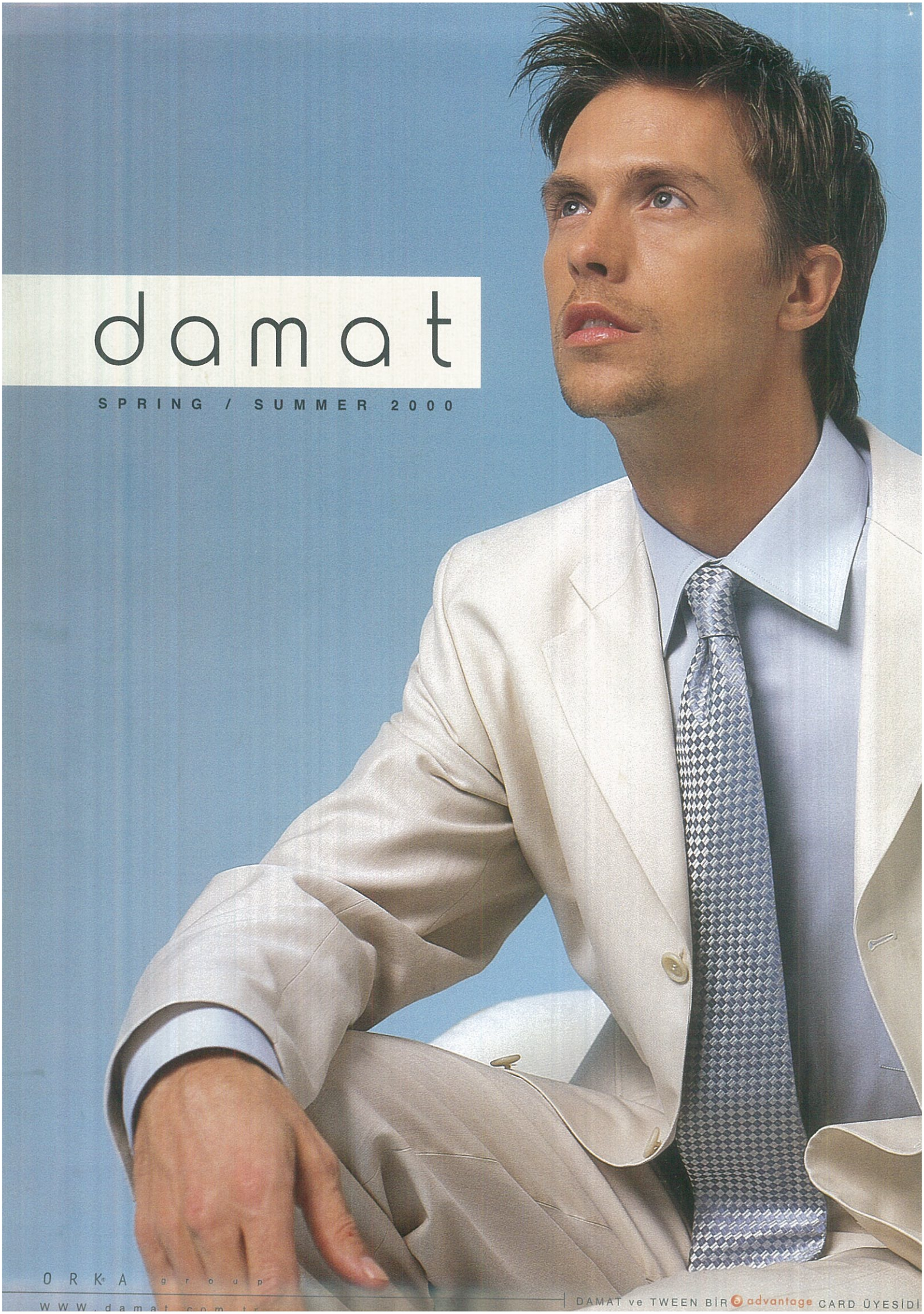
damat
SPRING / SUMMER 2000
ORKA group
www.damat.com.tr
DAMAT ve TWEEN BİR advantage CARD ÜYESİDİ

Hayata 15 gün ara...
Şimdi festival zamanı.
TV
19. Uluslararası
İstanbul Film Festivali
Ana Sponsoru
İSTANBUL
KÜLTÜR
VE SANAT
VAKFI
TURKCELL
Çünkü iletişim çok şeyi değiştirir

Telepati Kredi Kartı

yatı

3.KUŞAK

Kredi kartınız sadece para harcamaya mı yarıyor? Öyleyse Telepati'ye katılın. Çünkü sadece Telepati Kredi Kartı sizin için yatırım yapar, harcamalarınız karşılığında size Türkiye'nin en istikrarlı yatırım fonları olan TEB Likit B fonlarından kazandırır. Harcamalarınız arttıkça fon yatırımınız ve kazancınız da artar. Telepati Kredi Kartı puanlarıyla aynı zamanda motosikletten DVD'ye, birbirinden güzel armağanlara sahip olabilirsiniz. Neye ihtiyacınız olursa, düşündüğünüz anda arayın: 444 0 666 Telepati. Göreceksiniz çözümü çoktan hazır.

Telepati Bireysel Finans Merkezi

yapan tek kredi kartı.

w.tebtelepati.com

TEB

İÇİNDEKİLER

90'lı yıllar Türk sineması. Sayfa 86.

N İ S A N 2 0 0 0

Nº 62

KAPAK
Christina Ricci "Hayalet Süvari"de.

AYIN FİLMLERİ 10
"Çifte Tehlike", "Manolya", "Zor Tercih", "Hayalet Süvari", "Angela'nın Külleri", "Erin Brockovich", "Anywhere But Here", "Hayat Treni", "Çığlık 3", "Üç Kral".

ELEŞTİRİLER 18
"Yetenekli Bay Ripley", "Köstebek". Ayrıca eleştirmenlerin yıldız tablosu ve box office listesi.

ÖZEL SEANS 22
Brian De Palma'nın yeni filmi "Mission To Mars"... Yeni projeler... 1001 Belgesel Film Festivali... Türk Sineması Türkleşiyor mu?... Yeşilçam'ın erotik tarihi...

IŞIK VE GÖLGE 40
Atilla Dorsay'dan Berlin ve İstanbul film festivalleri üzerine...

PROFİLLER 42
Alan Parker, Neil Jordan, Lisa Marie.

BİR SENARYO YAZMAK 108
İmgeleri çözümlemek...

FİLMOGRAFİ 110
Tom Cruise.

DVD, İNTERNET 111
İnternette site adresleri ve piyasada dolaşıma giren DVD'ler...

SİNEMA ÇIKIŞI 114
Ayşegül Aldinç

BU AYKİ ARMAĞANLAR
BÜYÜK BOY AFİŞ: "Üç Kral"
AFİŞETLER: "Güneşe Yolculuk", "Sleepy Hollow", "The Talented Mr. Ripley", "The Insider".
KOLEKSİYON KARTI: Johnny Depp

48 VADİDEN İNSAN MANZARALARI
1997'de "Ateşli Geceler"le ses getiren genç yönetmen Paul Thomas Anderson, yine kalabalık kadrolu uzun bir filmle karşımıza geliyor: "Manolya".

54 KÖRFEZ'DE SİYASİ AKSİYON
İlk kez böylesine büyük bir stüdyo filminin sorumluluğunu alan David Russell, ABD'nin Körfez Savaşı'ndaki politikalarını eleştiriyor.

60 STEVEN SODERBERGH
ABD'den hemen sonra Türkiye'de de gösterime giren "Erin Brockovich"in yönetmeni Soderbergh'le filmleri üzerine bir söyleşi... "sex, lies and videotape"den "Out Of Sight"a kadar...

66 GOTİK ÜSTÜ AZ KOMEDİ
İki yüz yıllık bir Amerikan efsanesinden uyarlanan "Hayalet Süvari", düşsel kasaba atmosferinde geçen gotik bir film. Başrolünde Johnny Depp'in oynadığı film korku ile komediyi karıştıran tipik bir Tim Burton kokteyli.

74 CHRISTINA RICCI
Kendisi de filmlerindeki gibi karanlık, gizemli ve garip mi? Ergenlik çağını baştan sona kameraların önünde yaşayan Ricci, birkaç yıl önce basına bu tür egzantrik izlenimler vermeye çalıştığını kabul ediyor.

78 SAVAŞ VE AŞK
"The End Of The Affair", ünlü İngiliz yazar Graham Greene'in otobiyografik özellikler taşıyan romanından uyarlanan romantik bir film.

82 JULIANNE MOORE
Bu ay "Manolya" ve "The End Of The Affair" olmak üzere iki ayrı filmde karşımıza çıkan Moore, şu sıralar mesleğinin en verimli dönemlerinden birini yaşıyor.

86 SEYİRCİNİN MUHTEŞEM DÖNÜŞÜ
"Kriz var" söylemiyle başlayan 90'lı yıllar, Türk sinemasının kendisini varetme mücadelesiyle geçti. Bir yanda seyirciyi salonlara çeken filmler vardı, öte yanda kendi sinemasını bulmaya çalışan bir yönetmenler kuşağı... İşte 90'ların kısa bir dökümü...

94 19. ULUSLARARASI İSTANBUL FİLM FESTİVALİ
Bu yıl 15 - 30 Nisan tarihleri arasında düzenlenen festivalde Robert Bresson, Takeshi Kitano ve Ken Loach gibi usta yönetmenlerin isimleri hemen dikkat çekiyor.

1 NUMARA HEARST

Yönetim Kurulu Başkanı
ÖNAY BİLGİN
İmtiyaz Sahibi
ERCAN ARIKLI
Genel Yönetmen
MEHMET E. DEMİREL
Genel Yönetmen Yardımcısı
AHMET ÖRS

Genel Yayın Yönetmeni
(Sorumlu)
MEHMET AÇAR
Görsel Yönetmen
FİLİZ DAL
Yazı İşleri
SENEM ERDİNE
BURÇİN S. YALÇIN

MEDİ GRUP

Genel Müdür-Dergiler
ECE ARMAN
Satış Direktörü
TÜLİN ÇİM
Satış Müdürü
AYFER DEVELİOĞLU
Müşteri İlişkileri Direktörü
ESRA ORGA
Rezervasyon Teknik Müdürü
İSMAİL KARPUZOĞLU
Tel: (0212) 219 99 39
Fax: (0212/) 296 37 50
Ankara Temsilcisi
NURCAN TÜRKÖZ TULUY
Tel: (0312) 468 50 50
Fax: (0312) 467 36 20
İzmir Temsilcisi
SEVTAP ER
Tel: (0232) 461 67 00
Fax: (0232) 461 30 32

İnsan Kaynakları Koordinatörü
ŞAKİR GÜLSEVER
İşletme Müdürü
AYDAN ERBUĞ
Tanıtım Koordinatörü
NÜKHET SARIOĞULLARI
Promosyon Koordinatörü
NERGİS ARDA OK
İdare Müdürü
ZELİHA DÜNDAR
Tanıtım Görsel Yönetmeni
NACİ YAVUZ
Teknik Müdür
ENGİN ALTUNTAŞ
Ofset Hazırlık Müdürü
AKİF ÖZKAYA

SİNEMA
1 NUMARA HEARST YAYINCILIK A.Ş.
ÜRÜNÜDÜR
Adres: Teşvikiye Bostanı Sokak No: 8
Nişantaşı, 80200 İstanbul
Telefon: (0212) 219 91 71
Ankara Bürosu: (0312) 468 50 50
DAĞITIM
Birleşik Basın Dağıtım A.Ş.
(0212) 624 30 00 (PBX)
BASKI VE CİLT
Şedele Matbaacılık: (0212) 629 00 45

Yazı ve fotoğrafların tüm hakları SİNEMA dergisine, yayınlanan ilanların sorumluluğu ilan sahiplerine aittir.
Bu dergi basın meslek ilkelerine uymaya söz vermiştir.

Okur Hizmetleri Servisi: (0212) 219 97 10 / 10 Hat
Santral: (0212) 219 91 71 / Dahili: 243-244-245
Fax: (0212) 2199168 Internet adresi: abone @ 1numara.com.tr

KAPAK TASARIMI: SERHAT GÜRPINAR

Dağıtım şirketlerinden elimize ulaşan son bilgilere göre Nisan ayında gösterime giren bir yerli film yok... Oysa geçen yıl "Propaganda", nisan ayında gösterime girmiş ve bir milyon seyirciyi aşan bir rakama ulaşmıştı. Kendi adıma dağıtımcıların ve yerli film yapımcılarının ilkbahar ve yaz aylarında ısrar etmesi gerektiğine inanıyorum.

Son 10 yılda sinema seyircisinin alışkanlıklarında ciddi değişimler var; bu değişimleri yakalamak ve seyirciye sezonun yıl boyunca hiç bitmediğini göstermek gerekiyor. "Star Wars", "Matrix" türünde "gişe canavarı" filmlerin ortalıkta olmadığı altı aylık bir dönemin yerli filmlerden arındırılması çok da akıllıca bir iş değil. "Propaganda"nın bu dönemi kapattığını, hatta Sinan Çetin'in nisan ayını biraz da bu tür bir gövde gösterisi nedeniyle seçtiğini sanıyordum. Galiba yanıldım... "Kahpe Bizans" ve "Güle Güle"nin ağır ağır geriye çekildiği, seyircinin tam da yeni bir "yerli hit" aradığı bir dönemde vizyona tek Türk filmi bile girmiyor; şimdiden eylül-ekim aylarının hesabı yapılıyor.

Şüphesiz, bu takvimde başka etkenler de var... Türk sinemasının yıllık ürünlerinin görücüye çıktığı Antalya Film Festivali sırasında adından sözettiren filmler, fazla gecikmeden "gişe canavarlarının" at oynattığı kış aylarında piyasaya sürülüyor. Amaç hiç şüphesiz, filmleri eskitmeden seyirciyle buluşturmak ama bu filmlerin büyük bir çoğunluğu gişede aradıklarını bulamıyorlar; hatta açıkcası arada ezilip gidiyorlar... Bu durumu değiştirmek biraz zor. Antalya'da ödül kazanmış bir filmi altı ay gecikmeyle gösterime girmek pek de akıl karı değil çünkü... Ama sonuç olarak, Türk filmleri ekim ayından başlayarak mart sonuna kadar uzayan bir dönemde yoğun bir şekilde gişe mücadelesi yapıyorlar ve arada, bir sürü film amiyane tabirle "kaynayıp gidiyor"... Sözgelimi "Üçüncü Sayfa" ya da "Mayıs Sıkıntısı"... Geçen sene aynı şey "Gemide"nin de başına gelmişti.

"Kahpe Bizans", iki milyon seyirci barajını da aştı.

YERLİ FİLMLER NEREDE?

Kimbilir belki de Antalya Film Festivali'nin ilkbahar aylarına çekilmesi gerekiyor... Venedik, Berlin ve Cannes film festivallerinin tarihlerine baktığımızda kış ortasından bahar sonuna kadar uzanan bir döneme yayıldıklarını görüyoruz. Bunlar tesadüfi tarihler değil...

Avrupa'da yazsonu, sonbahar ve kış, bizde olduğu gibi, "gişe canavarları"nın hakimiyeti altında geçiyor... Kışsonu, ilkbahar ve yaz aylarında da festivallerde adlarını duyurmuş filmlerin hakimiyeti başlıyor.

Bizde ise Antalya'da adını duyurmuş mütevazı filmler de, "Kahpe Bizans" gibi mahalli "gişe canavarları" da aynı dönemde vizyon kuyruğuna giriyor... Festival ayı olarak bilinen nisanda erken "yaz uykusu" dönemine giriliyor ve büyük küçük her türden birçok filmin rahat rahat vitrine çıkabileceği bu altı aylık dönem heba olup gidiyor... Üstelik son yıllarda Türkiye'deki üç büyük dağıtımcı, Oscar'lık filmlerin gösterim tarihlerini de, nisan ve mayıs aylarından alıp şubat ve mart aylarına doğru çektiler.

Dağıtımcılar açısından baktığımızda, Türkiye'de son 10 yıldır henüz bitmeyen ve bütün alışkanlıkların ağır ağır değiştirildiği bir deneme safhasından geçiyoruz. Bu öyle bir deneme safhası ki, Avrupa'da bile gösterime girmeyen bazı yaz filmleri ABD'yle aynı anda Türkiye'de gösterime girebiliyor. Ayrıca her yıl nisan ve ekim aylarında seyircilerin sinemaya gitme alışkanlığında sayısal artışlar oluyor. Böyle bir dönemde yerli film yapımcılarının ilkbahar ve yaz aylarında meydanı tümüyle yabancı filmlere bırakması, iki üç yıl öncesi için belki doğru bir karardı ama sanırım artık bunun yavaş yavaş değişmesi gerekiyor...

MEHMET AÇAR
memacar@yahoo.com

Fabrika - Merkez

Çankırı Devlet Yolu 11. Km
06750 Akyurt/Ankara
Tel : 0312-844 00 40 (Pbx)
Fax : 0312-844 00 50-51
e-mail : nurus@nurus.com.tr

İstanbul Satış Ofisi

Büyükdere Cad. No:112
80280 Mecidiyeköy/İstanbul
Tel : 0212-213 08 66 (Pbx)
Fax : 0212-213 08 69
e-mail : istnurus@nurus.com.tr

Ankara Satış Ofisi

Reşit Galip Cad. No:69
06700 Gaziosmanpaşa/Ankara
Tel : 0312-447 62 32 (Pbx)
Fax : 0312-446 27 58
e-mail : gopnurus@nurus.com.tr

Numar

Bağdat Cad. Faik Bey Apt.
No:273/2 81060 Göztepe/İstanbul
Tel : 0216-467 46 76-77-78
Fax : 0216-467 46 79
e-mail :numarofis@nurus.com.tr

ofistek2000
office tech
19-23 Nisan 2000
Tüyap Fuar ve Kongre Merkezi-Beylikdüzü/İstanbul
5. Salon Stand No: 510

NeoCon®
World's Trade Fair
12-14 Haziran 2000
Merchandise Mart Properties-Chicago/USA
12. Kat Stand No: H 156 A

alış-veriş

Tüketiciye en iyiyi sunmayı ilke edinmiş sektörünün önde gelen firmaları, bu etkinlikleri, şirket içi iletişim ve bilgi **alış-veriş**ini artıran, Nurus'un kurduğu ofislerle sağlamakta.

Advantage Card-Benkar
Beğendik
Beymen
Carrefoursa
Çarşı
Damat-Tween
Esem Sport-Adidas
Hotiç
İstikbal
Kip
Maxi Hipermarket
Mavi Jeans
Office#1 Superstore
On-On
Polo
Quicksilver-Promar
Toys'r'us
YKM Yenikaramürsel

Nurus, iş verimini yükselten ve oluşturduğu mekanlarda etkin çalışma ortamları yaratan bir marka olarak, sektörün önde gelen kurumları tarafından tercih edilmekte.

* Referans listesi alfabetik sıraya göre dizilmiştir.

www.nurus.com

QUALITY ASSURED FIRM ISO 9002 SGS
NATIONAL ACCREDITATION OF CERTIFICATION BODIES

Nurus'un tüm imalatları grup firması Numaş tarafından yapılmaktadır. Belge Numaş'a aittir.

nurus®

GELECEĞİ OFİSİNİZE TAŞIYIN...

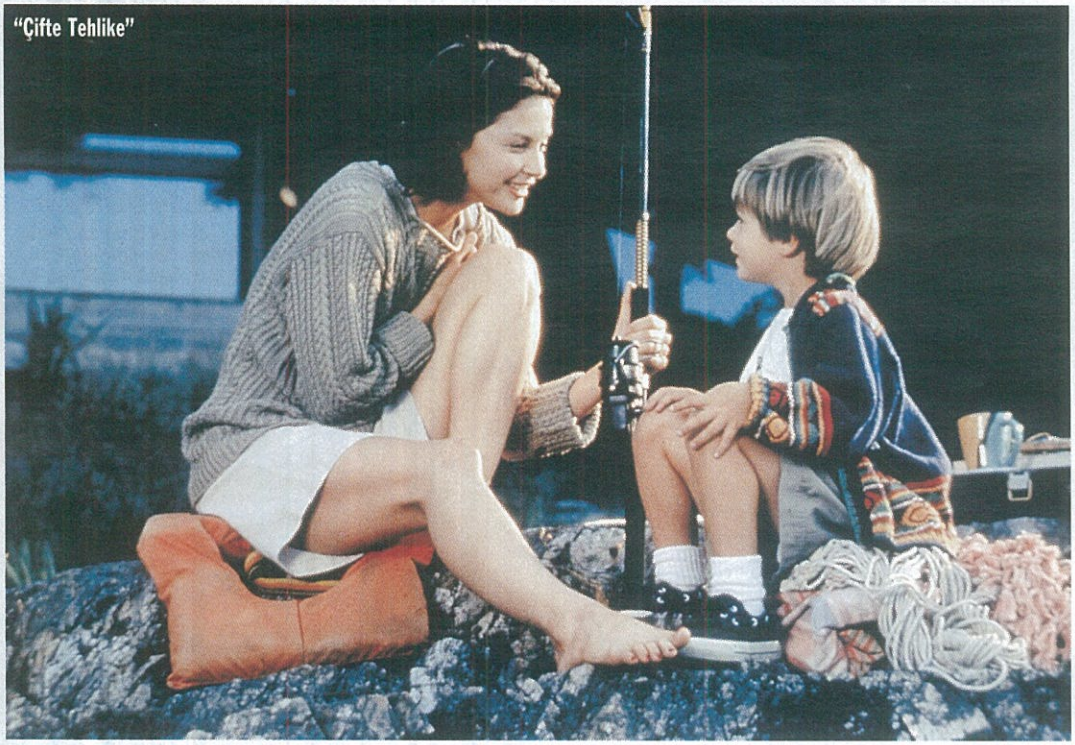
"Çifte Tehlike"

NİSAN

ÇİFTE TEHLİKE
DOUBLE JEOPARDY

Yönetmen: Bruce Beresford. Oyuncular: Tommy Lee Jones, Ashley Judd, Bruce Greenwood, Annabeth Gish, Roma Maffia, Davenia McFadden. Senaryo: David Weisberg, Douglas S. Cook. Görüntü Yönetmeni: Peter James. Müzik: Normand Corbeil. Kurgu: Mark Warner. Kostüm Tasarımcısı: Ruby Dillon. Yapımcı: Leonard Goldberg. Süre: 105 dk. Dağıtımcı: UIP. Gösterim Tarihi: 31 Mart.

Libby Parsons'un (Ashley Judd) rüya gibi süren yaşamı kocasıyla birlikte çıktığı romantik bir tekne gezisi sırasında altüst olur: kocası Nick (Bruce Greenwood) bu gezide ortadan kaybolmuştur ve Libby de kocasını öldürmekle suçlanmaktadır. Yargılanıp suçlu bulunan Libby hapishaneye girerken en iyi arkadaşı Angie'den (Annabeth Gish) 5 yaşındaki oğlu Matty'yi evlat edinmesini ister. Angie bunu kabul eder ama bir süre sonra Matty'yle birlikte ortadan kaybolur. Hapishaneden biraz araştırma yapan Libby anlar ki, Angie San Francisco'da, öldü diye bilinen kocasıyla birliktedir. Bunu da öğrenince hapishaneden çıkmayı çok daha fazla arzulayan Libby çıkar çıkmaz kocasını öldürmeyi planlamaktadır. Çünkü Amerikan Anayasası'na göre kocası zaten ölmüş olduğu ve bu yüzden yargılanıp cezasını çektiği için Libby onu öldürse bile aynı suçtan ikinci kez yargılanmayacaktır. Libby bir süre sonra şartlı tahliye kararıyla hapisten çıkar ve onu yakından izlemekle görevlendirilen şartlı tahliye görevlisi Travis Lehman'ın (Tommy Lee Jones) gözetiminde yaşamaya başlar. Libby'nin kuralları ihlal etmesi uzun sürmez ve Travis'i atlatarak oğlunun ve Nick'in izini bulmak üzere ortadan kaybolur.

NOTLAR: Türk sinema izleyicisinin "Driving Miss Daisy-Bayan Daisy'nin Şoförü" filminden anımsayacağı yönetmen Bruce Beresford yeni filmiyle karşımızda. Bu arada, başroldeki Tommy Lee Jones'u anlaşılan yine birilerini kovalarken göreceğiz.

MANOLYA
MAGNOLIA

Yönetmen: Paul Thomas Anderson. Oyuncular: Melinda Dillon, Jason Robards, Pat Healy, Genevieve Zwieg, Mark Flannagan, Neil Flynn, Rod McLachlan, Philip Baker Hall, William H. Macy, Melora Waters, John C. Reilly, Julianne Moore ve Tom Cruise. Senaryo: Paul Thomas Anderson. Görüntü Yönetmeni: Robert Elswit. Müzik: Fiona Apple, Jon Brion, Aimee Mann. Kurgu: Dylan Tichenor. Kostüm Tasarımcısı: Mark Bridges. Yapımcı: Paul Thomas Anderson, Joanne Sellar. Süre: 189 dk. Dağıtımcı: UIP. Gösterim Tarihi: 31 Mart.

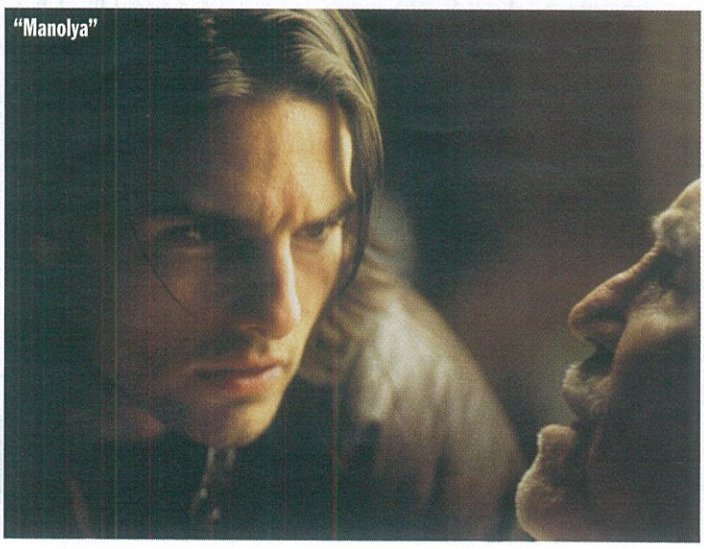
"Manolya"

Jim Kurring (John C. Reilly) "İşini iyi yap ve insanlara yardım et" düsturunu benimsemiş tatlı, şefkatli bir polis memurudur. Jim bir gün apartman dairesinde yalnız yaşayan uyuşturucu müptelası Claudia'yla (Melora Walters) tanışır. Kendisine çıkma teklif eden bu poliste etkileyici birşeyler sezinlemiştir Claudia. Jim'in arkadaşı Donnie Smith (William H. Macy) ise çocukken 60'lardaki bir TV şovunda boy göstermiş bir adamdır. Ne var ki, şu anda ağır bir işte çalışmaktadır ve zamanının geriye kalanını da hayatının aşkına ulaşmak için geçirmektedir. Şovun bugünkü çocuklarından Stanley Spector (Jeremy Blackman) ise adeta bir dehadır ve yıldızlığa doğru ilerlemektedir. Stanley'nin babası da ayrıca son derece gaddar bir adamdır. Şovu yürüten adam ise Claudia'nın babası Jimmy Gator'dır (Philip Baker Hall). Ve tüm bu insanların hayatlarının değişmesi an meselesidir.

NOTLAR: Şubat ayının sonlarına doğru, Berlin Film Festivali'nde büyük ödülü alan "Magnolia", bundan iki yıl önce "Boogie Nights-Ateşli Geceler" adlı filmini izlediğimiz Paul Thomas Anderson'ın yeni filmi. Film zengin oyuncu kadrosuyla da dikkat çekiyor. Tom Cruise'un geri planda iyi bir oyunculuk sergilediği de kulağımıza çalınanlar arasında.

ZOR TERCİH
THE END OF THE AFFAIR

Yönetmen: Neil Jordan. Oyuncular: Ralph Fiennes, Julianne Moore, Stephen Rea, Ian Hart, Jason Isaacs, James Bolam, Samuel Bould. Senaryo: Neil Jordan (Graham Greene'in romanından). Görüntü Yönetmeni: Roger Pratt. Müzik: Michael

AYIN FİLMLERİ

"Zor Tercih"

Nyman. Kurgu: Tony Lawson. Kostüm Tasarımcısı: Sandy Powell. Yapımcı: Neil Jordan, Stephen Woolley. Süre: 109 dk. Dağıtımcı: UIP. Gösterim Tarihi: 28 Nisan.
İkinci Dünya Savaşı'ndayız. Durağan bir evliliğin içinde sıkışıp kalmış olan Sarah Miles (Julianne Moore), kocası Henry'nin (Stephen Rea) verdiği bir partide, yıldızı yeni parlayan yazar Maurice Bendrix'le (Ralph Fiennes) tanışır. İkisi yasak bir ilişkiye girer. Ancak Londra'daki bombalamalar sırasında çift, yataktayken Bendrix'in evi de isabet alır ve Bendrix ağır yaralanır. Kısa bir süre sonra da hiçbir açıklama yapmadan Sarah, Bendrix'le olan ilişkisini bitirir. İki yıl sonra Bendrix, Henry'yle karşılaşır ve sonuç olarak Sarah'ya olan tutkusu yeniden alevlenir. Birbirlerine olan hislerinin hesabını yaparlarken Bendrix, zamanında ilişkilerinin bitmesinin nedenini öğrenir.
NOTLAR: 2. Dünya Savaşı'nın İngiltere'sinde geçen bir aşk hikayesini konu alan "The End Of The Affair" usta yönetmen Neil Jordan'ın yeni filmi. Duyduğumuz kadarıyla, Jordan, Graham Greene'in aşk, aldatmaca ve kıskançlık üzerine kurulu romanını perdeye başarıyla aktarmış. Zengin oyuncu kadrosuna dikkat.

HAYALET SÜVARİ
SLEEPY HOLLOW

Yönetmen: Tim Burton. Oyuncular: Johnny Depp, Christina Ricci, Miranda Richardson, Michael Gambon, Casper Van Dien, Jeffrey Jones, Lisa Marie, Christopher Walken. Senaryo: Andrew Kevin Walker. Görüntü Yönetmeni: Emmanuel Lubezki. Müzik: Danny Elfman. Kostüm Tasarımcısı: Colleen Atwood. Kurgu: Chris Lebenzon. Yapımcı: Scott Rudin, Adam Schroeder. Süre: 111 dk. Dağıtımcı: UIP. Gösterim Tarihi: 14 Nisan.
Yıl 1799. Ichabod Crane (Johnny Depp) New Yorklu, işini iyi yapmasına imkan tanıyan yeni bilimsel araçlarla son derece ilgili bir polis memurudur. İşini sevmesine rağmen kendisine verilen son görev onu bir hayli endişelendirmektedir. Zira "Sleepy Hollow" isimli kasabaya gidip orada kurbanların kafasının kesilmesiyle sonuçlanan bir dizi cinayeti aydınlatmak zorundadır. Kasabada yaşayan insanlar bunun üstesinden yalnızca efsanevi "Başsız Süvari"nin geleceğine inanmaktadır. Fakat Ichabod bu görüşte değildir. Katrina Van Tassel (Christina Ricci) isimli bir genç kadının ve kurbanlardan birinin küçük oğlunun yardımıyla Ichabod bu davada son derece ilginç deliller elde edecektir.
NOTLAR: Tim Burton yeni filmi "Sleepy Hollow"la bizi korku ve gizem dolu bir dünyaya sokmaya hazırlanıyor. Depp'le daha önce pek çok kez çalışan Burton bu son filminde de zengin bir oyuncu kadrosu oluşturmuş. Son olarak, görüntü yönetmeni Emmanuel Lubezki'nin bu filmdeki görüntü çalışmasıyla birçok yerde ödül aldığını eklemekte yarar var.

ANGELA'NIN KÜLLERİ
ANGELA'S ASHES

Yönetmen: Alan Parker. Oyuncular: Emily Watson, Robert Carlyle, Joe Breen, Ciaran Owens, Michael Legge. Senaryo: Laura Jones, Alan Parker (Frank McCourt'un aynı adlı kitabından). Görüntü Yönetmeni: Michael Seresin. Müzik: John Williams. Kurgu: Gerry Hambling. Kostüm Tasarımcısı: Consolata Boyle. Yapımcı: David Brown. Süre: 145 dk. Dağıtımcı: UIP. Gösterim Tarihi: 14 Nisan.
1935 yılında Brooklyn'in İrlandalı göçmenlerin yaşadığı kesimindeki ucuz kiralı evlerinden birisinde Margaret Mary McCourt adı verilen bir kız çocuğu dünyaya gelir. Sevinçten çılgına dönen babası Malachy Sr (Robert Carlyle), karısı Angela'nın (Emily Watson) iyileşmesiyle birlikte güzeller güzeli kızının doğumunu bütün komşularına gururla müjdeler. Ancak küçük Margaret henüz yedi haftalıkken yoksulluktan hastalanıp ani bir şekilde ölünce annesi Angela öylesine yıkılır ki kahrından bir daha yataktan çıkamaz. Zaten işsiz bir alkolik olan baba Malachy Sr ise bu trajedi karşısında bildiği tek çareye, içkiye başvurur. Tüm bu olup bitenlerden dolayı, ailedeki 4 çocuğun işi artık daha da zorlaşmıştır. 5 yaşındaki Frank McCourt (Joe Breen) ile 4 yaşındaki kardeşi Malachy Jr. (Shane Murray-Corcoran) henüz emekleme döneminde olan ikizlere, Eugene ve Oliver'a bakmak zorundadırlar. Bir süre sonra Angela'nın kuzenleri Philomena ile Delia ailenin yanına gelir ve durumun berbatlığını gözleriyle görürler. Bu işin daha fazla yürümeyeceğini, alkolik bir baba, hasta bir anne ve 4 küçük çocuğun Amerika'da daha fazla hayatta kalamayacağı sonucuna varırlar. Durumu Angela'nın İrlanda'daki ailesine bildirerek genç ailenin İrlanda'ya dönebilmesi için para göndermesini isterler. Ancak bu aileyi İrlanda'da da kolay bir yaşam beklememektedir.
NOTLAR: Usta İngiliz yönetmen Alan Parker son filmi "Angela'nın Külleri"yle bizlere 1930'ların

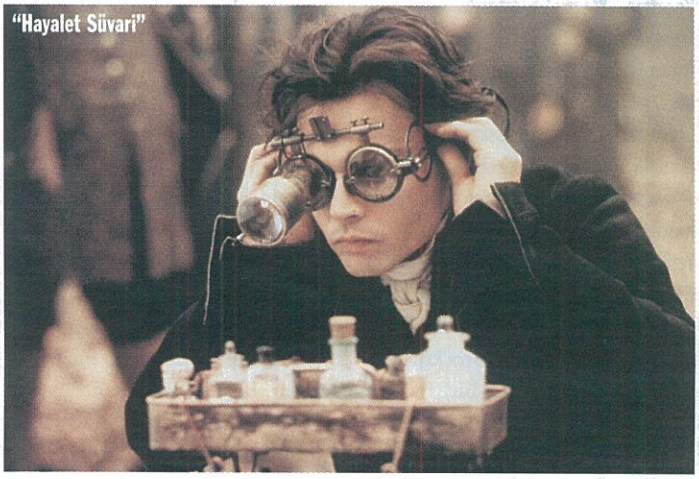
"Hayalet Süvari"

"Erin Brockovich"

ekonomik bunalımı altında yaşamlarını sürdürmeye çalışan insanları anlatıyor. Robert Carlyle ve Emily Watson gibi birbirinden yetenekli iki İngiliz oyuncuyu başrole yerleştiren Parker yine çarpıcı bir öyküye imza atmış gibi görünüyor.

ERIN BROCKOVICH

Yönetmen: Steven Soderbergh. Oyuncular: Julia Roberts, Albert Finney, Aaron Eckhart, Marg Helgenberger, Cherry Jones, Peter Coyote, Scotty Leavenworth. Senaryo: Susannah Grant. Görüntü Yönetmeni: Ed Lachman. Müzik: Thomas Newman. Kurgu: Anne V. Coates. Kostüm Tasarımcısı: Jeffrey Kurland. Yapımcı: Danny DeVito. Dağıtımcı: Warner Bros. Gösterim Tarihi: 14 Nisan.

Parası, işi ve geleceğe dair hiçbir umudu olmayan Erin Brockovich (Julia Roberts) çok zor bir durumdadır. Hiç suçu olmadığı bir araba kazasına karışan Erin bir anda kendisini daha da kötü olayların içinde bulur. Hiçbir seçeneği kalmayan Erin, avukatı Ed Masry'nin (Albert Finney) hukuk bürosunda çalışmak için onu ikna eder. Burada çalışırken gayrimenkul dosyalarındaki bazı tıbbi kayıtlara rastlar. Kafası karışan Erin, aradaki bağlantıyı sorgulamaya başlar. Bu konuyu araştırmak için Ed'i ikna eden Erin, yöre halkının kullandığı suyun kirli olduğunu, bu gerçeğin onlardan saklandığını ve bu sebeple orada yaşayan insanların birtakım ciddi hastalıklara yakalandıklarını öğrenir. Yöre halkıyla iyi bir diyalog kurmayı başaran Erin onların güvenini kazanır. Kapı kapı dolaşan Erin dava açmak için 600'ü aşkın kişiden imza toplar. Böylece Erin ve Ed Amerikan hukuk tarihinde görülmemiş bir miktar olan 333 milyon dolarlık tazminat davası açarlar.

NOTLAR: İlk defa biraraya gelen Steven Soderbergh ve Julia Roberts "Erin Brockovich"te bir mahkeme dramasına imza atmışlar. Film Amerika'da vizyona girdikten yaklaşık 1 ay sonra geliyor karşımıza.

ANYWHERE BUT HERE

Yönetmen: Wayne Wang. Oyuncular: Susan Sarandon, Natalie Portman, Bonnie Bedelia, Shawn Hatosy, Hart Bochner, Caroline Aaron. Senaryo: Alvin Sargent. Görüntü Yönetmeni: Roger Deakins. Müzik: Danny Elfman. Kurgu: Nicholas C. Smith. Kostüm Tasarımcısı: Betsy Heimann. Yapımcı: Laurence Mark. Süre: 114 dk. Dağıtımcı: Özen Film. Gösterim Tarihi: 7 Nisan.

Bay City adlı küçük bir kasabada yaşayan Adele August (Susan Sarandon) 14 yaşındaki kızı Ann'i (Natalie Portman) de yanına alarak 1978 model Mercedes'ine atlar ve ailesini ve ikinci kocasını terkederek Beverly Hills'in yolunu tutar. Adele ile Ann'in karakterleri birbirlerinden farklıdır. Adele kendilerini iyi bir gelecek beklediğini düşünürken, Ann taşınmalarına oldukça içerlemektedir. Zira Ann'in en büyük hayali okuyup üniversiteye gitmektir. Fakat Adele kızı kadar gerçekçi değildir ve onun için çok başka planlar yapmaktadır. Adele'ye göre Ann kesinlikle bir film yıldızı olmalıdır. Beverly Hills'te bu uğurda yeni bir hayat kurmaya çabalayan anne ile kızın ilk durakları Los Angeles'taki Beverly Hills Oteli olur.

NOTLAR: Daha önce "The Joy Luck Club" filminde de kadınlar arası ilişkiyi irdeleyen Hong Kong doğumlu Amerikalı yönetmen Wayne Wang'in "Anywhere But Here"da da başarılı bir dramaya imza attığını tahmin ediyoruz.

HAYAT TRENİ
TRAIN DE VIE

Yönetmen: Radu Mihalieanu. Oyuncular: Lionel Abelanski, Rufus, Clement Harrari, Michel Muller, Bruno Abraham Cremer, Agatha De La Fontaine. Senaryo: Radu Mihalieanu. Görüntü Yönetmeni: Yorgos Arvanitis. Müzik: Goran Bregovich. Kurgu: Monique Rysselinck. Kostüm Tasarımcısı: Viorica Petrovici. Süre: 102 dk. Dağıtımcı: Özen Film. Gösterim Tarihi: 31 Mart.

1941 yılının karanlık bir gecesinde Avrupa'nın ortasındaki bir Yahudi köyünün delisi Shlomo (Lionel Abelanski) tüm köyün kaderini etkileyecek bir haberle köye gelir: tüm komşu köylerdeki Yahudiler, Almanlar tarafından öldürülmüşlerdir. Kalanların akıbetleri ise belli değildir. Sıra onların köyüne gelmiştir. Aynı gece hahamın (Clement Harari) önderliğinde toplanan bilge kişiler, köy halkını kurtaracak en iyi yöntemi bulmak için düşünmeye başlarlar. Yine en iyi fikir Shlomo'dan gelir: Nazi'leri kandıracak bir tren kuracaklar, bir kısmı trendeki Nazi subaylarını oynarken, bir

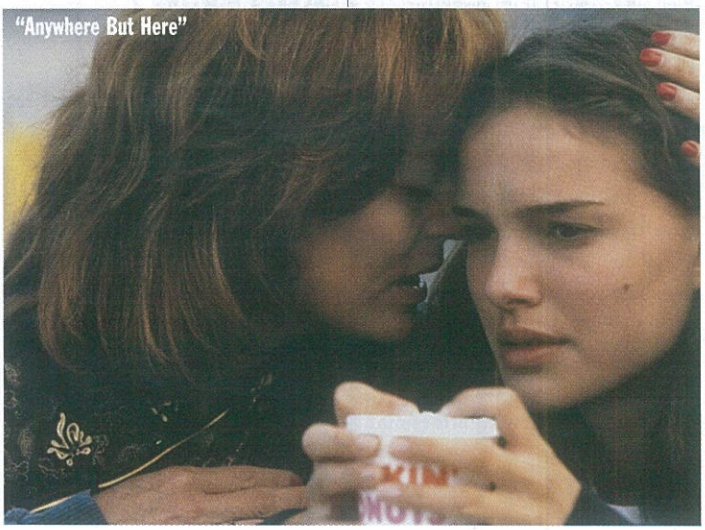
"Anywhere But Here"

BİR DİLEK TUTUN

sandra

ECTION-Tiffany & Co.

lemErim

CORUM

Diamond

EAMSTORE

sse - GARR&Co.

NT U.S.A.

FÜMERİ

homedesign

KRAMER

BELE

ASIEA

- VACHERON CONSTANTIN

MÜCEVHER - CHAUMET

Pavillon Christofle

Prestige

SHOE CENTER LUMBERJACK

SILK & CASHMERE

SLAM

TEODEM

ONA DOKUNUN

Şimdi,
çok özel mağazalarda geçerli,
yepyeni bir kart var: Wishes!
Ödemelerde 3'e bölünme
ayrıcalığıyla tüm dilekleriniz
gerçek olacak.

Daha fazla bilgi için,
Wishes Çağrı Merkezi:
(0212) 331 0 333

AYIN FİLMLERİ

"Hayat Treni"

kısmı da sürülen Yahudileri canlandıracaklardır; hatta trenin makinistleri bile köylüler olacaktır. Böylece bu trenle Rusya'ya sızacaklar ve yüzyıllardır hasretini çektikleri kutsal topraklara, İsrail'e gideceklerdir. Derhal örgütlenirler ve Nazi üniformaları dikmeye, Yahudi aksansız Almanca konuşmayı öğrenmeye başlarlar. Ve bir gece tren, ardında bomboş bir köy bırakarak yola koyulur.

NOTLAR: Yahudi soykırımını yaklaşık 2 sene önce izlediğimiz "Hayat Güzeldir"e benzer bir şekilde, belli bir mizah anlayışıyla ele alan "Hayat Treni" yönetmen Radu Mihalieanu'nun üçüncü filmi. Kendisini 1993 tarihli İstanbul Film Festivali'nde de gösterilen "İhanet" filminden hatırlıyoruz. Hollanda-Belçika-Fransa ortak yapımı olan film bu ayın tek Avrupa filmi.

ÇIĞLIK 3
SCREAM 3

Yönetmen: Wes Craven. Oyuncular: Neve Campbell, David Arquette, Corteney Cox, Patrick Dempsey, Scott Foley, Lance Henriksen, Matt Keeslar, Jenny McCarthy. Senaryo: Ehren Craven. Görüntü Yönetmeni: Peter Deming. Müzik: Marco Beltrami. Kurgu: Patrick Lussier. Kostüm Tasarımcısı: Abigail Murray. Yapımcı: Cathy Conrad, Marianne Maddalena, Kevin Williamson. Süre: 118 dk. Dağıtımcı: Film Pop. Gösterim Tarihi: 28 Nisan.

Windsor Koleji'ndeyken yaşadığı tüm korkunç olaylardan sonra Sydney (Neve Campbell) Kuzey California'da gözlerden uzak, dağ yamacında bir eve taşınmıştır. Hala geçmişiyle hesaplaşmakta, zaman zaman ölü annesini anımsamaktadır. Diğer yandan, Hollywood'da Sidney'in yaşadığı olayları konu alan "Stab 3: Return To Woodsboro" adında bir film çekilmektedir. Fakat filmin setinde esrarengiz olaylar baş göstermeye başlar. Filmin kadrosunda yer alan oyuncular tek tek öldürülmektedir. Katilin asıl amacı ise Sidney'i ele geçirmektir. Böylece, Sidney, geçmişinden asla kaçamayacağı gerçeğiyle yüz yüze gelir.

NOTLAR: Kevin Williamson ve Wes Craven ikilisinin hayata geçirdiği serinin ilk iki filminden sonra bu üçüncü filmde senaryo yazarı olarak Ehren Kruger adında pek de tecrübeli olmayan bir yazarı görüyoruz. Ama, işin doğrusu, "Çığlık 3" bizim bu ay merakla beklediğimiz filmlerden birisi.

"Çığlık 3"

ÜÇ KRAL
THREE KINGS

Yönetmen: David O. Russell. Oyuncular: George Clooney, Mark Wahlberg, Ice Cube, Spike Jonze, Nora Dunn, Jamie Kennedy, Mykelti Williamson. Senaryo: David O. Russell. Görüntü Yönetmeni: Newton Thomas Sigel. Müzik: Carter Burwell. Kurgu: Robert K. Lambert. Yapımcı: Charles Roven, Paul Junger Witt, Edward L. McDonnell. Süre: 114 dk. Dağıtımcı: Warner Bros. Gösterim Tarihi: 21 Nisan.

Mart 1991, Irak Çölü. Körfez Savaşı yüksek teknoloji uzmanları tarafından yürütülürken Özel Birlik Komutanı Archie Gates (George Clooney), Çavuş Troy Barlow (Mark Wahlberg), Personel Çavuşu Chief Elgin (Ice Cube) ve Er Conrad Vig (Spike Jonze) haftalardır ana üs kampında hiçbir şey yapmadan bekleyerek vakit geçirmektedirler. Savaş, adamları canlarından bezdirmiş ve zihinlerini karıştırmıştır. Derken resmen ateşkes ilan edilir. Hepsi bir an önce bu sıkıcı yerden kurtulmayı dört gözle beklemeye başlar. Amerikalılar üssü boşaltıp yavaş yavaş ülkelerine dönmeye hazırlanırken Troy, Chief ve Conrad beklenmedik bir şekilde Irak ordusu tarafından

"Üç Kral"

Kuveyt'ten çalınan altın külçelerinin yerini gösteren haritayı ele geçirirler. Haritayı çözmeye çalışırlarken Archie bu hazineyi bulmaya karar verir.

NOTLAR: "Three Kings-Üç Kral" bir yandan bize epik bir çöl macerası sunarken diğer yandan da arka planda Amerika'nın Körfez Savaşı sonrası politikasını eleştiren bir film. Film Batı'da iyi sayılabilecek bir hasılat yapmıştı.

4GM410

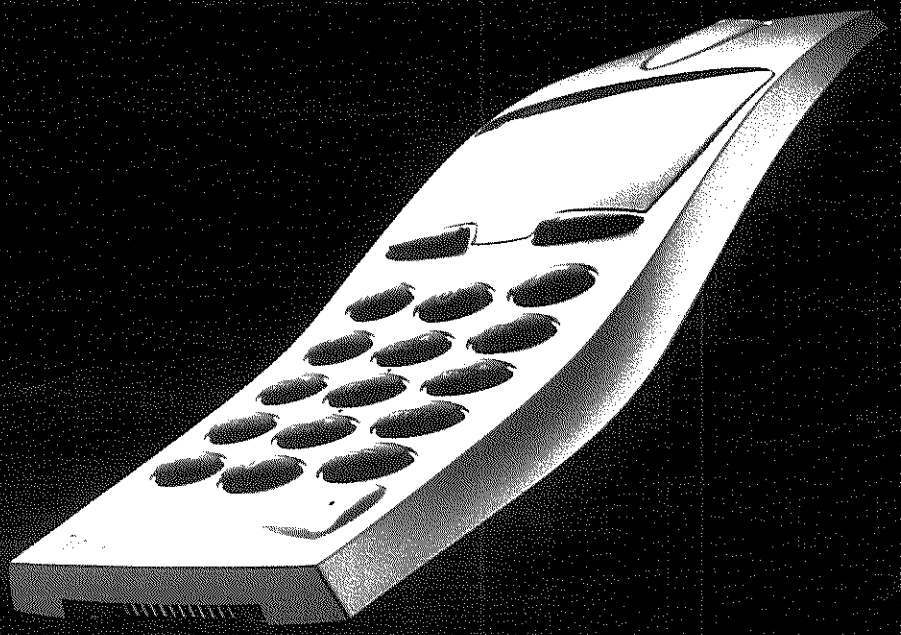

SEXY

Telit

INTERLINE

www.interline.com.tr

(Merkez) Tel: (0212) 336 00 00 Fax: (0212) 266 00 00 ANKARA Tel: (0312) 466 00 00 Fax: (0312) 466 02 02 IZMIR Tel: (0232) 446 00 00 Fax: (0232) 446 90 00 ADANA Tel: (0322) 459 59 00 Fax: (0322) 458 46 46

Intel® Pentium® III işlemci, 600EBMHz.
8xDVD ROM, 17" Ekran, üstelik IBM...
Ayrıca, ödeme süresince
Superonline ve Webokul
aboneliği...

intel inside
pentium® III

Intel, Intel Inside Logo'su ve Pentium
Intel Corporation'ın tescilli ticari marka

IBM PC
WEBOKUL
SUPERONLINE

ÜNİVERSİTE VE KOLEJ ADAYLARI

Sizler için eşsiz bir kaynak
WEBOKUL ABONELİĞİ
bu paketin içinde

Üniversiteye ve kolejlere hazırlanan herkes için gerçek bir kaynak ve sınav merkezi. Bilinçli bir seçim için meslekler hakkında geniş bilgi, Türkiye ve dünyanın diğer ülkelerindeki üniversitelerin ayrıntılı tanıtımı. Dilediğiniz zaman konulara göre veya genel testleri yapabilme imkanı. Yaptığınız tüm testlerin veri tabanında tutulması sayesinde seviye belirlemesi. Site için detaylı bilgiye **www.webokul.com** adresinden kolayca ulaşabilirsiniz.

IBM®

Teknoloji Zirvesi

Bilişim sektörünün zirvesinden "eğitim katkılı" çok özel bir paket ...

Ayda **64** USD'ye zirvedekilere sahip olun

Ödeme seçenekleri
100 USD peşin
36 ay x 64 USD
24 ay x 84 USD
18 ay x 103 USD
12 ay x 143 USD

Fiyatlara KDV eklenecektir.
(Peşinata KDV dahildir.)

Intel® Pentium® III işlemci, 600EBMHz

17"Ekran

8xDVD ROM

Hemen Teslim

ÜCRETSİZ BİLGİ VE SİPARİŞ HATTI
0800 261 2111
7 gün 9.00 – 22.30

M® PC 300GL 6563-86G Intel® Pentium® III işlemci, 600EBMHz

MB SDRAM, Mpeg2 yazılım destekli 8xDVD ROM sürücü, 10.1GB tra ATA/66 HDD, 8MB AGP2x ekran kartı (AGP 4x'i destekler), 4 17" ekran (yansımasız düz kare 0.27mm, 85Hz 1024x768) , 56Kb dahili ks Modem, Creative hoparlör, ana kart üzerinde ESS Allegro PCI ses özelliği, cro ATX kasa, Türkçe Q klavye, Mouse, Microsoft Windows 98 İkinci sürüm, tus Smart Suite, Superonline İnternet Paketi, (Yazılımlar fabrikadan yüklüdür), tem ünitesi ve ekran 3 yıl garantili.

deme süresince sınırsız Superonline internet erişimi
e ayrıca ödeme süresince "Webokul" aboneliği

Zirvedekilere nasıl ulaşabilirsiniz?

- Kampanya Katılım Peşinatı olan 100 USD karşılığı TL (TCMB efektif satış kuru üzerinden) miktarını Pamukbank Mecidiyeköy Şubesi 10212159 nolu banka hesap numarasına yatırınız. (Banka havale, EFT işlem masrafları ile Sözleşme Damga Vergisi müşteriye aittir.)
- En yakın Boyut Yetkili Satıcısına aşağıdaki belgeleri teslim ederek başvuru formunu imzalayınız.
  - Başvuru formu
  - Peşinat banka dekontu,
  - Nüfus cüzdanı ve fotokopisi,
  - Gelir durumunu gösterir belge.
- Onaylanan başvurular 3 gün içerisinde size bildirilecek. (Onaylanmayan başvuruların peşinatları 15 gün sonra iade edilecektir.)
- Ürünler, kredi onay tarihinden itibaren 7 iş günü içerisinde adresinize ücretsiz teslim edilecek ve Boyut Yetkili Bayisi tarafından kurulacaktır.

IBM PC Distribütörü
boyut
Bilgi Teknolojisi Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Talatpaşa Mah.Emirgazi Cad.
No:2 Okmeydanı İSTANBUL
www.boyutbilgi.com.tr

kampanya Pamukbank Tüketici Kredisi desteğiyle gerçekleştirilmektedir. Kampanya stoklarla sınırlıdır.

ELEŞTİRİ

★ KÖTÜ ★★ ORTA ★★★ İYİ ★★★★ ÇOK İYİ ★★★★★ BAŞYAPIT

KRİTİK ALINTI

"Güneşe Yolculuk"

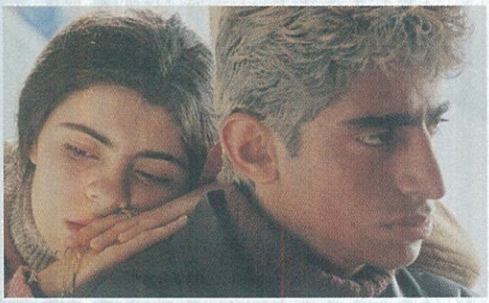

Yeşim Ustaoğlu, Kürt sorununu garip bir biçimde "marjinalite" sorunu olarak ele almış ve Kürt kimliğini son yıllarda sosyolojik bir moda kavram haline gelen "öteki"nin içine sığdırmaya çalışmış. Benzer örnekler akla getirildiğinde zenciler, eşcinseller, çingeneler, göçmenler gibi Kürtler de "öteki" olarak ele alınıyor filmde ve çözümün "ötekileştirmek"ten geçtiği vurgulanıyor. Bu açıdan bir "kimlik arayışını" öyküleidiği söylenen "Güneşe Yolculuk"un, Kürt Berzan açısından hiçbir kimliksel tartışma yapmaması, Tireli Mehmet'in kimliğini ise değiştirmesi çok çarpıcı.

Tunca Arslan, Radikal

BOX OFFICE

FILM *Haftalık Antrakt Sinema Gazetesinden alınmıştır*	HAFTA SAYISI	HAFTA SONU SEYİRCİ SAYISI	TOPLAM SEYİRCİ
TÜRKİYE			
Güle Güle	6	53.107	860.179
Küçük Kardeşim	1	47.184	47.184
Kahpe Bizans	8	39.183	1.982.706
Altıncı His	6	38.237	1.008.926
Yetenekli Bay Ripley	1	36.363	36.363
Genç Kız ve Kral	3	22.958	136.858
Amerikan Güzeli	4	20.993	242.072
Köstebek	2	17.777	62.251
Aydaki Adam	3	10.352	81.987
Kemik Koleksiyoncusu	4	8.251	123.008

FILM	HAFTA SAYISI	HAFTA SONU HASILATI	TOPLAM HASILAT
İNGİLTERE		(milyon £)	(milyon £)
Toy Story	2	2.7	36.4
Three Kings	1	1.4	1.4
The Green Mile	2	1.1	1.2
The Talented Mr. Ripley	2	0.9	3.0
The Beach	4	0.9	10.5
American Beauty	6	0.8	13.3
The End of the Affair	4	0.2	2.7
The Sixth Sense	18	0.1	25.1
House on Haunted Hill	5	0.1	3.3
Angela's Ashes	8	0.06	7.5
Double Jeopardy	6	0.06	4.5
Topsy-Turvy	3	0.06	0.5
East Is East	18	0.05	10.0
Fantasia/2000	10	0.04	0.9
The Bachelor	3	0.04	0.7

ELEŞTİRMENLERİN YILDIZ TABLOSU

	Mehmet Açar	Cem Altınsaray	Tunca Arslan	Burçin Yalçın	Atilla Dorsay	Tuna Erdem	Murat Özer	Uygar Şirin	Uğur Vardan	Alin Taşçıyan	Sevin Okyay
Yetenekli Bay Ripley	★★★	-	★★	★★★	★★★★	-	★★★	★★★★	★★★	★★★	★★★
Sürü	★★★★	★★★★	★★★	★★★	★★★★★	-	★★★★	★★	★★★	★★★★★	★★★
Küçük Kardeşim	★★	-	-	★★	-	-	-	-	-	★★★	-
Güneşe Yolculuk	★★★	★★★★	★★	★★★	★★★★	★★★	★★★★	-	★★★	★★★★★	★★★
Cennetin Külleri	-	-	★★	-	-	-	-	-	★★	★★★	-
Köstebek	★★★	-	★★★	★★★★	★★★	★★★	★★★★	-	★★★★★	★★★★★	-
Aydaki Adam	★★★	★★★	★★	★★★	★★★	★★★★	★★★★	★★★	★★★	★★★	★★★★
Genç Kız ve Kral	★★	-	★	★★	-	★	-	-	★★★	★★	★★
50 Cesur Kemancı	★★★	-	★★	★★	★★★	-	-	-	★★	★	-
Kemik Koleksiyoncusu	-	-	★★	★★★	-	★★	★★	★	★★	★	★★
Yeşil Yol	★★★★	-	★★	★★★	-	-	-	-	★★★	★★	-
Tanrının Eseri; Şeytanın Parçası	-	-	-	★★	-	-	-	-	-	★★	-
Altıncı His	★★★	★★★	★★★	★★★	★★★	★★★★	★★★	★★★	★★★★	★★★★	★★★
Jeanne d'Arc	★★★	-	★★	★★★★	★★★	★★★★	★★	★★	★★★	-	★★★
Kahpe Bizans	★★★	★★	★★	★★	★★	★★	★★	★	★★★	★★	-

Koyu renkte olan bantlar en yüksek yıldız ortalamasına sahip olan filmleri gösterir.

DEFINITELY RAY-BAN®

[2000 Koleksiyonu]

tüm seçkin gözlükçülerde

Minghella filmin birçok sahnesinde Ripley'nin kişiliğindeki parçalanmayı görsel olarak da anlatıyor.

YETENEKLİ BAY RIPLEY

Sinema tarihinin en ilginç ve kelimenin birçok anlamıyla, en "acınası" karakterlerinden biriyle karşı karşıyayız...

Antony Minghella'nın yazıp yönettiği "Yetenekli Bay Ripley", insanın kendiyle barışık olması (veya olmaması), kendini bedeni içinde mutlu (veya mutsuz) hissetmesi üzerine bir film... Filmde Ripley'ye sadece bir katil zanlısı olarak yaklaşan diğer karakterler nasıl onu anlayamıyorlarsa, filme bir cinayet hikayesi olarak yaklaşanların da eli boş döneceği için, öncelikle bu tespiti yapalım.

Filme adını veren Tom Ripley'nin temel sorunu, kendisiyle arasının hiç iyi olmaması ve bu sorunun çaresini kendisinden kaçmakta ve başkaları olmakta bulması... Hayattaki en büyük yetenekleri, insanları ve imzaları taklit etmek... Ripley ile, filmin hemen başında, bir başka kişiyi "canlandırırken" tanışıyoruz. Canlandırdığı kişinin Princeton mezunu olması, ünlü armatör Greenleaf'in dikkatini çekiyor ve Ripley, armatörün İtalya'ya tatile gidip bir daha dönmeyen oğlu Dickie'yi alıp getirmek görevini üstleniyor. Ve Ripley, daha Dickie'yle tanışmadan, onu yeni "rol modeli" ve tabii yeni rolü olarak benimsiyor.

Kendisini sevmediği için, çareyi başkaları olmakta bulan Ripley, sinema tarihinin en ilginç ve kelimenin birçok anlamıyla, en "acınası" karakterlerinden biri... Mutlu olmanın en temel şartını yerine getiremeyen ve "keşke kocaman bir silgim olsa ve kendimden başlayarak her şeyi silsem" diyebilecek kadar ümitsiz durumdaki bu adamın, içinde rahat edeceği bir "persona" araması ve bizim, bunun imkansızlığını biliyor olmamız, hayatındaki boşluğu yalanlar ve cinayetlerle doldursa bile, ona acımamıza neden oluyor. Saçını nasıl tararsa tarasın, gözlük taksın veya takmasın, nasıl yürürse yürüsün, hiçbir şeyin değişmeyeceğini, çünkü kaçtığı şeyin bizzat kendisi olduğunu ve nereye giderse gitsin peşinden geleceğini, etrafındaki insanlardan biri çıkıp Ripley'ye söylese keşke...

Ancak etrafındakiler, Ripley'nin sorununu büyütmekten başka bir işe yaramıyorlar ve üstelik bunun, onların yaptıkları veya yapmadıklarıyla da ilgisi yok... Ripley'nin amansız kaçışı, kişiliğinde ciddi bir parçalanmaya yol açıyor ve senarist/yönetmen Minghella, hem bu parçalanma, hem de parçalanma ile onun zıddı olan bütünlük arasındaki ilişki üzerinde fazlasıyla duruyor. Ripley'nin, yerler, aynalar ve nesneler üzerindeki yansımaları başta olmak üzere birçok ayrıntıyla, bu yüzden bu kadar fazla ilgileniyor. Zira Ripley'nin dünyasındaki her şey, ondan aldığı bu parçalanmayı tekrar ona "yansıtıyor". Onun hayatındaki tüm insanların dünyalarının son derece net ve derli toplu olması, Ripley'nin en büyük sorunlarından biri... Israrla hedonizminin peşinden koşan Dickie, ısrarla aşkının ve romanının ardından giden Marge, ısrarla Ripley'nin gönlünü çalmaya çalışan Meredith ve hatta ısrarla cinayeti çözmeye çalışan polis, her biri, bütünlükleri ve kararlılıklarıyla, Ripley'nin engel olamadığı parçalanmasının altını çiziyorlar. İşte bu yüzden, ne yaparlarsa yapsınlar, isterlerse Ripley'yi sevsinler, onun için bir tehdit haline geliyorlar. Kendi hakkında birkaç iyi sözcük duymak için dünyaları verebilecek olan Ripley'nin, hakaretlere olduğu kadar, hakkında söylenen güzel sözlere de hiç tahammülü olmaması, gerçekten dehşet bir trajedi... Ripley, ne kadar çok istese de, "kendini kilitlediği mahzenin anahtarını" kimseye teslim edemiyor. Başka biri olmayı bırakıp kendine "döndüğü" nadir zamanlarda ise, iğrenç bir yere geldiğine inanıyor ve orada fazla vakit geçiremiyor. "Sahte de olsa 'biri' olmak, gerçek bir hiç olmaktan daha iyi" çünkü... Kendini öldürmek istiyor muhakkak; fakat intihar eylemini bile, ancak Dickie Greenleaf'i canlandırırken gerçekleştirebiliyor. İntihar, onun için, canlandırdığı kişiliklerden birini öldürmek anlamına geliyor. Adeta içgüdüsel olarak mükemmel biçimde kurduğu ve sergilediği oyun bile, sonuçta Ripley'nin aleyhine çalışıyor ve onu iyice anlaşılmaz ve uzak kılıyor.

Ripley, filme bir dedektiflik öyküsü olarak bakıldığında, bütün yaşananların ardından yakayı sıyırmış gibi görünse de, sonuçta Minghella, karakterini yine kendisiyle ve dolabın aynalarından yansıyan farklı kişilikleriyle başbaşa bırakıyor. Filmin başındaki Ripley ile sonundaki Ripley arasında, bu açıdan önemli bir fark yok... Taklit eden ve kılık değiştiren adam rolünü oynamaya devam eden Ripley'nin en sevdiği rol, canlandırdığı kişiliklerin hiçbiri değil, "o karakterleri canlandıran Ripley karakteri"...

Öykünün içeriği ve filme kaynaklık eden romanın yazarı Patricia Highsmith'in bir başka yapıtı "Trendeki Yabancılar"ın Hitchcock tarafından sinemaya uyarlanmış olması, Minghella ve filmi ile Hitchcock arasında paralellikler kurulmasına yol açtıysa da, çağdaş sinemanın matematiğine alışan gözlerimizi İtalyan sinemasının eski ustalarını anımsatan üslubuyla şaşırtan Minghella, sakin anlatımı, "garip" yakın planları ve panları, ve Ripley'nin piyano üzerindeki yansımasının ikiye bölünmesi gibi unutulmaz planlarıyla, daha ziyade hayranı olduğu (ve olduğum) Visconti'yi anımsatıyor. Ve bu, en azından benim için, bayağı ciddi bir övgü...

UYGAR ŞİRİN

★★★★ (The Talented Mr. Ripley) Yönetmen: Anthony Minghella. Oyuncular: Matt Damon, Gwyneth Paltrow, Jude Law, Cate Blanchett, Philip Seymour Hoffman, James Rebhorn. Senaryo: Anthony Minghella (Patricia Highsmith'in romanından). Görüntü Yönetmeni: John Seale. Müzik: Gabriel Yared. Kurgu: Walter Murch. Kostüm Tasarımcısı: Ann Roth, Gary Jones. Yapımcı: Sydney Pollack, Tom Sternberg, William Horberg. Süre: 139 dk. Dağıtımcı: Film Pop. Gösterim Tarihi: 10 Mart.

Karar ver resmine.
Bastır kredi kartının üstüne.

En sevdiğiniz kimse-neyse, getirin resmini Garanti şubesine;
Albüm Gibi Kredi Kartınız cebinizde.

GARANTİ

www.garanti.com.tr

20 yıl yaşlandırılan Russell Crowe film boyunca başarılı bir performans sergiliyor.

KÖSTEBEK *Michael Mann önceki filmlerinde olduğu gibi onur, sadakat, dürüstlük gibi temaları işliyor.*

Önümüzde tempolu bir kurguyla akan görüntüler... Yakın plan, (büyük ihtimalle) dar açıda çekilmiş görüntüler bunlar. Bu görüntülerle gerçekten uyumlu bir müzik çalınıyor kulağımıza. Ünlü "60 dakika" programının yapımcısı Lowell Bergman (Pacino) eski model bir Mercedes'te ilerliyor. İlginçtir, bu sahnelerde kullandığı yakın plan, dar açılı ve genelde tir tir titreyen bir kamerayla çekim yapma işini, filmin ilerleyen sahnelerinde defalarca yineleyecek yönetmen Michael Mann. Hatta gözü bağlı adamın -Bergman- otobobilde ilerlediği sırada İran'dan çeşitli panoramalar sunarken bile bizi genel planlardan uzak tutmaya çalışıyor Mann. Sanki çok dikkatlice bakmamızı istediği birşeyler var. Ardından, Jeffrey Wigand'in (Crowe) kovuluşuna tanık oluyoruz. Artık sigara şirketinin araştırma-geliştirme bölümünün başkanlığını yapamayacak. Kısa bir süre sonra Wigand'in, şirketiyle arası bozulacak. Bundan sonra ise Birleşik Devletler hukuk tarihinin en büyük hukuk mücadelesine giden yolu açan olaylar gelişecek. İşte Mann bize bu hukuk mücadelesine giden yolu anlatıyor "Köstebek"te. Belli ki dostluk, onur, sadakat, dürüstlük, aile gibi kavramlar Mann için önemli. Bugüne kadar bir avuç filmde bu temaların bir kısmına doğrudan, bir kısmına ise dolaylı bir biçimde değindi. "Köstebek"te de Mann'in genelde öyküsünü anlatırken incelemeyi sevdiği bu temaları bulmak mümkün. Ama bir noktayı gözden kaçırmamak gerek: masaya yatırdığı bu temalar konusunda kesin yargılar bildirmekten hoşlanmıyor Mann. Yalnızca olabildiğince nesnel betimliyor herşeyi, ki izleyici kendi sentezine ulaşsın. Bergman'ın ve Wigand'in arasındaki ilişki, aslına bakılırsa, bir iş ilişkisi. Ama sonuçta ikisi de birbirlerine sadık. Burada sadakat devreye girmişken Mike Wallace (Christopher Plummer) ile Bergman'ın dostluklarından bahsetmek gerek. 14 yıldır beraber çalışıyorlar. Ama şirket yöneticileriyle yaptığı ilk toplantıda Bergman'ı yalnız bırakıyor Wallace.

Mann'in aileye, ama özellikle kadınlara olan bakış açısını ayrıca değerlendirmek gerek. Filmde bize sunduğu iki ayrı aile modeli var. Bunların ilki Wigand'inki. Wigand şirketiyle ihtilafa bilhassa ailesini korumak için düşüyor. Ailesinin başına geleceklerden çekindiği için başlarda ne yapacağını bilemiyor. Bergman'ın ailesi ise onun deyimiyle "modern bir aile". Kendisinin de, karısının da önceki eşlerinden birer oğulları var. Kısacası, Mann'in bize sunduğu aile modelleri tamamen birbirine zıt. Ama işte bu konuda da tam anlamıyla fikrini beyan etmiyor Mann. Daha önce de belirttiğim gibi, bu, bilinçli bir seçim; herşeyi izleyiciye bırakmak istiyor o.

Biraz dikkatli bir göz, Mann'in, filmlerinde kadının sunumu konusunda biraz kadını dışlayan tavırlar sergilediğini düşünebilir. Bunun, öyle ya da böyle, haklı bir yargı olduğu kanaatindeyim. Al Pacino'nun "Heat"te onu aldatan karısını anımsayın. Sonra da, Wigand'in karısının tüm bu olup bitenlerden sonra -haklı da olsa- kocasını terketmesini aklınıza getirin. Mann'in kadınlara pek güven duymadığı ortada. Onları evde iş yaparken betimliyor (Wigand'in ve Bergman'ın eşleri). İş hayatında yeralanları da, ya Helen (Gina Gershon) karakterinde gördüğümüz gibi olumsuz portreliyor ya da Bergman'ın asistanında olduğu gibi erkeğin emrine amade ediyor.

Bununla birlikte, karşımızdaki öykü herkesin kolayca altından kalkabileceği bir öykü değil. Mann hem sigara şirketlerini hem de TV politikalarını masaya yatırıyor ve bize her iki kurumdan hiç de olumlu sayılamayacak şeyler gösteriyor.

Mann'in stili ise gerçekten uzun uzun değinilmesi gereken niteliklere sahip. Zira, öncelikle, son derece tutarlı bir anlatımla karşı karşıyayız. Üstelik, Mann eğer öyküsüne çok şey katacağını düşünüyorsa her tür görsel şova prim tanıyor (Wigand'in otel odasında arkasındaki resme bakarak küçük kızlarını anımsadığı sahneye bir göz atın). Temel takıntılarını "Köstebek"e de yerleştiriyor Mann. Çoğu sahnede (bunun iç mekan olması gerekmiyor) görüntü yönetmeni Dante Spinotti'yle birlikte dramatik etkiyi artırmak için "renkli" çerçeveler yaratıyor. Bu, genellikle, ya sıcak bir sarı ya da soğuk bir mavi oluyor. Sıcak sarı tonları genellikle iç mekanlarda tercih ederken (bkz: Wigand'in eve geldiği anda içerideki ışık), soğuk mavi tonlardan -filtrelerden- genellikle dış mekanlarda yararlanıyor (bkz: Bergman'ın okyanusun kıyısında telefonuyla konuştuğu sahne). Okyanus demişken; okyanus, yağmur ve nehir Mann'in filmlerinde atmosferi yaratırken yararlanmayı sevdiği araçlar. Kahramanlarının ruh durumuna göre bunları arka plana yerleştirmeyi seviyor. Kamerayı da daha ziyade omuzda tercih ediyor Mann, ki bu her yönetmenin kolay kolay isteyeceği ya da yapımcı firmasına kabul ettirebileceği birşey değil. Ama Mann bu konuda taviz vermiyor. Başta da belirttiğim gibi, geniş açılı görüntülere ise filmin başından sonuna dek mümkün olduğunca az yer veriyor.

Onun filmlerinde, ayrıca, küçük kamera oyunlarına da rastlayabilirsiniz; Wigand'in kendi şirketinin yöneticisiyle yaptığı görüşmede, örneğin, açı-karşı açı çekim tekniğiyle oynadığını farkediyorsunuz Mann'in ve bu, yüzünüzde küçük bir tebessüm oluşturabiliyor. Müzikten de hangi sahnede nasıl yararlanacağı konusunda çok sağlam sezgileri var Mann'in. Zira müzik, eşlik ettiği görüntülere çok şey katıyor onun filmlerinde. Gerek enstrümantal gerekse de elektronik tınılar hayati öneme sahip. "Köstebek"te de bu böyle. Sanırım, filmleri bir başyapıtın sahip olduğu o büyülü havaya sahip olmasa bile Mann'in filmlerini çok sevmemizin nedeni bu: stili öykünün hizmetine özgürce sunması ve bu tutarlı anlatımdan film boyunca vazgeçmemesi... Aklıma gelmişken... Ayrıntılar da onun filmlerinin olmazsa olmazı. Bir taksinin camından kayan bir yağmur damlası ya da sahneyi bitirip bir başka sahneye başlamadan hemen önce bir netlik kaydırmasıyla arka planda çok kısa kalacak, üstelik çok önemli görünmeyen (ama belli ki Mann için büyük önem taşıyan) görüntüler sunması, Mann'in bu ayrıntı takıntısının en iyi örnekleri.

Henüz yalnızca bir elin parmakları kadar sinema filmine imza atmış olan Michael Mann, Hollywood'un en iyi yönetmenleri arasına adını yazdırma yolunda her filmiyle bir engeli daha aşıyor. "Köstebek", bence, onun en iyilerinden birisi. Mann'in, örneğin, önümüzdeki 10 yıl içerisinde çekeceği filmleri düşünüyorum da, ne yalan söyleyeyim, sabırsızlanıyorum.

BURÇİN S. YALÇIN

★★★★ **(The Insider) Yönetmen: Michael Mann. Oyuncular: Al Pacino, Russell Crowe, Christopher Plummer, Diane Venora, Philip Baker Hall. Senaryo: Eric Roth, Michael Mann (Marie Brenner'in "The Man Who Knew Too Much" adlı dergi yazısından) Görüntü Yönetmeni: Dante Spinotti. Müzik: Lisa Gerrard, Pieter Bourke. Kurgu: William Goldenberg, Paul Rubell. Süre: 160 dk. Dağıtımcı: UIP. Gösterim Tarihi: 3 Mart.**

TURKCELL

niversite Öğrencileri Resim Yarışması

RESİM YARIŞMASI 2. TURKCELL

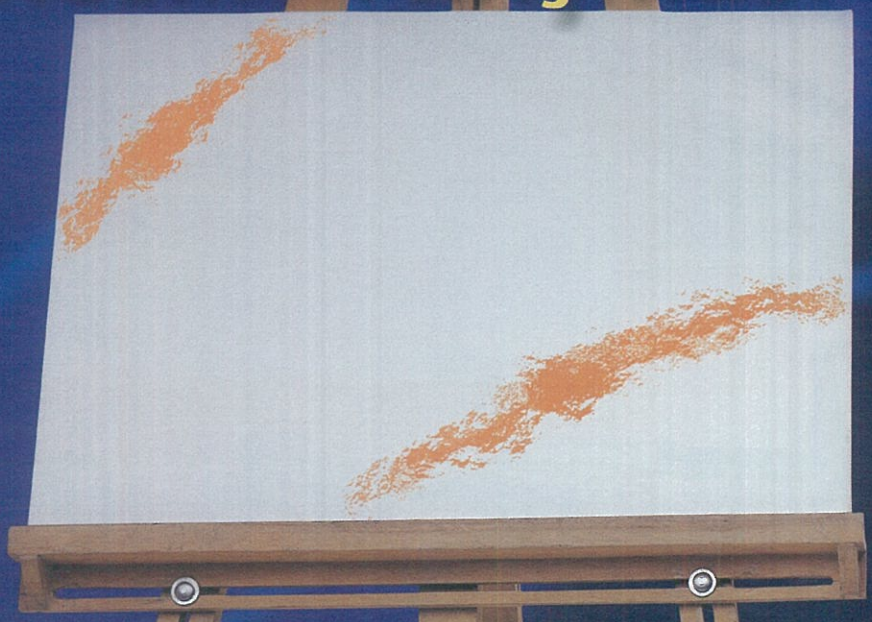

Konu: İletişimin Sesi

Günümüzde iletişim teknolojileri, dolayısıyla iletişim kanalları başdöndürücü bir hızla gelişiyor. Türkiye'de mobil iletişimin öncüsü olan Turkcell, sanatın kişilerarası iletişimi artıran bir unsur olduğunu düşünerek, bu yarışmayla "iletişimin sesi"nin gençler tarafından resme yansıtılmasını amaçlıyor.

Bu yıl ikincisi düzenlenen Turkcell Resim Yarışması'nda katılımcıların "iletişimin sesi" üzerine düşünmeleri ve geleceğin dünyasında "iletişimin sesi"nin önemini vurgulamaları isteniyor. Üniversite öğrencilerine yönelik "ilk" kez gerçekleştirilecek yarışma, Türkiye genelindeki bütün üniversitelerde önlisans, lisans ve lisansüstü eğitimi alan öğrencilere açık. Bizleri geleceğe, gençlerimizin bakış açıları, hayalleri, fikirleri ve sanata olan ilgilerinin taşıyacağına inanıyoruz.

Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.

Konu: İletişimin Sesi

A. BAŞVURU KOŞULLARI:

• Yarışma, Türkiye genelindeki bütün üniversitelerde, önlisans, lisans ve lisansüstü eğitimi alan öğrencilere açıktır. Turkcell çalışanlarının birinci derece yakınları bu yarışmaya katılamazlar. • Yapıt, daha önce herhangi bir yarışmaya katılmamış olmalıdır. Bir yarışmacı en fazla üç eserle katılabilir. Gönderilen resimlerin arkasına; "Ad", "Soyad", "Yaş", "Okul", "Sınıf", "Adres", "Telefon" eksiksiz olarak yazılmalıdır. Bilgiler tam olmadığı takdirde, eser değerlendirme dışı bırakılacaktır. • Yapıtlar sergilenmeye hazır şekilde teslim edilmelidir. • **Malzeme:** Serbest teknik. (Yağlı boya, akrilik vb.) • **Boyutlar:** Bir kenarın boyutu 150 cm'yi aşmamalıdır. • **Teslimat Tarihi:** 17-29 Nisan 2000, saat 10:00 – 17:00 arasındadır. • **Teslimat Adresleri:** Yapı Kredi Yayınları, Yapı Kredi Bölge Müdürlüğü Binası, Atatürk Bulvarı No:93 Kızılay 06422 ANKARA Telefon: (0312) 435 85 94 / Yapı Kredi Kazım Taşkent Sanat Galerisi, Yapı Kredi Kültür Merkezi, İstiklal Caddesi No: 285 Beyoğlu 80050 İSTANBUL Telefon: (0212) 252 00 41 / Yapı Kredi İzmir Sanat Galerisi, Kıbrıs Şehitleri Caddesi 1443 Sokak No:46 Alsancak 35220 İZMİR Telefon: (0232) 463 56 28 / Yapı Kredi Kemal Satır Sanat Galerisi, İnönü Caddesi No:73 Dörtyolağzı-ADANA Telefon: (0322) 363 29 58 • **Sonuçların Açıklanma Tarihi:** Yarışmanın sonuçları, kazanan yarışmacılara mektupla bildirilecektir. • Eserler, yukarıda belirtilen adreslere elden teslim edilmelidir. Posta ve kargoyla gönderilen yapıtlar kabul edilmeyecek, değerlendirme dışı bırakılacaktır. • Yarışmaya gönderilen resimler, posta ve kargoyla iade edilmez. Sergilenmeye değer görülen eserler, sergi bitimini takip eden bir ay içerisinde, diğerleri, sonuçların açıklanmasından itibaren bir ay içerisinde teslim edildikleri adresten elden alınabilir. • Yapıtlar teslim tarihinden başlayarak, sergilenme süresince 250 milyon TL'ye Turkcell tarafından sigortalanacaktır. • Yarışmada dereceye giren eserler Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.'ye ait sayılacak ve bu eserler için ayrıca ücret ödenmeyecektir. Telif bedeli olarak, ilk üç dereceye giren her yarışmacıya 250 milyon TL ödenecektir. • Sergilenmeye değer görülen eserlerin kullanım hakkı 31.12.2003'e kadar Turkcell'e ait olacaktır. • Sergilenmeye değer görülen eserler İstanbul Yapı Kredi Kazım Taşkent Sanat Galerisi'nde sergilenecektir. • Yarışmaya katılanlar, belirlenen başvuru ve değerlendirme koşullarını peşinen kabul etmiş sayılırlar.

B. SEÇİCİ KURUL

• Doç. Murtaza Fidan	Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi
• Doç.Yalçın Karayağız	Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi
• Doç. Dr. Ferhat Özgür	Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi
• Doç. Mümtaz Sağlam	Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi
• Yrd. Doç. Muzaffer Tire	Çukurova Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi
• Levent Çalıkoğlu	Sanat Tarihçisi – Eleştirmen
• Cüneyt Türktan	Turkcell Genel Müdürü
• Veysel Uğurlu	Y.K.B Kazım Taşkent Sanat Galerisi Yöneticisi
• Haluk Özden	1999 Turkcell Resim Yarışması Birincisi

C. ÖDÜLLER

Birincilik Ödülü	: 2 milyar TL
İkincilik Ödülü	: 1.5 milyar TL
Üçüncülük Ödülü	: 1 milyar TL

** Seçici Kurul tarafından mansiyona değer görülen 7 yarışmacıya hazır kartlı cep telefonu hediye edilecektir.*

ÖZEL SEANS 2020: Mars Macerası

HABERLER

Yönetmen Brian De Palma'nın son filmi "Mission To Mars" 10 Mart'ta ABD sinemalarında gösterime girdi. De Palma'nın ilk kez bilimkurguya el attığı filmin oyuncu kadrosunda Tim Robbins ve Gary Sinise gibi usta isimleri görüyoruz.

Çekimlerin büyük bölümü Kanada'nın Vancouver kenti yakınlarında gerçekleşmiş.

En son 1998'de "Snake Eyes-Yılan Gözler" adlı başyapıtıyla bizleri selamlayan Brian De Palma, "Mission To Mars" isimli yeni sürpriziyle sinemaseverlerin karşısına çıkıyor. Walt Disney'in yapımında 90 milyon dolarlık bir bütçeyle çekilen film 2020 yılında geçiyor ve bir grup astronotun Mars macerasını konu alıyor. Mars'a giden, insanlı ilk uzay mekiğindeki astronotlar gizemli bir faciayla yüz yüze kalıyorlar; ardından da bir kurtarma mekiği neler olup bittiğini araştırmak ve eğer felaketten sağ kurtulan varsa onları kurtarmak üzere dünyadan Mars'a doğru yola çıkarılıyor. Filmin oyuncu kadrosunda Don Cheadle, Kim Delaney, Elise Neal, Tim Robbins, Gary Sinise, Jill Teed, Jerry O'Connoll gibi isimler var. Filmin senaryo yazarı daha önce "Predator" ve "Wild Wild West-Vahşi Vahşi Batı" filmlerini de yazan Jim Thomas; görüntü yönetmeni, yıllardır Brian De Palma'nın pek çok filminin görüntülerine de imza atan tecrubeli isim Stephen H. Burum. Filmin müziklerini de bir başka deneyimli isim, emektar besteci Ennio Morricone besteledi. Çekimlerinin neredeyse tümü Kanada'nın Vancouver kentinde gerçekleştirilen "Mission To Mars"ın özel efektleri ise büyük oranda ILM'nin eseri. Söylentiye bakılırsa, Mars'ın kızıl yüzeyini birebir yakalayabilmek için 120.000 galon kırmızı boya kullanılmış çekimler sırasında... Filmin 14 Nisan'da Danimarka ve İsveç'te, 20 Nisan'da Hollanda'da, 11 Mayıs'ta Almanya'da, 9 Haziran'da da İngiltere'de vizyona girmesi planlanıyor. İzleyenler, "Mission To Mars"ın "2001" ve "Apollo 13"'ü, bir miktar da "Contact-Mesaj"ı andırdığı kanaatindeler. Bakalım, bizler film hakkındaki yargılarımızı tam olarak ne zaman belirleyebileceğiz?

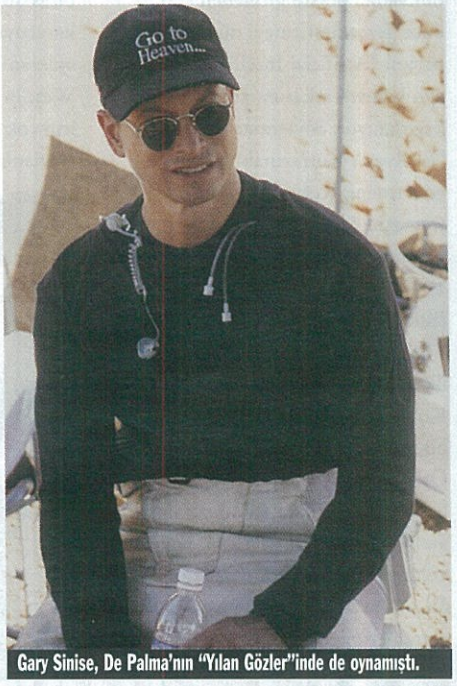

Gary Sinise, De Palma'nın "Yılan Gözler"inde de oynamıştı.

ÖZEL SEANS

HABERLER

Fantaziye Rağbet Arttı

Kubrick'in projesi Spielberg'in ellerinde... Simon West TV dizisi "The Prisoner"ın sinema versiyonu için uğraşıyor... Yapımcıları Terminatör 3 ve 4 için kolları sıvamış durumda...

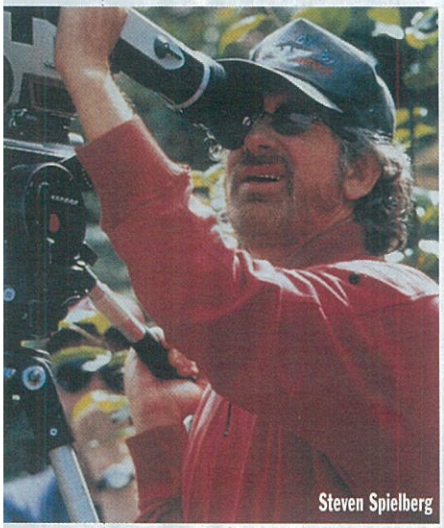

Steven Spielberg

"AI"

Steven Spielberg, aynı zamanda yakın dostu da olan Stanley Kubrick'in bu dünyadan göçüp gitmeden önce gerçekleştirmeyi düşündüğü projesi "Artificial Intelligence" için kamera arkasına geçmeye hazırlanıyor. Söylentiye göre, "Er Ryan'ı Kurtarmak"ın yönetmeni, Kubrick'in 80 sayfalık tretmanı üzerinde çalışmaya başlamış bile. Bu, Spielberg'in 1997'de çektiği "Üçüncü Türle İlişkiler"den (Close Encounters Of The Third Kind) bu yana yazdığı ilk senaryo. Herşey 1982'de Kubrick'in Brian Aldiss'in kısa hikayesini satın almasıyla başladı. Öykü, çocuksuz bir annenin, 5 yaşında bir çocuğu andıran androidi evlat edinmesini anlatıyordu. Kubrick özellikle iki sebepten dolayı "AI"yı sürekli olarak ertelemişti: birincisi bütçenin 100 milyon doları aşacağı kuvvetle muhtemeldi, ikincisi o zamanki teknoloji Kubrick'in görsellik anlayışına pek uygun değildi. Ama artık CGI teknolojisi var. Bir de unutmadan, Steven Spielberg faktörü... Bu arada, John Williams filmin bestelerini yapmaya başlamış bile.

"THE PRISONER"

"Con Air" ve "The General's Daughter-Generalin Kızı"nın yönetmeni Simon West yıllardır filme almak istediği 60'ların kült TV dizisi "The Prisoner"ın (Türkiye'de 90'ların başında TRT3'te gösterilmişti) uzun metrajlı sinema versiyonunu çekiyor. Film, hükümetin program dışı bırakmaya çalıştığı casusun bir kasabaya sürgüne gönderilmesini anlatan bir fantazi üzerine kurulu. West'in projeyi gerçekleştirmek için çok çabaladığı kulağımıza çalınanlar arasında.

"The Prisoner" dizisinin yıldızı Patrick McGoohan

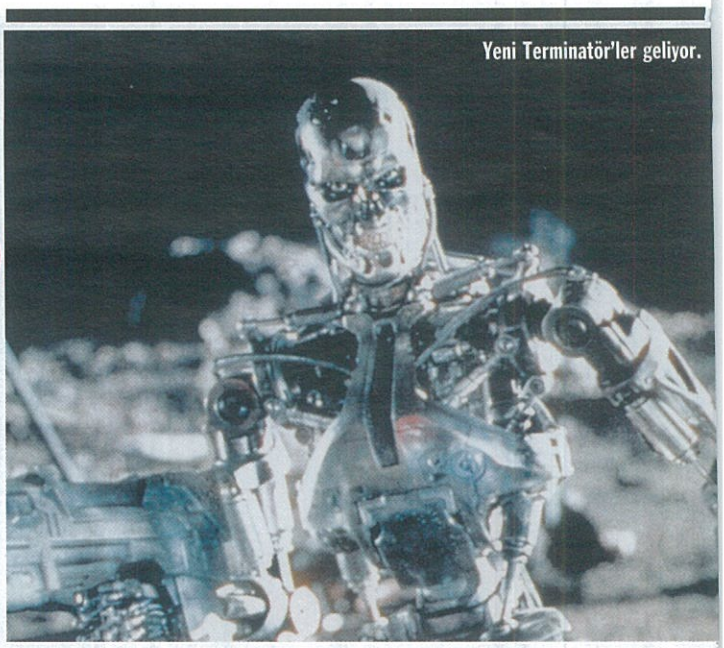

Yeni Terminatör'ler geliyor.

"HIGHLANDER: ENDGAME"

"Highlander: Endgame"in çekimlerine Romanya'da başlandı. Bu son "İskoçyalı" öyküsünde sinema yıldızı Christopher Lambert ile "İskoçyalı"nın televizyondaki yıldızı Adrian Paul birlikte rol

Christopher Lambert

alıyorlar. Paul'un söylediklerine göre, film sinema serisinden ziyade televizyon dizisinin izinden gidecek. Filmin yönetmenliğini ise "The Faculty"nin teknik kısmında çalışan ve ilk yönetmenlik denemesine imza atacak olan Doug Aarnoikoski yapıyor.

"TERMINATOR 3 VE 4"

Carolco'nun yapımcılarından Mario Kassar ve Andy Vajna sonunda Terminatör'ün üçüncü ve dördüncü bölümlerini aynı anda hayata geçirmeye karar verdi. "Terminor 3"ün 2001'de vizyona girmesi düşünülüyor. Çok kısa bir süre sonra da serinin dördüncü filmine başlanacak. İki yapımcı bu planları yapsalar da henüz Arnie'den de, serinin ilk iki filmini yöneten Cameron'dan da cevap alabilmiş değiller. Bu arada, "Terminator 3"ü "Metalheads"i yazmış olan Tedi Sarafian'ın yazması düşünülürken, dördüncüyü de yakında izleyeceğimiz bilimkurgu filmi "Supernova"nın yazarı David Wilson'ın yazması planlanıyor. Barış içinde noktalanan "Terminator 2"den sonra serinin üçüncü filminin yine savaşın ortasındaki bir dünyada başlayacağı tahmin ediliyor.

"THE SUM OF ALL FEARS"

Harrison Ford ve bugünlerde "The Bone Collector-Kemik Koleksiyoncusu"nu izlediğimiz yönetmen Philip Noyce dördüncü Jack Ryan filmi için yan yana geliyorlar. Tom Glancy'nin çok satan bir romanından uyarlanacak olan film, Ford ile Noyce'un ilk kez yan yan geldikleri Jack Ryan filmi değil. İkili daha önce de

Harrison Ford yeniden Jack Ryan olacak.

"Clear And Present Danger"da beraber çalışmışlardı. Böylece terörizmle mücadele eden Jack Ryan isimli karakteri canlandırarak Ford aksiyona 2000'lerde de devam edeceğinin sinyallerini vermiş oldu.

hazırlık aşamasındaki projeler...

All That Glitters
Yönetmen: Vondie Curtis-Hall
Oyuncular: Mariah Carey
Önümüzdeki yıl izleme fırsatı bulacağımız "The Bachelor"da ilk oyunculuk deneyimini yaşayan ünlü şarkıcı Mariah Carey, "Gridlock'd"ın yönetmeninin son filminde bir DJ tarafından keşfedilen, hayatından bezmiş bir şarkıcıyı canlandıracak. Film, ayrıca, Carey'nin ilk başrolü.
Gösterim Tarihi: Henüz kesinleşmedi

Angel Eyes
Yönetmen: Henüz kesinleşmedi
Oyuncular: Jennifer Lopez
Lopez karısının ve çocuğunun ölümünün arkasındaki esrar perdesini aralamaya çalışan bir adama yardım eden kadın polisi canlandıracak.

Gösterim Tarihi: 2001

Bedazzled
Yönetmen: Harold Ramis
Oyuncular: Brendan Fraser
1967 tarihli Peter Cook/Dudley Moore yapımı olan filmin yeniden çevrimi. Yönetmenlik koltuğunda "Groundhog Day"in yönetmeni Ramis otururken Fraser da hayalindeki kadına ulaşmak için ruhunu şeytana satan adamı canlandırıyor.
Gösterim Tarihi: 2001

Bunny
Yönetmen: Henüz kesinleşmedi
Oyuncular: Jennifer Love Hewitt
Hewitt, akademik çalışmaları sırasında casuslukla ilgili birtakım gizli işlere bulaşan bir üniversite öğrencisini anlatan 1960'ların çizgi romanından uyarlanan filmde hem başrolü oynayacak hem de yapımcı olarak boy gösterecek.
Gösterim Tarihi: 2001

Cinderella Man
Yönetmen: Billy Bob Thornton
Oyuncular: Ben Affleck
"Armageddon"un ikilisi, ekonomik bunalım sırasında ailesini geçindirebilmek için boks yapan fakir bir adamın yavaş yavaş bir ulusal kahraman haline gelmesini anlatan filmde yeniden biraraya gelebilir.
Gösterim Tarihi: Henüz kesinleşmedi

Collateral Damage
Yönetmen: Andrew Davis
Oyuncular: Arnold Schwarzenegger
Arnie bu aksiyon-gerilim filminde karısı ve çocuğu teröristler tarafından öldürülen bir adamı oynuyor. Tahmin edebileceğiniz gibi, daha sonra da teröristlerin peşine düşüyor.
Gösterim Tarihi: 2001

Darker Saints
Yönetmen: Henüz kesinleşmedi
Oyuncular: Courtney Love
Şarkıcı-oyuncu Love'ın ilkbaharda çekilmesi planlanan bir seri cinayet geriliminde New Orleans'taki bir katilin peşine düşen bilirkişiyi oynaması düşünülüyor.
Gösterim Tarihi: 2001

The Glass House
Yönetmen: Henüz kesinleşmedi
Oyuncular: Leelee Sobieski
17 yaşındaki Sobieski bu gerilim filminde bir araba kazası sırasında ailesini kaybedip öksüz kalan bir kızı oynayacak. Ailesinin ölümünden sonra kızı onların arkadaşları alır. Ne var ki, bir süre sonra genç kız yeni ailesinin gizli kapaklı işler çevirdiğini fark eder.
Gösterim Tarihi: 2001

How To Lose A Guy In 10 Days
Yönetmen: Henüz kesinleşmedi
Oyuncular: Gwyneth Paltrow
Oscar ödüllü Paltrow vurdumduymaz bir kadın avcısının, bir kadınla 10 günden çok süren bir ilişki yaşayabileceğine dair arkadaşlarıyla bahse girmesini anlatan bu romantik komedide oynayacağını açıkladı. Söylenenlere bakılırsa, Paltrow bu erkeğin 10 günlük ilişkisini canlandıracak.
Gösterim Tarihi: Henüz kesinleşmedi

Last Word On Paradise
Yönetmen: Ethan Hawke
Oyuncular: Uma Thurman, Steve Zahn, Kevin Corrigan, Frank Whaley, Robert Sean Leonard, Kris Kristofferson
Aktör-yazar Hawke bu kez kameranın arkasıyla ilgileniyor ve karısı ile daha pek çok ünlü oyuncuyu yanına alarak Dylan Thomas'ın "Under Milk Wood"unun düşük bütçeli bir uyarlamasını çekiyor.
Gösterim Tarihi: Henüz kesinleşmedi

I Was Made To Love Her
Yönetmen: Paul Weitz
Oyuncular: Will Smith
"Heaven Can Wait"ten esinlenen ve otobüs altında ezilen bir adamın hikayesinin anlatıldığı bu yeniden çevrimde Smith başrolü oynuyor. Cennettekiler, daha sonra, ölümünü bürokratik bir hata olarak değerlendirip onu yeniden dünyaya yolluyorlar.

Gösterim Tarihi: Henüz kesinleşmedi

Leni Riefenstahl Projesi
Yönetmen: Henüz kesinleşmedi
Oyuncular: Jodie Foster
Tartışmalı bir film yapımcısı olan ve zamanında Nazi sempatizanı olduğu iddia edilen Riefenstahl'ın hayat öyküsünün anlatıldığı filmde Foster da oynayacak.
Gösterim Tarihi: Henüz kesinleşmedi

The Lookout
Yönetmen: Sam Mendes
Oyuncular: Brad Pitt (kesin değil) veya Leonardo DiCaprio (o da kesin değil)
"American Beauty" sayesinde yıldızı parlayan Mendes'in sıradaki filmi başrol için Pitt ve DiCaprio'nun isimlerinin geçtiği bir gerilim.
Gösterim Tarihi: Henüz kesinleşmedi

One For The Ages
Yönetmen: Mark Pellington
Oyuncular: Richard Gere
Gere bir uçak kazası sırasında bütün takım oyuncularını kaybeden bir koçu oynayacak. Bu koç, daha sonra, ertesi yıl şampiyonluğa ulaşabilmek için yeni bir takım oluşturmaya çalışıyor.
Gösterim Tarihi: 2001

Pay It Forward
Yönetmen: Mimi Leder
Oyuncular: Kevin Spacey, Haley Joel Osment
Spacey, "Altıncı His"in küçük oyuncusuyla yan yana gelip, öğrencilerinden biri ve onun annesiyle eşsiz bir ilişki yaşayan bir öğretmenin hikayesinin anlatıldığı bu dramada başrolde yer alacak.
Gösterim Tarihi: 2000 başı/2001 sonu

Revelations
Yönetmen: Danny DeVito
Oyuncular: Danny DeVito
DeVito, Katolik bir rahibin hayatını kurtarmak için vurulan bir polisin öyküsünün anlatıldığı bu gerilim filminde kendisini yönetiyor. Rahip, bir suikast olduğunu tahmin ettiği bu olayı araştırırken kendi inancını yeniden gözden geçirmeye zorlanıyor.
Gösterim Tarihi: Henüz kesinleşmedi

Seven And A Match
Yönetmen: Henüz kesinleşmedi
Oyuncular: Heather Donahue
"The Blair Witch Project"in kadın oyuncusu Donahue, biraz nakit para elde etmek amacıyla sağda solda yangınlar çıkaran bir grup öğrencinin hikayesinin anlatıldığı filmde rol alacak.
Gösterim Tarihi: Henüz kesinleşmedi

Sweet November
Yönetmen: Henüz kesinleşmedi
Oyuncular: Keanu Reeves
Reeves "A Walk On The Clouds"dan bu yana ilk romantik rolüne hazırlanıyor. Film her ay düzenli olarak sevgililerini değiştiren ölümcül derecede hasta bir kadının öyküsünün anlatıldığı 1968 tarihli filmin yeniden çevrimi. Reeves kadının gerçekten aşık olduğu tek sevgilisini canlandıracak.
Gösterim Tarihi: 2001

Wildest Dreams
Yönetmen: Henüz kesinleşmedi
Oyuncular: Sandra Bullock
Aynı düşleri gördükten sonra biraraya gelen iki yabancının anlatıldığı bu romantik dramada Bullock aynı zamanda yapımcılığı da üstleniyor. Çekimler bu yılın sonlarında başlayacak.
Gösterim Tarihi: 2001

Muhabbet Kart
750 Kontör
Alo 535
Anında Muhabbet!
Atel
Dolum Şifresi
Muhabbet Kart'ın kullanım koşulları için kartın arka yüzünü mutlaka okuyunuz.
Kart seri no:
152000020
Kontör bitse bile aranma imkanı
Alo Muhabbet
0216 445 7007
Bu bir TURKCELL hizm

Muhabbet Kart

Çığ gibi büyüyen Muhabbet!

Cep telefonunda Muhabbet Kart'a geçenler her gün artıyor.

Çünkü Muhabbet Kart'ta fatura yok! Bitmeyen muhabbet var.

Bulunması en kolay kontörlü kart!

Her yerde var. Gazeteciler de bile...

Kısa mesaj servisi (SMS)

Mesaj al...
Mesaj gönder.

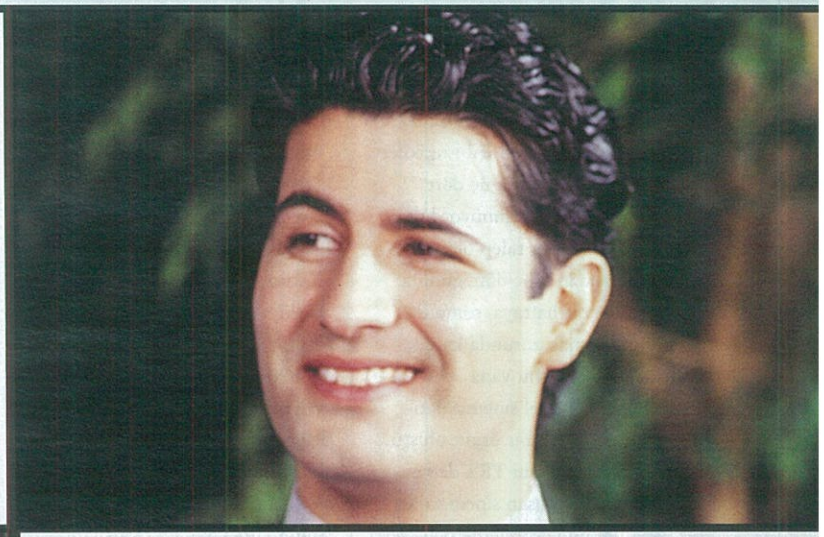

ATV/P

ÖZEL SEANS

KLİPLER

İstanbul'dan Belgeselciler Geçti

Şubat ayının sonlarında başlayan ve bir hafta süren Uluslararası 1001 Belgesel Film Festivali'nin yöneticisi Enis Rıza'yla festival üzerine kısa bir görüşme yaptık.

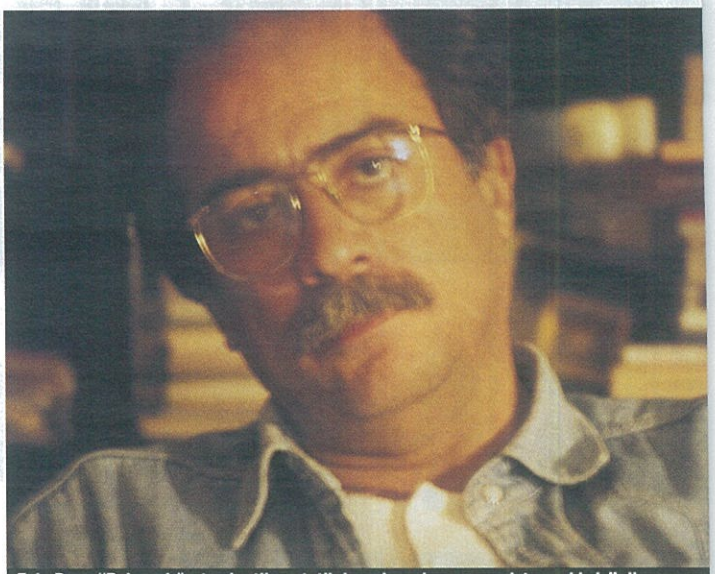

Enis Rıza, "Belgesel üretmek etik, estetik kaygıları olan, zaman isteyen bir iş" diyor.

1997 yılında oluşturulmuştu Belgesel Sinemcılar Birliği. Belgeselciler o yıl bir konferansla biraraya geldiler. Konferansın konusu genel olarak "Belgesel Sinema"ydı. Konferansın öncesinde de 80 filmlik bir gösterim yapmışlardı. Etkinliği düzenleyenler arasında belgesel sinema yönetmeni Enis Rıza da vardı. Belgesel Sinemacılar Birliği'ni kuran kişi olan Enis Rıza o zamanki tepkileri çok iyi anımsıyor: "Genel olarak bize 'Katılan olmaz, izleyen olmaz, boşuna uğraşıyorsunuz' gibi tepkiler geldi. Fakat biz aslında üç dört günlük bir gösteri düşünüyorduk. O kadar çok yoğun talep oldu ki o talebin ardından o üç dört günlük gösteriyi biz bir haftaya, sonra da 15 güne uzatmak zorunda kaldık."

Derken o günden bu yana Türkiye'nin belgesel sinemacıları olarak dört kanatlı bir örgüt oluştu. Bu kanatlardan birini TRT'de ve televizyonlarda çalışan sinemacılar, bir kanadını üniversitelerde belgesel eğitimi veren, ama aynı zamanda belgesel filmler de üreten belgesel akademisyenler oluşturuyordu. Üçüncü kanadı, hiçbir kurumda yeralmayan, bağımsız olarak çalışan belgeselciler, dördüncü kanadı ise belgeselci olmak isteyen gençler ve öğrenciler teşkil ediyordu. Bu yılki festivalin önceki 3 festivalden bir farkı var: "Önceki üç konferans ve üç festival ulusal düzeyde etkinliklerdi. İlk olarak, bu yıl -bu üç yılın getirdiği birikimle birlikte- hem bir tür festival düzenlemeyi öğrenmiş olduk. Onun birikimi oluşmuş oldu. Yurtdışında katıldığımız kimi festivaller ve konferanslarda edindiğimiz bilgi ve izlenimlerimizin bizi getirdiği yer, Türkiye belgesel sinemasının, gelişebilmesi için uluslararası platforma çıkması gerektiğine olan inançtı" diyor Rıza bu yılki festivali öncekilerden ayıran niteliğinden bahsederken.

Bu yılki konferansın konusu "Belgesel Sinemada Etik ve Estetik"ti. Festivale 20 ülkeden 30'a yakın fazla belgeselci katıldı, 116 film gösterildi.

"Katıldığım bir festivalde 'Türkiye'de belgesel sinema var mı?' gibi bir soruyla karşılaştım, belgesel sinema yönetmeni olduğumu söylediğimde. Ayrıca Türkiye'de Belgesel Sinemacılar Birliği'nin olması, yani belgesel sinemacıların bir örgütünün olması çok insan tarafından şaşkınlıkla karşılanmıştı" diyor Enis Rıza Türkiye belgesel sinemasının dış ülkelerde nasıl tanındığına ilişkin olarak.

"Bu festivalin bir amacı da adımızı Türkiyeli belgesel sinemacılar olarak uluslararası platformda duyurmak ve varolmak. Bir başka hedefimiz de uluslararası düzeyde belgesel sinemacılar arasında varolan örgütlenmeleri daha yaratıcı, daha üretken, birbiriyle ilişkilerinde daha geniş zeminler yaratabilecek bir tür yapılandırmaya doğru itmek. O duyguyu, o fikri, o örgütlenme biçimlerini aşılamak ve uluslararası düzeyde hem ortak yapımlar oluşturmak hem de üretilmiş belgesellerin bütün ülkelerde sınır tanımadan gösterimini sağlayacak mekanizmaları kurmak..."

Enis Rıza festivalin bu ülkede belgesel üreten kişilere de özellikle fon bulma konusunda son derece yardımcı olacağı görüşünde: "Mesela Fransa'da bir televizyon kanalında Amerikan filmi gösteriliyorken, ona karşı bir tür mücadele biçimi olarak diğer televizyonlar aynı saatte farklı kanallarda belgesel gösteriyorlar. Ve çok ciddi de reyting alabiliyorlar. Ama belgesel üretmek zahmetli bir iş. Etik, estetik kaygıları olan, zaman isteyen bir iş. Dolayısıyla, genel olarak bu tür televizyonlar bir an önce, iki üç günde ortaya çıkabilecek ve kolay tüketilebilecek şeylere aslında bir belgesele yapacakları yatırımlardan çok daha büyük yatırımlar yapıyorlar. Ama belgesel çok emek ve zaman isteyen bir iş olduğu için bu doğrultuda bir yatırım ya da bunun mekanizmaları gelişmiyor. Türkiye'de belgesel üretmek istediğiniz ya da kültürel üretimde bulunmak istediğiniz zaman bunu destekleyecek fonlar, kaynaklar, kurumlar yok. Dolayısıyla, siz kendi imkanlarınızla ya da çok sınırlı sponsor imkanlarıyla bu işleri yapmaya kalkıyorsunuz ve o yüzden de güldür güldür bir kültürel üretim alanı bir türlü oluşamıyor. Ama bunun potansiyeli Türkiye'de çok ciddi olarak var. Bu tür fonların ve kurumların oluşması, sponsorların da yavaş yavaş daha anlamlı kültürel üretimlere yüzlerini dönmeleri doğrultusunda da bu festivalin etkili olduğunu düşünüyorum."

Peki hiç profesyonel çalışanı olmayan festivalin kalitesi ve gördüğü ilgi nasıldı? "Anlayış olarak, bu festivale ya da bizim gösterilerimize, filmlerimize gelebilecek 'tek' bir insan için biz koskoca bir festival yapmaya hazırız; öyle bir duyguyla yapıyoruz. Sonuçta bütün bu söylenenlerin de bizim açımızdan hayal olmadığını, gerçek olduğunu bu festival sırasında gördük: üç salonda gösteri yaptık ve bu üç salonun gelecek yıllarda yetmeyeceğini farkettik. Çünkü genellikle büyük izdihamlar oldu. İzleyiciden gelen temel eleştiri 'Daha büyük salonda bu festival yapılamaz mıydı?' eleştirisi. Bu izdiham aslında bir tek şeyin göstergesi oldu. O da hep bizim temel tezimiz: bu reyting tartışmaları içinde siz merakın kalitesini yükseltirseniz eğer aydın, sanatçı, sinemacı olarak, o kalitesi yükselmiş merakın mutlaka bir talebi oluşur, giderek de gelişir. Biz bir anlamda, belli bir düzeydeki o toplumsal merakın karşılığını verdik ve karşılığını aldık. Dolayısıyla insanlara güzel şeyler sunduğunuz zaman, insanlar o sunduğunuz şeye hemen sarılıyorlar ve onu benimsiyorlar. Reyting kaygılarıyla iddia edildiği gibi, insanlar belgesele uzak değiller."

SÖYLEŞİ: BURÇİN S. YALÇIN

90'ların En İyi 10 Filmi

İngiliz Total Film dergisi, 90'ların en iyi filmlerini seçti ve ortaya Batı'da gerçekleştirilen soruşturmalar arasında en özgün sonuçlara ulaşan listelerden biri çıktı.

1 "Goodfellas-Sıkıdostlar" (1990)
Y: Martin Scorsese
Film, gangster filmleri arasındaki en nadide yeri işgal ediyor ve bize "Casino"yu müjdeliyor.
2 "Pulp Fiction-Ucuz Roman" (1994)
Y: Quentin Tarantino
Karman çorman bir hikaye ve suç dünyasının dayanılmaz geyikleri, en eğlenceli haliyle karşımızda.
3 "Toy Story-Oyuncak Hikayesi" (1995)
Y: John Lasseter
Bir astronot ile bir kovboyun dostluğunu anlatıyor film. Amerika'nın geçmişi ve geleceğini yan yana görebiliyoruz bu animasyonda.
4 "Trainspotting" (1996)
Y: Danny Boyle
Uyuşturucu gençliği ne alemde? Film, aynı zamanda, modern yaşamı da sorguluyordu.
5 "Schindler's List-Schindler'in Listesi" (1993)
Y: Steven Spielberg
Yahudi soykırımını çarpıcı şekilde anlatan bir film. Spielberg'in, geçmişine yaktığı bir ağıt.
6 "The Shawshank Redemption-Esaretin Bedeli"
Y: Frank Darabont
Gelmiş geçmiş en iyi hapishane filmlerinden biri. İzleyiciler kendilerini filmin içine çeken senaryodan son derece hoşnut.
7 "The Truman Show" (1998)
Y: Peter Weir
Hem tanrılaşmaya kalkan günümüz medyasını (özelde televizyonu) hem de bize zorla dayatılan günlük yaşantıyı sorgulayan bir film.
8 "Fight Club-Dövüş Kulübü" (1999)
Y: David Fincher
Bir başka modern yaşam eleştirisi... Tuhaf bir öykü, enfes bir görsellik, şaşırtıcı bir final.
9 "Jurassic Park" (1993)
Y: Steven Spielberg
90'lardaki özel efekt teknolojisinin babası sayılıyor. Dinozorları bu kadar gerçekçi bir biçimde görmek hepimizi şaşırttı.
10 "Dances With Wolves-Kurtlarla Dans" (1990)
Y: Kevin Costner
Birleşik Devletler'in ilk "toprak sahipleri" olan kızılderililere bir saygı duruşu. Lirik bir western.

Cinsiyet Değiştirenler

Sinemacılar filmlerde kılık değiştirerek karşı cinse geçen kadınları ve erkekleri çok sever. İşte sinema tarihinin en popüler 10 dönme karakteri.

Bernadette
(Terence Stamp)
"The Adventures Of Priscilla, Queen Of The Desert" (1994)
Yaşlı bir transseksüel. Süslü giysiler giyiyor, ayrıca gözlerine far sürüyordu.

Dil
(Jaye Davidson)
"The Crying Game-Ağlatan Oyun" (1992)
Melankolik şarkılar söyler, kendisine çok güvenir. Bir IRA savaşçısını ayartır. Gerçek yüzü şaşırtıcıydı.

Dr. Robert Elliott
(Michael Caine)
"Dressed To Kill" (1980)
Sempatik psikiyatrist. Sarı bir peruk takıp bıçak kullanıyordu. Ve tüm bunları "Sapık"tan çalmamıştı.

Dorothy Michaels
(Dustin Hoffman)
"Tootsie" (1982)
Mücadeleci bir aktör. Televizyonda kadınlar için bir model haline gelir. Jessica Lange'in oynadığı karakter için yanıp tutuşur.

Mrs. Doubtfire
(Robin Williams)
"Mrs. Doubtfire" (1993)
Kovulan baba, dadı olarak geri döner. Kötü bir İskoç aksanıyla konuşur. Futbol oynar. Ve çocuklarını kazanır.

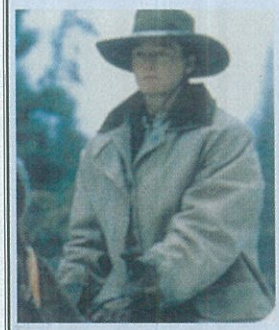

Jo
(Suzy Amis)
"Ballad Of Little Jo" (1993)
Gayrimeşru bir çocuk olduğu için dışlanır. Kovboy tulumu giyer ve boğuk bir ses tonuyla konuşur. Artık kovboydur.

Victor/Victoria
(Julie Andrews)
"Victor/Victoria" (1982)
Bir erkek gibi görünmeye çalışır, bir kadın gibi şarkı söyler. Resme biraz daha dikkatli bakın.

Josephine & Daphne
(Tony Curtis & Jack Lemmon)
"Bazıları Sıcak Sever" (1959)
İkili, kaçmaktadır. Biri Marilyn Monroe'yu, diğeri de bir milyoneri çeker. Ve kimse daha mükemmel değildir.

Vida Boheme
(Patrick Swayze)
"To Wong Foo" (1995)
Güzellik kraliçesi olur. Muhafazakar bir polisi döver. Küçük kasabayı adeta yeniler.

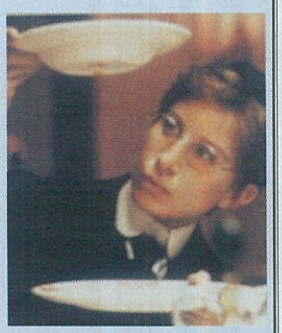

Yentl
(Barbara Streisand)
"Yentl" (1983)
Tevrat okumak için bir erkek olur. Fakat erkek olabilmek için kılık değiştirmesi gerekir. Ve sürekli olarak çalışır.

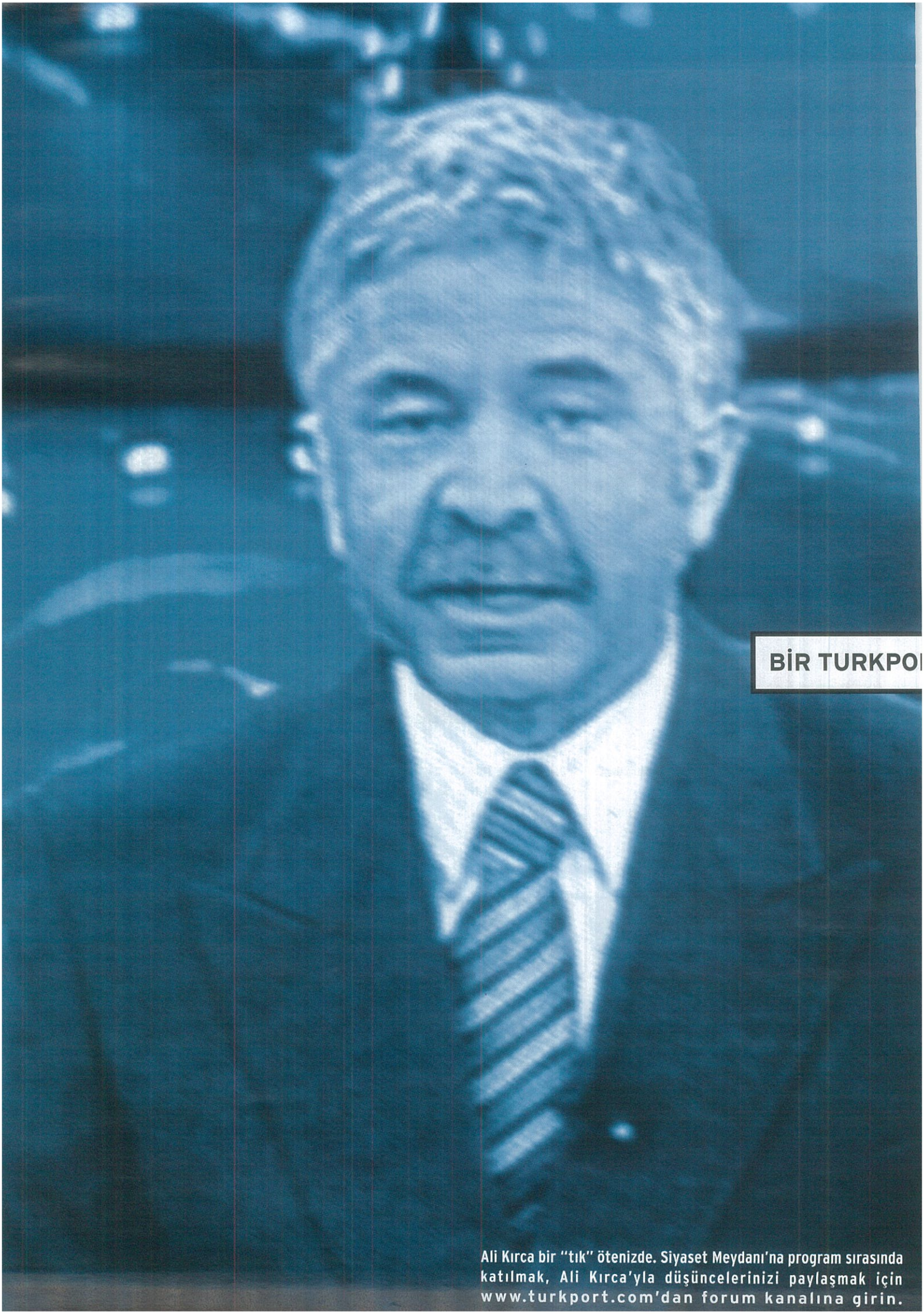

Ali Kırca bir "tık" ötenizde. Siyaset Meydanı'na program sırasında katılmak, Ali Kırca'yla düşüncelerinizi paylaşmak için www.turkport.com'dan forum kanalına girin.

İnternet'te "medya" bu adresten sorulur.

'A BEDELDİR.

"www.turkport.com"da neler var?

- Son dakika
- Haberler
- Kent rehberi
- Yaşam
- Para piyasaları
- Astroloji
- Hava durumu

Ve erişmek istediğiniz her şey...

Türkiye'nin ilk ve tek medya portalı. Tıklayın, istediğinize ulaşın.

Sanal alemde tartışma asıl şimdi başlıyor. Turkport'tan "Forum" kanalı...
Sevdiğiniz köşe yazarları ile tartışma fırsatı geliyor.

"www.turkport.com"u tıklayın, Ali Kırca'nın sunduğu Siyaset Meydanı'na canlı yayında bağlanın, düşüncelerinizi aktarın.
"www.turkport.com"u tıklayın, Güngör Mengi'ye bağlanın. "www.turkport.com"u tıklayın,
Ahmet Vardar'a ulaşın. "www.turkport.com"u tıklayın, Necati Doğru'ya, Hıncal Uluç'a bağlanın, gündemi tartışın.

"www.turkport.com"u tıklayın, medya ile ilgili her türlü içeriğe, istediğiniz habere, fotoğrafa, son dakika gelişmelerine,
Türkiye'nin en iyi düzenlenmiş forum kanalında ulaşın.

"www.turkport.com" tartışma yerinin, tartışılmaz adresi.

turkport
Daima önde olacaksınız.

Turkport Müşteri Hizmetleri
0 800 261 33 00 / 0 216 528 20 00

ÖZEL SEANS

KLİPLER

Yeşilçam'ın "Erotik" Tarihi

Agah Özgüç'ün "Türk Sinemasında Cinselliğin Tarihi" adlı kitabı Parantez Yayıncılık'tan çıktı. 1965'ten beri aynı konu üzerinde iki ayrı çalışma yapan Özgüç, bu kez daha geniş kapsamlı bir işe imza atıyor.

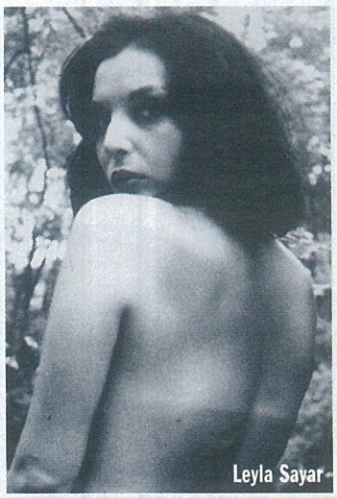
Leyla Sayar

Fatma Girik

Hülya Koçyiğit

Kitapta 25 bölüm göze çarpıyor ve ne yalan söylemeli her bir başlık ayrıca ilgi çekiyor. "Türk Sinemasında Yabancı Kadınlar", "Türk Sinemasında Kadın Kişilikleri", "Türk Sinemasında Travestiler", "Türk Sinemasında Fahişelik ve Hayat Kadınları", "Türk Sinemasında Toplu Sevişme", "Türk Sinemasında Lezbiyen İlişkiler", "Türk Sinemasında Cinsel Fanteziler", "Türk Sinemasında Erkekten Dönme Kadınlar", "Türk Sinemasında Orgazm Fantezileri", "Hamam Sahneleri ve Cinsellik" kitabın ilgi çeken başlıklarından yalnızca birkaçını teşkil ediyor. Her bölümün sonunda Özgüç'ün o bölümde bahsettiği filmlerin fotoğrafları mevcut. Özgüç okuyucunun kolayca inceleyebilmesi için her bölümü mümkün olduğunca kronolojik bir sıralamaya tabi tutmaya özen

göstermiş. Kitabın önsözünde Giovanni Scognamillo şöyle diyor: "...Bugün tabular yıkılıyor, önyargılar yok oluyor ve insanın en doğal işlevi olan cinsellik, yasak ve ayıp, utanılacak bir şey sayılmayıp, hayatın -ve hayatın bir parçasını yansıtan sinemanın- içinde tek kaçınılmaz yerini alıyor. "1940-1950'lerin 'göbek' salgınından, 1960'ların yerli yersiz striptiz gösterilerinden, 1970'lerin ilkin seks, sonradan porno salgınından bugünkü duruma nasıl gelindi, hangi aşamalardan geçerek, hangi yasakları aşarak? "Agah Özgüç, özel koleksiyonundaki zengin malzemeyi de değerlendirerek, tüm bu sorulara cevap vererek bir tarihi açıklıyor, belgeleri ile. Ve bu salt ulusal bir sinemanın tarihi değildir, bir toplumun belirli bir konudaki bilinçlenmesinin öyküsüdür.

Türkan Şoray

"Sömürünün, zevksizliğin, ilkelliğin ve çirkinliğin ötesinde çağdaş Türk sineması cinsellik sorununun, en azından bugün geçerli çözümüne varmış görünüyor, uzun bir yolu katettikten sonra. "Özgüç, işte, bize bu yolun haritasını çiziyor. Zevkle, ilgi ile, ibretle inceleyin." Scognamillo'nun belirttiği gibi, sanıyoruz bize de, Agah Usta'nın çizdiği bu haritayı zevk, ibret ve ilgiyle izlemek düşüyor.

50. Ayı "Manolya"nın

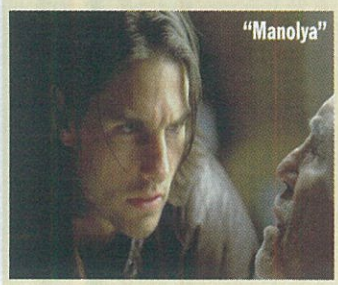
"Manolya"

Bu sene 50. kez düzenlenen Berlin Film Festivali bu sene de Amerikan filmlerine göz kırpmaktan geri durmadı. Gong Li başkanlığındaki jüri Altın Ayı'yı, "Boogie Nights-Ateşli Geceler"den tanıdığımız Paul Thomas Anderson'ın son filmi "Manolya"ya verirken Nuri Bilge Ceylan yönetimindeki "Mayıs Sıkıntısı" festivalden eli boş döndü.

Altın Ayı: Magnolia-Manolya (Paul Thomas Anderson)
Jüri Büyük Ödülü: The Road Home-Evin Yolu (Zhang Yimou)
En İyi Yönetmen: (Gümüş Ayı): Milos Forman (Man On The Moon-Aydaki Adam)
En İyi Erkek Oyuncu: Denzel Washington (The Hurricane)
En İyi Kadın Oyuncu: Bibiana Beglau ve Nadja Uhl - The Legends Of Rita-Rita'nın Kimlikleri (Volker Schlöndorff)
Mavi Melek Ödülü: Volker Schlöndorff
Jüri Ödülü: The Million Dollar Hotel (Wim Wenders)
Alfred Bauer Özel Ödülü: Boy's Choir-Erkekler Korosu (Akira Ogata)
En İyi Kısa Film: Homage a Alfred Lepetit-Jean Rousselot

Sürprizli Yıllar

"Matrix", "Blair Cadısı", "Altıncı His" gibi önümüzdeki sezonlarda piyasa eğilimlerini etkileyecek filmler peş peşe sıralanıyor... Belki de 1999 ve 2000, ileride sinemayı değiştiren yıllar olarak anılacak.

"Amerikan Güzeli", yılın en iyilerinden biri olarak kabul gördü.

Ultra düşük bütçeli, özel efektsiz gerilim filmi "The Blair Witch Project - Blair Cadısı"... Psikolojik-gerilim tadında, yine özel efektlerden yoksun "The Sixth Sense - Altıncı His"... İzleyiciyi herşeyiyle sanal bir dünyanın içine sokan "The Matrix"... Western ile bilimkurguyu harmanlayan, yüksek bütçeli stüdyo filmi "Wild Wild West"... Bu saydığımız filmler, içinde bulunduğumuz sezonun gişe şampiyonları.

Yeniden çevrimler de pek revaçtaydı 1999 yılında: Alfred Hitchcock'un başyapıtı "Psycho-Sapık"ı Gus Van Sant, Robert Wise'ın 1963'te çektiği "The Haunting-Perili Ev"i de Jan De Bont yeniden peliküle aktardı.

Peki ya devam filmleri? Bunlar arasında "Star Wars: Episode I - The Phantom Menace" yılı en fazla hasılat yapan filmler sıralamasında en tepede kapattı. Tabii, bu arada, "I Still Know What You Did Last Summer-Ne Yaptığını Hala Biliyorum" gibi teen slasher adı verilen gençlik korku filmlerine de tanık olduk geride bıraktığımız yıl.

Ustalara gelince: Stanley Kubrick ölmeden önce bize "Eyes Wide Shut-Gözü Tamamen Kapalı"yla son bir kez göz kırptı. David Cronenberg "eXistenZ"de bilgisayar oyunları üzerine sağlam tahlillerini sundu. David Fincher ise "Fight Club - Dövüş Kulübü"nde günümüz insanının yaşam biçimini masaya yatırdı.

"The Matrix"

Tüm bunlar iyi güzel de, içinde bulunduğumuz yılda neler olacak? Öncelikle, bizde vizyona yeni giren "American Beauty-Amerikan Güzeli" bu ay içinde belli olacak olan Oscar yarışından, büyük ihtimalle, karlı çıkacak.

Stüdyolar ise izleyiciyi yakalamak için giriştikleri mücadeleye tam gaz devam ediyorlar. Büyük bütçeler, başarısı garanti olan tür filmleri üzerine kafa yorma telaşı içindeler. Örneğin "The Next Blair Witch Project" gibi bir devam filminin peşindeler.

2000 yılında filmlerini izleyeceğimiz ustalar ise "Bringing Out The Dead-Yaşamın Kıyısında"yla Martin Scorsese, "The Straight Story"yle David Lynch, "Besieged"la Bernardo Bertolucci .

Devam filmlerinin ardı arkası ise kesilmiyor: yönetmenlik koltuğunu Brian De Palma'dan devralan John Woo "Mission Impossible 2-Görevimiz Tehlike 2"de Tom Cruise'u karşımıza çıkaracak. "Scream 3-Çığlık 3"te ise ilk iki filmdeki kadronun hala yaşayan oyuncuları, Kevin Williamson'ın yazdığı yeni bir senaryoyla, Wes Craven'ın yönetiminde beyazperdeye gelecek.

Sonuç olarak, sinema gişelerinden aldığımız her bilet Hollywood'un geleceğine yön veriyor ve çekilecek bir sonraki filmin şekillenmesine katkıda bulunuyor.

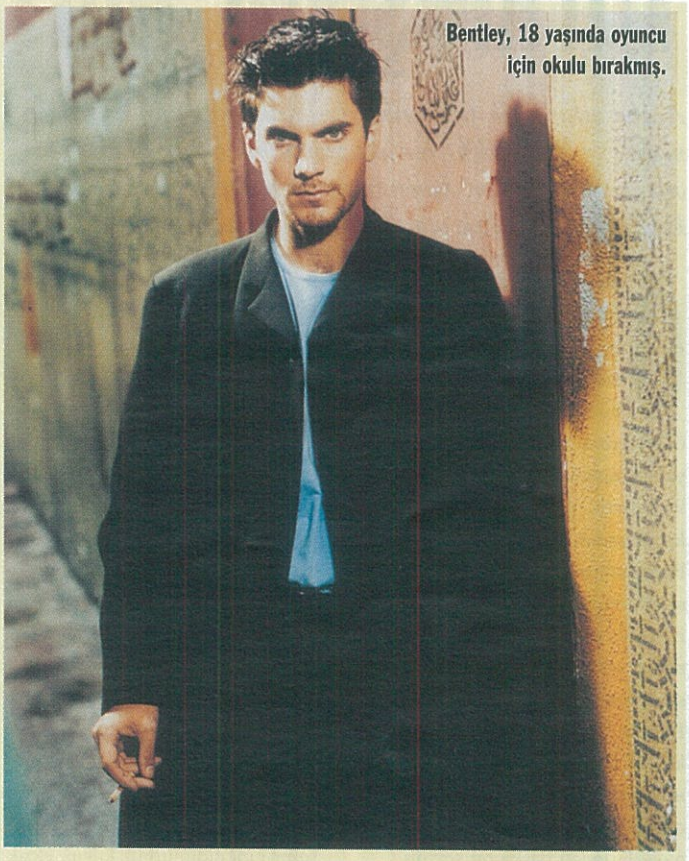

Bentley, 18 yaşında oyuncu için okulu bırakmış.

Amerikan Yakışıklısı Wes Bentley

"Amerikan Güzeli"nin üç genç oyuncusundan Wes Bentley filmde oynadığı karakter olan uyuşturucu satıcısı genç Ricky hakkında "O, hayatımı değiştirdi" diyor. "Çok rahattı değil mi? Tüm bunlar için fazla rahattı ve filme beni çeken ilk şey de bu oldu." Bentley iki Metodist vaizin oğlu, henüz 21 yaşında (4 Eylül 1978 doğumlu) ve çocukluğundan beri oyunculuk yapıyor aslında. 17 yaşındayken New York'un ünlü Juilliard Okulu'na girdi, bir sene kadar orada kaldı. 1998 tarihli "Beloved" filmindeki tecavüzcü rolü için Los Angeles'a gitmesi gerektiğinden Bentley bu okulu bıraktı. Onu yakında "The White River Kid"de izleyeceğiz. Bu yıl da "Saraybosna'ya Hoşgeldiniz" ve "I Want You" filmlerinin yönetmeni Michael Winterbottom'ın "Kingdom Come" adlı westerninde ve "Blue Streak"in senaryo yazarı Steve Carpenter'ın ilk yönetmenlik denemesi olan "Soul Survivors" isimli gerilim filminde oynamaya hazırlanıyor. Bununla birlikte, yakışıklı oyuncu, anlaşılan, "Amerikan Güzeli"nde oynadığı için son derece mutlu: "İnsanlar yanınıza kadar gelip inanılmaz derecede duygulu olduklarında gerçekten gururlanıyorsunuz. Bunun gibi filmler her zaman karşımıza çıkmıyor."

ÖZEL SEANS

KLİPLER

Türk Sineması Türkleşiyor mu?

Acaba eski Türk filmlerine düşkünlüğümüzün bir diğer nedeni, o filmlerdeki karakterlerin bir hayli "Türk" olması ve hepsinin, hallerinden memnun olmaları, yani kendileriyle barışık olmaları olabilir mi?

"Salkım Hanımın Taneleri"

"Herşey Çok Güzel Olacak"

Özel televizyonların ortaya çıkmasının ardından, aile komedilerinden melodramlara kadar Türk sinemasının eski örneklerinin tekrar tekrar yayınlanmaya başlaması, kimi kanallarda "nostalji sineması" kuşaklarının açılması, dahası birçoğumuzun bu filmleri her seferinde bıkıp usanmadan izlemesi, eski Türk filmlerini neden tekrar tekrar seyrettiğimiz sorusunu gündeme getirdi...
Bazıları "halkımızın eğitim ve kültür düzeyinin düşüklüğü" açıklamasıyla işin içinden çıkıverdiler. Kimileri, o filmlerin, olduklarından başka bir şeymiş gibi görünmeye çalışmadıklarını ve onlara duyduğumuz ilginin ardında bu "samimiyet"in yattığını iddia ettiler. Bazıları, fazla sebep aramamak gerektiğini, sözkonusu filmlerin genel kanının aksine düpedüz güzel filmler olduğunu söylediler. Durumu "nostalji" kavramıyla açıklayanlar da vardı.
Bir süredir aklımı kurcalayan soru formundaki bir diğer yanıt ise şu: Acaba eski Türk filmlerine düşkünlüğümüzün bir diğer nedeni, o filmlerdeki karakterlerin bir hayli "Türk" olması ve hepsinin, hallerinden (oldukları kişilerden/Türklüklerinden) memnun olmaları, yani kendileriyle barışık olmaları olabilir mi? Onlar, bizim bir zamanlar olduğumuz ya da en azından bir zamanlar olduğumuzu sanmakla avunduğumuz halimiz mi acaba? Tam akıl sır erdiremediğimiz, bazen kendilerini olmadık yerlerde gösteren, bazen sezer gibi olduğumuz kayıp, eksik yanlarımız...
O karakterleri "Türk" olarak tanımlamak, ilk bakışta oldukça provokatif bir yaklaşımmış gibi duruyor. Kuşkusuz bu, etnikten ziyade sosyolojik bir sınıflama... "Hepimiz Türk'üz ama bazılarımız daha Türk" diye de özetleyebiliriz durumu... Dilerseniz, nüfusumuzun sayısal anlamda büyük çoğunluğunu oluşturmakla birlikte, maddi, kültürel ve manevi açılardan bir azınlık durumunda olan kısmımıza, yüzyıllardan beri "altta kaldıkları" ve bazen etnik, ama genellikle kültürel anlamda Türk kimliğine daha yakın oldukları için "Türkler" dediğimizi varsayalım. O zaman şu soru akla gelebilir: Peki ya diğerleri? Diğerleri, dışarıyla fazlasıyla haşır neşir olanlar, buralardan biraz kopan, biraz sıkılan, belki de biraz utananlar... Sayıca az olmakla birlikte, parayı, gücü ve daha birçok şeyi, ayrıca paranın, bilginin, sözcüklerin ve tanımların kontrolünü, günlük hayatın dizginlerini ellerinde tutanlar... Ve tabii filmleri çekenler...
Eski filmlere bu iki farklı küme açısından bakarsak, karakterlerin alabildiğine Türk olduğunu görüyoruz. Tabii olayların, tavırların, hayata karşı duruşların, acıların ve sevinçlerin de öyle...
80'lerin sonlarından itibaren ortaya çıkan Türk sineması ise, bu sinemayı üretenlerin, Türkler karşısında düşündükleri ve hissettiklerini (ki bu düşünce ve hisler "benimsememe"den "horgörme"ye kadar uzanır) aynen yansıtmaktadır. Eski Türk filmlerinde başrol oynayan Türkler, bu filmlerde pek ortalıkta görünmezler; meydanı küçük burjuvalara, entelektüellere, sanatçılara, aydın ve yarı aydınlara bırakmışlardır. Türkiye'ye ve Türklere yabancılaşan sinemacıların film çekmeleri; beyazperdeye, bize hiç de tanıdık gelmeyen, "yabancı" karakterler biçiminde yansımıştır. Garip, komik, anlaşılmaz, kendileriyle kavgalı, başkasıyla (seyirciyle) ister istemez kavgalı... İşte böyle bir dönemde, özel televizyonlar, eski Türk filmlerini gündeme getirdiler. Zamanında sinema endüstrisinde inanılmaz bir ithal ikamesi gerçekleştiren Yeşilçam ürünleri, yıllardan sonra küçük ekranda bile olsa yeniden gözde oldular. Türkler yine başroldeydi. Gözlerimiz yine onlara çevrildi.
Yukarıda sözünü ettiğimiz "türden" Türk sineması, birkaç yıl öncesinden başlayarak, egemenliğini yitirmeye başladı. Her ürününü olmasa bile, son yıllarda izlediği yolu sonuna kadar desteklediğim Türk sineması, "İstanbul Kanatlarımın Altında"dan "Her Şey Çok Güzel Olacak"a, "Eşkıya"dan "Salkım Hanımın Taneleri"ne, "Propaganda"dan "Ağır Roman"a, "Masumiyet"ten "Mayıs Sıkıntısı"na kadar neredeyse tüm filmleriyle, Yeşilçam sinemasıyla birçok ortak özelliği paylaşmanın yanı sıra, başrolü yeniden Türklere verdi. Üstelik ironik bir biçimde, karakterleri etnik köken anlamında Türk olmamasına ve içlerinde Kürt, Roman, Yahudi, Ermeni bulunmasına rağmen... O kadar Osmanlılık var tabii hala bir yanımızda...

UYGAR ŞİRİN

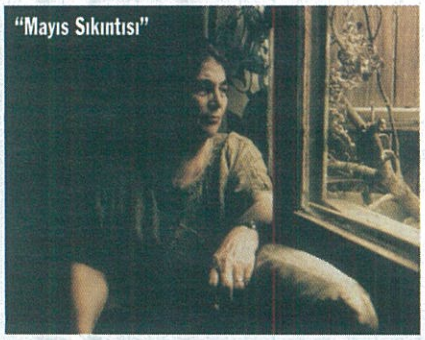
"Mayıs Sıkıntısı"

safter yılmaz hollywood'dan bildiriyor

GEÇEN YILLARDA YÜKSELİŞE GEÇEN GİŞE VE SEYİRCİ SAYISININ BU YIL DA ARTMASI BEKLENİYOR

İLKBAHARIN İNCİLERİ

Yeni yıl, yeni asır derken yeni bir ilkbahara giriyoruz. 2000 yılı Hollywood stüdyoları için her bakımdan parlak geçeceğe benziyor. Geçen yıllarda yükselişe geçen gişe ve seyirci sayısının bu yıl da artması bekleniyor.

1999'da "Star Wars" gişe şampiyonu olmuştu. Bu yıl ise gişeleri bu kadar sarcacak bir film beklenmiyor. Ancak Cameron Diaz ve Drew Barrymore'un oynadıkları "Charlie'nin Melekleri", Tom Hanks'in ıssız adadaki bir Robenson'u oynadığı "Cast Away", Eddie Murphy'nin ikinci "Çılgın Profesör"ü (The Nutty Professor) ve Arnold Schwarzenegger'in "The Sixth Day" filmlerinin gişede aslan payını almaları kimseyi şaşırtmayacak.

Ben burada sizlere ilkbaharın incisi denecek filmler hakkında bilgi vermek istiyorum. İlkbaharın en önemli filmi 17 Mart'ta Amerika'da sinemalara gelecek olan Julia Roberts'ın başrolünü oynadığı "Erin Brockovich" olacak. Universal stüdyosunun 100 milyon dolara mal olan bu filminde Julia Roberts hiç hukuk bilgisi olmamasına rağmen 600 kişi adına büyük bir su-elektrik şirketini dava ederek 333 milyon dolar tazminat kazanan dul bir kadını oynuyor.

31 Mart'ta sinemalara gelecek olan çizgi film "The Road To El Dorado" iki maceraperestin şövalyeler devrindeki serüvenlerini naklediyor. Filmin iki kahramanını Kevin Kline ile Kenneth Branagh seslendirirken, müziği ise "Lion King"in Oscar'lı ekibi Elton John, Tim Rice ve Hans Zimmer'den geliyor.

Martın son gününde sinemalara gelecek bir film de "Rules Of Engagement". Paramount stüdyosunun bu filminde savaş kahramanı Samuel L. Jackson başarısız sona eren bir görevden sonra askeri mahkemeye çıkartılıyor. Onu savunan avukat rolünde ise Tommy Lee Jones'u görüyoruz.

Nisan ayının ilk önemli filmi "28 Days". 7 Nisan'da sinemalara gelecek Columbia stüdyosunun bu komedisinde Sandra Bullock uyuşturucu tedavisi için kliniğe yatan "partilerin değişmez siması" genç bir yazarı oynuyor.

14 Nisan'da Amerika'da sinemalara gelecek bir film de "Where The Money Is". Bu filmde yılların eskitemediği Paul Newman bir banka soygununda yakalanıp ceza evine girmesine rağmen kalp krizi geçirme taklidi yaparak oradan kaçmayı beceriyor. Sonra da kız arkadaşı rolündeki Linda Fiorentina ile birlikte sakladığı parayı bulmaya çalışıyor.

21 Nisan'da sinemalara gelecek "U-571" İkinci Dünya Savaşı'nda bir Alman denizaltısında geçenler üzerine kurulu. Universal stüdyosunun bu filminde başrollerde Matthew McConaughey, Harvey Keitel, Bill Paxton ve Jon Bon Jovi var.

Nisan sonunun önemli filmi ise Cameron Diaz, Glenn Close, Holy Hunter ve Calista Flockhart'ın başrolde göründükleri uzun isimli "Things You Can Tell Just By Looking At Her" oluyor

"Kuşlar" Lime Lime...

Amerikalı akademisyen Camille Paglia'nın Alfred Hitchcock'un ünlü klasiğini analiz edip, sahne sahne yorumladığı "Kuşlar" adlı kitap Om yayınlarından çıktı. Film çözümlemesi okumaktan hoşlanan okurlarımıza tavsiye ederiz.

"Teknik anlamda en zor filmi olan 'The Birds/Kuşlar'da, Alfred Hitchcock, suç kavramına olan hayranlığının altında yatan tema olan, doğanın yıkıcı ve vahşi özelliklerini doğrudan yansıtır. Federico Fellini, filmi bir 'kıyamet' şiiri olarak adlandırır. Ben, 'Kuşlar'ı, Coleridge'in vahşi doğa sahnesi ve femme fatale'lerinden doğan İngiliz Romantizmi'nin merkezine koyuyorum. Filmi ilk kez, gördüğü her şeyden etkilenebilecek bir yeniyetmeyken izlediğimde, şaşkına dönmüştüm. Bu filmi, Hitchcock'un, kadını, çıtkırıldım fettanlıklarından, insanı yumuşatan nazeninliğine kadar, tüm baştan çıkarıcı evreleriyle gösterdiği, cinsel cazibesine yaptığı başkan çıkarıcı bir övgü olarak görüyorum..." Birleşik Devletler'de anti-feminist feminist olarak tanınan ünlü kadın akademisyenci Camille Paglia'nın Alfred Hitchcock'un filmini ameliyat masasına yatırdığı kitabı "Kuşlar" Om Yayınları'ndan, Suna Suner'in çevirisiyle yayımlandı. Az önce okuduğunuz, kitabın arka kapak içine yerleştirilmiş olan kısa alıntı, aslında, kitabı iyi özetliyor. Paglia filmi daha yapım öncesinden alıyor ve filmin son karesine, hatta çekilmesi düşünülen daha uzun bir "son"a dek inceliyor. Hitchcock'un kadına duyduğu güvensizlik

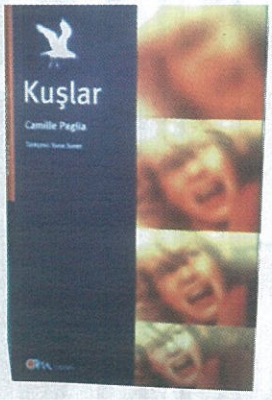

(bazılarının bunu düşmanlık olarak adlandırması bence yanlış) pek çok filmi analize tabi tutulduğunda kolayca farkedilebilir. Zaten Hitchcock dünyanın en çok ilgi çeken öykülerini anlatan bir yönetmen olmasına karşın küçüklüğünden bu yana gelen kişisel takıntılarını da filmlerinin içine ustaca yedirmiştir. Benzer öğeleri, ustanın "Kuşlar"ında da görmek olası. Paglia, "Kuşlar"ı sahne sahne analiz ederken Hitchcock'un diğer filmelerinden tutun da örneğin Bunuel'in "Endülüs Köpeği"ne kadar pek çok sanat eserine gönderme yapıyor. Öyle ki, Paglia'nın yaptığı her gönderme sayesinde onun gerçek bir entelektüel olduğunu gözden kaçırmak olanaksız; üstelik kitabı yazmak için yoğun bir araştırmaya girişmiş olmasının da ayrıca takdir edilmesi gerek. Öte yandan, yaptığı her göndermeyi anlamanız da çok zor; çünkü gönderme yaptığı yapıta ya da sanatçıya dair birikiminiz olmak zorunda. Paglia, Hitchcock üzerine yazılmış her yapıtı okumuş, filmin başrol oyuncusu Tipi Hedren'le ve filmin senaryo yazarı Evan Hunter'la ve daha pek çok kişiyle görüşmüş. Ve tüm bu araştırmaları sonucunda Paglia zaman

zaman şaşırtıcı derecede özgün sonuçlara da ulaşıyor. Özellikle Hitchcock'un filmin içerisine yerleştirdiği cinsel roller ve çatışmaları başarıyla yorumluyor. Paglia'nın tüm bu yorumlarını okurken Hitchcock'un her bir kareye verdiği değer daha net anlaşılıyor. Ustanın kadına bakış açısını henüz kitabın ilk sayfalarında yer alan şu cümlesiyle özetliyor Paglia: "Birçoğunda olduğu gibi bu filmde de Hitchcock, kadını cezbedici ama tehlikeli bulur." Örneğin, filmin başında Melanie (Tippi Hedren) her istediğini ele geçiren bir kadın olarak karşımıza çıkıyor ve onun film sırasında Annie (Suzanne Pleshette), Lydia (Jessica Tandy) ve hatta Mitch (Rod Taylor) ile girdiği iktidar mücadelesini çok iyi betimliyor Paglia. Filmde kuşların insanları gagalarıyla adeta iğdiş etmesi ya da yapıçözüme uğratması gibi o da Hitchcock'un "Kuşlar"ını lime lime ediyor. Ve son yıllarda bir film üzerine okuduğum en iyi çözümlemelerden birine imza atıyor. Bence Hitchcock yaşasaydı ve filmi üzerine yapılan bu analizi okusaydı, eserinin bu şekilde zenginleştirilmiş olmasından büyük zevk alırdı.

BURÇİN S. YALÇIN

Müjde!

Kampanyamız büyük ilgi gördü. İstek üzerine yenilenerek devam ediyor. Escort bilgisayarlı, Turkport internetli Millennium Setleri sizi bekliyor. Üstelik taksitle...

ESCORT
COMPUTER
Türkiye'nin en çok satan bilgisayar firması

3 Yıl sınırsız TURKPORT internet erişimi

Microsoft Windows 98
Windows 98 İkinci Sürüm
Ev kullanıcıları için en iyi seçim

turkport
Daima önde olacaksınız.

- Yepyeni TTnet ulusal internet altyapı ağı
- Türkiye'nin en yüksek performanslı ve en hızlı internet erişimi
- 24 saat 7 gün servis

millennium kampanyasını uzattık.

Birinden biri sizin!

ILLENNIUM

eleron 466MHz işlemci
DRAM bellek
tra DMA/66 sabit disk
artı (O/C)
kartı (O/C)
kli, düşük radyasyonlu, titreşimsiz 0,28dpi monitör
ses düzeni
rom sürücü
ında V.90 faks-modem kartı
ATX kasa
sürücü, klavye, mouse
dows'98 second edition orijinal set ve CD
nternet bağlantısı

$89 Peşin

Ayda $29.95

KDV Dahil 36 Ay Vade

$89 Peşin

Ayda $44.95

KDV Dahil 36 Ay Vade

MILLENNIUM MAX

- ✓INTEL Pentium III-550MHz işlemci
- ✓64 MB SDRAM bellek
- ✓8 GB Ultra DMA/66 sabit disk
- ✓Ekran kartı (O/C)
- ✓3D Ses kartı (O/C)
- ✓15" renkli, düşük radyasyonlu, titreşimsiz 0,28dpi monitör
- ✓Stereo ses düzeni
- ✓48x CD rom sürücü
- ✓56 K hızında V.90 faks-modem kartı
- ✓MICRO ATX kasa
- ✓Disket sürücü, klavye, mouse
- ✓MS Windows'98 second edition orijinal set ve CD
- ✓36 ay internet bağlantısı

ILLENNIUM SUPER

Pentium III-600MHz işlemci
3Dfx Voodoo 3 Ekran Kartı (O/B)
B SDRAM bellek
Ultra DMA/66 sabit disk
nkli, düşük radyasyonlu, titreşimsiz 0,28dpi monitör
s kartı (O/B)
o ses düzeni
VD-ROM sürücü
ps V.90 faks-modem kartı
0 ATX kasa
t sürücü, klavye, mouse
indows'98 second edition orijinal set ve CD
internet bağlantısı

$150 Peşin

ya da eski bilgisayarınız

Ayda $59.95

KDV Dahil 36 Ay Vade

scort.com.tr

Computer, tüm ürünlerin donanım özelliklerini tüketici lehine değiştirme hakkını saklı tutar.

ETİBANK Tüketici Kredisi ile

llennium setine nasıl sahip olabilirsiniz?

lennium ve Millennium Max seti için en yakın Etibank şubesine gidip, $89'lık peşinatınızı 381523-352 no'lu Escort Computer kampanya hesabına yatırın. lennium Super setine sahip olmak için en yakın Etibank şubesine gidip, $150'lık peşinatınızı 493284-352 no'lu Escort Computer kampanya hesabına yatırın ya da eski makinenizi rtland/bayinize iade edin.

rtland mağazalarına veya ilgili seçkin bilgisayar bayilerine giderek, almak istediğiniz modele karar verip, temin edecekleri Kampanya Katılım Belgeleri'ni doldurun.

rtland/bayinize aşağıdaki belgeleri teslim edin:
tibank A.Ş. Tüketici Kredisi Sözleşmesi, ✓ Nüfus cüzdanı fotokopisi, ✓ Adınıza ait son 3 ay içinde ödenmiş elektrik, su veya telefon faturalarından birinin fotokopisi, ✓ Peşinat dekontu, ✓ Kimlik belgesi: lışanlar için meslek kimlik belgesi veya gelir belgesi, •Öğrenciler için öğrenci kimlik belgesi, •Çiftçiler için çiftçi belgesi, •Tüzel kişiler için noter tasdikli vergi levhası fotokopisi. di onayınızın verilmesi ile birlikte bilgisayarınız ve 36 aylık Internet erişim paketiniz 45 gün içerisinde başvuruda bulunduğunuz Escortland/bayinizden size teslim edilecektir.

fi başvurunuzun onaylanmaması halinde, yatırdığınız peşinat 30 gün içerisinde adınıza havale edilecektir.

n teslimatları 6 hafta içinde yapılacaktır. İstenildiğinde, eve teslim ve kurulum bedeli $25'dır.

npanyamız stoklarla sınırlıdır.

ATV/P

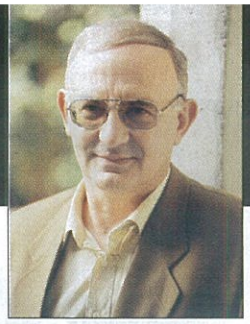

IŞIK VE GÖLGE...
Atilla Dorsay

Amerikan mı, Değil mi?

Geride bıraktığımız Berlin festivalinden izlenimler ve İstanbul Film Festivali'nin programına genel bir bakış...

Sinemayla ilgili referanslarımızı hep Amerikan sineması besliyor. Her ülkede olduğu gibi bizde de seyircinin ve de sinema yazarlarının geniş bölümü Amerikan sinemasının ürünlerini izliyor, onları tartışıyor. Çağın en ileri siyasal-ekonomik gücünü oluşturan ABD'nin 20. Yüzyılda yarattığı ve dünyaya sunduğu en ilginç ve belki de en önemli şey, Hollywood filmleri. Tüm bir yüzyılın değerlerini, ölçütlerini, modalarını oluşturan, ideolojileri biçimlendirmekle kalmayıp kendi başına bir ideoloji oluşturan, Amerikan tarzı yaşamı sürekli gündeme taşıyan filmler...

Geçenlerde 1. İletişim Kongresi dolayısıyla Çırağan oteli salonlarında sinema üzerine tartışırken, Rekin Teksoy, bizim de birçok ülke gibi sürekli Amerikan sinemasını beslediğimizi söyledi. Ali Hakan da buna "eğer Amerikan sineması benim düşlerimi besliyorsa, bırakın biz de onu besleyelim" diye yanıt verdi.

İki farklı görüş, giderilemeyecek gözüken temel bir çelişki... Amerikan sineması yandaşı ya da karşıtı olmak... Peki ben, bu iki değerli sinema yazarımızın yaşça ortasındaki ben, konuya nasıl bakıyorum?

Nasıl baktığımı beni yıllardır okuyanlar bilir. Amerikan sinemasını çok severim: sayısız kuşakta olduğu gibi bende de ilk sinema zevkini başlatan ve yıllaryılı harlı bir ateşte imişçesine kaynatan bu sinema olmuştur. Amerikan sinemasına ideolojik ya da sanatsal açıdan karşı olanlar (ki bu ikisi kolaylıkla birbirine karıştırılmaktadır), sinemaya gitmeye ve sinema büyüsü denen şeyi tanımaya geç başlayanlardır. Çocuk yaşta sinemaya başlamışlar arasında böyle kesin bir Hollywod-karşıtlığı göremezsiniz. Buna eleştirmenler de dahildir.

Bu açıdan ben temelde Ali Hakan'ın cümlesine katılıyorum. Düşlerimi besleyeni ben niye beslemeyeyim? ABD denen koca ülkenin 20. yüzyıldaki en parlak ürünü olan filmleri niye tukaka edeyim? Sermayenin güdümünde de olsa sayısız yeteneğe imkân vermiş, Hollywood'u tüm dünyadan sanatçıların Kâbe'si yapmış, sinema sanatının sayısız çok güzel örneğini yaratmış bir sinemayı niçin dışlayayım ?

Ama yine ben, sinemanın yalnızca bir Amerikan sanatı olmadığına ve 20. yüzyılda olduğu gibi 21. yüzyılda da en önemli kitle iletişim aracı ve en parlak sanat dalı olacağına inanan ben, niçin Amerikan-olmayan filmleri de görmek hakkını savunmayayım? Duyarlılığını yalnızca Amerika'ya göre ayarlamış, gönül antenlerini yalnızca Sam Amca'ya yöneltmiş bir yüzeysel haz tüketimi anlayışı yalnızca bu sinemayı izleyip tartışır ve Amerikan-olmayan herşeye (buna Avrupa, Asya ya da Türk sinemalarını katabilirsiniz) peşinen antipatiyle bakarken, ben bu tavrı niçin eleştirmeyeyim ?

BERLİN'DE AMERİKAN OLAN - OLMAYAN

Bu genel tavır çerçevesinde önemli iki sinema olayına, yani geride bıraktığımız Berlin festivaline ve önümüzdeki günlerin İstanbul festivallerine bakarsak, dediğimin ne kadar doğru olduğu görülecektir. Amerikan sineması vardır, önemlidir, etkileyicidir. Ama başka sinemalar da vardır ve onlardan da geçmişte olduğu gibi günümüzde de unutulmayacak başyapıtlar, belki hayatımızı değiştirecek önemde kalıcı ve sağlam eserler çıkmaktadır.

Berlin 2000, doğrudur, özellikle yarışma bölümünde Amerikan filmlerinin kesin egemenliği altında geçti. Minghella'nın "Yetenekli Bay Ripley"inden Milos Forman'ın "Aydaki Adam"ına, Norman Jewison'un "Hurricane"inden Oliver Stone'un "Any Given Sunday'ine ve Danny Boyle'un "The Beach"inden Paul Thomas Anderson'un "Magnolia"sına dek bu filmler yarışmaya damgalarını vurdular. Altın Ayı'yı "Magnolia"nın alması ise kimi meslekdaşlarımın tersine beni şaşırtmadı: bunu beklediğimi ödül öncesinde de yazmıştım.

Ama, bu parlak Amerikan tablosu bile aslında dünya sinemasının genel görünümü içinde bir anlam taşıyor. Yani Amerikan sinemasının üstün gözükmesi için onu kıyaslayacak başka sinemalar da olması gerekiyor!... Ki kıyaslama yoluyla daha iyi olan ortaya çıksın!...

Bu yıl Berlin, doğrudur, Amerikan-dışı sinema yönünden şanssız bir yılındaydı. Benim görebildiklerim arasında yarışmadan kurtarılabilecek filmler, Amerikan sermayesiyle ve İngilizce çekilmiş olsa da Wim Wenders'in damgasını taşıyan "Milyon Dolarlık Otel", biraz kendikendisini ve Çin

Zhang Yimou'nun "Evin Yolu" Berlin'de son dönem Çin sinemasının bilinen tadını yineliyordu.

sinemasının bilinen tadını yinelese de Zhang Yimou'nun "Evin Yolu", değeri bilinmemiş olsa da kendisine birçok hayran toplayan Türk filmi "Mayıs Sıkıntısı" idi. Birçok filmin (İtalyan, İngiliz, Rus, Hong Kong, İspanyol, Alman) gerçek bir düşkırıklığı yarattığı yarışmada bir de ilginç Fransız filmleri vardı. François Ozon'un perdede yoğun bir eşcinsel atmosfer kuran filmi "Kızgın Taşlar Üzerindeki Su Damlaları" (Fassbinder'in bir gençlik oyunundan uyarlanmasından dolayı o atmosfer hiç de şaşırtıcı değildi!) ve de Laetitia Manson'un önceki filmi "Satılık" kadar başarılı olmayan çılgın denemesi "Love Me" festivale değişik bir lezzet kattılar. Ama o kadar...

Başka bölümlerde de çok parlak filmler çıkmadı. En iyiler arasında Maheş Mathal imzalı Hint filmi, gerçek bir felaketin öyküsünden yola çıkan "Bhopal Express", İspanyol Ventura Pons'un yedi ayrı öyküdeki farklı sonlarla özgürce oynadığı "Ölmek ya da Ölmemek", özgün bir İrlanda mizahının baştan sona kendisini duyurduğu Conor McPherson imzalı İngiliz filmi "Saltwater", bir bardaki soygun olayıyla kaderleri değişen bir avuç insanın öyküsünü anlatan Jerry Ciccoritti imzalı düşündürücü Kanada filmi "The Life Before This", birkaç çağdaş genç insanın duygusal ve cinsel arayışlarını sergileyen Andreas Struck imzalı Alman filmi "Chill Out", evlilik bunalımı geçiren bir aile babasının ve sonunda ona yardım için paçaları sıvayan eşinin hikâyesini anlatan çok hoş Fransız filmi, Sam Karmann imzalı "Kennedy ve Ben"... İşte bizim için görebildiklerimiz arasında tüm Berlin 2000'den kalan filmler bunlar oldu.

İSTANBUL: FESTİVALLERİN FESTİVALİ

İstanbul festivaline gelince...Festivallerin Festivali olmak, yani tüm festivalleri tarayıp en ilginç filmleri seçen bir program yapmak, İstanbul'a yakışıyor. Bu yıl İstanbul'un düzeyi geçen yıllardan da daha iyi olacak. Ve yukarda değindiğim soruna, yani Amerikan ya da Amerika-dışı sinema ikilemine kesin bir yanıt getirecek: Amerikan damgalı olmayan sinemanın da önemini ve değerini kanıtlayarak...

Böylece karşımıza sayısız iyi film ve de elbette seçme zorlukları gelecek. Altın Lâle'de özellikle "Son Dans" (Hint), "Bir Polonya Köyünden Sinemanın Öyküsü" (Polonya), "Topsy-Turvy"(Mike Leigh-İngiltere), "Yeniden Bulunan Zaman" (Raul Ruiz-Fransa) filmlerini dikkatlere sunmamak olanaksız. "Obuanın Çağrısı" (Brezilya), "Kent" (Mısır) veya "Elmaslardaki Gökyüzü" (Rusya) filmlerinin de sürpriz yapabileceğini unutmadan...Ve yalnızca bu bölümde bile Amerikan sinemasının esaretinden kurtulup dünyaya açılmanını keyfini yaşayarak...

ABD'de eleştirmenlerin büyük beğenisini toplayan Mike Leigh'nin "Topsy Turvy"si İstanbul festival programında.

Laetitia Manson'ın "Love Me"si Berlin'de pek ses getirmedi.

Sanatlar ve Sinema'da Jacques Doillon, David Cronenberg, Takeshi Kitano üzerine belgeselleri, V. Khotinenko'nun "Arzu Bulvarı", Goutam Ghose'un "Ray", Giuseppe Tornatore'nin "1900 Efsanesi" filmlerini ya da Wim Wenders'in "Buena Vista Social Club" belgeselini ihmal etmemek gerek. Erotik Öyküler'i eğer konuya çok meraklı değilseniz atlayıp Ustalar'a gelince, Fransız Robert Bresson filmlerini görmeden sinema sanatının temellerini, Yunanlı Angelopoulos'u tanımadan ise çağdaş sinemanın bir büyük zirvesini bilmek olanaksız desek... Abartmış mı oluruz? Ayrıca Ken Loach sevenler ustanın ilk önemli filmi, eşsiz ve benzersiz "Kes"i de es geçmemeli. Tüm marjinalleri ise aykırı Alman sinemacısı Rosa von Praunheim'ın filmleri için Geceyarısı Sinemasi'nda buluşmaya çağrıyorum.

DİĞER BÖLÜMLERİN KAYMAĞI

Çok parlak Dünya Festivalleri'nden özellikle Robert Altman (Kurabiyenin Talihi), Bruno Dumont (İnsanlık), Otar İosseliani (Elveda Sevgili Yuvam), Jim Jarmusch (Hayalet Köpek), Bahtiyar Kudojnazarov (Luna Papa), Abbas Kiarostami (Rüzgâr Bizi Sürükleyecek), Andreas Kleinart (Gecenin Yolları), Eric Mendelsohn (Judy Berlin), Todd Solontz (Mutluluk) filmleri bence önemli. Aralarında İran'dan Kazakistan'a, Mısır'dan Çin'e, Polonya'dan Macaristan'a, İsviçre'den Portekiz'e sayısız ülke bulunan bu bölüm bile tek başına İstanbul festivalinin, giderek tüm festivallerin Amerikan sinemasına karşı nasıl ciddi bir seçenek ve eşsiz bir fırsat sunduğunu kanıtlamaya yeterli. Listede varolan Amerikan filmleri ise Hollywood'dan çok bağımsız yapımcıların eseri.

Dünya Sinemasının Genç Yıldızları'nda yine çok değişik ülkelerden "Nordrand", "Gece Figürleri", "Katil Aşıklar", "Twin Falls Idaho", "Düş Avcısı", "Banyo" gibi çok parlak filmler ve tanınacak yeni yönetmenler var. Aynı şey, Kadın Öyküleri bölümü için de söylenebilir. Başta Pedro Almodovar'ın çok ünlü "Annem Hakkındaki Herşey" olmak üzere, "Aimée ve Jaguar", "Agnes Browne", "Hanım" gibi ilginç filmler var bu pakette... İngiliz sinemasına ayrılan bölüm karşımıza Mike Figgis, Julian Temple, Michael Winterbottom, Tim Roth gibi ünlülerin filmlerini getirecek. İngiltere canlandırma sineması örnekleri, bu alana gönül vermişler için. Bu yıl özel olarak konan İnsan Hakları bölümü ise bu konuda fikir jimnastiği yapmak isteyenlere çok özel bir fırsat yaratacak.

Evet, işte yine görkemli Sinema Günleri geliyor. Amerikan sinemasına olan saygımız ve sevgimiz geçerli, ama 15 gün için onu vestiyere bırakıp bambaşka tadlar peşinde koşmamıza da kimse karışmasın!... ■

profil

ALAN PARKER

"tam bir baş belasıyım"

Sadece "Pink Floyd The Wall", "Birdy" ve "Angel Heart"ı bile çekmiş olsaydı, günümüz sineması üzerinde derin bir etki bırakmaya devam ederdi... Video klip estetiğinin öncülerinden biri olan ve kendini tekrar etmeyi hiç sevmeyen İngiliz yönetmen, bu ay yeni bir filmle çıkıyor karşımıza: "Angela'nın Külleri"...

"1991'de 'The Commitments'ı burada çektiğimden beri" diyor yönetmen, "değişen çok şey var. İrlanda çok refah bir yer haline geldi. Kişi başına düşen gelir İngiltere'dekinden bile daha yüksek aslında. Ve adamların yaptıkları ilk şey evlerinin ön cephelerini farklı renklere boyamak olmuş. Dulux duvar boyası dönem filmlerinin başına gelen en kötü şeydi."

56 yaşındaki Londra doğumlu yönetmen bunu geçen yıl "Angela'nın Külleri" adlı filmi çekmek üzere İrlanda'ya döndüğünde öğrenmiş. Frank McCourt'un Pulitzer ödüllü aynı adlı romanından uyarlanan güncesi, 30'lu yıllarda Limerick'te yoksulluk içinde büyümeyi anlatıyor. Hem de nasıl bir yoksulluk! Filmin ilk yarım saati boyunca üç çocuk takunyalarını sürüyerek yürüyorlar, Frank'in alkolik babası (Robert Carlyle) geri kalan iki tanesini terk ediyor, canına okunmuş anneleri (Emily Watson) sokaklardan kömür toplayıp, bir aile dostuna oda karşılığında seks önerecek kadar kendini düşürüyor ve Frank'in ilk kızarkadaşı kabızlıktan hayatını kaybediyor. Ve hiç durmadan yağmur yağıyor.

"Angela'nın Külleri", bir başka yönetmenin elinde aşırı duygusal ve ruhsuz bir hal alabilirdi. Ama konunun bunca iç karartıcı niteliğine karşın Parker, mizaha - Frank'in okul yılları gibi- şaşırtıcı biçimde geniş bir yer veriyor. Yine de bu hafif anlarına karşın, filmin çekimi zor geçmiş olmalı. Sonuçta burası Beverly Hills değildi. Parker öyle olmadığını söylüyor.

"Kimi zaman, 'Geceyarısı Ekspresi' (1979) ya da Oscar'a da aday olan 'Mississippi Burning' (1988) gibi çok ciddi bir film yaptığınızda, biraz hırpalanıyorsunuz. Ekip işin acısını çıkarabilmek için bara daha erken inme eğilimi gösteriyor. Ama 'Angela'nın Külleri'nde tüm oyuncular doğru dürüst insanlardı. Bu yüzden onlarla vakit geçirmek iyi oluyordu. Üç ay boyunca ıslak çoraplarla dolaştım ve kiminle konuşsam sanki burnunu çekiyordu. Öte yandan zevkli bir işti. Buenos Aires'te, herkesin bizi öldürmek istediği 'Evita' (1996) çekimleriyle kıyaslandığında çocuk oyuncağı sayılırdı."

Ama Limerick'te de kötü duygularla karşılaşmamışlar mıydı? McCourt'un kitabı şehrin adını karalamakla suçlanmış ve yerel rahipler kiliselerin kullanımını yasaklayarak Parker'ı iç mekan çekimleri için Dublin'e gitmek zorunda bırakmışlardı.

"Evet" diyor, "ama Frank McCourt'un kitabında yazdıklarından ötürü yalnızca kızgın olan insanların bulunduğu Limerick'te olmakla, Buenos Aires'te olup, her duvarın üzerinde 'Madonna, Alan Parker ve İngiliz mangası; evinize dönün!' yazılı pankartlar görmek arasında çok fark var."

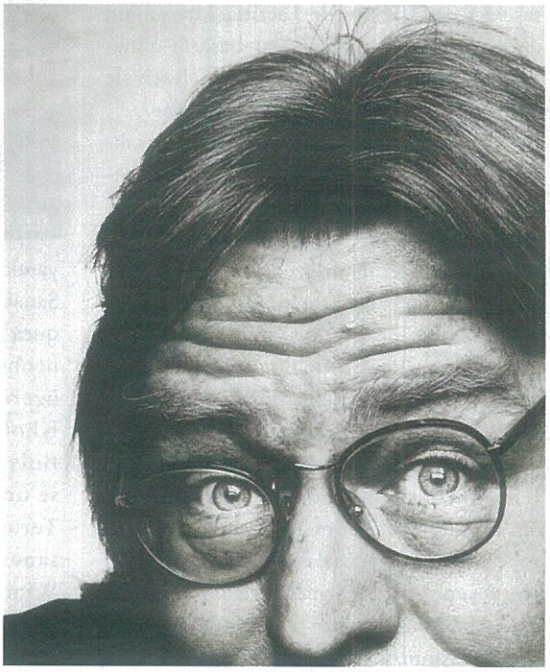

"Bir sinemaya sis bombası attılar ve gala gecesi sinemanın önünü kapattılar. Pankartlarda bana 'Il Pirate' diyorlardı: Korsan Alan Parker. Bir gün, 'The Mission' filmini çektikleri Iguazu Şelaleleri'ne indim. Ormanın tam ortasında bir yer. Oraya herkesten uzaklaşmak için gitmiştim. Üç çocuklu bir ailenin yanından geçiyordum ki çocuklardan bir tanesi bağırmaya başladı: 'Anne, anne! Korsan!'. İşte kötü şöhret bu."

Çoğu zaman sözünü sakınmayan, sivridilli ve kaba biri de olsa, şaşırtıcı biçimde, işlerindeki olağandışı çeşitliliği yansıtan açık bir kalitesi var. Geride bıraktığı yapıtlara şöyle bir baktığımızda bu kalite hemen açığa çıkıyor zaten: "Bugsy Malone", "Birdy", "Pink Floyd The Wall", "Angel Heart", "The Commitments", "The Road To Welville" vd... Peki tüm bunların arasında kendini özel olarak yakın hissettiği bir film var mı?

"Hayır." diyor hiç tereddüt etmeden. "Her zaman en son filmime yakınımdır. Artık bir film yapmak iki yılınızı alıyor. Bu yüzden doğru işi yaptığınızdan emin olmalısınız. Gitgide zorlaşıyor. Basılan her kitabın bir özetini alıyorum. Tek bir türde uzmanlaşmak isterdim, ama her türe ilgi duyuyorum."

Parker'ın prodüksiyon sürecinin her aşamasında çalıştığı biliniyor. Neredeyse Kubrick gibi. Bunu kendi de kabul ediyor ve "Tam bir baş belasıyım" diyor. Parker senaryodan filmin müziğine kadar her şeyle ilgileniyor ve iddialara göre ekiptekilerin anasını da ağlatıyor. Bu konudaki fikrini sorduğumuzda, "Ben de neredeyse bir insanım" diyor yüzünde çarpık bir gülüşle.

"Angela'nın Külleri", 28 Nisan'da gösterimde.

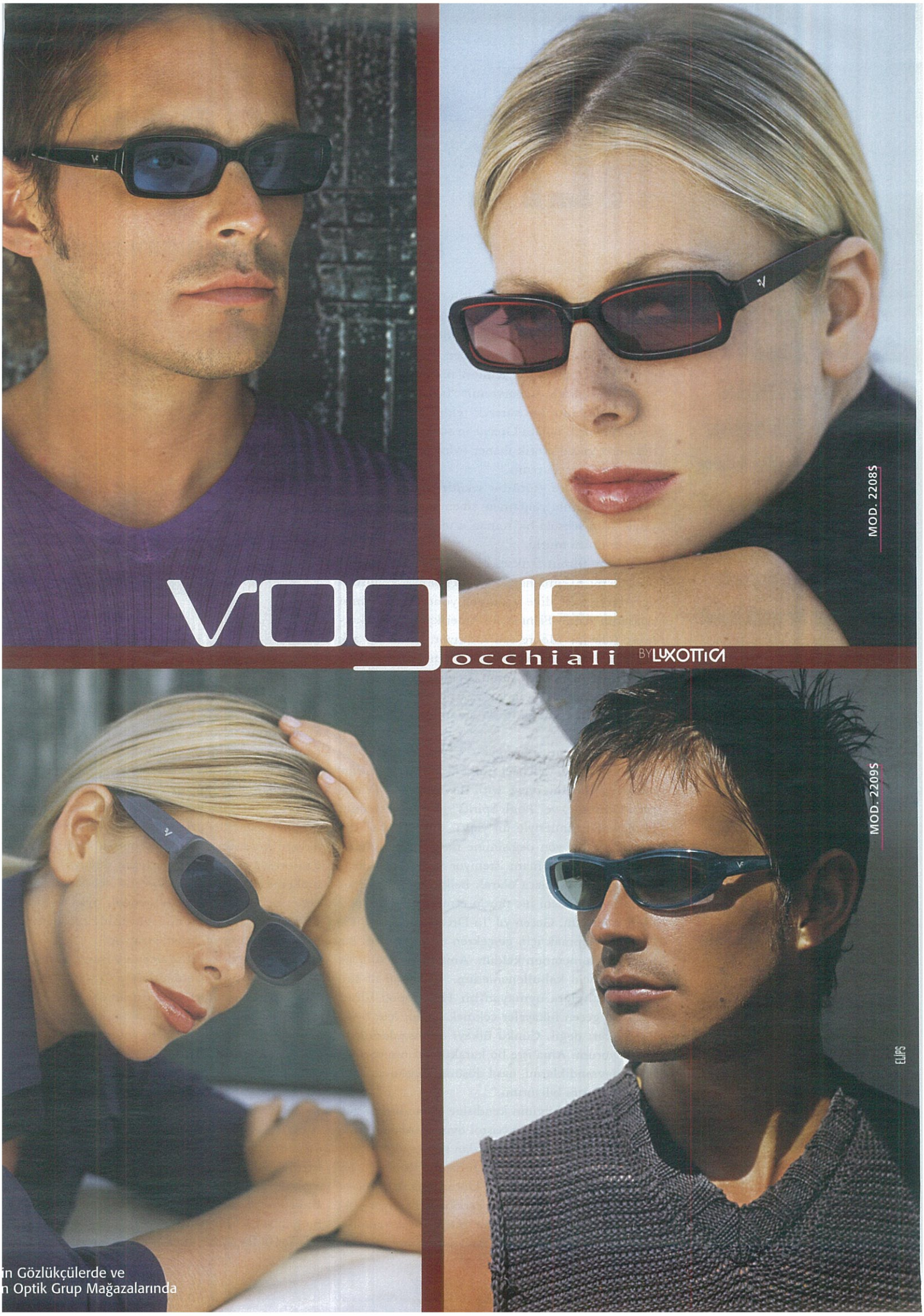
MOD. 2208S
VOGUE
occhiali
BY LUXOTTICA
MOD. 2209S
ELIPS
in Gözlükçülerde ve
n Optik Grup Mağazalarında

profil

NEIL JORDAN

amerika'yı tanımadığını söylüyor

"Mona Lisa", "Ağlatan Oyun", "Vampirle Görüşme", "Michael Collins" gibi çizgiüstü yapıtlarla adını duyuran İrlandalı yönetmen Neil Jordan'ın yeni filmi savaş zamanı Londra'sında geçen bir erotik ihanet öyküsü...

Neil Jordan, "Butcher Boy"dan sonra hem ölümle bağlantılı hem de İrlanda'da geçen çocukluk yılları hakkında bir film daha çekmek istememiş. Bu yüzden Universal Pictures "Angela'nın Külleri"ni kendisine gönderdiğinde, senaryonun "fazla iç karartıcı" olduğunu öne sürerek teklifi geri çevirmiş. Onun yerine Graham Greene'in savaş zamanı Londra'sında geçen erotik ihanet öyküsü "The End of the Affair"i tercih etmiş.

Kitap daha önce -kötü bir şekilde- filme çekilmiş. Dublin doğumlu yönetmen, sinemanın kendi deyimiyle "çok seksüel bir roman"a ulaşabildiğini görmekten ötürü mutlu.

"Hepimiz filmin fiziksel olarak hem akla yakın hem de bir bakıma heyecan verici olması konusunda ısrarcıydık" diye açıklıyor yönetmen. Filmin aşıklarını Ralph Fiennes ile Amerikalı sinema kraliçesi Julianne Moore canlandırıyor. "Film bir aşk hikayesi ve seksüel bir macera. Oyuncuların kendilerini rahatsız hissetmelerini istemedim ama bu filmin savaş zamanı, gündüz vakti aşk yapan iki insan hakkında olduğunu da anlamaları gerekiyordu."

Geçmişte Jordan ya "Angel", "Crying Game" (Ağlatan Oyun) ve "Michael Collins" gibi İrlanda dramaları ya da "Interview with the Vampire" (Vampirle Görüşme) ve "High Spirits" gibi daha sorunlu Hollywood filmleriyle ün yaptı. "The End of the Affair" ise bir yön değişimine işaret ediyor. "Hep büyük filmler yapmam isteniyor ve ben her defasında -biraz akılsızca olarak belki de- peki diyorum. Sonuçta beni hiç mutlu etmeyen Hollywood filmleri yaptım. Geçen yıl 'In Dreams'i çektim. Piyasada iş yapmak için gerçekten de fazla vahşi bir filmdi. Ben memnun kaldım. Ama hikaye bana ait olmadığı için kabullenemedim. 'The End of the Affair' kalıplara uymayan bir Hollywood filmi. ABD'de geçen hikayeler çekmek benim için belki de akılkarı değil. Çünkü ülkeyi de insanlarını da tanımıyorum. Ama işte bu karakterleri tanıyorum. Nasıl davrandıklarını, nasıl düşündüklerini ve nasıl konuştuklarını biliyorum."

Bu bilgi ve bu bilginin kendisine kazandırdığı güven Jordan'a, filmin üç başrol oyuncusundan ikisini İngiliz olmayan oyunculardan seçmesi konusunda yardımcı olmuş. "Bence Julianne Moore en iyi oyunculardan biri," diyor. "Onun aldatılan kocası Henry için -rolü zehirli bir kadehe benzetiyor- İngiliz izleyicilerin İrlandalı bir aktör olarak tanıdıkları Stephan Rea'yı seçtim. Ama ona 'Stephen, senden karısını orgazma ulaştıramayan bir adamı oynamanı istiyorum' diyeceğim için biraz dertliydim. Bunun için kendine ve yeteneğine gerçekten güvenen birilerine ihtiyacınız var."

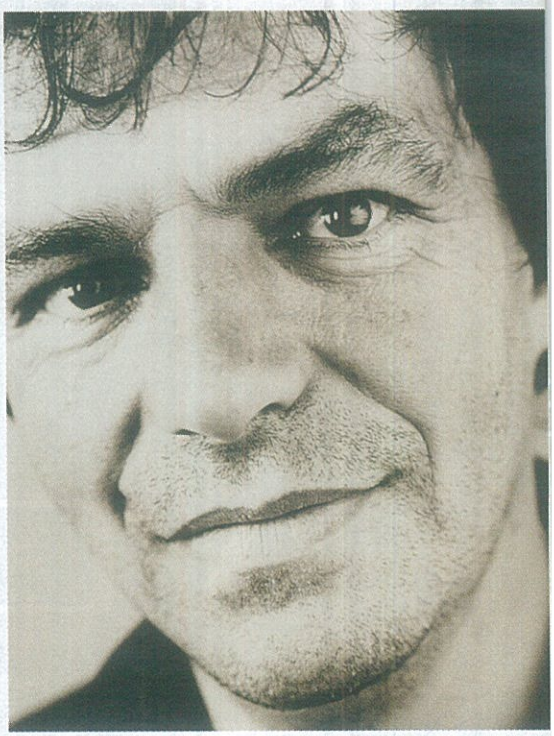

Ralph Fiennes'ın, hikayenin kalbini oluşturan sadakatsiz yazar Bendrix rolü için kusursuz bir seçim olduğu konusunda ise kimsenin şüphesi yok. Jordan ortaya çıkan iş için heyecan duyuyor. "Ralph, mükemmel bir Graham Greene kahramanı" diyor yönetmen. "Oyunculuğa yönelik öyle yoğun bir yaklaşımı var ki rolünün bütünlüğüne uymayan hiçbir şeyi yapmayı kabul etmiyor."

Jordan, bir İrlanda hayalet öyküsünü konu alan romanını yazmak üzere birkaç ay "mutlak yalnızlığa" kapanmak niyetinde. Bu arada Amerika'dan birileri "Mona Lisa"nın tekrar yapımı için onu davet etmişler. Reddetmiş. Bir sonraki filmi için henüz karar vermemiş ama eğer kendi yöntemleriyle çekerse "küçük bütçeli, yıldızsız ve yüz milyon dolar hasılat yapmazsa kimsenin kalp krizi geçirmeyeceği bir film olacak" diyor.

Anne Rice, ondan hala "Vampirle Görüşme"nin devamı olan "The Vampire Lestat"ı yönetmesini istiyor. "Bilmiyorum" diyor Jordan, "İlk filmi yapmaktan gerçekten de zevk aldım. Tom Cruise ve Brad Pitt'le çalışmak çok heyecan vericiydi. Ama bu galiba özel bir deneyim olarak kalmalı."

"The End Of The Affair", 28 Nisan'da gösterimde.

Afife
TİYATRO ÖDÜLLERİ
2000
Bu perdenin arkasında Halk Sigorta var!
Halk Sigorta 57. yılında,
sanata destek vermeye devam ediyor.
Halk Sigorta
sanat için
www.halksigorta.com
(212) 336 06 06
movida plus map

profil

LISA MARIE

marslı, vampir, ceset ve diğerleri...

O sadece Tim Burton'ın nişanlısı değil, aynı zamanda ilham perisi... Ünlü yönetmen "Ed Wood" ile "Mars Attacks!"in ardından, Lisa Marie'nin farklı fiziği ve olağandışı görünüşünden yeni filmi "Hayalet Süvari / Sleepy Hollow"da da faydalanmayı ihmal etmiyor.

Kariyerinin en önemli iki filminde de kalıp gibi bir makyajla oynadığı roller göz önüne alınırsa, Lisa Marie'nin yüzünün sıradan sinema izleyicileri için tanıdık olmaması doğal bir sonuç. "Ed Wood"da Vampira ve "Mars Attacks!"te seksi Marslı Kız rolünü yönetmeni/nişanlısı Tim Burton için canlandıran aktris, kusursuz yüz hatlarını vizyona girmekte olan "Sleepy Hollow" filmiyle ilk kez gösterme imkanı buluyor.

"Bu filmde hemen hemen hiç makyajım yok" diyen aktris filmde, Johnny Depp'in canlandırdığı Ichabod Crane karakterinin ölmüş annesi Lady Crane rolünde. "Filmde kullanılan malzemeler çok özel ve belirli bir prosesten geçiyor. Eğer makyaj yaparsan, bir travestiden farkın olmuyor bu yüzden gerçekçi olmak için rimelden başka bir şey sürmemen gerek yüzüne." Ama yine de Lisa Marie'nin de belirttiği gibi, Tim Burton'ın Washington Irving'in klasik Amerikan eserinden yaptığı uyarlamada kesik başlar ve akılalmaz şiddetten daha fazlası var.

"Bu bir peri masalı" diyor Marie, "ve bu yüzden ciddiye alınması gerek. Sanırım Hollywood'da birçok kişi filmi eleştirecek ve bunun şimdiden çok hatalı olduğunu düşünüyorum."

Her şeyin ötesinde Marie için bu filmin en büyük özelliği Burton ile beraber çalışabilmeleri olmuş. 1991 yılında New Year's Eve filminin çekimlerinde, tesadüf bu ki bir striptiz kulübünde tanışan çift, ilk görüşte birbirlerinden çok etkilenmişler ve tam yedi yıldır nişanlılar (Marie'nin parmağında takılı duran kalp şeklindeki dev pırlanta yüzük ise beraberliğin kanıtı). Burton'ın Marie'yi ilham perisi olarak gördüğü, garip ve olağanüstü karakterlerini oluştururken onu temel aldığı ileri sürülüyordu ama Marie bu duruma daha farklı bakıyor.

"Birbirimizi seviyoruz" diyor usulca, "ve beraber çalışmamız bu durumun doğal bir uzantısı. Beraberken fotoğraf, resim, hikaye çalışmaları yapıyoruz çünkü birçok farklı şeyden ilham alıyoruz."

Ne gibi şeylerden?

"İnsanlar yaptıklarımızın yarısını bile bilmiyorlar" diyor, "çünkü onlar sadece gündelik hayatın küçük bir bölümünü oluşturuyor. Ama biz ikimiz de geç vakitlere kadar çalışan ve kendimizi baskılardan kurtaramayan bir çiftiz."

Her ne kadar Marie'nin Tim Burton'ın eserlerinde vazgeçilmez bir yeri olsa da, onun başarılı bir aktris olduğunu hatırlatmakta yarar var.

New Jersey'deki evini ve sıkı Katolik eğitimini henüz 16 yaşında terkeden Marie şöhretle ilk kez Calvin Klein reklamlarında modellik yaparken tanışmış. İlk filmi Bruce Weber'in 1988 yapımı Chet Baker belgeseli "Let's Get Lost"ta çok fazla yetenek gerektirmeyen bir rol alan Marie, 1990 yılında Woody Allen'ın komedi-dramı "Alice" ile kendini göstermeyi başardı.

Tim Burton ile ardarda çektiği üç film öncesinde, 1998'de Tarantinovari korku filmi "Frogs For Snakes"ten (Barbara Hershey ile birlikte) 1999 yapımı Denise Richards'la kamera karşısına geçtiği "Tail Lights Fade"e kadar bir dizi Amerikan bağımsız filminde boy gösterdi.

Kısa süre önce ilk başrol denemesi olan, eroin bağımlısı zengin bir kızı canlandırdığı düşük bütçeli filmi "Chasing The Dragon"u tamamladı. "Karakterim bağımlılıktan temizlenmeye giden bir süreçten geçiyor ve böyle karanlık bir psikolojide olmak çok hoşuma gitti. Beni çok özgür kılan bir roldü - terli ve akmış makyajımla gerçek olabiliyordum. Tüm uyuşturucu teçhizatını kullanmayı öğrendim." Ama hiç şüphesiz, Arkansas, Little Rock'ın kavurucu yaz sıcağında çekim yapmak pek de eğlenceli olmamış.

"Hep böyle korkunç koşullarda film çekmek zorunda kalıyorum" diyor yüzünü ekşiterek, "ben de çekimler için büyüleyici yerlere gitmek istiyorum ama bu ortamlarda karşılaştığınız insanlarla ilgili enteresan bir şey farkediyorsunuz ve bu işinize de olumlu bir şekilde yansıyor."

1990'ların Jayne Mansfield'i olarak görülen Lisa Marie şimdi de komedi filmi "The Beat Nicks"te dominatrix rolüyle kamera karşısına geçmeye hazırlanıyor ("her rolü oynadım... dominatrix... Marslı... vampir... ceset... uyuşturucu bağımlısı..." heyecanla bir tekerleme gibi canlandırdığı karakterleri sıralıyor"). Aşırı sıcak setler ve yorucu makyaj deneyimleri sonrasında Marie, film yapma konusunda çok daha gerçekçi.

"Açıkçası insanların düşündüğü gibi çok göz kamaştırıcı bir iş değil film yapmak. Çok büyük bir stüdyo filmi olsa da 'Sleepy Hollow' gibi bir film bile, çok zorlu bir çalışma gerektiriyordu. Ama ben de 9 hafta boyunca gece gündüz sette yaşamayı seviyorum zaten."

"Hayalet Süvari", 14 Nisan'da gösterimde.

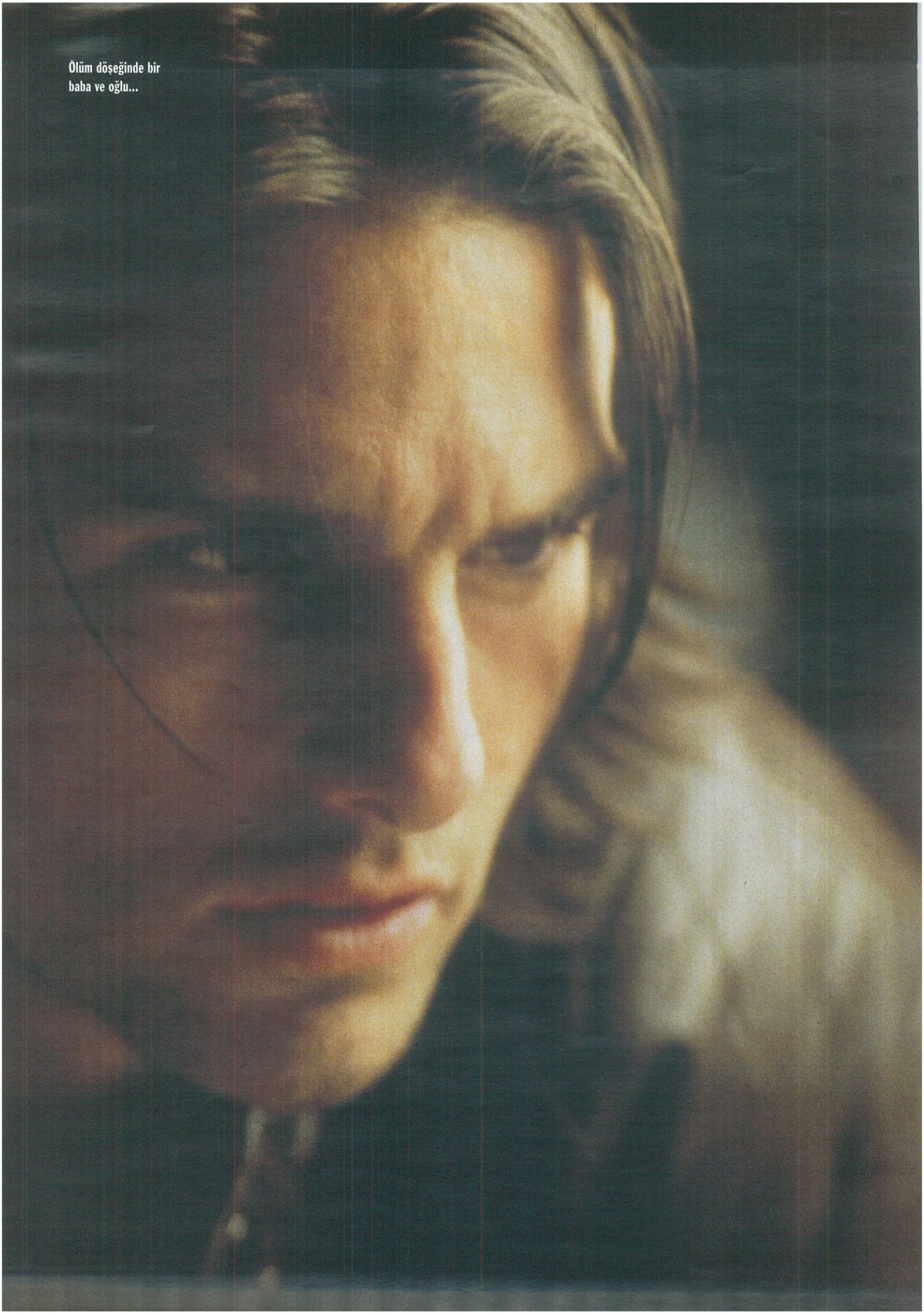

Ölüm döşeğinde bir
baba ve oğlu...

Vadiden İnsan Manzaraları

1997'de "Ateşli Geceler"le ses getiren genç yönetmen **PAUL THOMAS ANDERSON**, yine kalabalık kadrolu uzun bir filmle karşımıza geliyor: **"MANOLYA"**... San Fernando Vadisi'nde tek bir gün içinde geçen ve içiçe gelişen dokuz ayrı öyküyü anlatan film, Berlin Film Festivali'nde büyük ödül Altın Ayı'yı da kazanmıştı.

İlk filmi "Ateşli Geceler / Boogie Nights"da, 70'lerin sonundan seksenlerin başına kadarki dönemde, yani filmden videoya geçiş döneminde porno endüstrisinin içinde dolaşıp çeşitli karakterlerin öyküsünü takip eden Anderson, özellikle kalabalık oyuncu kadrosuna hakimiyetiyle ve stilize kamera kullanımıyla, yetenekli ve takip edilmesi gereken bir sinemacı olduğunu göstermişti. Film kimi eleştirmenlerce biraz uzun ve "toparlanabilir" bulunmasına karşın, 26 yaşındaki yönetmeni Martin Scorsese ve Robert Altman gibi Amerikan sinemasının ustalarıyla karşılaştırılmaya başlanmıştı. Anderson filminden ve durumundan memnun olmasına memnundu, ama daha ikinci filmiyle (ilk filmi pek az seyircinin görme fırsatına eriştiği "Hard Eight"ti) bu tür gurur okşayıcı karşılaştırmalara hak kazanmış olmadığını düşünüyor, "bahsettiğiniz kişilerin kariyerleri var, ben daha işin başındayım" diyordu. Sinema endüstrisini gafil avlamış her genç ve yetenekli yönetmen gibi, Paul Thomas Anderson için de en zoru "bundan sonraki film" olacaktı. İkinci filminin kendisine getirdiği prestij sayesinde, daha büyük ölçekli bir projeye el atabilirdi. Ancak Anderson'ın kafasında, bunun tam aksi vardı. Düşük bütçeli, 30 günde çekip bitirebileceği bir proje, "küçük ve samimi" bir film istiyordu.

William H. Macy, (ortada) 9 öyküde yeralan karakterlerden biri.

İşte o film, oyuncu kadrosuyla ve Altmanvari yapısıyla epey dikkat çeken üç saatlik "Magnolia"...

İçiçe geçen öyküler

"Magnolia"nın yönetmeni, "Hâlâ da filmin küçük ve samimi olduğunu düşünüyorum," diyor. "200 sayfa ve 90 gün sürdü, o kadar." Anderson'ın ilk iki filminde olduğu gibi, "Magnolia"da da çok sayıda karakter var. Her yazdığı karakterin öyküsüne kendini kaptırıp, sonuçta ortaya paralel giden ve içiçe geçen öykülerden oluşan, "insan zaafları ve evrensel kaos" üzerine bir senaryo çıkarmış. Anderson'ın senaryosunda tesadüfler önemli bir yere sahip. Zaten film de gerçek hayattan alınmış tuhaf tesadüfler hakkında bir girişle başlıyor. Anderson için tesadüfler, yaşamın gerçekleri, ve birçok öyküden oluşan filminin parçalarını birbirine bağlamada onlara sıkça başvuruyor.

Söz konusu öyküler, yaşamları bir şekilde birbirlerininkini yansıtan ve birbirlerininkiyle kesişen karakterlerin çevresinde geçiyor. Yıl 1999, yer California eyaletinin güneyindeki San Fernando vadisi. Bir gün zarfında geçen dokuz öykü, ailelerden ve çocuklarından, kızgınlık ve bağışlayıcılıktan, medyadan ve gerçek hayattan dem vuruyor. Paul Thomas Anderson'dan filmini "kendi kelimeleriyle" anlatması istendiğinde, "Bu soruyu bana gerçekten de sormayacaksınız, değil mi?" diyor. "Tanrım... Kabaca, üç saat üzerine. Bilemiyorum... Çocuklarınıza iyi davranmak üzerine."

Dokuz öykünün merkezinde, ölüm döşeğindeki Earl Partridge var. Çok başarılı ve zengin bir televizyon yapımcısı olan Partridge, kanserden ölmek üzereyken yaşamını gözden geçiriyor. Ve ölmeden önceki son arzusu olarak, yıllardır görmediği oğlunu görmek istiyor. Earl Partridge'i oynayan Jason Robards, senaryonun insan, yabancılaşma, aile ve hatta ölümle ilişkilerdeki dürüstlüğünden çok etkilendiğini söylüyor. "Senaryonun beni büyüleyen, romansı bir tarafı vardı," diyor Robards. "Yıldız rolleri yoktu. Her karakter eşitti. Bugünlerde yaşadığımız hayattan alınmış bir parça gibiydi." Kendi de ölümcül bir hastalıktan yeni kurtulmuş olan Robards, deneyimlerini oynadığı role getirmek istediğinden, en baştan Earl Partridge karakterine talip olmuş...

Earl Partridge'in ölmeden önce görmek istediği oğlu Frank T. J. Mackey'yi, Tom Cruise oynuyor. Mackey de babası gibi televizyonculuk dünyasında çalışıyor. Ancak bambaşka bir rolü var: Mackey, kadınları baştan çıkarmanın yollarını gösteren programlar yapıyor: erkekler için bir tür "kadınları kullanıp atma kılavuzu". Paul Thomas Anderson'ın "Boogie Nights"ından çok etkilenen Cruise, Oscar töreni sırasında genç yönetmenle tanışıp, onun bir dahaki projesinde yer almak istediğini söylemiş. Anderson da Mackey rolünü, Cruise'un oynayacağını düşünerek yazmış. Oyuncularla çalışmayı gerçekten çok seven bir yönetmen olarak nam salmış olan Anderson, senaryonun yazım aşamasında, yazdığı karakteri kimin oynayacağını bilmenin kendisi için büyük önem taşıdığını söylüyor. Yapımcı JoAnne Sellar, "Tom senaryoya çok olumlu tepki verdi," diyor. "Birkaç görüşmenin ardından, Paul'e rolü istediğini söyledi. Onun bu cesareti bence inanılmaz bir şey, çünkü Frank Mackey çok riskli bir rol."

Earl Partridge'le oğlu Frank Mackey'yi buluşturmaya çalışan hastabakıcı Phil Pharma rolünde, Philip Seymour Hoffman var. Hoffman, Anderson'ın sabit oyuncularından: hem "Hard Eight"te, hem de "Boogie Nights"ta genç yönetmenle birlikte çalışmıştı. Zaten Anderson'ın oyuncular konusundaki tercihlerinden biri de, tanıdığı ve sevdiği, hatta arkadaş olduğu oyuncularla çalışmak. Yazar - yönetmen, "Boogie Nights"ı çektikten sonra kalabalık bir oyuncu kadrosu kullanma konusunda şunları söylemişti:

"Filmi yazmamın sebebi yarı yarıya buydu. Gördüğünüz bütün o insanlar, yani topluluğu oluşturan oyuncuların büyük bir kısmı, aynı zamanda arkadaşım olan

oyuncular. John Reilly gibi, Phil Hoffman gibi, Philip Baker Hall gibi, Bob Ridgley gibi. Bunlar isimleri pek bir şey ifade etmeyen - ama eminim ki yüzlerini tanıdığınız - çok iyi karakter oyuncuları. Aynı zamanda benim en iyi arkadaşlarım ve onlar için rol yazıyorum. Ve eğer ben arkadaşlarım için rol yazıyorsam, o roller kaybolmayacak demektir. A, çünkü onları oyuncu olarak çok seviyorum; ve B, onları çok seviyorum. Yani iyi bir noktadayım - bu benim daha iyi bir yazar olmama, bütün karakterlerimle ilgilenmeme ve onların öykülerini kaybetmememe yardımcı oluyor."
Hoffman, neredeyse Earl kadar umutsuz bir ruh halindeki Phil Pharman karakteri için ""Earl Partridge'e çok bağlı," diyor. "Earl'ün öleceğini anladığı andan itibaren, duygusal açıdan tam bir yıkıma uğruyor, çünkü adama platonik bir şekilde âşık." Philip Seymour Hoffman, Phil'in beyaz kıyafetli, parasını alıp başka bir şeyle ilgilenmeyen bir hastabakıcı olmamasından çok memnun olmuş. "Her gün ölüm-kalım koşullarında çalışıyor olmaktan gurur duyuyor. Paul benden çok değişik bir şey istiyordu - zaten bu film de çok değişik bir şey". Phil Pharman, bir şeyleri temizlemesi, geçmişiyle yüzyüze gelmesi gerekmeyen tek karakter, ama o da en azından Earl Partridge adına, işleri yoluna koyma ihtiyacı hissediyor.
Paul Thomas Anderson ile Julianne Moore, Moore'a Oscar adaylığı getiren "Boogie Nights"tan sonra "Magnolia"da da birlikte çalışıyorlar. Earl Partridge'in karısı Linda'yı oynayan Moore için işin zor tarafı, filmin yarısı boyunca histerik bir karakteri oynamakmış. Kocasıyla parası için evlenmiş olan Linda, Earl ölüm döşeğinde yatarken ona âşık olduğunu farkedip adeta şok geçiriyor. Bir taraftan ilaçlarla sinirlerini yatıştırmaya çalışırken, bir yandan da evliliğinde yaptığı hataları düzeltmeye çalışıyor.

"Kimse Paul kadar inatçı olamaz"

Moore, karakterin yüzeydeki duygusallığını aşıp onu "gerçekten ama gerçekten bir insana dönüştürmeyi" amaçlamış. "Dışarıda, bu kadın her şeye sahip: kürk mantoya, iri elmas yüzüklere... Ama ruhsallığı da kapıdışarı etmiş. Ve şimdi, son anda, yalnız kalmak üzere olduğunu, aslında hiçbir şeyinin olmadığını ve çok yanlış tercihlerde bulunmuş olduğunu fark ediyor. Bir açıdan, bir opera karakterine benziyor."
Earl Partridge'in en popüler yarışma programı "Çocuklar Ne Bilecek?"i sunan Jimmy Gator rolünde, Philip Baker Hall'u izliyoruz. Amerika'nın en önemli ikonlarından biri olan Gator, televizyonda anlayışlı ve nazik, neşeli, ideal aile babası imajı sergiliyor. Ama gerçek kişiliği, bu imajla şiddetli bir şekilde çatışıyor. Herkesin üstüne basarak yükselen, insanlarla alay eden birisi Jimmy Gator. Ama yaşamının sonuna geldiğini, kısa sürede pişmanlıklarıyla yüzleşmesi ve kendini kızına affettirmesi gerektiğini fark ediyor. Tecrübeli oyuncu Philip Baker Hall, Anderson'la daha önce "Hard Eight"te de birlikte çalışmış, o filmdeki kumarbaz rolüyle çok iyi eleştiriler almıştı.
Jimmy Gator'ın sunduğu "Çocuklar Ne Bilecek?" programının yıldızı, Stanley Spector. Bilgiye karşı doymak bilmez bir açlığa sahip çocuk dahi Stanley, hemen her ansiklopedik soruya cevap verebilecek biri. Ama babasının onu niye sevmediği sorusunun cevabını bir türlü bulamıyor.
"Magnolia", Stanley Spector rolündeki Jimmy Blackman'ın ilk filmi. Amerika Birleşik Devletleri Başkanlığı Akademik Başarı Ödülü almış biri olarak Blackman, role kendi deneyimlerinden epey bir şey katmış: "Stanley bir dahi, ama biraz daha özgürlüğü olsa, babası onun kendini ifade etmesine daha çok izin verse, onun için daha iyi olacak. Bence Stanley'nin iyi bir kalbi var, ama şu anda bir krizin ortasında," diyor.
William H. Macy'nin oynadığı Donnie Smith de bir zamanlar bir bilgi yarışmasının yıldızıymış, ama daha sonra unutulup gitmiş. Şimdi satış işinde, mutsuz bir yaşam sürüyor. "Boogie Nights"ta da oynayan William H. Macy, Paul Thomas Anderson'la bir kez daha çalışma fırsatını kaçırmaya hiç niyetli değilmiş. "Bence Paul, büyük bir yönetmenin karnından doğmuş," diyor. "Adam sinemasal düşünüyor. İşin mekaniğine dair büyük bir bilgisi var ve setleri çok eğlenceli."
John C. Reilly de Anderson'la bir kez daha çalışmak için sabırsızlanıyormuş.
Yönetmenin daha önceki iki filminde de rol alan Reilly, "Magnolia"da polis memuru Jim Kurring'i oynuyor. Daha önce de polis rollerinde oynamış olan John Reilly ve yönetmen Anderson, Jim Kurring karakterini bir doğaçlama sırasında yaratmışlar: kendini sürekli TV dizilerinden fırlamış durumlarda bulan, vasat bir polis. Reilly için de rolün temel çekiciliği, Anderson'la bir kez daha çalışma fırsatındaymış. Reilly, yönetmen için "Kimse şu anda Paul'un yaptığı gibi film yapmıyor," diyor. "Eğer vizyonunuzun saf olmasını istiyorsanız, inatçı olmanız gerek. Ve kimse Paul kadar inatçı olamaz."
İnsanlara yardım etme isteğiyle yanıp tutuşan Jim Kurring'in yaşamı, Jimmy Gator'ın kızı Claudia'nın dairesini araması gerekince, bambaşka bir yön alıyor. Claudia, ne yapacağını bilmeyen, kaybolmuş, geçmişiyle başı dertte bir karakter. Melora Walters, ilk başta bu rolden epey korktuğunu itiraf ediyor. "Bildiklerimden

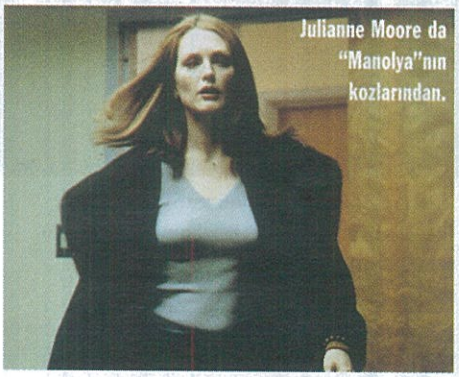
Julianne Moore da "Manolya"nın kozlarından.

Anderson, rolleri John Reilly (solda) gibi arkadaşlarını düşünerek yazıyor.

"Adam sinemasal düşünüyor. İşin mekaniğine dair büyük bir bilgisi var ve setleri çok eğlenceli."

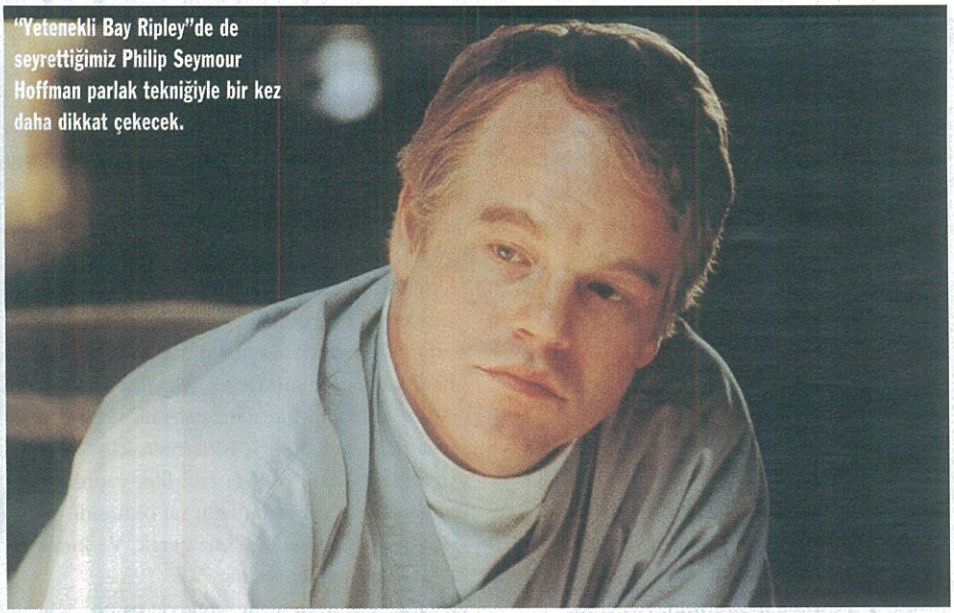
"Yetenekli Bay Ripley"de de seyrettiğimiz Philip Seymour Hoffman parlak tekniğiyle bir kez daha dikkat çekecek.

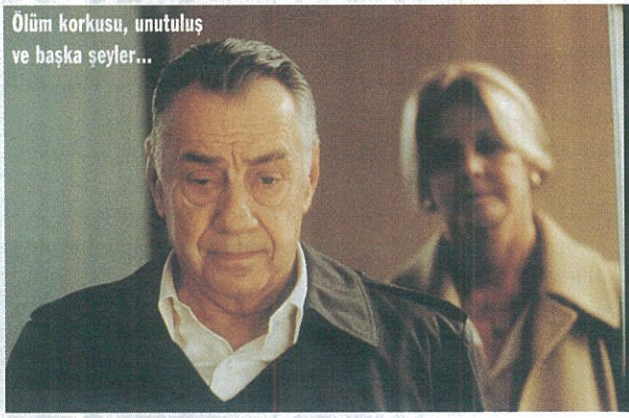
Ölüm korkusu, unutuluş ve başka şeyler...

"Yaşamlarında aynı tematik örgüler bulunan insanlar hakkında yazmak ilgimi çekiyor."

dolayı, Claudia'nın içine girmek zorunda kalacaktım. Ve orası, her anın ölüm kalım meselesi olduğu bir yer."
"Magnolia"nın diğer karakterlerindeyse, Michael Bowen, Melinda Dillon, Henry Gibson, Felicity Huffman, Ricky Jay, Emmanuel Johnson, Alfred Molina, ve Michael Murphy'yi izliyoruz.

Manolya Neye Benzer?

Görüntü yönetmeni Robert Elswit, yapım tasarımcıları Mark Bridges ve William Arnold, filme istenen görünümü vermek için yönetmen Anderson'la birlikte birçok film izlemişler. Bridges, "Çok dar bir renk paleti kullanan filmlere baktık," diyor. "Çok sıcak ve çok güzel görünen filmleri inceleyip, onlara neyin bu görünümü verdiğini anlamaya çalıştık. Bütün mesele renkler ve gölgeler üzerinde tam bir kontrol sağlayıp, film ilerleyip karakterler derinleştikçe dokuların daha da zenginleşmesine izin vermekte."
Bridges, "Magnolia"daki dönem filmi hissine de değiniyor: "Bu filmde zaman -1999 - ve mekan - San Fernando vadisi - çok önemli bir yer tutuyor. Film günümüzde geçmesine karşın, ona bir dönem filmi gibi yaklaştık, çünkü işlerin şu andaki hali üzerinde durmak istiyorduk. Bireyselliği ve yabancılaşmayı, medyanın etkisi ve giysilerin bir sığınak olarak kullanılması." "Magnolia"nın görsel yapısı, senaryodaki karşıtlıkları yansıtacak bir şekilde kurulmuş. Televizyonun soğuk mavi tonuyla, evdeki ahşabın ya da bir insan teninin arasındaki tezat, bu yaklaşımın bir örneği. Bridges ve Arnold ayrıca manolya çiçeğindeki renkleri de kullanmak istemişler: yeşilin, kahverenginin tonları ve soluk beyazlar. Bütün bunların, "Magnolia"nın söz konusu dönem filmi havasına kavuşmasında epey etkisi olmuş.
Mark Bridges kostümleri de tasarlamış. "Bu filmde herkes kıyafetini bir kamuflaj gibi kullanıyor," diyor. "Dünyaya, içlerindekinden farklı bir şey sunmak için."
Ayrıca Bridges ve Willam Arnold, biri 1911'de, biri 1958'de, biriyse 1980'lerde geçen üç kısımdan oluşan giriş bölümünü de tasarlamışlar. "Magnolia"nın görsel tasarımcılarının dönem hissine bağlılıkları göz önüne alındığında, 1911'de bir hapishanede geçen bölümde, otantik bir his vermek adına o zamanın Pathe kameralarını kullanmaları şaşırtıcı olmasa gerek.
Yönetmen Paul Thomas Anderson, "Gerçeği gibisi yok," diyor. "1911'in elle çalıştırılan kameralarını kullanmak, zorlukların ve sınırların ne olduğunu görmek eğlenceliydi. Bir - iki dakika boyunca, gerçekten de oradaymışsınız gibi geliyor. Benim inandığım da bu zaten: bu hissi taklit edemezsiniz."

Aimee Mann

Paul Thomas Anderson'ın filmde müziklere ne kadar önem verdiği, "Boogie Nights"tan açık bir şekilde ortada. Anderson, senaryoyu yazarken müzikten epey ilham aldığını, öykülerini "besteler gibi" yazdığını söylüyor. Dinlediği bir müziğin yarattığı imgesel bir etkiyi, ya da bir öykü fikrini kullanarak çalıştığını da... "Magnolia"nın müziği, Aimee Mann'ın ellerine teslim edilmiş. Anderson'ın daha önceki iki filminde Michael Penn'le (Sean Penn ve Chris Penn'in kardeşi) çalıştığı, Mann'ın da Michael Penn'in eşi olduğu düşünüldüğünde, ona ulaşmakta pek zorluk çekmemiş olsa gerek. Anderson senaryoyu yazarken Mann'ın "Wise Up" adlı şarkısından epey etkilenmiş ve onu film için birkaç şarkı daha yazmaya ikna etmek umuduyla, senaryoyu göndermiş. Aimee Mann, "Genellikle senaryo okumakta zorlanırım, ama bu çok farklıydı," diyor. "Çok iddialı bir senaryoydu, içinde çok öykü vardı. Ama Paul'ün bu işin üstesinden gelebileceğine inancım tamdı."
Mann, genellikle dili iyi kullanan, bir şeyi ilginç ve çok kişisel bir şekilde söylemeyi başaran şarkı sözlerinin peşine düştüğünü söylüyor. "Yaşamlarında aynı tematik örgüler bulunan insanlar hakkında yazmak ilgimi çekiyor, çünkü bunlar, hepimizin yaşamında varolan temalar. Bence aynı şey, Magnolia'da da var."

"Magnolia" Görücüye Çıkıyor

Bu yıl Berlin Film Festivali'nde Altın Ayı'yı kazanan ve Tom Cruise'a bir Altın Küre getiren "Magnolia", Oscar ödüllerine de üç dalda aday: En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu (Tom Cruise), En İyi Özgün Senaryo (Paul Thomas Anderson) ve En İyi Film Şarkısı (Aimee Mann'ın "Save Me"si). Anderson'ın filmi, seyirciden çok büyük bir ilgi görmedi belki, ama eleştirmenler tarafından genellikle iyi karşılandı. Özellikle Amerikalı eleştirmenlerin büyük bir çoğunluğu Paul Thomas Anderson'ın yaratıcılığını ve kalabalık oyuncu kadrosuna hakimiyetini övdü. Diğer taraftan, filmin biraz fazla uzun tutulduğuna ve filmin son bir saatte yokuş aşağı gitmeye başladığına değinenler de, Anderson'ın çok basit bir mesaj üzerine üç saatlik bir film kurduğunu ve sonuçta filmini toparlayamadığını düşünenler de oldu. Hemen herkesin birleştiği iki konu var: Bunların ilki, "Magnolia"nın oyuncularının filme çok şey kattığı. Diğeriyse, "Short Cuts"a benzerliği sebebiyle bu filmle iyiden iyiye Robert Altman'la karşılaşmaya başlanan Paul Thomas Anderson'ın, Amerikan sinemasının en önemli yeni yeteneklerinden biri olduğu. ■

"Sevgilim"
demeniz yeterli...

SAMSUNG

Sınırları zorlayın

YENİ
SGH-2400

Tuşlara dokunmaya bile gerek kalmadan onu arasın. İster "sevgilim" deyin, ister "bir tanem"; ister "tontonum" deyin, ister "anneciğim"... GSM'de sesli arama, sesli mesaj ve görüntülü telefonun mucidi Samsung teknolojisi, hayatınıza küçük mutluluklar katmak için çalışıyor.

Cep Telefonu Elbette Başarı'dan Alınır

BAŞARI

Başarı, Samsung Cep Telefonları'nın Türkiye tek yetkili distribütörüdür. www.basari.com.tr

"Üç Kral"ın başrollerinde (soldan sağa) Ice Cube, Mark Wahlberg ve George Clooney var.

Körfez'de Siyasi Aksiyon

Körfez Savaşı'na farklı bir açıdan bakan "ÜÇ KRAL" (Three Kings), çöl dekoru önünde geçen politik bir aksiyon filmi... İlk kez büyük bütçeli bir yapımın yönetmenliğini yapan bağımsız sinema kökenli DAVID RUSSELL, ABD'nin Irak'ta uyguladığı politikaları eleştirmeyi de ihmal etmeden, erkekler ve silahlarla dolu, tozu dumana katan sert bir macera filmine imza atıyor.

Geçtiğimiz sezon "Out of Sight"ta izlediğimiz George Clooney, "Üç Kral"ın senaryosunu okur okumaz projede mutlaka yeralmak istemiş.

David Russell'ın yazıp yönettiği "Three Kings" bu ay gösterime giriyor. George Clooney'nin, Ice Cube, Mark Wahlberg ve Spike Jonze'dan oluşan bir ekiple birlikte özel bir görev için Irak'a gönderilen Birleşik Devletler Özel Kuvvetleri Binbaşısını canlandırdığı filmin zahmetli çekimi sırasında Russell ve Clooney, bir figüran yüzünden yumruk yumruğa geldiler.

Külçe altınlardan oluşan bir hazineyi almak üzere Irak'a gelen Clooney ve arkadaşlarının, sivilleri öldüren Iraklı askerleri engellemeye çalışarak başlarını belaya soktukları filmde Iraklı mültecilerin liderini oynayan Cliff Curtis, "Silahlar, dikenli teller, sürüklenen insanlar arasında çalışmak ister istemez geriyor insanı." diyor.

Geçtiğimiz yılın Mart ayında, dört ayı aşkındır, ıssız, sıcak ve tozlu Arizona çöllerinde çekim yapmakta olan "Three Kings" filminin ekibi zor koşullarda çalışmaktan yorgun düşmüş durumdaydı. Yönetmen David Russell'ın kalabalık bir gurup Iraklı mültecinin İran sınırına saldıracağı zor sahnelerden birini çekmeye hazırlandığı sırada set epeyce gergindi. Üzerlerinde uçan dört helikopterin gürültüsü yüzünden en basit talimatlar bile avaz avaz bağırarak veriliyordu.Wahlberg'in canlandırdığı karakter göğsünden vurulmuştu ve güçlükle nefes alıyordu. Üç günde bitirilmesi planlanmış olmasına karşılık beşinci güne sarkan sahneyi bir an önce çekip bitirme telaşı gerilimi iyice yükseltiyordu. Bu arada Russell ilave finans alabilmek için Warner Bros.'u ikna etmeye çalışıyordu. Yani Ice Cube'ün sözleriyle ifade edilecek olursa "Hem zaman hem de sabırlar tükenmeye yüz tutmuştu."

Birçoğu gerçekten savaşı görmüş olan Iraklı mültecilerden oluşan figüranların sıcağın altında beklemek zorunda kalmasına çok sıkılan Clooney sık sık figüranlara su getirilmesini sağlıyor bu arada kameralar çalışırken baygınlık geçirip yere düşen birkaç tanesiyle bizzat ilgileniyordu.

"Böyle büyük bir sette zaman zaman bazı insanlar çiğnenir." diyor. "Öyle zamanlarda görevinizin bir bölümü de buna engel olmaktır." Russell ile Clooney arasındaki gerilim işte böyle bir atmosferde, yönetmenin figüranlardan birini itip kakması üzerine patlak verdi. "Under Siege 2: Dark Territory"den hatırlayacağınız yapımcı Edward McDonnell "Figüranlardan birinin Cube'e saldırıp onu yere düşürmesi gerekiyordu." diye anlatıyor. "İki üç kez denedi ama yapamadı. David bozulmuştu. Cube'un tam olarak nasıl yere indirilmesini istediğini figüranın üzerinde gösterdi. Bunu gören George ayağa kalkıp 'Bir figürana vuramazsın.' deyince David, 'Lütfen George, sen kendi işine bak.' dedi. Aralarındaki itiş kakış böyle başladı."

"Bu işi halletmemiz gerek, dedim ama beni yanlış anladı." diyor Clooney. "Zor bir gün, dedim, geç kalıyoruz, ışığı kaçırıyoruz ve yapılacak bir sürü işimiz var. Bunu bilerek birlikte çalıştığımız insanları incitecek ya da utandıracak bir şey yapmadığımızdan emin olmalıyız."

Tartışma kısa sürede itiş kakışa döndü. Hatta olaya tanık olan birinin söylediğine göre bir ara Russell, Clooney'nin göğsüne kafa attı.

"İkisi de çok öfkelenmişti ve birbirlerine girdiler. Ayırmak zorunda kaldık." diyor Ice Cube. Önce Clooney'nin kuaförü Waldo Sanchez arkasından da birkaç kişi müdahale ederek iki adamı ayırdılar. İkisi de arkalarına döndüler ve yürüyüp gittiler. Bu arada ekip de sakinleşmek için mola almış oldu. Yeniden çekime başlamadan önce Russell ekipten özür diledi.

Clooney'ye göre "Bu bir filmdi ve böyle bir süreçte yanlış anlamaların meydana gelmesi doğaldı." Aylar sonra şimdi de Russell ile hala arkadaş olduklarını ve bu olayın ciddi bir problem yaratmadığını söylüyor.

Setteki sevimsiz olayın geride kaldığı ve filmin olumlu eleştiriler

Çölde aksiyon ve macera...

Çöl sıcağında gerçekleşen zorlu çekimler birçok sorun yaratmış.

ABD, Saddam'a karşı ayaklanan Iraklıları desteklemediği için eleştiriliyor

almaya başladığı şu günlerde ekipteki herkes çekim sürecinin bunaltıcı gerilimini çoktan üzerinden atmış görünüyor. Şaşırtıcı derecede otantik bir aksiyonla kara komediyi alışılmadık bir biçimde harmanlayan "Three Kings", bu yıl gösterime giren en sıradışı büyük stüdyo filmi olmaya aday...

"Spanking The Monster" ve "Flirting With Disaster" gibi iki başarılı indie'nin ardından ilk stüdyo filmini çekmeye karar veren 41 yaşındaki David Russell böylece yeterince zor bir işin altına girmiş zaten ama bununla da kalmamış ve filmdeki savaş atmosferine rahatsız edici derecede yakın bir set dinamiği yaratarak riski arttırmayı göze almış ama çekim sürecinde yaşanan bütün yoğunluğun ve duyguların izlerini taşıyan sonuç buna değmiş.

"İlk iki filmimden sonra biraz daha güveniyordum kendime ve **'Hadi biraz daha risk alalım.' dedim."** diyor Russell. "Sonra kendimi 50 Arap figüran, dört başrol oyuncusu, patlayan bir kamyon ve 6000 galon sütle çölün ortasında buluverdim. İşte o zaman, Aman Tanrım ne yapıyorum ben diye düşündüm."

Saddam Hüseyin'e karşı ayaklanmaya teşvik ettiği Iraklılar'ı savaştan sonra desteklemeyen Amerikan yetkililerini eleştiren filmle yönetmen, politik köklerine dönüyor bir anlamda. Russell, 1981'de Amherst Koleji'nden mezun olduktan sonra yıllarca Nikaragua ve New England'daki politik örgütlenmelerin içinde yer almıştı. 1984'te "Panama To Boston" adlı belgeseli çektikten sonra kurgu filmlere merak sardı. 1994'te çektiği ilk filmi "Spanking The Monster", ana oğul arasındaki ensesti konu alan bir kara komediydi. Film Russell'a Sundance'te ödül kazandırmakla kalmadı Miramax'la da iki filmlik bir anlaşma imzalamasını sağladı. "Spanking The

Monster" ve 1996'da çektiği komedi "Flirting Wih Disaster" hakkında ailesinin ne düşündüğü sorulduğunda gülümseyerek, "İşkencenin sona ermesini istiyorlar." diyor Russell.
Bir ara Russell "Bulworth"ü yönetmek üzere kendisi gibi politikayla ilgilenen meslektaşlarından biri olan Warren Beatty'yle görüşmeler yaptı ama sonra "U Turn"ün yazarı John Ridley'in yazdığı Warner Bros.'a ait "Spoils of War"un kısa özeti daha fazla ilgisini çekti. "İnsani ve politik, her yönelimi keşfetmek anlamında yakınlık duyacağım bir şey gibi göründü." diyordu Russell bu öykü için. Bu arada "Spoils of War"un senaryosunu hiç okumadığını iddia ediyordu ki senaryonun yazarı Ridley bunu hayli tuhaf buluyordu çünkü yazar, Russell'ın senaryosuyla kendisininki arasında rahatlıkla 22 benzer nokta gösterebiliyordu. Russell'ın politik versiyonunun jeneriğinde öykü ve yapım ortağı olarak geçmesi Ridley'i sakinleştirdi biraz ama hala birisinin senaryosunu okumuş olduğu konusunda ısrar ediyordu, Russell ise kendi orijinal araştırmalarını kanıt göstererek senaryoyu okuduğunu şiddetle reddediyordu: "Onun senaryosunda benim bakışımın bir tek molekülüne bile rastlamak beni çok şaşırtır."
Bu arada Warner Bros.'ın üst düzey görevlilerinden ismini gizleyen birinin Russell'ın senaryoyu okuduğunu söylediğini belirtelim.
Her neyse, sonuçta Russell'ın araştırmasını bitirip "Three Kings"in senaryosunu yazması 18 ayını aldı. Bu arada görevden alınan Başçavus Jim Parker'la da görüştü. Birleşik Devletler ateşkes yaptıktan sonra Parker'ın müdahale izni verilmeyen askerlerinin, kendi sivillerini kesen Iraklı askerleri seyrettiği biliniyor. Stüdyo politikleşen yeni senaryoya uyum sağlamaya çalışırken Russell da stüdyo politikasına alışmaya çalıştı. Warner Bros.'un yöneticilerinden Bill Gerber ona "Bu tür şeylerden korkmayız biz. 'JFK'yı da biz yaptık." demişti ama sonra filmin ön hazırlığı sırasında işten çıkarıldı.

Büyük stüdyo deneyimi Russell'ın hoşuna gitmiş. Filmin 45 ile 50 milyon dolar arasında değişebilecek bütçesini arttırmak için epeyce uğraşan yönetmen böyle bir filmin ticari potansiyelini arttıracak oyuncularla çalışmanın önemli olduğunu düşünerek yapımcılarla birlikte, Clint Eastwood ve Jack Nicholson da dahil olmak üzere Hollywood'un en gözde oyuncularını gözden geçirmiş. Bu arada stüdyo Nicolas Cage'e ve Tom Cruise'a da teklif götürmüş. "City Of Angels"ın da yapımcısı olan Charles Roven bu oyunculardan herhangi biriyle anlaşmalarına ramak kaldığını söylüyor. Ancak başrolü, stüdyoyla arasındaki üç filmlik anlaşmanın henüz birini gerçekleştirmiş olan ve bu rolü almak için çılgınca mücadele eden George Clooney kapmış.
"Kariyerinde iyi bir noktaya geldiğin zaman bütün harika senaryoların önüne serileceğini sanıyor insan." diyor Clooney. "Ama işin aslı şu ki bu hiç kolay değil. Bu rolün savaşmaya değer bir rol olduğunu düşündüm."
Diğer başrol oyuncuları gibi Clooney de bu projede yer almak uğruna normal ücretinden daha azına razı olmuş ve bununla da kalmayıp çılgın bir çalışma temposuna girmeyi göze alarak haftalarca, çekimleri süren dizisiyle filmin çekimleri arasında mekik dokumuş.
"Sabahın dört buçuğuna kadar 'ER' için çalışıyor sonra bir jete atlayıp doğru sete gidiyor ve 12 saat de orada çalışıyordum." diyor Clooney. "Biz çekim yaparken Arizona'da 30 yıldır ilk kez kar yağıyordu. Üstelik patlayan kamyondan etrafa saçılan süt görüntüsü verilmiş o sıvının içinde çalışıyorduk. Bu beni mahvetti." Sonunda Clooney bronşit olup beş gün yatmak zorunda kalmış ve üç hafta boyunca sette oksijen maskesiyle dolaşmış. Hastalanıp yatağa düşen birkaç kişi daha var ve birçoğu buna, civardaki eski bir madenden çekim yaptıkları yerin üzerine yağan esrarengiz yeşil tozun neden olduğunu düşünüyor.

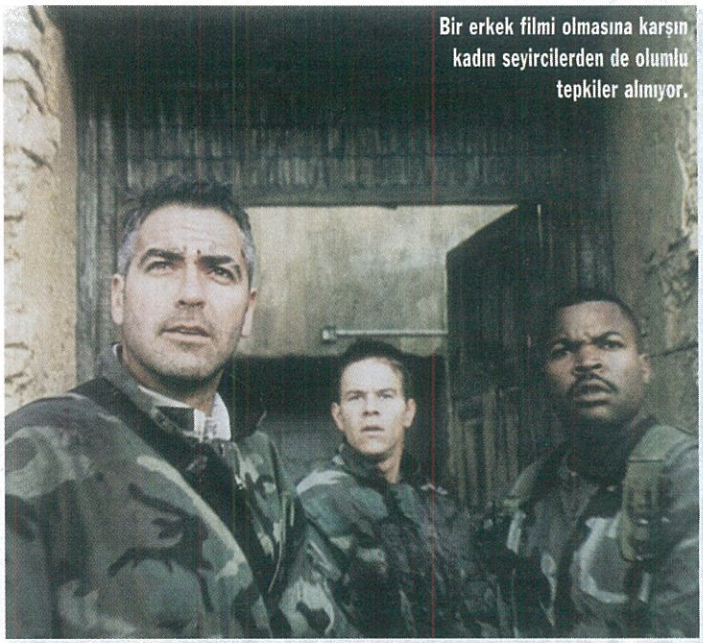
Bir erkek filmi olmasına karşın kadın seyircilerden de olumlu tepkiler alınıyor.

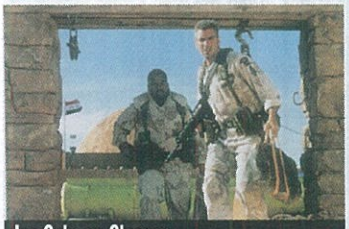
Ice Cube ve Clooney.

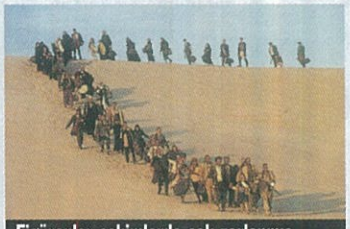
Figüranlar çekimlerde çok zorlanmış.

Filmin Oscar adayları arasında yeralmamasını kimileri şaşkınlıkla karşılamıştı.

Külçe altınların peşinde üç asker.

"Oraya ne yapmışlar bilmiyorum ama ne bir böcek vardı ne de bir çiçek yetişmiş." diyor Ice Cube.
Hastalananlardan biri olan Wahlberg de "Hastaneye gittim ve kıçıma koca bir iğne batırdılar." diyor. "Herkes hastaneye beni görmeye geldiğinde pantolonumu indirip iğne olmak zorunda kaldım. Hiç de eğlenceli değildi."
Zor koşullar yüzünden korkunç bir baskı altında çekim yapılmış.

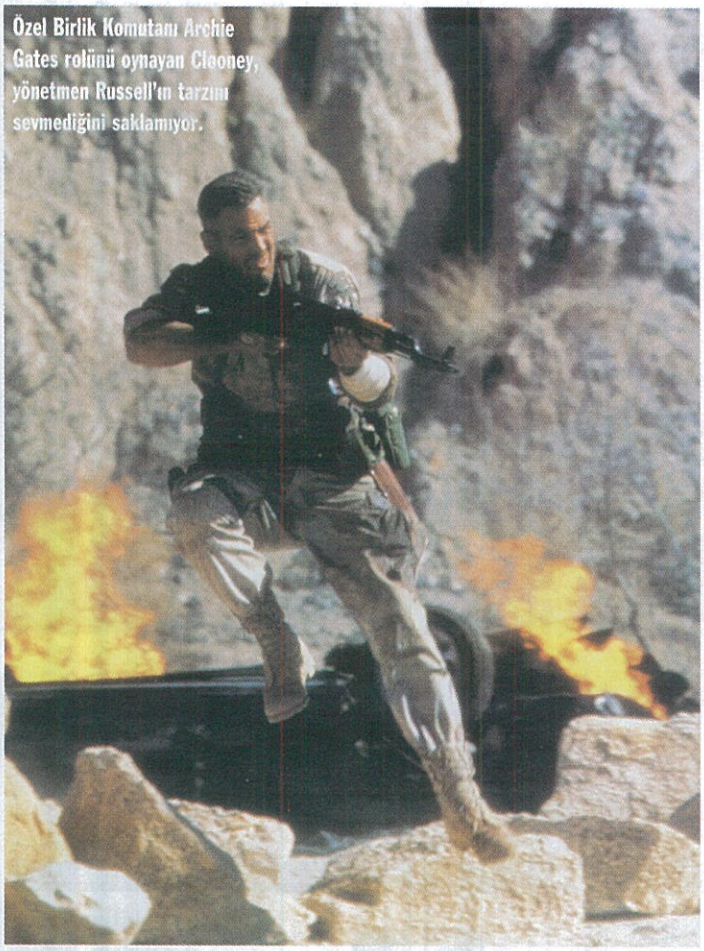

Özel Birlik Komutanı Archie Gates rolünü oynayan Clooney, yönetmen Russell'ın tarzını sevmediğini saklamıyor.

Bir keresinde yönetmen Russell (solda) ve Clooney figüranlara yapılan kötü muamele yüzünden kavga etmişlerdi.

"Bağımsız filmle ticari film arasında kalan çizgide yürüyen bir film..."

Clooney, Russell'ın film çekme yöntemlerini övmekle birlikte sette çok zorlandıklarını da itiraf ediyor. "Hiç kolay olmadı." diyor. "Sete geldiğiniz zaman ne yapacağınızı bilmiyordunuz ve bu yüzden de sürekli hazır durumda beklemeniz gerekiyordu. Uzun mu uzun monologlarım vardı ve David çekim yapılacağı sabah bu monologları yeniden yazıyordu. Bu hemen her filmde böyledir belki ama o, bir parmağın hareketine kadar her konuda kendine özgü olmak istiyordu. David şu duyguyla hareket ediyordu: Şimdi ne yapacağım? Yazılı halini sevmediğim bir film çekeceğim.Bense şöyle hissediyordum: Ne yapacağım şimdi? Repliklerimi bile bilmiyorum."
Bu zorlu çalışma sırasında yönetmen nasıl hissediyordu dersiniz? "Bazen sevimsiz oluyorsun." diyor Russell. "Her gün neredeyse 24 saat berabersin ve karşındakinin senin söylediğini yapması gerekiyor. Dolayısıyla bir noktada ister istemez bana defolup gitmemi söylemek isteyeceklerdir. Bunun tersinin sağlıklı olacağına inanmıyorum."
Dunn ise şöyle diyor: "David bir şey söylüyorsa ihtiyacı olduğu içindir. Ben hiçbir zaman sinirlenmedim çünkü karşılık verdiğimde o da sinirlenmiyor."
"İşlerin nasıl yürümesini istediğim konusunda çok netim." diye devam ediyor Russell. "Bazen bu konuda biraz esnek davranmam gerekiyor. Aktörlerin bazen söylediklerimi olduğu gibi uygulamaları bazen de sorgulamaları gerekiyor."
En fazla Clooney ile onun gibi bu film sırasında iki iş arasında mekik dokuyan, ilk filmi "Being John Malkovich"i yönetirken bir yandan da arkadaşı Russell'ın onun için yazdığı rolde ilk kez oyunculuğu deneyen Jonze'un görüş beyan ettiğini söylüyor yönetmen.
"Umarım çok üstüne gitmemişimdir." diyor Jonze. "David, bu çılgın mekanın bütün karmaşası içinde yaptığı işe konsantre olmak zorundaydı. Bir tek boş anı bile yoktu."
Bu filmde Russell, ucu bucağı olmayan dev bir manzara önünde Steadicam ile çektiği aksiyon sahneleriyle görüntüye çok daha fazla ağırlık verdi. Karakterler duygusal derinlik kazandıkça paletindeki renkler çoğalıyordu.
"Her şeyi, daha büyük ve her bakımdan daha fazla cesaret gerektiren bir dünyaya girişin başlangıcı olarak düşündüm." diyor.

Bağımsız filmleriyle tanıdığımız yönetmen bu arada büyük bir ekiple iletişim kurmanın yollarını da öğrenmek zorunda kalmıştı.
"Zaman zaman sabrımın tükendiği oluyordu." diyor. "Küçük bir ekipte bazı şeyleri kendin de yapabilirsin. Mesela kalkıp bir aktöre kan makyajı uygulayabilirsin ama burada bunu yaparsan makyajcılar bozulur."
Çekim boyunca Clooney'nin havayı yumuşatmak için kendini paraladığı söyleniyor. "Sürekli yeni bir espiriyle gelirdi." diyor Dunn onun için. "Bir keresinde zayıflaması gereken dublörünün kıyafetlerini gizlice daraltmıştı. Adamcağız o günden sonra günde bir salkım üzüm yemeye başladı."
Ne var ki bütün bu espriler ve havayı yumuşatma çabaları da Russell ile Clooney arasındaki gerilimin bir noktada patmasını önleyemedi. "Bazı günler George, bazı günler de David haklıydı." diyor Ice Cube. "Ama her şey söylenip yapıldıktan sonra dönüp bakmanız gereken kişi David Russell'dı. Bir sahneyi 13 ya da 14 kez tekrar etmekten şikayet edebilirdik belki ama işin aslı şu ki eğer yönetmenin ne istediğini anlamamışsan tekrar etmeye mecbursundur. İkisi de yapabilecekleri en iyi filmi yapmaya çalıştıklarını gösterdiler. Benim de istediğim buydu. Kötü bir filmin içinde olmak istemem. Filmler sonsuza kadar yaşar."
"Alışılmadık bir kokteyl" diye tanımladığı filminin nasıl karşılanacağını merakla bekleyen Russell olumlu tepkiler almaya başladı. Erkeksi bir motivasyonla ilerleyen filmin kadınlar üzerinde olumlu etki bıraktığı söyleniyor. Belki de bunun sebebi filmdeki şiddetin sırf şiddet olsun diye mantıksızca kullanılmamış olmasıdır. Hollywood'daki birçok kişi için "Three Kings" geleneksel stüdyo filminde yeni bir açılımı temsil ediyor. Warner Bros.'un "Lethal Weapon 4" ve "Wild Wild West"gibi büyük bütçeli star filmlerini desteklemekten yana olan önceki yöneticileri Bob Daly ve Terry Semel'in aksine Di Bonaventura, daha fazla risk almak istiyor. "Şimdi herkesin hayranlık duyduğu 70'lerin filmleri kadar iyi filmler çekebileceğimize inanıyorum." diyor.
Russell'a gelince o, bu deneyimi kendisi için iyi bir ders olarak görüyor. "Bağımsız filmle ticari film arasında kalan çizgide yürüyen bir film çekmenin mümkün olduğunu anladım." diyor yönetmen ve ekliyor, "Bu da bence bu kentte ayakta kalabilmek için yapılabilecek en iyi şey." ■

Eskiden, bazı günlerde kadın olmak istemezdim.

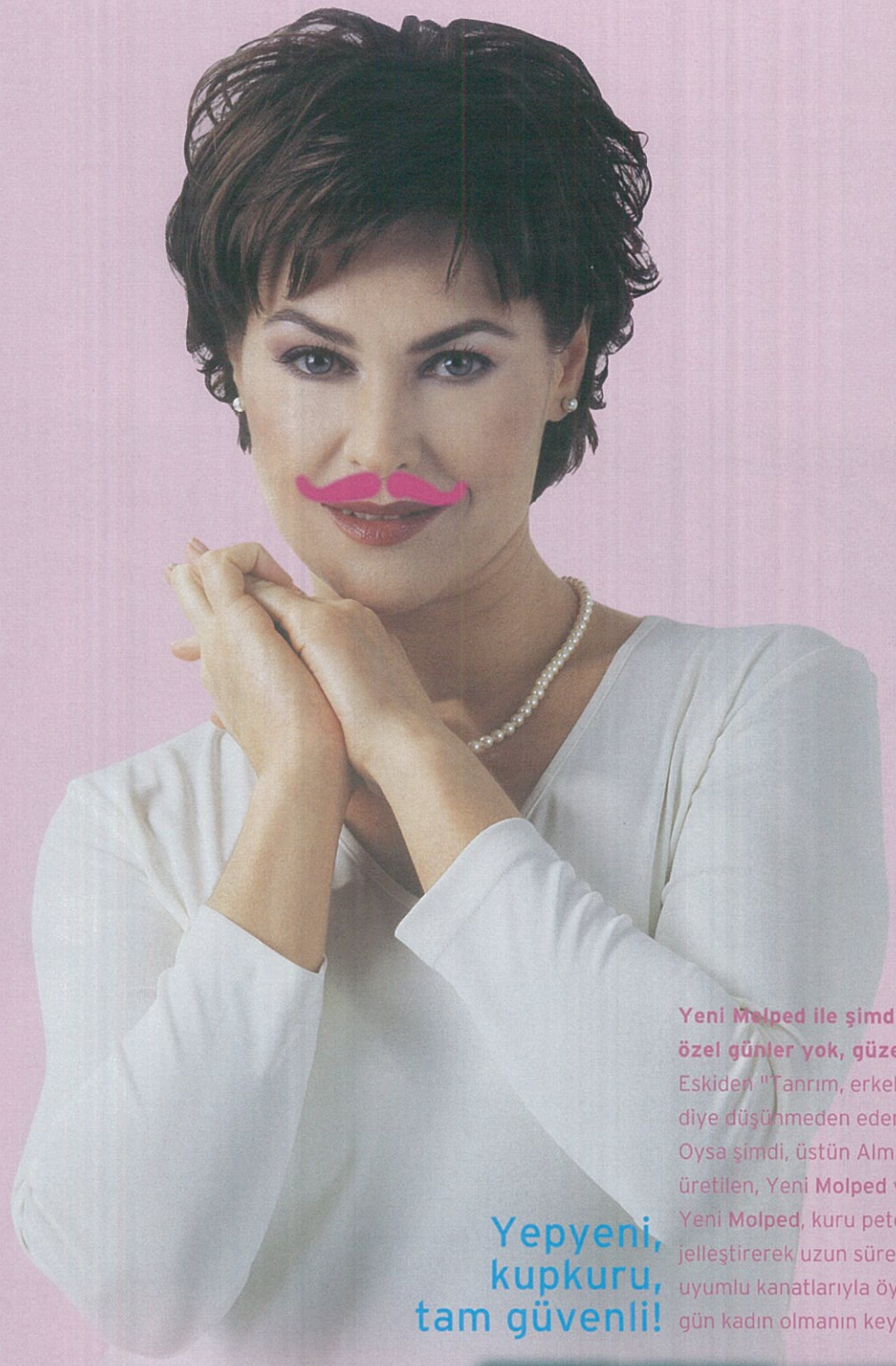

Yeni Molped ile şimdi
özel günler yok, güzel günler var!
Eskiden "Tanrım, erkek doğmak varmış" diye düşünmeden edemezdim.
Oysa şimdi, üstün Alman teknolojisiyle üretilen, Yeni **Molped** var!
Yeni **Molped**, kuru petek dokusu, sıvıyı jelleştirerek uzun süre hapseden yapısı ve uyumlu kanatlarıyla öyle rahat ki, artık her gün kadın olmanın keyfini yaşıyorum.

Yepyeni, kupkuru, tam güvenli!

Yeni

Molped

"Hergün güzel"

HAYAT
TEMİZLİK ve SAĞLIK ÜRÜNLERİ

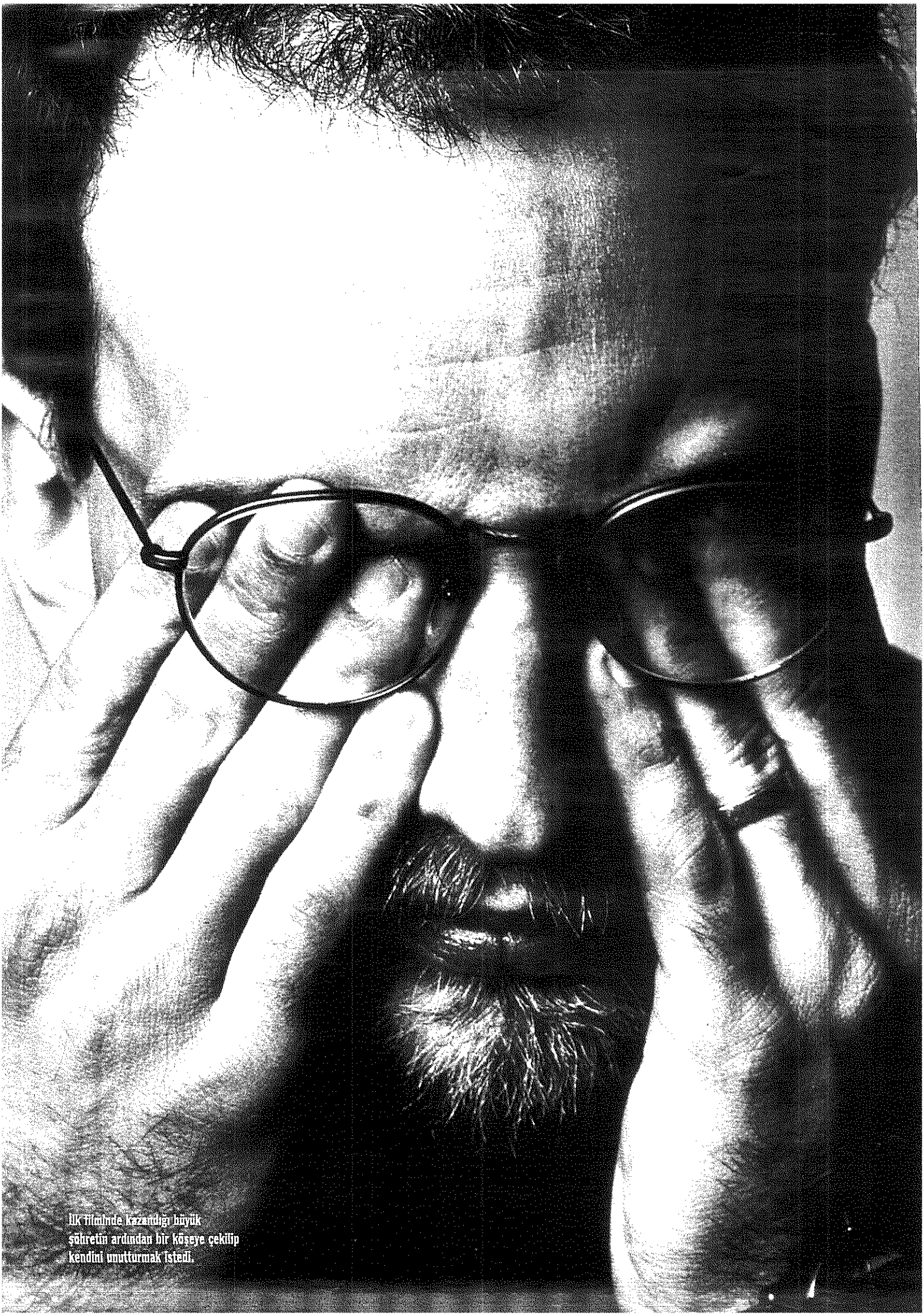

İlk filminde kazandığı büyük şöhretin ardından bir köşeye çekilip kendini unuttumak istedi.

STEVEN SODERBERGH

İlk filmi "Sex, Lies and Videotape" ile Cannes'da Altın Palmiye almış, Oscar'a aday gösterilmişti. Ama bir sonraki filmi "Kafka" neredeyse hiç iz bırakmadan buhar olup uçtu. Her sene bir film çevirmesine rağmen yeterli dağıtım olanağı bulamaması, Soderbergh'i unutulmanın eşiğine getirmişti ki "Out of Sight" hızır gibi yetişti. 98'in favori filmlerinden biri olan "Out Of Sight"ın performansı şaşırtıcıydı. Elmore Leonard'ın romanının etkileyici diyalogları, David Holmes'ün başarılı müziği ve Jennifer Lopez'le George Clooney arasındaki ateşli uyum, gişede şeytanın bacağını kırmasına yardımcı olmuştu. Bu başarı üzerine 97'de çektiği "Schizopolis" İngiltere'de gösterime girdi. Doğum yeri Louisiana, Baton Rouge'da, çok küçük bir bütçeyle gerçekleştirdiği "Schizopolis", gerçeküstü, yaratıcı ve eğlenceli bir filmdi. Az sonra okuyacağınız söyleşi memleketimize henüz uğramayan "Schizopolis"in İngiltere'de gösterime girmesinin hemen ardından yapılan bir söyleşiden derlendi. Soderbergh'in "Out Of Sight"ın ardından çektiği ve başrolünü Terence Stamp'e verdiği "The Limey"in, bu yılki İstanbul Film Festivali programında olduğunu da belirtelim. ABD'de 17 Mart'ta gösterime giren yeni filmi "Erin Brockovich"i ise sıcağı sıcağına sinemalarda izleme şansına sahip olacağız. Bu söyleşiden de anlayacağınız gibi daha birbuçuk yıl öncesine kadar Soderbergh'in aklında "Erin Brockovich" diye bir proje dahi yokmuş.

"Seks Yalanları" 90'lar bağımsız sinema patlamasının öncülerindendi.

Doğum yerinde amatör bir ruhla çektiği "Schizopolis"in setinde.

"Sex, lies and videotape", "Kafka" ve "King Of The Hill" ciddi filmlerdi. Ancak sonra deneysel bir "indie" komedisi olan "Schizopolis"i çektiniz. Kafanızdan neler geçiyordu?

"Schizopolis"in en iyi yanı, bugüne kadar su yüzüne çıkma fırsatı bulamayan bir yanımı deşme şansı vermiş olmasıydı. Kişiliğimin, bundan önceki bütün filmlerimde baskılanan, anarşist yanı. Ondan sonra yaptığım her şeye, özellikle de "Out Of Sight"a çok faydası oldu. Hakikaten beni gevşetti.

Anlatıma dayalı diğer filmlerinizle karşılaştırıldığında "Schizopolis"in skeçlere dayalı kompozisyonu şaşırtıyor insanı.

Sanıyorum kimse benden "Schizopolis" gibi bir film beklemiyordu. 1995'te "Underneath"i bitirmiştim. Hiç tatmin edici bir deneyim değildi ve bunda benden başka kimsenin suçu yoktu. Yeniden başlamak, çocukken kısa filmler çekilen o ortamı yeniden yaratmak istedim. Böylece Baton Rouge'a döndüm, aynı niyette olan insanları topladım ve bu filmi yaptık. Kendimi korumak için ihtiyaç duyduğum bir şeydi bu.

Komik bir film olduğunu biliyoruz ama filmi analiz edecek olursak, ne yapmaya çalıştığınızı söyleyebilir misiniz?

Ana fikir şu: bütün problemlerimizi gittiğimiz yere götürürüz. Dolayısıyla yaşadığından daha iyi gibi görünen bir hayata geçiş yapan bir karakterimiz var. Ama bütün problemlerini kendisiyle birlikte getirdiğinden o hayatı da eline yüzüne bulaştırıyor. Benim de böyle tecrübelerim oldu. Başka koşullar altında "Bu ben değilim." diye düşünüyorsun ama sonra bakıyorsun, aynı şeyler oluyor. İşte o zaman bütün olan bitenden sonra yine aynı kişi olduğunu farkediyorsun.

Dinle nasıl bir ilişkisi var?

Dinle ilişkisi olduğunu kabul edersek her türlü örgütlü dini hicvettiğini söyleyebiliriz. Hatta Birleşik Devletler'de çok rağbet gören guruları hedef aldığımı söyleyebilirim. Amerika'da çok iyi satan böyle o kadar çok guru kitabı var ki New York Times, bunları normal kitap satış listelerinden ayırmak için başka bir kategori yarattı. Amerika'daki insanlar yaşamlarını kolaylaştırmasını umdukları şeye büyük talep gösterdikleri gibi bunu eskiye oranla çok daha umutsuzca yapıyorlar. Belki 2000 yılından sonra hala ayakta olduğumuzu görünce biraz sakinleşirler.

Filmin ana karakterini oynamanız ve her karesinde boy göstermeniz bir kibir gösterisi olarak algılanabilir mi?

Kesinlikle hayır. 10 ay boyunca aralıklı olarak çekim yaptık. Bu kadar uzun bir süre kendinizden başka kimi hazır bekletebilirsiniz? Filmde rol almak gibi bir arzum yoktu ama benden başka da kimse yoktu.

Epeyce kısıtlı bir bütçeyle çekilmiş. Filmi kendiniz mi finanse ettiniz?

Parayı Universal'den ödünç aldım ve filmi sattıktan sonra da geri ödedim. "King Of The Hill" ve "Underneath" filmlerinden sonra onlarla ilişkim böyle bir şey yapmaya uygundu. Şöyle dedim: "Bakın, inanın bu sizin gösterime sokmak isteyeceğiniz bir film değil. O yüzden, daha sonra geri ödenmek üzere bana borç verebilir misiniz?" Verdiler. Sanırım benimle ilişkiyi kesmemek onlar için de önemliydi."Out Of Sight" ile borcumu ödemiş oldum.

Zıt kutuplarda olmalarına rağmen hem "Out Of Sight" hem de "Schizopolis" flashback'ler kullanarak ve aynı sahneyi değişik açılardan defalarca göstererek zamanla oynuyor adeta...

"The Limey"de de aynı şey var. Bir süredir bununla uğraşıyordum ama artık değişiklik yapmak istiyorum. Dolayısıyla yeni filmim tamamen düz bir çizgide ilerliyor.

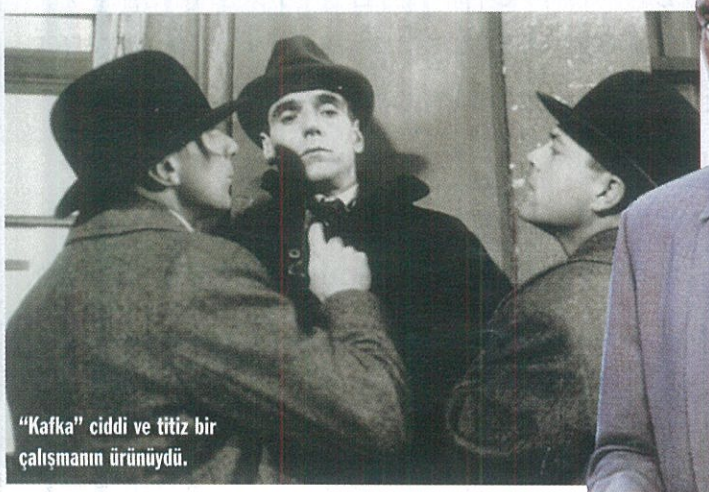

"Kafka" ciddi ve titiz bir çalışmanın ürünüydü.

"Out of Sight"ta George Clooney.

Peki "Out Of Sight" başlangıçta düz bir çizgide ilerleyen bir öykü müydü?

Ben işin içine girdiğimde öyleydi. Okuduğum ilk taslakta filmin bütün flashback'leri baştaydı ve bu yüzden ilk yarım saat içinde Jennifer'la karşılaşmıyordunuz. Bunun filmin başına orantısız bir ağırlık verdiğini düşündüm.

Film boyunca ışık kullanımında dikkat çekici bir değişim var. Cezaevi flashback'lerinin kör edici parlaklığından güneşli Miami sahnelerine ve sonunda da Detroit'in karanlığına geçiyoruz. Bunu bilinçli olarak mı yaptınız?

Bilinçli bir seçimdi ve zamanın aydınlıktan karanlığa doğru ilerlemesi için tasarlanmıştı. Flash-

Yoksulluk üzerine bir dönem filmi olan "King Of The Hill"in setinde.

back'lerin çoğu, o kavruk ve kuru görüntüye olanak veren ıssız cezaevinde geçiyordu. Bu seyircinin zaman çerçevesini doğru görmesini sağlamak içindi. Parlak sarı üniformaları gördüklerinde flashback'te olduklarını anlayacaklarını biliyordum.

Filmdeki aşk sahnesinin paralel montajını (cross cutting) Nicolas Roeg'in "Don't Look Now" filminden aşırdığınızı itiraf ettiniz.

Tamamen doğru. Senaryoda önce barda sonra asansörde sonra holde ve en sonunda da odada konuşuyorlardı. O sahneleri çekmeden bir hafta önce Scott Frank'e dedim ki, "Bunu böyle yapamayız. 'Don't Look Now'daki gibi bütün diyaloğu alt katta çekip sonradan bağlayalım." Scott endişeli görünüyordu. İlk bölümü çekimin başında, yatakodası kısmını da sonda çekeceğim için, insanlar iyi olup olmayacağından emin değildi. Barda iki kamera kullanıyordum ve bütün amacım o küçük el hareketini ya da gözlerindeki o ifadeyi yakalayabilmek olduğu için yığınla film harcıyordum. Kurgulanmış halini görene kadar herkes endişeli endişeli kafasını sallıyordu ama son halini görünce "Evet, şimdi anlaşıldı..." dediler.

David Holmes'ün müziği filmin ayrılmaz bir parçası. Onunla nasıl anlaştınız?

Müzik araştırması yaptığım sırada müzik danışmanım David Holmes'ü dinlememi tavsiye etti. Birkaç parçasıyla deneme yaptım. Filme o kadar iyi oturdu ki "Neden onunla anlaşmıyoruz?" dedik. Tek sorun bütün işi bitirmek için sadece üç hafta vaktinin olmasıydı. Hemen onunla bağlantı kurduk. Çalışma arkadaşlarıyla birlikte alt katında bir kayıt stüdyosu bulunan Los Angeles'ta bir otele kapandılar. Müziği bitirene kadar üç hafta boyunca her gün kesintisiz çalıştılar.

Hep bir George Clooney filmi olarak anılacak bir filme başlamak sizi endişelendirmedi mi?

Bu bir risk değildi. George'un bir film yıldızı ve iyilerinden biri olduğundan hiç şüphem yoktu. İnanın şu anda doğru yolda. "Out of Sight"ta harika bir iş çıkardı, "Three Kings"te rol aldı ve Coen kardeşler'in yeni filminde oynayacak. "Out Of Sight"ı istediği gibi filmler çekmeye başladığı noktaya koydu.

İngilizler'in Amerikan indie filmlerine merakı geçici bir hevesmiş gibi görünüyor. Amerika'da durum nasıl?

Tonlarca film yapılıyor, hatta muhtemelen olması gerekenden de fazla ama sivrilen pek fazla film yok. Indie film çekenler hala oradalar ama gerçek bağımsız film dağıtımcıları artık çok fazla değil. Mi-

"Schizopolis" düşük bütçeli, özgür bir denemeydi ve Soderbergh daha önce hiç sergilemediği bir yeteneğini kullanıyor, filmin başrolünde oynuyordu.

Andie MacDowell "sex, lies and videotapes"ten önce hiç kimsenin tanımadığı bir aktristti.

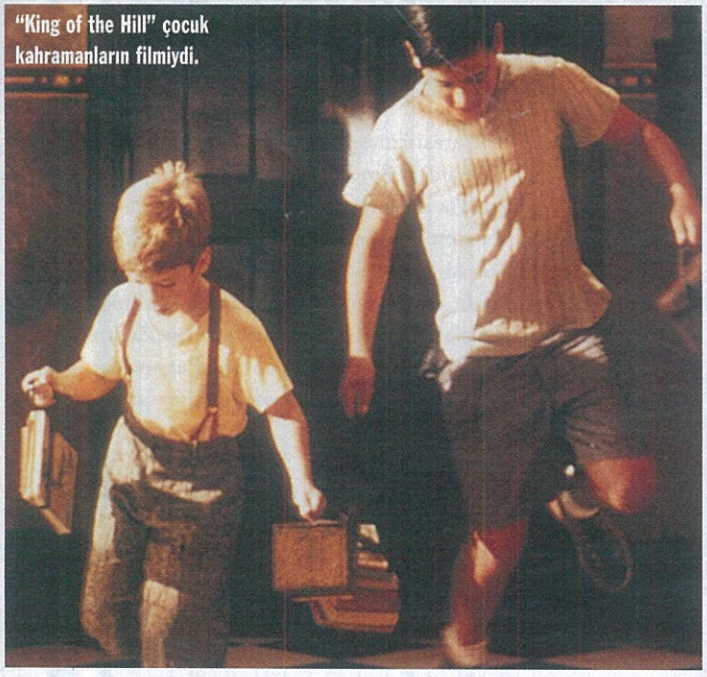

"King of the Hill" çocuk kahramanların filmiydi.

ramax'ı Disney, New Line'ı Warner, October ve PolyGram'ı da Universal satın aldı. "The Limey"i Artisan'la çektim. Bu şirket geriye kalan kayda değer büyüklükte son bağımsız dağıtımcılardan biri. En kötüsü de en az bir stüdyo filmi kadar geleneksel ve hesaplı "bağımsız" filmler görmek. Bu beni çok üzüyor.

"The Limey" nasıl gidiyor?

Bir şekilde Cannes'a gitmeyi umuyorum, sonra da sonbaharda Amerika'da gösterime girecek. Konusu ve Terence Stamp dolayısıyla burada İngiltere'de gösterime sokmak için sabırsızlanıyorum. İntikam filmi üzerine bir çeşitleme. Yazar da ben de "Get Carter"ın büyük hayranıyız, dolayısıyla umarım biraz o filmin duygusunu taşıyordur. "The Limey" Terence için tasarlandı. "Yıldız Savaşları"nda evrenin başkanını oynuyor. Steve Martin'in "Bowfinger's Big Thing"inde de çok komik. Bence 1999 Terence Stamp'in yılıydı. Oscar'larla pek ilgilenmem genellikle ama Terence'ın "Priscilla Queen Of The Desert"taki performansını müthiş buldum. O yıl başka adaya bile gerek yoktu bence. Aday bile gösterilmediğini duyunca şok geçirdim. Terence şöyledir: Uçurumdan atlar ve arkasına bakmaz. Bir yönetmenin oyuncudan istediği de budur zaten.

"The Underneath": Orta Amerika'da geçen bir dram.

Bundan sonra neler planlıyorsunuz?

Genellikle bir buçuk film kadar ileriye bakarım. Uzun vadeli planım 40 yaşına gelene kadar sıkı çalışmak, sonra birkaç yıl dinlenip tazelenmek ya da başka bir iş öğrenmek. Bundan sonra uyuşturucu ticaretiyle ilgili bir mini diziden yola çıkan "Trafik" var. Güncelleştirip Amerika'ya uyarladık ama paralel öykülerin hoşumuza giden yapısını koruduk. Bu kez düz bir çizgide ilerleyeceğiz. Bir de şimdiye kadar yapmadığım bir şey var: Çok katmanlı bir anlatı. ■

"Out of Sight"ın FBI ajanı Jennifer Lopez.

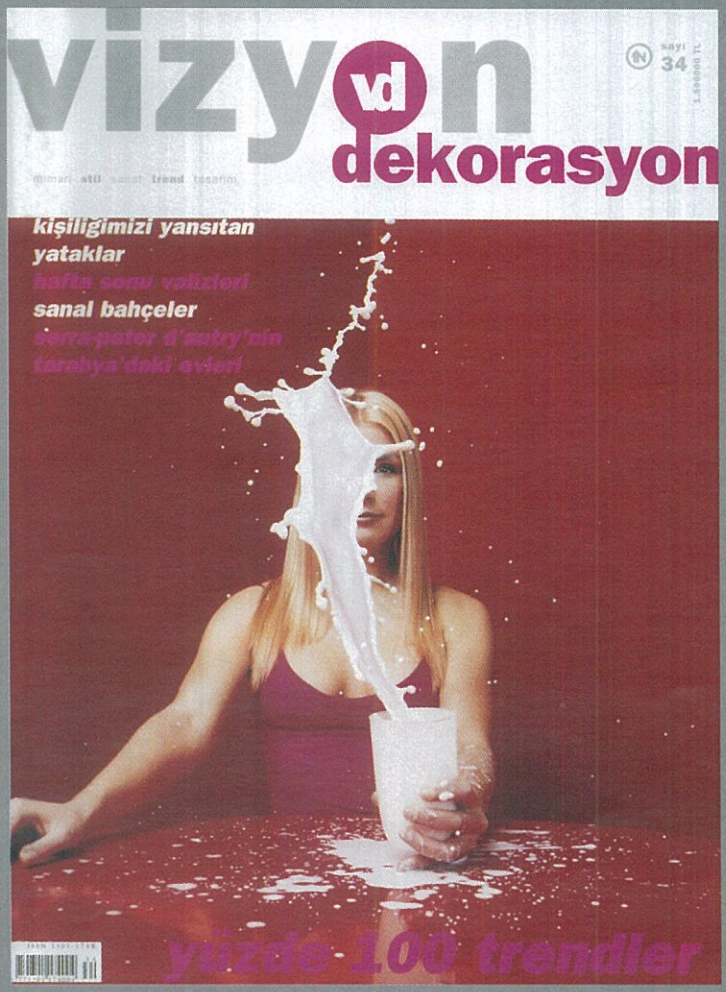

- ne yapmalı, ne almalı, ne giymeli, nereye gitmeli, ne yemeli: son günlerin 100 trendi
- tarabya ve çengelköy'de iki farklı modern ev
- hillside city club'un yeni yüzü
- kişiliğimizi yansıtan yataklar
- haftasonu valizleri
- paris, new york, londra, milano'da modadan müziğe, mimariden tasarıma en son yenilikler
- ispanya'nın diğer yüzü: endülüs
- modayla bütünleşen bitkiler, bahçe aksesuvarları

1 NUMARA HEARST

O bir dedektif ve geçmişten gelip cinayetler işleyen bir hayaletin peşinde...

Gotik Üstü Az Komedi

İki yüz yıllık bir Amerikan efsanesinden uyarlanan **"HAYALET SÜVARİ"** (Sleepy Hollow), düşsel kasaba atmosferinde geçen gotik bir film... Başrolünde Johnny Depp'in oynadığı film korku ile komediyi karıştıran tipik bir **TIM BURTON** kokteyli.

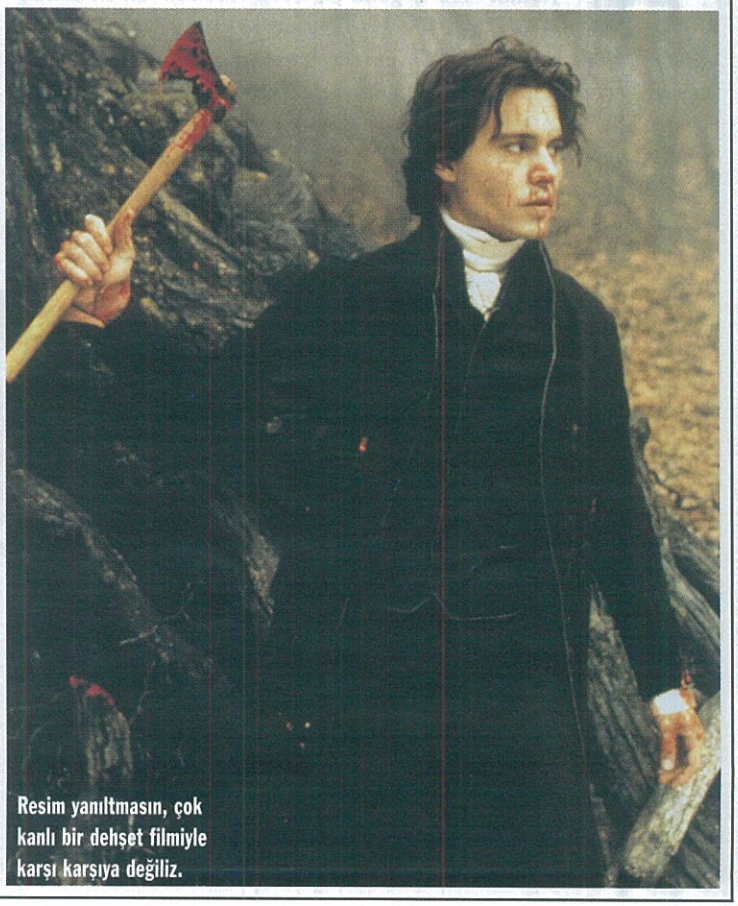

Resim yanıltmasın, çok kanlı bir dehşet filmiyle karşı karşıya değiliz.

ÖYKÜDEKİ ÖĞRETMEN, DOĞAÜSTÜ GÜÇLERE ZERRE KADAR İNANMAYAN

Huzursuz edici ve büyüleyici bir atmosfer..

Amerikalı yazar Washington Irving'in 200 yıl önce yazdığı öyküyle efsaneleştirdiği Sleepy Hollow kasabası, öykünün daha önceki uyarlamalarını izleyenler için yabancı sayılmaz. Birkaç kez beyazperdeye aktarılan "The Legend Of Sleepy Hollow"un en dikkat çekici uyarlamaları Disney'in 1949 yapımı hayli korkunç çizgi filmiyle başrolünü Jeff Goldblum'un oynadığı 1979'da çekilen bir televizyon filmiydi. Efsanevi kasabaya musallat olan intikam peşindeki kesik kafalı hayalet süvariyle ilgili bu Amerikan klasiği bu kez korku ve bilim kurgu türünün sıkı hayranlarından olan, Hollywood'un aykırı çocuğu Tim Burton'ın yönetmenliğinde sinemaya uyarlandı. Başrollerde Johnny Depp, Christina Ricci, Casper Van Dien ve Christopher Walken oynuyor. Burton'ın çok sevdiği Hammer korku filmlerinin vazgeçilmez oyuncusu Christopher Lee de küçük bir rolde görünüyor. Senaryonun, "Yedi" filminin senaryosunu da yazan Andrew Kevin Walker'a ait olması filmle ilgili beklentileri yükseltiyor. Müziği, uzun zamandır Burton'la birlikte çalışan Danny Elfman yaptı.

1799 yılında geçen, korkunç, fantastik ve romantik bir rüyayı andıran öykü, kitapta bir öğretmen filmde ise bir polis memuru olan Ichabod Crane adlı tuhaf ve yalnız bir adamın, kasabadaki esrarengiz ölümler üzerine Sleepy Hollow'a gönderildikten sonra başından geçenleri anlatıyor. Ichabod Crane çok geçmeden, kurbanların kafaları kesilerek işlenen cinayetlerin sorumlusunun kim olduğunu öğreniyor: Kafasının yerinde yeller esen bir hayalet süvari.

"Temelde Ichabod zamanın ötesinde biri." diyor Burton. "Eğlenceli ve ilginç olan ise onun karakterindeki çelişkiler. Benim ilk aklıma gelenlerden biri, kafasının içinde yaşayan bir karakterle, kafası olmayan bir karakterin karşı karşıya olmasından doğan zıtlıktı ve her zaman bunun harika bir sembol olduğunu düşündüm."

Dehşet saçan süvariye karşı çalışmalarını sürdüren Crane bu arada kasabanın en önde gelen ailesinin kızı Katrina Van Tassel'e aşık olur. Böylece tam Burton'ın tarzı bir masal anlatmak için gereken atmosfer hazırdır.

Gerçekte, 200 yıl önce Hollanda'dan gelip Amerika'ya yerleşenlerin kurduğu New York yakınlarında bir kasaba olan Sleepy Hollow yeniden yaratılmış ama bu kez Buckinghamshire'a bağlı Marlow yakınlarında kurulmuş dev bir film seti şeklinde. Sette, prodüksiyon tasarımcısı Rick Heinrichs'in deyimiyle "sömürge dışavurumculuğu" tarzında, küçük bir göletin etrafına inşa edilmiş, kilise, bar ve evlerle birlikte toplam bir düzine kadar ahşap bina var. Yerdeki gerçek çamur, at pisliği de öyle... Evlerin bacalarından çıkan da gerçek duman.

"New York civarını severim. Esrarengiz yerlerdir." diyor Burton. "Öykünün geçtiği yer çok önemliydi. Onun için burada İngiltere'de olmamız komik belki ama burası çok tuhaf bir yer... Gelir gelmez buranın New York dışındaki o tekinsizlik duygusu veren yerlere çok benzediğini düşündüm."

DAHA GENÇ VE DAHA KORKUNÇ BİR YORUM

Irving'in Amerikan edebiyatının klasikleri arasına giren öyküsünün daha önce de beyazperdeye uyarlandığı söylemiştik ama Burton'ın filmi öykünün korku ve düş unsurlarına vurgu yapan ilk uyarlama olarak görülüyor. "Sleepy Hollow" projesiyle ilgili fikir "Tales From The Crypt" filminin yönetmeni Kevin Yagher'den çıkmış aslında. Yagher ve 90'ların ortalarında, henüz "Yedi" filmi için yazdığı senaryo çekilmeden önce tanıştığı Andrew Kevin Walker, Irving'in öyküsünden hareket ederek bir film düşünmüşler. Onların düşündüğü filmde, öyküdeki öğretmen, doğaüstü güçlere zerre kadar inanmayan, adli bilimlere gönülden bağlı bir New York polisine dönüştü. Fikir şuydu: Küçük kasabadaki cinayet

ADLİ BİLİMLERE GÖNÜLDEN BAĞLI BİR NEW YORK POLİSİNE DÖNÜŞTÜ.

Geçmişten gelip kelle avcılığı yapan hayaletin marifetleri nester altında.

olaylarını araştırmak üzere görevlendirilen Ichabod Crane, bilimsel yöntemleriyle hayalet saçmalığına son verecektir. Ne var ki bunun yerine efsanevi hayalet süvarinin varlığını kabul edip onunla savaşmak zorunda kalır.

Walker ve Yagher'ın projeyi götürdükleri yapımcı Scott Rudin, öykünün bu daha genç ve daha korkunç yorumundan hoşlandı. Beş yıl boyunca gelişme aşamasında kalan proje sonunda Burton'a teklif edildi.

O sırada Burton, "Mars Attacks!" ile aldığı övgülerin ve bir yıl boyunca Nicolas Cage'in başrol alacağı bir proje olarak düşünülen Süpermen filminin nihayet gerçekleşecek olmasının mutluluğuyla sarhoş vaziyetteydi. Warner Bros projeyi iptal ettiğinde, mekanlar belirlenmiş, orijinal senaryo yeniden yazılmış ve sanat departmanında çalışacaklarla anlaşma yapılmıştı bile. Şimdi Burton, projenin iptal edilmesinin nedenlerinden birinin, "Süpermen"in yapımcısı Jon Peters'la aralarındaki "yaratıcı farklılıklar" olduğunu söylüyor.

"Film çekme sürecini seviyorum, o yüzden 'Mars Attacks!'ten sonra çalışmadığım bir yıl beni derinden etkiledi." diyor. "Daha önce hiç böyle olmamıştım."

Yani Rudin ona Andrew Kevin Walker'ın yazdığı senaryoyla geldiğinde Burton yeniden kameranın arkasına geçmek için sabırsızlanıyordu. Prodüksiyona başlayana kadar Irving'in öyküsünü okumadıysa da çocukluğunda onu çok etkileyen Disney'in animasyon versiyonundan öyküye aşinaydı.

California Institute of Art'tan mezun olduktan sonra ilk kez bir Disney filminde ("The Fox And The Hound") animasyonda çalışan yönetmen "İlk önce Disney ile çalışmak istememin sebebi buydu." diyor. Büyüme çağında onu çok etkileyen bu filmin yeni uyarlamasında Disney ile çalışmak onu daha mutlu edecekti.

"Hem komik hem korkunç, harika bir yorumdu." diyor Disney'in versiyonu için. "Renkler ve tasarım o kadar güzeldi ki. İzlediğim-

sleepy hollow efsanesinin aslı astarı

Yaklaşık 200 yıl önce Amerikalı yazar Washington Irving'in kaleminden çıkan ve Amerikan edebiyatının klasikleri arasına giren Sleepy Hollow efsanesi, Tim Burton sayesinde dünya çapında bir üne kavuşmak üzere. Peki ya yazarı? Hala Amerika'daki ders kitaplarının vazgeçilmezlerinden olan "The Legend of Sleepy Hollow" adlı öykünün yazarı Washington Irving, kendi ülkesinin yalnızca yazarak geçimini sağlayan ilk yazarlarından biriydi. Amerikan Bağımsızlık Savaşı'nın sonlarında 1783'te, İngiliz ve İskoç kökenli göçmen bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelen Irving, ilk kitabı "A History Of New York"u 1809'da Dietrich Knickerbocker takma adıyla yayınlamıştı. "The Legend of Sleepy Hollow", aradan on yıl geçtikten sonra, yazarın kısa öykülerini topladığı "The Sketch Book" isimli kitapta yer aldı. Irving aynı zamanda iyi bir avukat ve iyi de bir gezgindi. Fransa, Almanya ve İngiltere'de epey zaman geçirdikten sonra Birleşik Devletler elçisi olarak İspanya'ya gönderildi. Sonunda yine New York'a döndü ve 1859'daki ölümüne kadar da orada yaşadı.

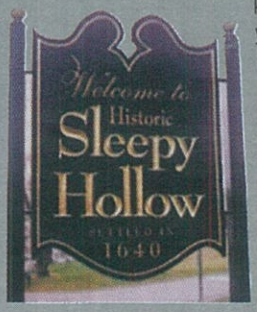

Amerikan Bağımsızlık Savaşı'yla hemen hemen aynı yıllarda ortaya çıkan sözkonusu öykü, bu savaşta İngilizler için çarpışan bir paralı askerin kötü kaderinden yola çıkan, tüyler ürpertici bir hayalet öyküsü. Savaşta kafası uçurulan süvarinin kaybettiğini geri isteyen huzursuz ruhu Sleepy Hollow'a musallat oluyor.

"The Legend of Sleepy Hollow"un geçtiği yer, 200 yıl önce Hollandalı göçmenlerin kurduğu, New York yakınlarında, Hudson Irmağı kıyısında bir kasaba. Tim Burton'ın uyarlaması birçok yerde Irving'in öyküsünden ayrılsa da bu kasabada hala varlığını sürdüren eski Hollanda kilisesi, mezarlık ve ahşap köprü kitabın olduğu gibi filmin de belli başlı mekanları. Yalnız Irving'in 200 yıl önce büyü ile bağlanmış tekinsiz bir yer olarak tasvir ettiği bölge şimdi bütün polis arabalarının ve taksilerinin üzerinde Hayalet Süvari amblemi yer alan hareketli bir turistik kent. Filmin burada değil de İngiltere'de çekilmesinin sebebi de bu.

"Burada her şey çok parlak ve cilalıydı." diyor filmin yapımcısı Adam Schroeder. "Bu yüzden çekim yapmamız mümkün olmadı."

de hissettiklerimi hatırlıyorum. Sonuna kadar giden müthiş bir enerjisi vardı."

California, Burbank doğumlu Burton, kelimenin tam anlamıyla bir Hollywood çocuğu, ama etrafındakiler gibi kendisi de biraz uyumsuz, aykırı bir tip olduğunu düşünüyor. Günlerce korku ve bilim kurgu seyreden biraz 'rahatsız' bir çocuk. "Pee Wee's Adventure"dan "Ed Wood"a kadar bütün filmlerinde, "Sleepy Hollow"daki Ichabod Crane karakterinde de görülecek acayip bir yabanilik var.

"Ichabod karakterinin hoşuma giden tarafı, kendi kafasının içinde yaşayan bir adam olması." diyor 41 yaşındaki yönetmen. "Bunun, kafası olmayan bir karaktere karşı kullanılması çok iyi bir dinamik olacaktı. Kendi içlerinde çıkar çatışması yaşayan karakterler hep ilgimi çeker."

Ichabod rolüyle ilgili olarak Brad Pitt ve Liam Neeson gibi pek çok yıldızın ismi geçmiş olsa da Burton'ın kafasında bu rol için düşündüğü tek isim vardı. Hem "Edward Scissorhands" hem de "Ed Wood" filmlerinde başrol verdiği Johnny Depp. "Bu rol için mükemmel." diyor Burton onun için. "Ayrıca biriyle birden fazla kez çalışmak işi kolaylaştırıyor. Yapılan her şey üzerine tek tek konuşmak zorunda kalmıyorsun."

İngiliz aktris Miranda Richardson ve Christina Ricci...

Bugüne kadarki en iyi performanslarını, Burton'un uyumsuzlarını ve yabanilerini canlandırdığı filmlerde çıkaran Depp, bu konuda onunla aynı fikirde.

ICHABOD CRANE BİR AKSİYON KAHRAMANI DEĞİL

"Ben onun nasıl çalıştığını biliyorum o da benim nasıl çalıştığımı ve sanırım bir anlamda ikimizin istediği de aynı." diyor Depp. "Çok tuhaf belki ama filmler arasında iki üç yıl görüşmediğimiz oluyor. Ama bir sonraki görüşmemiz sanki daha dün berabermişiz gibi oluyor. Yeniden Tim'le çalışmak pilleri şarj etmek gibi bir şey benim için. Gidip başka şeyler yaparım ve sonra onları neden yaptığımı, bazı şeylerin anlamını sorgulamaya başlarım. Tim'e dönmek beni tazeliyor. Bu işi neden yaptığımı ve bütün bunların ne anlama geldiğini anlamamı sağlıyor."

Her ikisi de Depp'in deyimiyle "karanlık taraf"la küçük yaşta tanışmış. Depp de Burton gibi bir korku filmi müptelası.

"Beş yaşındayken Bela Lugosi ve Dracula filmlerinden ne kadar etkilendiğimi hatırlıyorum." diyor. "Birinci sınıftayken derste Frankenstein ve Dracula resimleri çizdiğim için başım derde girerdi."

Bu filmde rol almayı kabul etmesinin bir tek sebebi var: Tim Burton'la birlikte çalışmak.

"Tim'le çalışmak çok güzeldir." diyor. "Fikirlere çok açıktır. Bana güvenir, ben de ona güvenirim. Bütün olasılıkları gözden geçirir. Bu filmi bir tek nedenle yaptım: Tim. Beni çağırıp, falan konuda beş saatlik bir belgesel çekeceğim, deseydi yine kabul ederdim."

Tim Burton'ın yönetecek olması bir projeye evet demek için yeterli sebep Depp için ama bu projede hoşuna giden başka şeyler de var tabii.

"Öyküyü sevdim." diyor. "Çocukluğumdan beri bildiğim, büyük Amerikan öykülerinden biriydi. Ayrıca karakterin çok ilginç olduğunu düşünüyorum. Filmin başrolü olan karakteri yani kahramanı, standart bir kahraman olarak yorumlamadan oynamayı çok iddialı buldum."

Irving'in öyküsündeki Ichabod Crane, bir aksiyon kahramanına daha çok benziyor ama Depp'in Ichabod Crane'i tahmin edebileceğiniz gibi güçlü ve çevik bir aksiyon kahramanı olmaktan çok uzak.

"Hayalet süvariyle, Casper Van Dien gibi dövüş sahnelerinde muhteşem dövüşen maço karakterleri görmek çok eğlenceli. Sonra Ichabod sahneye çıkıyor ve ileri atılıyor ama neye çarptığını görmekten korktuğu için kafasını çeviriyor. 12 yaşındaki çelimsiz bir kız çocuğu gibi dövüştüm." diyor Depp.

Daha önce canlandırdığı Burton karakterleri gibi Ichabod Crane de tuhaf biri, bir yabani.

altı adet lezzetli tim burton kokteyli

Komik ve fantastik!

Pee-Wee's Big Adventure (1985)
Burton'ın ilk filmi, bir zamanlar bir çocuk yıldız olan Pee-Wee Herman'ın çok sevdiği kaybolan bisikletini bulmak için giriştiği sonu gelmez arayışı konu alan komik bir fantastik maceraydı. Bu film Burton'ı Disney animasyon makinasının bir dişlisi olmaktan kurtarıp Hollywood'un umut vaadeden, cesur, genç yetenekleri arasına soktu.

Beetlejuice (1988)
Öte dünyaya göçen bir çift ile bu çiftin, istenmeyen ziyaretçilerden kurtulmak için çağırdığı şehvet düşkünü, ağzı bozuk şeytan kovucunun öyküsünü anlatan bu film Burton'ın adını bir anda tüm dünyaya duyurdu. Burton, Warner Bros'un, büyük bütçeli "Batman" projesini onun ellerine emanet etmesini sağlayacak kadar iyi bir çıkış yapmıştı.

Tuhaf ama eğlenceli...

Romantik masal.

Edward Scissorhands (1990)
Milyar dolarlık büyük "Batman" başarısından sonra Burton, makas şeklindeki elleri yüzünden etrafındakilerle ne duygusal ne de fiziksel iletişim kuramayan bir adamla ilgili bu çok kişisel öyküyle yoluna devam etti.
Yaratıcı, duygulu ve çok etkileyici bulunan bu modern masalla Burton'ın kendine özgü tarzı bir kez daha onaylandı.

Tim Burton's The Nightmare Before Christmas (1993)
Noel öncesi Noel Baba'yı kaçıran Kral'la ilgili bu acayip ve yaratıcı fantastik öyküyle Burton animasyon geçmişine dönüyordu. Filmi Henry Selick yönetti, senaryoyu da Caroline Thompson yazdı ama öykü, karakterler ve stop-motion görüntüler bütünüyle Burton'ın kendine has hayalgücünün eseriydi.

Ed Wood (1994)
Burton'ın, yanılsama içinde yaşayan, box-office'te gümleyen berbat bir yönetmenin hayat hikayesini anlattığı "Ed Wood", yönetmenin bugüne kadarki en olgun işi olarak görülüyor. Etkileyici, komik ve sempatik bulunan filmde transeksüel eğilimleri de olan yeteneksiz yönetmeni Johnny Depp canlandırıyordu. Martin Landau da Bela Lugosi'yi oynamıştı.

"T. Burton's Nightmare..."

Mars Attacks! (1996)
Burton kendi çocukluğunun geçtiği yıllardan kalma "kısa boylu, koca kafalı ve dünyaya düşman yeşil Marslılar" imajını 90'ların özel efekt teknolojisiyle temize çekmişti. Senaryo bir felaket filminin ana şablonları üzerine inşa edilmiş ve parodi olarak ele alınmıştı. ABD Başkanı rolünde Jack Nicholson'ın Marslılara yaptığı barış konuşması hala unutulmuyor.

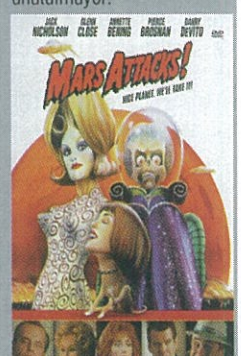

RESİM YAPMAK, BİR BÜTÜNLÜĞE ULAŞMAYA ÇALIŞMAK GİBİ BİR ŞEY GALİBA"

"Kesinlikle kendine özgü problemleri, tuhaf tikleri falan var." Neden devamlı böyle tipleri canlandırdığı sorulduğunda çok samimi cevap veriyor Depp.

"Ben bir sersemim." diyor gülümseyerek. "Hayır, bilmiyorum... Bir şekilde birbiriyle bağlantılıymış gibi görünen birçok karakter oynadım.Bu resim yapmak, bir bütünlüğe ulaşmaya çalışmak gibi bir şey galiba. Bir ressam bir resmi gerçekten bitirir mi hiç, bilmiyorum. Belki benimki de böyle bir şey. Bu alanı keşfediyorum ve henüz bitirebilmiş değilim."

EFEKTLERİN ÇOĞU SETTE GERÇEKLEŞTİRİLMİŞ

Ichabod Crane'in aşık olduğu Katrina Van Tassel'i Christina Ricci oynuyor. Burton, alışılmışın dışındaki güzelliği ve mesafeli görünümüyle Ricci'nin Depp ile çok iyi uyum sağlayacağını düşünmüş. "Tim'in ukalalık etmesinden, 'dahi' gibi davranmasından biraz korkuyordum başlangıçta." diyor Ricci. "O bir dahi ama öyle davranmıyor. Bu işi gerçekten seviyor ve o kadar ilgili davranıyor ki monitörden sizi izlerken sizinle birlikte diyaloglarınızı söylüyor. Birlikte çalışmak ona biraz daha hayranlık duymamı sağladı. Çocuk gibi. Filmler sözkonusu olduğunda çok çocuksu bir yanı var."

"Sleepy Hollow" Christina Ricci ile Johnny Depp'i biraraya getiren ikinci film. Terry Gilliam'ın "Fear And Loath In Las Vegas"ında Ricci'nin de küçük bir rolü vardı.

"Tim, Katrina rolünü Christina'ya verdiğini söylediğinde yeniden onunla çalışacak olmak ve bu kez birlikte daha fazla rolümüzün olması beni çok heyecanlandırdı." diyor Depp. "Bence Christina cesur seçimler yapan nadir oyunculardan biri. Sadece seçtiği filmleri değil seçtiği tarzı kastediyorum. Bence müthiş. Dışarıda bir sürü taklit var ama o gerçek."

Önceki filmi "Mars Attacks!"te özel efektleri doyasıya kullanan Burton hevesini almış gibi görünüyor. "Sleepy Hollow" özellikle efektten kaçan bir film değil belki ama özel efektler mümkün olduğunca az kullanılmış.

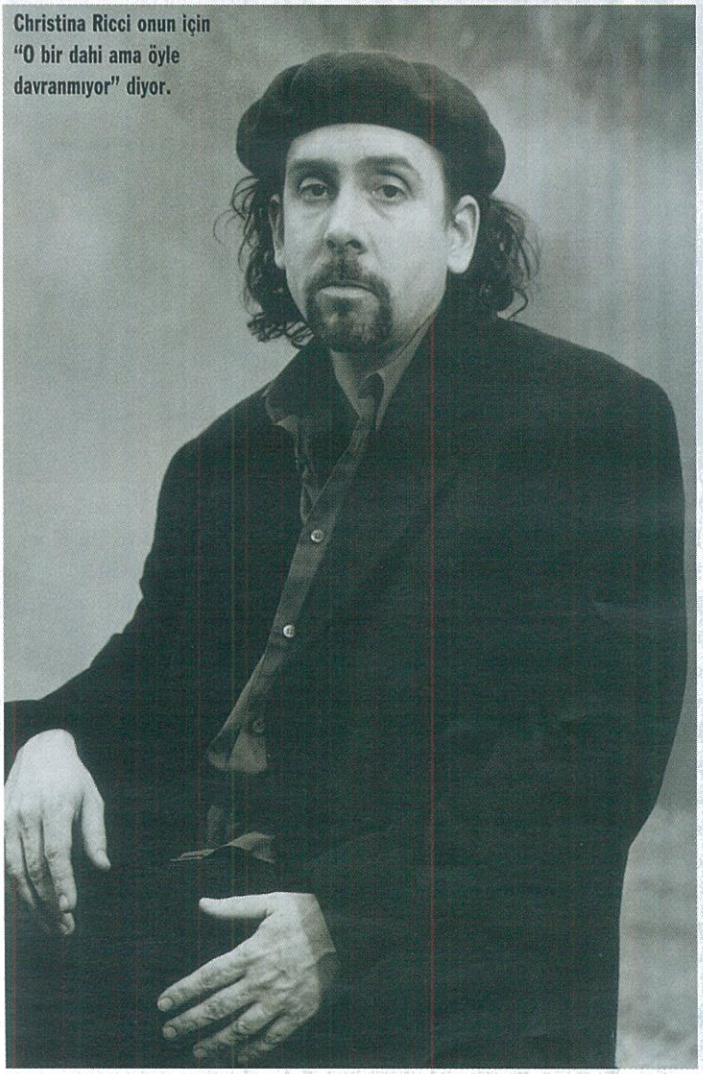

Christina Ricci onun için "O bir dahi ama öyle davranmıyor" diyor.

Burton özel efektleri mümkün olduğunca az kullanıp, gerçek görüntünün üzerine yoğunlaşmış.

Filmde İngiliz ağırlıklı bir oyuncu kadrosu göze çarpıyor.

"Ormanda, heykele benzeyen bir sürü güzel ağaç vardı." diyor Burton. "Gerçek görüntü üzerine gidip, onu yoğunlaştırdık. Korku filmleri içinde en sevdiklerim imgelemi güçlü olanlardır. Bu film, bize kendi kendimize bir düş dünyası yaratabilme fırsatı verdi. Post-prodüksiyon efektlerine mümkün olduğunca az başvurmaya çalıştık ve bütün setleri kendimiz kurduk ki mümkün olduğunca canlı çalışabilelim. Özel efekt kullanmadık değil ama işin büyük bölümünü sette halletmeye çalıştık."

Aslında ilk düşündükleri filmi tamamen orijinal mekanlarda çekmekti ama New York civarındaki gerçek mekanlar çekime uygun durumda olmadığı için başka bir yer aramak zorunda kaldılar. "Tam istediğimiz gibi küçük bir kasaba bulabiliriz diye geldik İngiltere'ye." diyor yapımcı Adam Schroeder. "Ama tabii sonra kendimiz inşa etmek zorunda kaldık."

İNGİLİZ EKOLÜNÜN ETKİSİ

Bu da Burton'ın daha çok işine geldi. Yönetmenin "Sleepy Hollow" yorumunda Hammer filmlerinin olduğu kadar, kendine zulmedenlerden intikam almaya girişen bir cadıyla ilgili 1960 yapımı Mario Bava filmi "Black Sunday"in de etkisi vardı. Özellikle de bu filmlerin stüdyoda çekilmiş olmalarının yarattığı 'öteki dünyaya aitlik' duygusundan etkilenmişti Burton'ı. Dolayısıyla sonunda yönetmenin kafasındaki dünyayı yaratmaya en uygun yöntem olarak tamamen kontrol edilebilir bir ortamda çekim yapılması tercih edildi. Bu da, Buckinghamshire'dakilerin dışındaki bütün iç ve dış mekan çekimlerinin Leavesden Stüdyoları'nda yapılması anlamına geliyordu. Böylece Burton ve Heinrichs, geleneksel animasyon tekniklerinin yanısıra stop-motion animasyon da kullanarak günümüz seyircisinin pek alışık olmadığı sete dayalı bir atmosfer yarattılar. "Bunun bir adım ilerisinin, yeni 'Yıldız Savaşları'nda olduğu gibi bir dijital arkaplan kullanmak olduğunu biliyorum." diyor Burton.

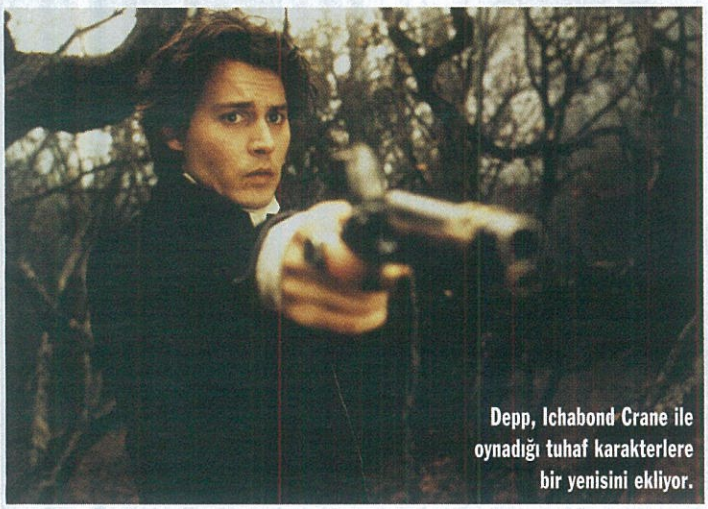

Depp, Ichabond Crane ile oynadığı tuhaf karakterlere bir yenisini ekliyor.

"Ama benim için önemli olan 'Black Sunday' gibi filmlerde gördüğümüz gerçeklik duygusuydu. Sleepy Hollow'a yukarıdan baktığımız sahne gibi insanlara kasabanın model olduğunu düşündürecek bazı sahneler var. Oralarda kasaba gerçek gibi durmuyor ama aslında gerçek. İşte harika olan da bu."

Bu arada İngiltere'de çalışmak Burton'a İngilizler'in birçok tanınmış karakter oyuncusuyla çalışma fırsatı vermiş. Bunlar arasında Christopher Lee, Michael Gough ("Batman"deki Alfred), Michael Gambon, Miranda Richardson, Ian McDiarmid ve Richard Griffiths gibi Hammer filmlerinin değişmez oyuncuları da var. Burton'ın daha önce birlikte çalıştığı Jeffrey Jones ("Beetlejuice") ve Christopher Walken ("Batman Returns") ile Burton'ın kız arkadaşı Lisa Marie de kadrodaki Amerikalı oyunculardan.

"Bir karışım yapmak istedik." diyor Burton "Sleepy Hollow"un ilginç oyuncu kadrosunu kastederek. "Michael Gough muhteşem. Birkaç gece önce onu sette seyrettikten sonra eve gittim. Televizyonda 'The Legend Of The Hell House' vardı ve Michael bir ceset rolündeydi. Harika bir iş çıkarmış, hiç hareket etmiyor." Görünüşe bakılırsa "Sleepy Hollow"u izlemeye gittiğimizde ölüm kokan, düşsel ve gotik bir atmosferle karşılaşacağız sinema salonunda ve eğer Tim Burton bir kez daha kafasındakini beyazperdeye aktarmayı başarabildiyse bu atmosfer bize Hammer filmlerini fazlasıyla hatırlatacak.

"O filmleri izlerken aldığım zevki bu filme katmaya çalıştım." diyor Burton. "Korku filminin ruhunu korumaya çalıştık ama aynı zamanda eğlendik. Hafiflettiğimizi söylemiyorum ama bunun bir Merchant-Ivory korku filmi olmadığını da söylemek lazım." ■

kesik başlı filmler galerisi

The Omen
Kurban: Pasaklı foto muhabiri Jennings (David Warner)
Katil: Jerry Goldsmith'in, şeytana tapma ayinlerinde çalınanlara benzeyen müziği eşliğinde harekete geçen görünmez, şeytani bir güç.

Alien
Kurban: Robot Ash (Ian Holm)
Katil: Uzayın güçlü kadın kahramanı Ripley (Sigourney Weaver).

Re-animator
Kurban: Megolamanyak ve kaçık bilimadamı Dr. Carl Hill (David Gale).
Katil: Hayata dönen kaçık bilimadamı Herbert West (Jeffrey Combs).

The Thing
Kurban: Kalbi zayıf bilimadamı Norris (Charles Hallahan).
Katil: Aslında kafa kendiliğinden kopuyor gibi oluyor ama işin içinde şekil değiştiren o uzaylı var.

Se7en
Kurban: Güleryüzlü ev kadını Tracy Mills (Gwyneth Paltrow).
Katil: Kendine özgü yöntemleriyle ahlak dersi vermeye girişen üşütük katil John Doe (Kevin Spacey).

Dilek Pınar

Uğurlar Olsun

Şık Müzik

MÜYADA

Tel: 0212 - 512 00 46 / 47
Fax: 0212 - 519 03 81

Şık Müzik bir Kiss Müzik markasıdır.

Kaset ve CD'si tüm müzik marketlerde

Verdiği eski söyleşileri hatırladıkça, "İnsanlar benim kaba, iğrenç bir pislik olduğumu düşünüyorlardır herhalde" diyor.

"AYNA GÖRMEYE TAHAMMÜLÜM YOK"

Christina Ricci

Kendisi de fimlerindeki gibi karanlık, gizemli ve garip mi? Ergenlik çağını baştan sona kameraların önünde yaşayan Ricci, birkaç yıl önce basına bu tür egzantrik izlenimler vermeye çalıştığını itiraf ediyor. Yaptığı hataların farkında ama düşünsenize, o daha 18 yaşında... Üstelik sinemacılara göre onun yüzünün "son kullanım tarihi" gençliğine, tazeliğine bağlı değil. O da zaten ileride "huysuz yaşlı bir aktris" olmak istiyor.

"Denizkızları" ve "Casper"da rol aldığı günlerden bu yana çok şey değişti. Beyazperdenin masum küçük kızı artık öfkesi burnunda, dalgacı bir zamane kızı. Parker Posey'yi bile gölgede bırakan bir hızla yoluna devam eden Christina Ricci sadece geçtiğimiz yıl içinde dokuz filmde rol aldı.. Tabii "Fear And Loathing In Las Vegas" ve "200 Cigarettes"teki küçük rollerini, "Small Soldiers"ta yaptığı seslendirmeyi ve henüz gösterime girmeyen düşük bütçeli "Desert Blue" ile "I Woke Up Early The Day I Died"ı da sayarsak.

Jodie Foster ve Brooke Shields, insanın aksi ve şekilsiz göründüğü ergenlik yıllarında kendilerini okula kapanmayı tercih etmiş, kameralardan saklanmışlardı. Oysa Ricci, daha modern bir yol tutturarak, çocuklukla yetişkinlik arasındaki o sevimsiz dönemi özenle seçilmiş rollerde kameraların önünde geçirdi. Soğuk bakışlarını ve bol kıvrımlı dolgun vücudunu iyi kullandı. Sonra da başına buyruk, mesafeli tavrıyla medyada alışılmadık bir gençkız tablosu çizdi. Parliament'lerin birini yakıp birini söndürürken soğukkanlı bir edayla kolunda nasıl sigara söndürdüğünü ve anoreksiya ile mücadelesini anlatıyordu. Kimileri, genç yıldızlarla dolu Hollywood denizinde Ricci'nin egzotik ve gizemli bir ada duygusu vermesini buna bağlıyor. Ama Ricci bu punk ile rock karışımı iletişim tarzının ona bir şey kazandırıp kazandırmadığından emin değil hala. "Söyleşilerimi okuduğum zaman 'Aman Tanrım! Ben böyle değilim! Bu çok utanç verici!' diyorum. İnsanlar benim kaba, iğrenç bir pislik olduğumu düşünüyorlardır herhalde." diyor. "Belki de bir tür ruhsal bozukluk bu. Bazen söylediğim bir şeyi okuyorum ve 'Bunu neden söyledim aca-

ba?' diye düşünüyorum."

En fazla pişmanlık duyduğu demeçlerinden biri de Courtney Love'la ilgili olan. Her ne kadar söyledikleri olumsuz yönde abartılmış olsa da Love'dan özür dilemesi gerektiğini düşünerek titreyen ellerle oyuncunun telefon numarasını çevirmiş bir gün ve öfkeli bir meslektaşla karşılaşmayı beklerken anlayışlı bir medya danışmanı bulmuş karşısında.

"Courtney kızacağı yerde bana tavsiyelerde bulundu." diyor Ricci. "İlginç olmak zorunda değilsin, seni ilginç hale getirmek onların işi, dedi bana. Ben de, evet doğru, diye düşündüm."

Bu ay gösterime girecek yeni filmi "Sleepy Hollow/Hayalet Süvari"de Johnny Depp'in canlandırdığı Ichabod Crane karakterinin aşık olduğu genç Katrina Van Tassel'i canlandırıyor. Bu film Ricci'nin son üç yıl içinde rol aldığı büyük bütçeli ilk ticari film. Oyuncunun basında yer alan önceki konuşmalarından tedirgin olan Paramount yetkilileri filmin kaderini etkileyebilecek bir sorunla karşılaşmaktan korktukları için rolün Ricci'ye verilmesini onaylamadan önce yapımcı Scott Rudin, Ricci'nin ruh sağlığının yerinde olduğundan emin olmak istemiş.

"Okudukları söyleşilerim yüzünden stüdyo gerçekten basına yansıdığı gibi karanlık bir kişiliğim olup olmadığımı bilmek istedi." diyor Ricci. "Bana en komik gelen de bu işin içindeki insanların bu söyleşilerde yazılan her şeyin doğru olduğuna inanmaları oldu."

1997 yapımı "Buz Fırtınası"nda Ricci, sorunlu bir ilişki yaşayan annesiyle babasından, komşu çocuklarını baştan çıkararak intikam almaya çalışan Wendy Hood'u canlandırmıştı. Filmin bir sahnesinde Ricci kendisinden küçük bir erkek çocuğunu köşeye sıkıştırıp şöyle bir teklifte bulunuyordu: "Seninkini gösterirsen ben de benimkini gösteririm."

Filmden sonra, başarılı performansını neye borçlu olduğunu soran gazetecilere "kendi sapkın cinselliğime" yanıtını verince Ricci'nin "kötü kız" imajı katmerlendi. Oysa filmin yönetmeni Ang Lee'ye göre o sahnenin inandırıcılığının çok daha sıradan bir sebebi vardı.

Ricci'yi yönetmekten çok ergenlikten kaynaklanan öfkesini dizginlemekle uğraştığını söyleyen yönetmen "Yoğun bir baskı altındaydı çünkü sınavlarına hazırlanıyordu." diyor. "Tam sahneyi ışıklandırdığımız sırada öğretmeni derslerine iyi çalışmadığından şikayet etmeye başladı oysa gerçekten çalışıyordu. O anda öğretmeni öldürmek istemiştim ama sonra Ricci'nin öfkelenmesi film için daha iyi oldu."

Daha önce, Winona Ryder ve Cher'le birlikte rol aldığı "Denizkızları"nın setinde disiplini sağlayan ise Cher olmuş. Çok iyi anlaştıkları halde bir gün onun da sabrını taşırmış Ricci.

"Bir keresinde gerçekten sinirlendirdi beni." diyor Cher. "Onu kenara çekip 'Bana bak, hanımefendi. Kendine çeki düzen versen iyi edersin, hem de hemen! Çünkü sırf senin canın sıkkın diye milleti yarı yolda bırakmaya hakkın yok.' dedim. Anında konsantre oldu."

"Addams Ailesi" filmlerinin Wednesday'i çocuk aktör olarak ün kazanmıştı ama birçok çocuk aktörün aksine bir yetişkin olarak da saygı görmeyi başardı. Hollywood onu ciddiye aldı ve aranan kadın oyuncular listesine girmesi uzun sürmedi. Bu başarıda önemli rolü olan üç filmde de ("Buz Fırtınası", "The Opposite Of Sex" ve "Buffalo '66") cinselliğini ön plana çıkaran rollerdeydi. Bu roller çocuk aktör imajını değiştirmek için bilinçli olarak mı seçilmişti acaba?

"Öyle bir niyetim yoktu." diyor Ricci. "'Buffalo '66'da seksi kızı oynamıyordum aslında, sadece Vincent Gallo öyle giyinmemi tercih etmişti. 'The Opposite Of Sex'teki kız ise bir sürü insanla yatar ama aynı zamanda bir çocuktur. Hepsi seksi karakterlerdir ama çocuksu bir cinsellik vardır."

Yine de Ricci'nin annesi kızını "Buffalo '66"ın setinde gördüğünde şok geçirmiş ve ağlamaya başlamış. Soyunma odasına girdiğinde ağlayarak "Çok soğuk bir kız olacaksın, seni sömürüyorlar." diyormuş. Bunun üzerine Vincent Gallo "Onu sömürmüyoruz, böyle düşünmeyin." diyerek kadını teselli etmeye çalışmış.

On yıldır film çeviren Ricci artık deneyimsiz bir oyuncu değil. Geride bıraktığı 19 film var ama yeni bir fim seti hala içini tatlı bir heyecanla dolduruyor.

"Yeni tanıştığım insanlara kendimi sevdirmek için çaba sarfetmek hoşuma gidiyor." diyor. "Mizah anlayışlarını çözmek, sevecekleri yanımı keşfetmek, onları memnun edecek şeyi bulmak hoşuma gidiyor." Sonra susuyor ve kıpkırmızı kesilerek şöyle diyor: "Yani bir ....fahişe gibiyim. İnsanlara ne isterlerse veriyorum ki beni sevsinler."

Bu sözleriyle kendine en uygun kişiliği arayan kafası karışık bir gençten hiç farkı yok

Önümüzdeki yılların en büyük yıldızlarından biri olacağına dair iddialar ortalıkta dolaşırken o görüntüsünden hiç memnun değil.

"Biraz farklıyım. Çok özel bir şey yok ama sanırım insanlara biraz daha gerçek geliyorum ve bu da perdeye yansıyor."

aslında ama dosdoğru bakışları ve kendinden emin duruşuyla hep yaşından büyük bir havası var. Kendisi de öyle hissediyor zaten.

"Mükemmel bir görüntüm yok ve doğru şeyler çıkmıyor ağzımdan." diyor. "Biraz farklıyım. Çok özel bir şey yok ama sanırım insanlara biraz daha gerçek geliyorum ve bu da perdeye yansıyor. Genç göründüğümü biliyorum ama biraz makyajla yaşlı görünebilirim. Kesinlikle daha yaşlı hissediyorum."

1980'de, Sevgililer Günü'nden bir gün önce California'ya bağlı Santa Monica'da avukat bir babayla emlakçılık yapan bir annenin dördüncü çocukları olarak dünyaya gelen Ricci, şimdi 27 yaşındaki aktör sevgilisi Matthew Frauman'la birlikte Hollywood'da yaşıyor. Bütün akşamları, televizyonların programlarının akışına göre planlanmış.

"11'de 'Friends', sonra 'Mad About You' ve sonra da 'Law and Order' var." diyor. "Daha iyi bir hayat tarzı istediğim için buraya taşındım. Bütün gecelerin dışarıda geçirildiği New York'tan kurtulmak istedim."

Sevgilisinin onun kadar ünlü olmamasının ilişkilerini nasıl etkilediği sorulduğunda "Matthew'a nasıl davrandığına bakarak bir insanın notunu verebilirim." diyor Ricci. "Mesela yeni tanıştığım biri yanımda Matthew yokmuş gibi davranıyorsa samimi olmadığı açıkça anlaşılır ve benim de onunla yapacak işim olmaz."

Küçük yaşta büyük işlerin altından kalkmayı başarıp, pek barışçıl olmayan bir dünyada tek başına ayakta kalmayı başarmış olsa da zaman zaman dümeni başka birisine bırakmak istediği de oluyor.

Londra'da tek başına kalmasını gerektiren "Sleepy Hollow" filminin çekimleri sürerken verdiği bir röportajda "Ben bir kızım, gerçekten paranoyağım ve tek başıma olmak hoşuma gitmiyor." diyor. "Bir yetişkin kadar saygı görmeyi istiyorum ama bazen de telefonu açıp 'Bakın ben onsekiz yaşındayım. Bana bir ebeveyn tahsis etseniz iyi olur ya da en azından aşağıdan birinin gelip ölü bedenimi odada bulabileceği bir otel bulun.' demek istiyorum."

Tim Burton'ın yeni korku-komedisi "Sleepy Hollow"da "Fear And Loathing In Las Vegas"taki rol arkadaşı Johnny Depp'le yeniden biraraya gelen Ricci, bu filmde oynamak istemesinin en önemli sebebinin filmin yönetmeni olduğunu söylüyor.

"Tim'le çalışmayı gerçekten istiyordum." diyor. "Ayrıca bu, daha önce hiç denemediğim romantik bir başrol oynamak için iyi bir fırsattı. Senaryodan nefret etmiş olsaydım bile sırf Tim'le çalışmak için bu filmde oynardım herhalde. Onun filmlerini çok seviyorum."

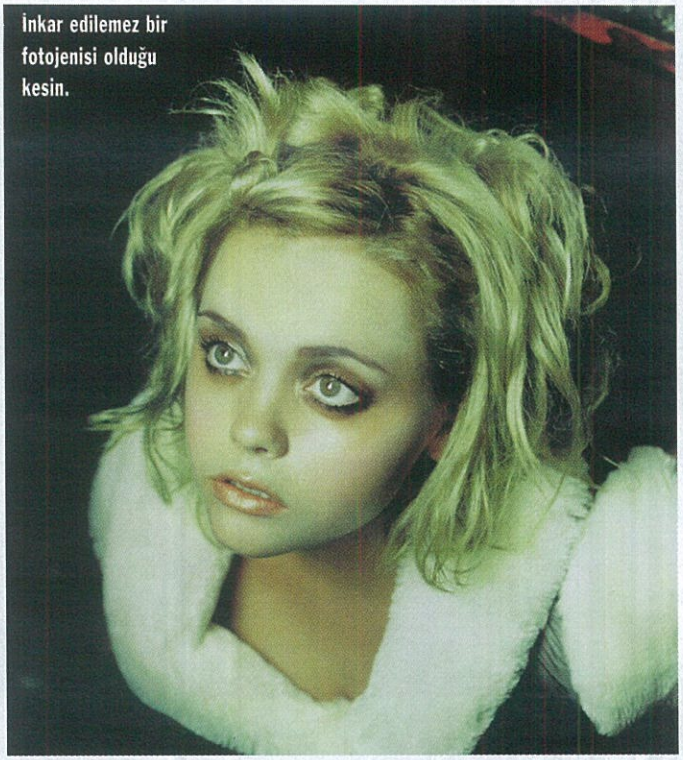

İnkar edilemez bir fotojenisi olduğu kesin.

FİLMOGRAFİ

Mermaids (1990)
The Hard Way (1991)
The Addams Family (1991)
The Cemetery Club (1993)
Addams Family Values (1993)
Casper (1995)
Now And Then (1995)
Gold Diggers: The Secret Of Bear Mountain (1995)
Bastard Oft Of Carolina (1996)
The Last Of The High Kings (1996)
Little Red Riding Hood (1997)
That Darn Cat (1997)
The Ice Storm (1997)
Pecker (1998)
Buffalo '66 (1998)
Fear And Loath In Las Vegas (1998)
The Opposite Of Sex (1998)
Small Soldiers (1998)
Desert Blue (1998)
Woke Up Earl The Day I Died (1998)
200 Cigarettes (1999)
Ne Vacancy (1999)
Sleepy Hollow (1999)
Prozac Nation (2000)
The Man Who Cried (2000)
Bless The Child (2000)

"Sleepy Hollow"da oynamaya dünden razı olsa da başlangıçta bu rolü neden ona teklif ettiklerini anlayamamış Ricci.

"Katrina'nın iyi mi kötü mü olduğunu anlayamıyorsunuz." diyor. "Senaryoyu okuduğumda 'Bu rolü neden bana teklif ediyorlar ki? Bu kız sarışın ve belli ki cici bir kız.' diye düşünmüştüm. İnsanların 'Christina Ricci, kötü kızı oynuyor olmalı.' diye düşünmelerini istemiş olabileceklerini sonradan anladım."

Ricci'nin Tim Burton kadar sevdiği yönetmenlerden biri de Ang Lee. "Buz Fırtınası"ndaki yönetmeninin filmin çekimleri sırasında ona bir nev'i ebeveynlik ettiğini söylemiştik. Ricci de bunu reddetmiyor.

"Benim yönetmene verdiğim tepki anlamında da çalıştığım en iyi yönetmenlerden biriydi." diyor onun için. "Tim de öyle. Aslında sizi yönetmiyor. Bazı yönetmenler insanın üstüne fazla geliyor ve öyle durumlarda ben genellikle daha kötü performans çıkarıyorum. Ne yaptığımı düşünmediğim zaman daha iyi olduğum için de diğer aktörlerden biraz farklıyım."

Yeni yüzyılın en büyük starlarından biri olması beklenen genç oyuncunun fiziğiyle başı dertte. Yıllarca kendisinden nefret etmiş. Evindeki aynaların üzerini örtmüş.

"Bulunduğum odada ayna görmeye tahammülüm yok." diyor. "Hala gittiğim bir yerde, örneğin bir restoranda kendimi görebileceğim bir ayna varsa çok rahatsız oluyorum."

Kimin vücuduna imrendiği sorulduğunda "Calista Flockhart gibi olmak isterdim." diyor. "Ama olamayacağımı biliyorum. Bu gerçeğin farkındayım. Anneme benziyorum."

Ama yüzündeki o güçlü ifade ve delici bakışlar yönetmenlerin bu yüzü yakın plan çekmeyi neden sevdiklerini gösteriyor insana.

"Biz, bir yüzün sadece bir yüz değil, zihnin yansıması olduğunu düşünürüz." diyor Ang Lee. "Christina bunun farkında ya da değil ama onun gücü burada."

Peki bu gücün bir son kullanma tarihi var mı?

"Sanmıyorum" diyor John Waters. "Çok uzun yıllar beyazperdede kalacak. Ricci orijinal ve gerçek. Bir sürü tuhaf filmin büyük ama çok büyük yıldızı olacak."

Ya Ricci, 2020'de o kendini nerede görüyor acaba?

Yerçekimine meydan okuyamadıkları gün kamera arkasına geçeceklerini söyleyen başka bazı genç oyuncular gibi erken kariyer planlarıyla kafasını karıştırmak gibi bir niyeti olmadığını belli etmek istercesine umursamaz bir ses tonuyla "Bilmiyorum." diyor Ricci. "40 yaşında olacağım ki bu korkutucu." Sonra biraz düşünüyor ve kararını veriyor: "Kötü kalpli, huysuz, yaşlı bir aktris olacağım. Şimdiden oraya doğru gidiyorum zaten. Benim kişiliğim bu." ■

Rutine binen evliliğinden sıkılan Sarah (Moore) aşkı yazar Maurice Bendrix'te (Fiennes) arar.

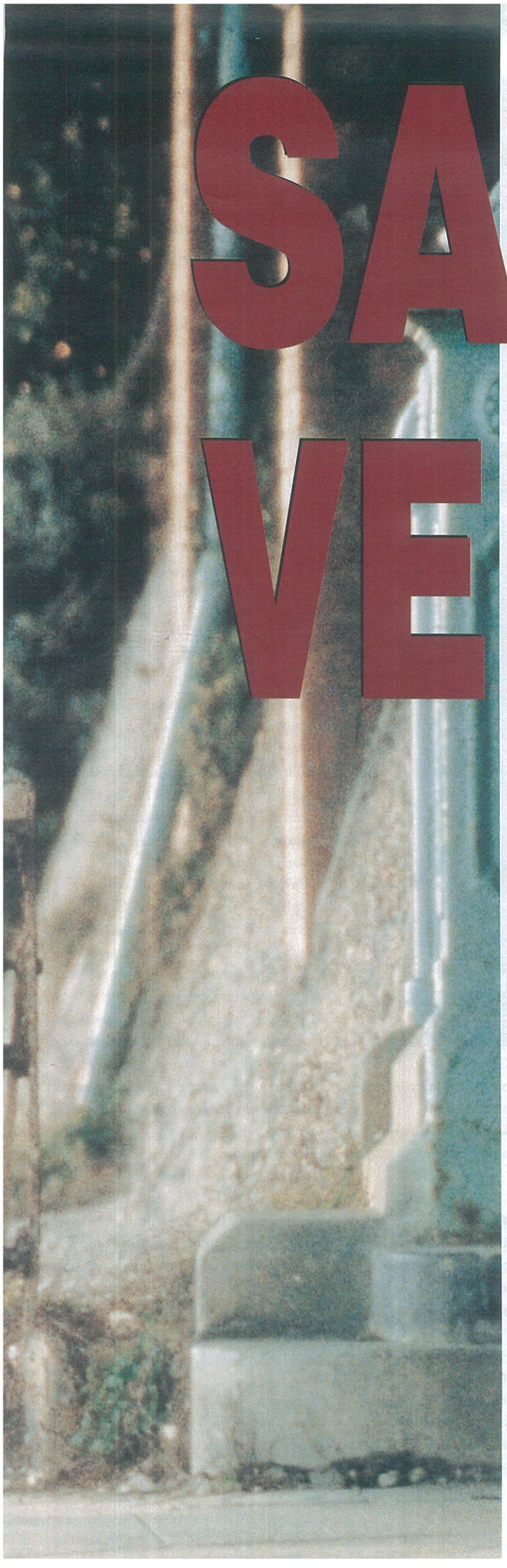

SAVAŞ VE AŞK

"THE END OF THE AFFAIR" ünlü İngiliz yazar Graham Greene'in otobiyografik özellikler taşıyan romanından uyarlanan romantik bir film. II. Dünya Savaşı Londra'sında yaşanan yasak bir aşkı anlatan filmde başrolleri Ralph Fiennes ve Julianne Moore paylaşıyor.

İlk filmi "The Crying Game/Ağlatan Oyun" ile Oscar kazanan yönetmen Neil Jordan'dan yaptığı Graham Greene uyarlamasının başrolünde "Schindler'in Listesi", "Quiz Show", "İngiliz Hasta" ve "Onegin"in ardından yine bir dönem filmiyle seyirci karşısına çıkan Ralph Fiennes var. "Neden sürekli dönem filmlerinde rol aldığım hep soruluyor." diyor Fiennes. "Sırf başka bir zamanda geçtiği için bilinçli olarak dönem filmlerini seçiyor değilim. Böyle filmlerde sık rol almamın sebebi, karakterlerde, duygularda ve olaylarda beni kendine çeken bir gerçeklik ve mükemmellik görmem olabilir. Buna karşılık tarihi sevdiğimi, geçmişin ve insanların geçmişteki davranış biçimlerinin çok ilgimi çektiğini de inkar edemem."

Bu kez savaşın ortasındaki 1939 İngilteresi'ne gidiyoruz. Ordu mensubu olan kocası Henry (Stephen Rea) ile evliliğini heyecansız

Yönetmen Jordan, sette Moore ile birlikte.

Jordan'ın Moore'u seçmesinin nedeni "kelimelerin ötesindeki duygu derinliğini verme" kapasitesi...

"Greene ahlaki ikilemler ve özellikle de insanın doğasına ilişkin ikilemler konusunda müthiş."

bulmaya başlayan Sarah Miles (Julianne Moore), kocasının verdiği bir partide tanıştığı, yıldızı yeni yeni parlamaya başlayan yazar Maurice Bendrix'e (Ralph Fiennes) aşık olur ve onunla gizli bir ilişki yaşamaya başlar. Ancak Londra'nın bombalandığı günlerde Bendrix'in evine isabet eden bir bomba çifti yatakta yakalar. Bendrix ölümden döner. Bunun üzerine Sarah sevgilisine hiçbir açıklama yapmadan birdenbire ilişkisine son verir. Neye uğradığını şaşıran Maurice Londra'dan ayrılır. Birkaç yıl sonra geri döndüğünde sevgilisinin onu neden aniden terkettiğini anlayacaktır...

"The End Of The Affair"in, Graham Greene'in en otobiyografik romanı olduğu ve yazarın bu romanında zengin bir çiftçiyle evli olan Amerikalı Catherine Walston ile yaşadığı kendi aşkını anlattığı söylenir. Zaten kitap bu kadına ithaf edilmiştir. Greene'in biyografisini yazan Norman Sherry, bu ilişkiyi yüzyılın en büyük aşklarından biri olarak görür.

Neil Jordan'a göre ise ilk defa yıllar önce okuduğu bu roman, Graham'ın en iyi romanıdır.

Cinsel gerilim ve kıskançlık

"Dünyanın en basit öykülerinden biri ama dramatik temeli çok güçlü." diyor yönetmen. "Yedi sekiz yıl önce okuduğumda çok ilginç bir film olabileceğini düşünmüştüm.

Öykünün iki kahramanı tarafından bu kadar farklı algılanan ilişkinin yapısı ve genel olarak konu çok ilgimi çekmişti. "

Duygusal açıdan böylesine yoğun ve derinlikli olan romanı beyazperdeye uyarlamanın kolay olmayacağı düşünülebilir ama şaşırtıcı biçimde Jordan için çok da zor olmamış.

"Greene ahlaki ikilemler ve özellikle de insanın doğasına ilişkin ikilemler konusunda müthiş." diyor Jordan. "Yapmam gereken, dramayı ön plana çıkartmak ve her şeyi anlaşılır ve inandırıcı kılmaktı."

Jordan'a göre, bombalamadan sonra Bendrix'in öldüğünü sandığında Sarah'nın düştüğü durum, seyircinin kolayca özdeşlik kurabileceği bir durum.

"O durumda Sarah, herkesin yapacağı şeyleri yapar." diyor yönetmen. "Dua eder. Zamanın geriye dönmesini, bütün bunların hiç yaşanmamış olmasını diler. Onun için yıllar sonra Bendrix kapıdan içeri girdiğinde bu ikileme düşer. Dilediği şeyi hala istiyor mu yoksa artık istemiyor mu?"

Jordan, Bendrix karakterinde hem romanı hem de gerçek yaşamı kaynak almış. Filmde aşk acısı çeken yazar, hem Greene'in yazdığı romandaki karakterden hem de Greene'in kendi yaşamından izler taşıyor çünkü Jordan filmin aynı zamanda bir yazarın portresi olmasını istemiş ve bu rol için en uygun kişinin de Ralph Fiennes olduğuna karar vermiş. Umut vaadeden bir ressamken oyunculuğa merak saran ve önce tiyatroda sonra da sinemada başarılı performanslar sergileyen oyuncu bu filmden önce kardeşi Martha Fiennes'in yönettiği Puşkin uyarlaması "Onegin"da Liv Tyler'la birlikte rol aldı.

"40'lı yılların bu açık zihinli, hüzünlü entelektüelini ki bu hem duygu hem de bilgi bakımından çok zengin bir karakter, Ralph'ın başarıyla perdeye yansıtacağını düşündüm." diyor Jordan.

Filmin yapımcısı Stephen Woolley ise Ralph'ın çalışma biçiminde "Graham Green'inkine benzer bir kalite" olduğunu söylüyor.

"Film aynı zamanda bir ilişkide ne kadar ileri gidilebileceğini ele alıyor." diyor Woolley. "Cinselik, cinsel gerilim ve kıskançlık hangi noktalara vardırılabilir? Bir bakıma sado-mazoşist bir yanı var. Bence Ralph bütün bunları çok iyi ayırt etti. Bu tür karmaşık karakterleri çözmek konusunda tuhaf bir yeteneği var."

Fiennes, bu filmde seyircinin kendini hikayenin içinde bulacağını, filmin en önemli özelliklerinden birinin de bu olduğunu düşünüyor. Ona göre hepimizin buradakine benzer bir yasak ilişki yaşaması mümkün. "Dolayısıyla filmdeki ilişkinin sonunun nereye varacağını merakla beklerken bir yandan da kendi ilişkilerimizi sorgulayacağız." diyor. "Çünkü hepimiz her an tutkularımıza kapılıp kapılmamak konusunda bir ikileme düşebiliriz."

İlk bakışta "The End Of The Affair" ile oyuncunun daha önce rol aldığı "İngiliz Hasta" arasındaki benzerlikleri farketmemek mümkün değil. Fiennes de bunun farkında

ama buna rağmen bu rolü kaçırmanın aptallık olacağını düşünmüş.
"Kilit noktalarda, kabaca bazı benzerlikler olduğu doğru." diyor Fiennes. "Özellikle aşk öyküsü ve yasak ilişki yaşayan evli kadın unsuru iki filmin ortak noktaları. Ancak Bendrix kendini çok daha açık ifade eden bir karakter. Filmde bir dış ses var. Bendrix bir yazar ve dolayısıyla da kendi duygularını incelemeye 'İngiliz Hasta'daki karakterden çok daha meraklı. Filmin genel havası bence çok çok farklı."

Tutku için erotizm

Oscar'a aday gösterilen "Boogie Nights/Ateşli Geceler" filminden tanıdığımız Julianne Moore'u filmde bu ikileme düşen kadını yani Sarah Miles'ı oynuyor. En son Paul Thomas Anderson'ın "Magnolia" adlı filminde rol alan oyuncu bu filmde konu edilen şeyin tam bir insanlık dramı olduğunu düşünüyor.
Jordan bu rol için "kelimelerin ardındakileri, yani duygu derinliğini iyi yansıtacak" bir oyuncu istemiş. "Son derece meşru ve gözönünde bir ilişki yaşarken birdenbire bir aşka ve omuzlarına kaldırabileceğinden çok fazlasını yükleyen bu ilişkiye giren bir kadını hakkını vererek canlandırabilecek birine ihtiyacım vardı." diyor Jordan. "Birçok oyuncu denedim ama doğrusu Julianne aklımı başımdan aldı."
Öykünün etkileyiciliğini tehlikeye atmamak açısından iki başrol oyuncusu arasındaki kimyanın mükemmelliğini sağlamaya çok önem vermişler.
"Karakterlerin birbirlerine verdikleri fiziksel tepkiler benim için çok önemliydi." diyor Jordan. "Seyirci aralarındaki tutkuyu ve derin aşkı ancak böyle hissedebilirdi."
Neil Jordan'a Berlin Film Festivali'nde En İyi Yönetmen ödülü kazandıran "The Butcher Boy"da, yine Jordan'ın yönetmenliğini yaptığı "Michael Collins"te ve senaryosunu yazdığı "Interview With The Vampire / Vampirle Görüşme"de de rol alan Stephen Rea, Sarah Miller'ın ihanete uğrayan kocası Henry Miller'ı oynuyor. En son "Guinevere"de Sarrah Polley'le birlikte rol alan oyuncu yönetmenin en sadık oyuncularından.
"Üstün bir oyuncu." diyor Jordan onun için. "Onu her zaman anlatması çok zor bir biçimde etkileyici bulmuşumdur."
Rea, yeniden Jordan'la çalışmaktan çok memnun. "Neil çok iyi öykü anlatıyor." diyor. "Bütün filmlerinde anlatımı çok güçlüdür. Öyküyü ayrıştırıp iskeletini çıkarır. Bu da bir oyuncu olarak çok işinize yarar."
Yapımcı Woolley, Henry Miller rolünün kolay bir rol olmadığını söylüyor. "Bir anlamda Henry, bu iki aşık arasında sıkışıp kalmış durumdadır." diyor. "Stephen için çok zor bir denemeydi ama başardı. Diğer karakterleri kötülemeden Henry'yi sempatikleştirmeyi becerdi."

Fiennes'a göre hepimiz her an tutkularımıza kapılıp kapılmamak konusunda bir ikileme düşebiliriz.

Casting aşamasında Jordan hiçbir filminin başrollerinde deneyimsiz oyuncularla çalışmadığını farketmiş aniden. "Yine çok deneyimli oyuncularla birlikte olacağımı görünce biraz korktum." diyor yönetmen. "Sonra bu insanları gitmek istediğim her yöne çekebileceğimi ve nereye çekersem oraya geleceklerini hissettim."
İyi duygular karşılıklı. Oyuncular da yönetmenden çok memnun.
"Yönetmenin 'İstediğim şu, yap bakalım' demesi çok kısıtlayıcı olabiliyor bazen." diyor Fiennes. "Neil'in en sevdiğim yanı bu konudaki açıklığı ve esnekliği: 'Devam et, dene bakalım, tamam, tekrar yap, şunu dene, bunu dene.' Oyuncuyla çok rahat bir ilişki kuruyor."
Jordan'ın yazdığı senaryodan çok etkilenip yönetmenin teklifine duygusal bir mektupla cevap veren Moore ise "Neil romanı yoğunlaştırmayı ve hayata geçirmeyi çok iyi becerdi." diyor. "Karşısındakiyle çok doğrudan ilişki kurmasına hayranım. Ne istediğini çok açık ifade edebiliyor. Dolasıyla çok rahat bir çalışma oldu."
"Hope And Glory" filmindeki çalışmasıyla Oscar'a aday gösterilen yapım tasarımcısı Anthony Pratt'in katkılarıyla yaratılan Londra'nın II. Dünya Savaşı ortasındaki harap atmosferi içinde 11 haftada çekilen filmde Jordan, aşk öyküsündeki tutkuyu iyi aktarabilmek için hemen erotizmi kullanmaktan kaçınmamış. Graham Greene'nin 1950'lerde yazdığı romanı 50 yıl sonra sinema seyircisiyle buluşturan yönetmene göre film, aşkın gidebileceği son noktayı sorguluyor.
Bir gün biri size "Seni seviyorum." der ama nereye kadar sevmeye devam edebilir? "The End Of The Affair" hepimizin içine düşebileceği çok insani ikilemleri sorgulamanın yanısıra bu sorunun yanıtını arıyor. ■

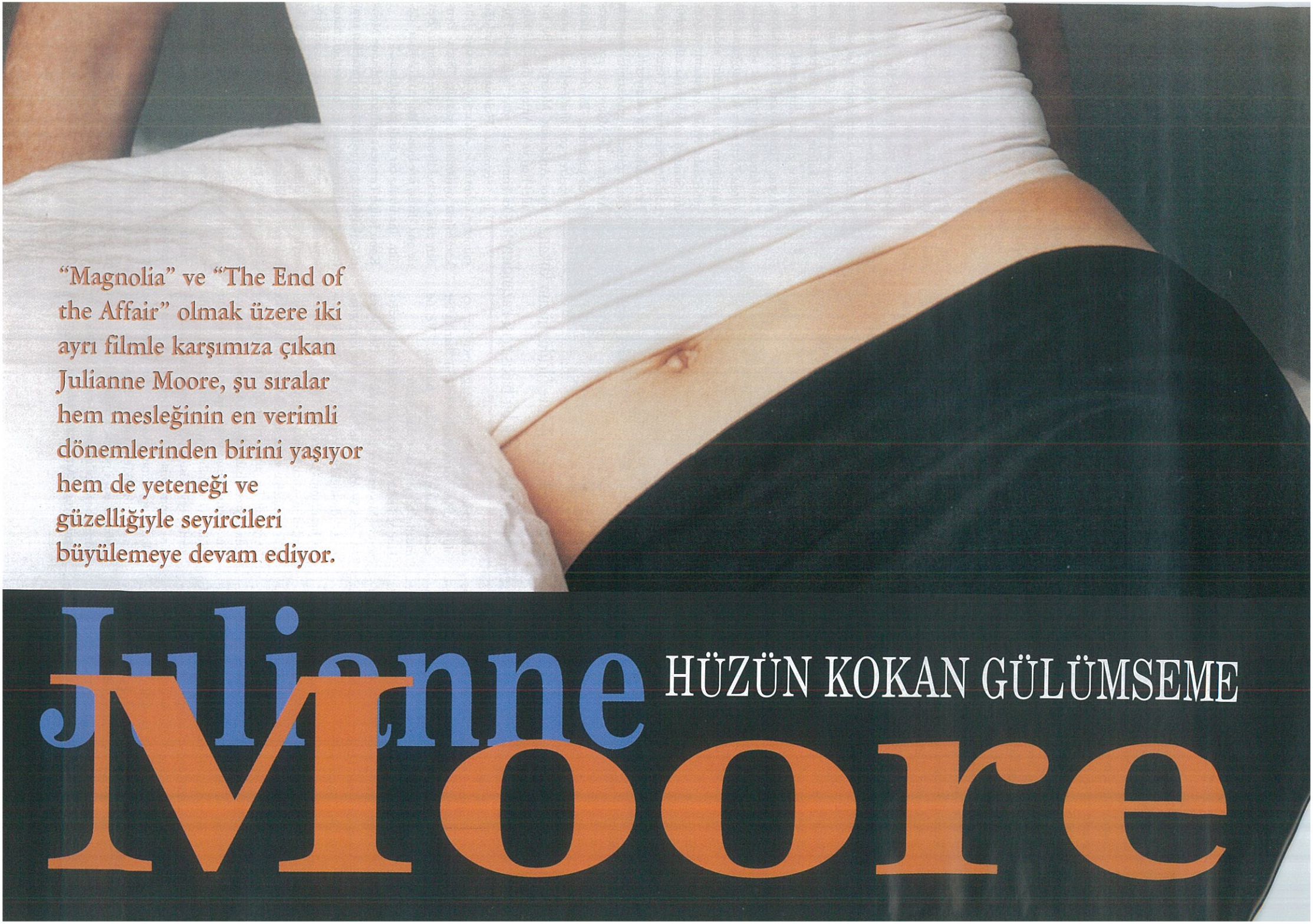

"Magnolia" ve "The End of the Affair" olmak üzere iki ayrı filmle karşımıza çıkan Julianne Moore, şu sıralar hem mesleğinin en verimli dönemlerinden birini yaşıyor hem de yeteneği ve güzelliğiyle seyircileri büyülemeye devam ediyor.

Julianne Moore

HÜZÜN KOKAN GÜLÜMSEME

"Sadece çalışmak istiyorum. Eğer film başına 20 milyon dolar almıyorsanız, hayalinizdeki kariyere ulaşmak için başka yapabileceğiniz bir şey yok" diyor Julianne Moore, Time'a verdiği bir röportajında. Amerika'nın sinema kraliçelerinden biri kabul edilen 38 yaşındaki aktris, geride bıraktığı sıkı filmografisine rağmen şöhretin tadını yeni çıkaranlardan. Tıbbın duygularımızı ilaçlarla kontrol altına aldığı bir ortamda, özellikle Paul Thomas Anderson'ın "Magnolia"sındaki acılı eş ve "Boogie Nights-Ateşli Geceler"deki porno kraliçesi anne rolleri gibi sağlıksız karakterler canlandırıyor Julianne Moore. Ekranda Meg Ryan'ın aksine duygusallığı ve zekasıyla olduğundan yaşlı gösteren oyuncu, 40 yaşın altındaki en iyi Amerikalı aktris ünvanına sahip.

Duru teni, romantik çekiciliği ve ölçülü, hüzün kokan gülümsemesiyle isteriye farklı bir bakış açısı kazandırıyor; Gena Rowlands'in Ingrid Bergman bedenine bürünmüş halini andırıyor adeta. Son bir yıl içinde, "Cookie's Fortune" ve "A Map of the World"ün de aralarında bulunduğu tam 5 filmde rol alan Moore, "The End of the Affair"deki rolüyle "En İyi Dramatik Aktris" ve "An Ideal Husband"daki rolüyle "En İyi Komedi Aktrisi" dallarında olmak üzere bu sene 2 dalda Altın Küre'ye aday gösterildi.

"Body of Evidence"taki çıplak sahneleri yüzünden son beş yıldır kendisine sadece çıplaklık üzerine sorular yöneltildiğinden şikayetçi Moore. "Niçin insanların 'Body of Evidence'tan bahsetmek istediklerini anlayamıyorum. Sonuçta herhalde gelmiş geçmiş en kötü film olmasının yanısıra, benim sadece beş dakikalık bir rolüm var," diyor güzel aktris. Bu yüzden röportaj fikrine biraz soğuk baktığını ve artık seks üzerine tek kelime konuşmayacağını söylüyor. "Hem zaten kimsenin filmlerdeki gibi bir seks hayatı yoktur; kimse yerlerde yuvarlanarak, giysilerini yırtıp birbirilerine vurarak sevişmez," derken kendini tutamayıp gülüyor Moore.

Julianne Moore'u "Safe", "Short Cuts", "Ateşli Geceler" ve son olarak "The End of the Affair" ve "Magnolia"da izleyen fanatikleri, aktrisin bu filmlerde, "Vanya on 42nd Street"tekinden oldukça ayrılan bir oyunculuk sergilediğini farkedebilirler. Senaryolar konusundaki tutumu kendisine sorulduğunda Moore rol seçimlerinin rastgele olduğunu, temaların sadece gazetecilerin kafasında varolduğunu söylüyor. Karakterlerinin farklı özelliklerine dikkat çekildiği zaman ise (duygusal, stresli, uyuşturucu bağımlısı, çocuksuz, dengesiz bir cinsel hayata sahip...), tüm bu karakterlerin "insan ilişkilerindeki dinamiği sergilediğini" belirtiyor. Ama ısrarla "Kimseye hangi rolü, niye seçtiğimi açıklamayacağım" diyerek gülüyor Moore.

Genelde heyecanlı konuşma tarzıyla tanınan yönetmen Paul Thomas Anderson ise kendisine Moore hakkındaki düşünceleri sorulduğunda, nutku tutuluyor. "Harika biri. O olağanüstü harika biri," diyor. "Onun konuşma tarzını seviyorum. Sesini kullanma tarzını." Susuyor. "Ve onu çok seksi buluyorum!"

Genç yönetmen "Ateşli Geceler"deki Amber Waves rolünü hiç tanışmadığı, ama "Vanya", "Short Cuts" ve Todd Haynes'in zehirli şairane eseri "Safe"de izlemiş olduğu Julianne Moore için yazmış. Moore yönetmenin kendine yaptığı jesti ilk öğrendiği zaman rahatsız olmuş. "Çünkü insanlar size özel bir şeyler yazdıklarında genellikle bu aşağılayıcı bir şey olur." diyor. Ama Amber rolünü "harika bir şekilde karmaşık ve trajik" bulmuş. "Ve 'ne müthiş bir jest' diye düşündüm."

Moore, uzun bir süredir yönetmen ve senaryo yazarı Bart Freundlich ile beraber. İkili, 1998 Ocak ayında Sundance Film Festivali'nde.

Duru teni, romantik çekiciliği ve ölçülü, hüzün kokan gülümsemesiyle isteriye farklı bir bakış açısı kazandırıyor.

Her ne kadar yakın arkadaş olsalar da Anderson ve Moore sette pek konuşmuyorlar; aktris "As the World Turns" adlı pembe dizi yıllarında edindiği bir prensiple role kendi kendine hazırlanmayı seviyor. "Ateşli Geceler"de Amber'in çocuğunun vasiyetini kaybettiği acılı mahkeme sahnesinde Moore'un hiç beklenmedik bir anda çıkardığı etkili oyundan hala hayretle bahsediyor Anderson. "Sonunda ona dönüp 'Bunu nasıl yapıyorsun? Nasıl bu kadar iyi olabiliyorsun?' diye sordum. Bana verdiği cevap ise şuydu: 'Üstümdeki kıyafetin işini yapmasına izin veriyorum, o kadar'." Moore seyircinin Amber'i dar pantalonlar içinde gördükten sonra, karakteriyle ilgili "rahatsız edici pembe kıyafetin içinde saygın gözükmeye çalışmasını" garip bulduklarını düşünüyor. "Ama insanlarla da olduğu gibi bazen karakterlerle ilgili söylenmeyenler, söylenenler kadar önemli olur."

Amber karakterini oynamak Moore'u derinden etkilemiş ve çekimlerin son gününde mahkeme salonunun dışında hıçkırıklara boğularak ağladığı sahnede inanılmaz bir performans sergilemiş. "Çekim başladığı anda Julianne kendini kaybetti" diye anlatıyor Anderson; sahneyi tek bir kez çekmesi yetmiş yönetmenin. Moore ise "Ağlamayı kesemiyordum," diye anlatıyor, "Kendimi tutamadım. Ne kadar mutsuz hissettiğimi anlatamam. Kendimi kaybettim."

"Magnolia"da, Anderson, Moore için benzer bir rol biçmiş: zengin, histerik, sakinleştiriciler ve amfetaminlerle ayakta durmayı başaran, "19'uncu sinir krizini" geçiren ortayaşlarında bir kadın. "Bana gerçek bir kaçık gerekiyordu" diyor Anderson.

Moore, "The End of the Affair"e başlamadan önce "Magnolia"nın çekimlerinin bitmesine her bir sahnesi duygu çalkantıları içeren tam iki hafta kalmış. "Her gün biraz daha yorucu, zor ve duygusaldı," diyor Moore. "İnanılmazdı." Ve ekliyor, "Anderson benden çok şey bekliyordu. Yeterince iyi olduğumu düşündüğüm bir sahnenin ardından gelip daha iyisini yapmamı istiyordu. Sanırım ne kadarına tahammül edebileceğimi sınadı. Çünkü en doğalına ulaşmaya çalışıyordu."

Uzun çalışma günlerinin arasında Anderson ile Moore için zorlu saatler de yaşanmış. "Bir defasında bana gerçekten çok sinirlendi" diye anlatıyor Anderson. Moore'un "Bu bir aile! Ben ve o. Anlıyor musun? Başka kimse yok!" diye bağırarak Philip Seymour Hoffman'a vurduğu sahnenin çekiminde, Anderson aktristen daha kontrolsüz oynamasını istemiş. "Bana 'Benden daha ne bekliyorsun?' diye bağırdı. Ben de ona "Evet, işte bunu! Bunu istiyorum" dedim. İnanılmaz bir andı yaşadığımız."

Konu Ralph Fiennes'a gelince, Julianne Moore coşkuyla birbiri ardına komplimanları sıralamaya başlıyor -yeteneği, cömertliği, hatta seyirciler için pek tanıdık olmayan espirili yönüyle ilgili. Belki de Fiennes ve Moore'u iki belirgin özellikleri biraraya getirmiştir: gezginci çocukluk yılları ve edebiyata duyarlılıkları.

Julianne Moore, Fayetteville, North Carolina'da Julie Anne Smith adıyla dünyaya gelmiş ama o ve iki kardeşi Alaska, Paris, Almanya ve Güney Amerika da dahil olmak üzere çocukluklarını dünyanın dört bir yanında geçirmişler. Askeri yargıç olan babalarının işi yüzünden sürekli seyahat etmek zorunda kalmışlar. Ama aktris bu konuda konuşmaktan pek hoşlanmıyor ve sadece bu ardı arkası

kesilmeyen yolculukların çok zorlu olduğunu dile getiriyor. Moore çarpıcı saç ve ten rengini ise İskoç asıllı sosyal psikiyatri görevlisi olan annesinden almış. Anne ve babasının sıradışı işleri yüzünden evlerinde sürekli "duygusal bir drama havası" estiğini belirten aktrisin, oyunculuk hevesi de evde başlamış.

Tüm o bitmez tükenmez seyahatlerin arasında zamanının çoğunu tek başına geçirmiş. "Edebiyat en yakın dostumdu," diyor, "ve her taşındığımızda hayatımda sabit kalan tek şey kitaplarımdı. Bu yüzden genç kızken, günümün çoğunu kitap okuyarak geçirirdim." Favorileri arasında Louisa May Alcott ve Laura Ingalls Wilder ile apayrı bir yeri olduğunu düşündüğü Pearl Buck yer alıyor.

Oyunculuk merakının, okuma aşkının bir uzantısı olduğu inancında aktris. Boston University'de tiyatro eğitimi alırken, Robert Altman'ın 1977 yapımı "Three Women" filmini görmüş ve çok etkilenmiş. "Kadınlara dair harika bir filmdi ve 19 yaşında kendimi bulmakla boğuştuğum anda izlediğim için çok etkilendim. Hayatımda ilk kez 'İşte yapmak istediğim şey bu. Böyle biriyle çalışmak istiyorum' dedim."

Julie Anne Smith, "Actors' Equity"ye kaydolduğu zaman ise, yeni bir sahne ismine ihtiyacı olduğuna karar vermiş. "Julie Smith vardı. Julianne Smith adı da vardı. Hatta J. A. Smith ve J. Ann Smith adları da vardı. Oradaki bayan bana döndü ve şöyle dedi: 'Kendine başka bir isim bul tatlım!'." Ve aktris babasının ikinci adını soyadı olarak alarak oyunculuk kariyerine başlamış. 1992 yılında Curtis Hanson'ın hit filmi "The Hand That Rocks the Cradle"da üstlendiği keskin rol ile televizyon çemberinden kurtulan Moore'un bir gün telefonu kaldırdığında "Selam, ben Bob Altman. Kim olduğumu biliyor musun?" sözleriyle karşılaşmış ve hayatı değişmiş.

"Gülmeye başladım," diyor, "çünkü bir arkadaşımın bana şaka yaptığını düşündüm." Altman 1993 yılında çektiği "Short Cuts"ta Moore'a vefasız bir ressam rolünü vererek Hollywood'da çıkış yapmasını sağladı.

Her ne kadar Moore "bağımsız filmlerin kraliçesi" olarak anılsa da, indie olmak gibi özel bir iddiası yok aktrisin; ama insanların film bütçeleri ile ilgilenmelerinden sıkılıyor.

"Bir stüdyonun ya da birinin babasının ne ödediği beni hiç ilgilendirmiyor. Bütçe en son konuşulacak konu bana göre. Kimin umurunda?" Ama beğendiği yönetmenler de yok değil. "Ateşli Geceler"den hemen sonra çevirdiği "The Lost World: Jurassic Park"ın yönetmeni Steven Spielberg de bunlardan biri. "Bağımsız bir film yönetmeniyle çalışmaktan farksızdı," diyor Spielberg için, "70 milyon dolarlık bütçesi olabilir ama Steven Spielberg, filmi çalıştığım tüm indie yönetmenlerden daha kısa sürede çekti."

Asıl adı Julie Anne Smith ama oyunculuk okula kaydolduğu gün, mecburiyetten ismini değiştirmeye karar veriyor.

Kendisi bunu dile getirmekten çekinse de, Julianne Moore aile içi trajediler için yaratılmış olağanüstü bir oyuncu.

Neil Jordan, Graham Greene'in eseri "The End of the Affair"i sinemaya uyarlamadan önce aşık Maurice Bendrix rolü için Ralph Fiennes'da karar kılmış. "Her zaman bir Graham Greene karakteri oynamak istemişimdir," diyor Fiennes. Şans eseri rol kendisine teklif edilmeden üç ay kadar önce romanı okumuş. "Karakterleri çarpıcı bir şekilde gerçekçi, bencil, öfkeli ve kusurludur," diye heyecanla anlatıyor Fiennes. Ama Jordan, Julianne Moore'u sadakatsiz eş Sarah Miles rolü için ancak aktris kendisinden bu rolü istediği zaman uygun görmüş. Moore, Neil Jordan'a özel bir not yazarak bu rolü oynamak istediğini iletmiş. Biraraya gelen ikili sonuç olarak çok güzel, fırtınalı ve Moore'un deyişiyle "öldürücü" bir oyun ortaya çıkarmışlar. Yönetmen dostu Paul Thomas Anderson, Moore'un rol seçimlerinde farklı bir yol izlediğini belirtiyor ama aktris gibi o da bu konuda kesin bir şey söylemiyor. Yine de yönetmenin yakın zamanda verdiği bir röportajında bununla ilgili bir ipucu var: "Filmlerim aileyle ilgili" diyor yönetmen. Yönetmenin filmleri, "Ateşli Geceler"de de olduğu gibi "Magnolia"da da taciz, uyuşturucu, hırsızlık ve bağışlamanın içinde olduğu aile içi ilişkiler konu ediliyor; film neredeyse Sigmund Freud'un not defterinin bir uyarlaması gibi. Anderson'ın etkileyici anlatımı, ölüm döşeğindeki babasına küfreden Tom Cruise'un acıklı sahnesiyle doruk noktasına ulaşıyor.

Ve filmde Moore'un çöküşünü izlemek gerçekten çok etkileyici. Kendisi bunu dile getirmekten çekinse de, Julianne Moore aile içi trajediler için yaratılmış olağanüstü bir oyuncu. Anderson gelecek günlerde Moore için daha zorlayıcı karakterler yaratacağını söylüyor. "Gelecek filmde onun daha fazla hırpalanmasını istiyorum," diyor yönetmen. "Ona bir uyuşturucu bağımlısını oynatmayı planlıyorum." Yönetmenin henüz şaka yapıp yapmadığı ise belli değil. ■

"Hamam"

"80. Adım"

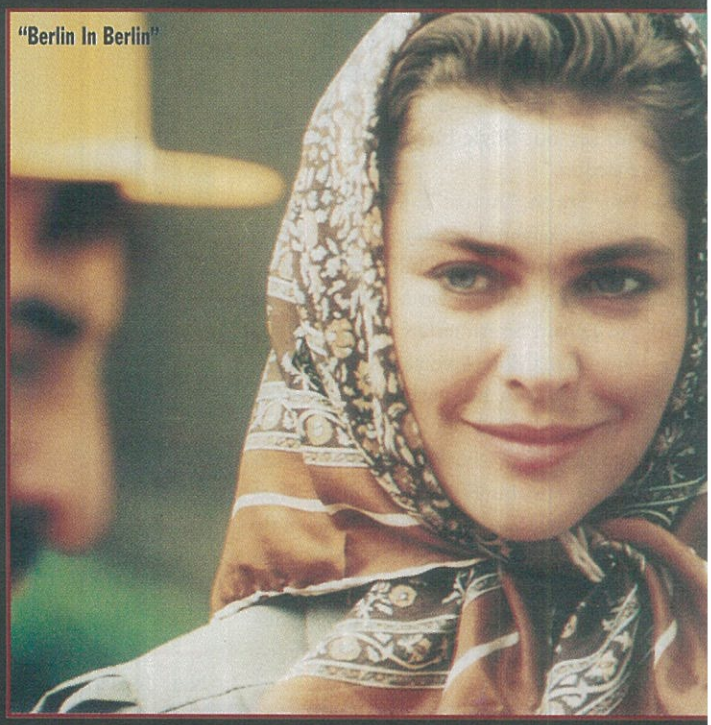
"Berlin In Berlin"

"Mem u Zin"

"Karatma Geceleri"

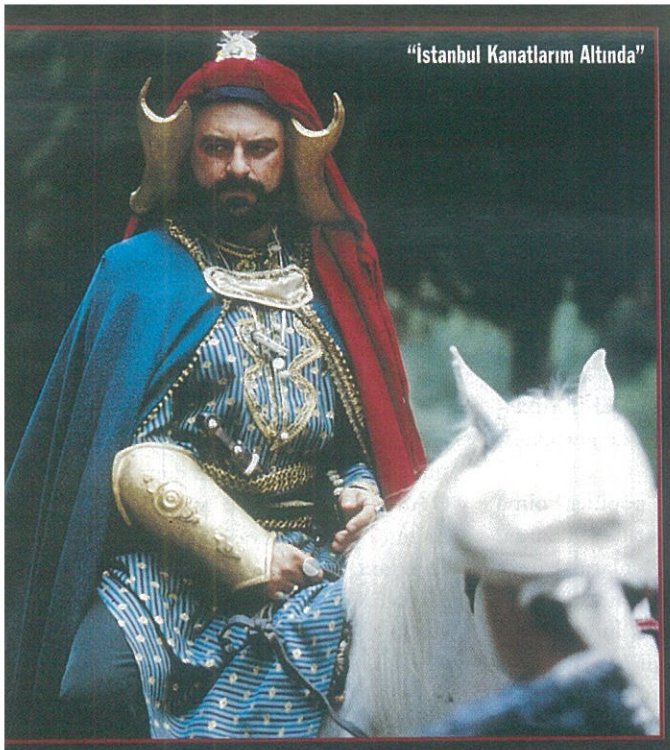
"İstanbul Kanatlarım Altında"

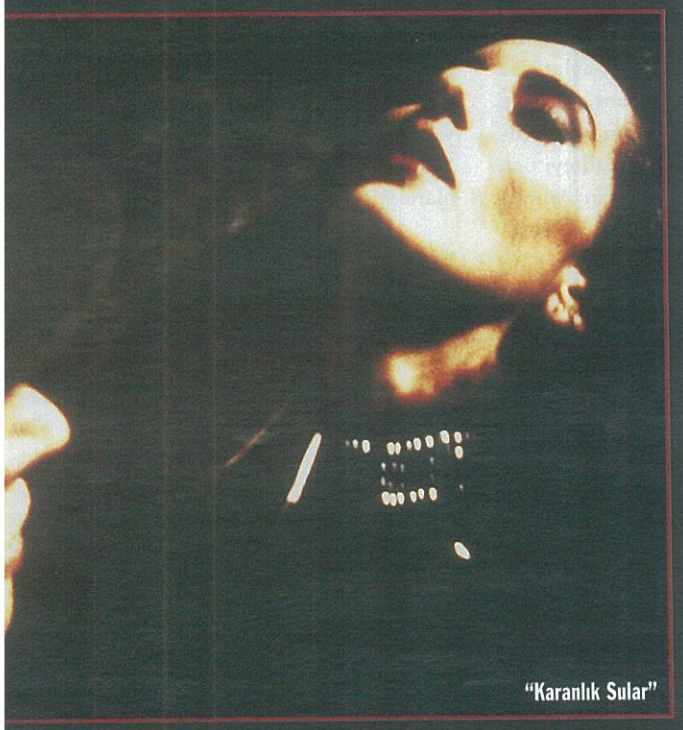
"Karanlık Sular"

"Dönersen Islık Çal"

1990'LARDA TÜRK SİNEMASI

Seyircinin muhteşem dönüşü

"Zıkkımın Kökü"

"Kriz var" söylemiyle başlayan 90'l ı yıllar, Türk sinemasının kendisini varetme mücadelesiyle geçti. Bir yanda seyirciyi yeniden salonlara çeken filmler vardı, öte yanda kendi sinemasını bulmaya çalışan yeni bir yönetmenler kuşağı... İşte 90'ların kısa bir dökümü. **MURAT ÖZER**

ELEŞTİRMENLERE GÖRE 1990'LARIN EN İYİLERİ

MEHMET AÇAR
1- Mayıs Sıkıntısı
2- A Ay
3- Camdan Kalp
4- Masumiyet
5- Gemide
YÖNETMEN: Zeki Demirkubuz
ERKEK OYUNCU: Haluk Bilginer
KADIN OYUNCU: Derya Alabora

"Masumiyet"

ALİ HAKAN
(Alfabetik sırayla)
Her Şey Çok Güzel Olacak
Kaç Para Kaç
Masumiyet
Salkım Hanım'ın Taneleri
Sen de Gitme
YÖNETMEN: Ferzan Özpetek
ERKEK OYUNCU: Haluk Bilginer
KADIN OYUNCU: Başak Köklükaya

CEM ALTINSARAY
1- Harem Suare
2- Masumiyet
3- Gölge Oyunu
4- Mayıs Sıkıntısı
5- Her Şey Çok Güzel Olacak
YÖNETMEN: Ferzan Özpetek
ERKEK OYUNCU: Uğur Polat
KADIN OYUNCU: Derya Alabora

TUNCA ARSLAN
1- Eşkıya
2- Mayıs Sıkıntısı
3- Masumiyet
4- Zıkkımın Kökü
5- Gemide
YÖNETMEN: Yavuz Turgul
ERKEK OYUNCU: Şener Şen
KADIN OYUNCU: Hale Soygazi

SUNGU ÇAPAN
Masumiyet
Kasaba ve Mayıs Sıkıntısı
A Ay
Lola ve Bilidikid
Eşkıya
ERKEK OYUNCU: Haluk Bilginer
KADIN OYUNCU: Derya Alabora

TUNA ERDEM
1- Masumiyet
2- Harem Suare
3- Eşkıya

Yüzyılın bütün dinamiklerini eksiksiz biçimde içinde barındıran sinema sanatı, 1990'larda teknik açıdan ulaştığı üst düzeyi içerik açısından aynı oranda tutturamasa da 21. yüzyıla yine umutlu bekleyişlerle girmemizi sağlayan bir performans yakaladı. Geçmişin "sağlam" mirasını günümüzün "yeni" anlayışlarıyla örtüştürerek kimi sinemasal doruklarının altına imza atma törenleri de gerçekleştirildi bu dönemde.

Türk sineması ise özellikle "popüler" olma yolunda sağlam adımlar attı 1990'larda. Uzun zamandır sinema salonlarına uzak durmayı yeğleyen izleyiciler, Türk sinemasını yeniden keşfetmenin heyecanıyla salonların kapılarında özlenen yığılmaları bir kez daha yaşattılar. Özellikle bu onyılın ikinci yarısında karşımıza çıkan "İstanbul Kanatlarımın Altında", "Eşkıya", "Ağır Roman", "Her Şey Çok Güzel Olacak", "Karışık Pizza", "Propaganda" ve 2000'in ilk aylarında gösterime giren "Kahpe Bizans", "Güle Güle" gibi yapımlar, sinemanın vazgeçilmez unsurlarından olan teknik kaliteyi öne çıkardılar, bir yandan da kitlelerin Amerikan filmlerinden aşina olduğu "popülist" bir anlatım yolunun peşinden gittiler, bu yolla da Türk sinemasının öncelikle ulusal anlamda popülerlik kazanmasına hizmet ettiler. Adı geçen filmlerin birçoğu, içeriksel anlamda bir zenginlik getiremediler Türk sinemasına. Genellikle "hafif" görünen öykülerindeki diyalogların yaşamla iç içe özellikler taşımasına özen gösterdiler, böylece filmlerinin "sıradan" izleyicinin dünyasına yakın durmasını sağladılar. Sonuçta da gişenin tartışılmaz galipleri olarak öne çıktılar. Böylesi "tarihi" bir işleve sahip olan bu filmleri "çığır açıcı" yapıtlar olarak değerlendirmek yanlış olmaz sanırız.

ALTERNATİF TÜRK SİNEMASI

1990'ların bir başka özelliği de bu dönemde ilk filmlerini çeken yönetmenlerin bir miktar da olsa ön plandaki yerlerini almaları oldu. Türk sinemasının geleceğe dönük kaygılarının az da olsa unutulması sonucunu getiren bu durum, birbirinden ilginç, özgün, yenilikçi arayışların peşinden giden bir kuşakla tanıştırdı bizleri. Bunlardan bir kısmı çektikleri tek filmle bu tür bir sinema anlayışının tadını damağımızda bırakırken, bir kısmı da "inatla" bildikleri yolda giderek genel sinema zevkinin çerçevesini alabildiğine genişlettiler. Tek filmde kalanların başını Fehmi Yaşar (Camdan Kalp-1990), Oğuzhan Tercan (Uzlaşma-1991), Derviş Zaim (Tabutta Rövaşata-1996) gibi isimler çekerken, kalıpları tersyüz etmeye devam edenlerden Zeki Demirkubuz, Reha Erdem, Ferzan Özpetek, Nuri Bilge Ceylan, Kutluğ Ataman gibileri ise Türk sinemasına yeni açılımlar getirmeyi adeta "görev" olarak kabul ederek sinema tarihimize köşetaşları olarak geçmeyi hak eden "Masumiyet" (1997), "A Ay" (1996), "Harem Suare" (1999), "Kasaba" (1997), "Karanlık Sular" (1995) gibi başyapıtlar ürettiler ve üretmeyi de sürdürüyorlar. Bu bağlamda onları "Alternatif Türk Sineması"nın mimarları olarak görmek de mümkün.

YABANCILARIN DESTEĞİ

Bu dönemde yabancı sermayeye, teknik elemanlara ve oyunculara fazlasıyla göz kırpan Türk sineması, bu yolla kimi önemli yapıtların da ortaya çıkmasına neden oldu. Eurimages'ın kısmi desteğini de arkasına alan sinemamız, bunu olumlu biçimde değerlendirebildiği gibi, bazen de her açıdan "çuval-

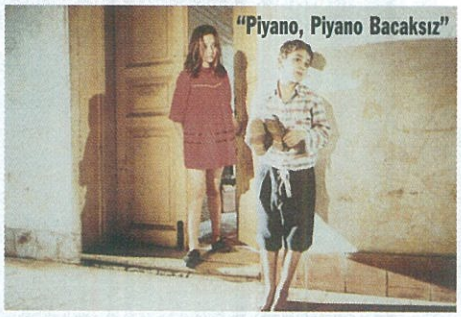
"Piyano, Piyano Bacaksız"

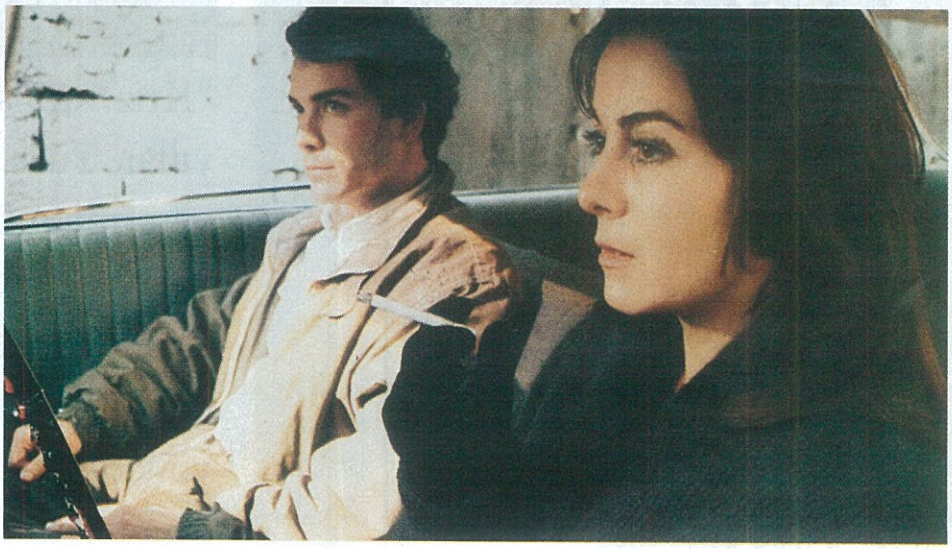

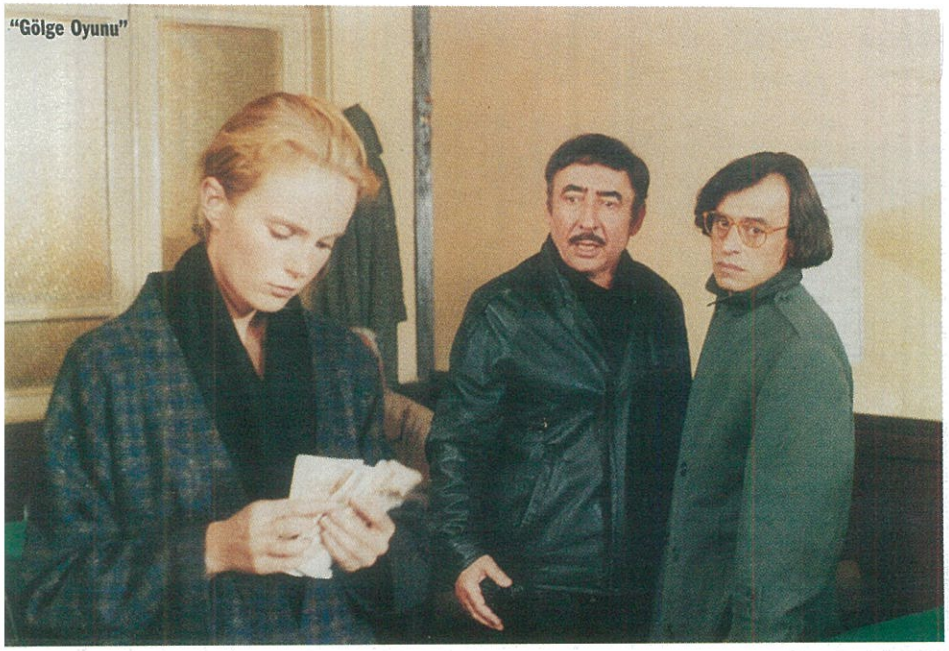
"Gölge Oyunu"

layan" ürünlerle karşımıza geldi. Yine de böyle bir yabancı desteğinin çoğunlukla "tatmin edici" sonuçlar verdiğini söyleyebiliriz. Tevfik Başer'den "Elveda Yabancı" (1992), Canan Gerede'den "Robert's Movie" (1992), Sinan Çetin'den "Berlin in Berlin" (1993), Erden Kıral'dan "Mavi Sürgün" (1993), Ferzan Özpetek'ten "Hamam" (1997), Barış Pirhasan'dan "Usta Beni Öldürsene" (1997), Tunç Başaran'dan "Sen de Gitme" (1998) ve Kutluğ Ataman'dan "Lola + Bilidikid" (1999), bu eğilimin "sağlam" örnekleri olarak öne çıktılar.

"C Blok"

YILMAZ GÜNEY 'HATIRLANDI'

1990'lar, bir önceki onyılda adeta hafızalarımızdan kazınmaya çalışılan büyük usta Yılmaz Güney'in yeniden hatırlatıldığı yıllar olarak da akıllarda kalacak. Sanatçının yönetmen, senarist ya da aktör kimliğiyle gösterime giren "Umut", "Silah ve Namus", "Sürü" (1980'lerin sonunda salonlara düşen film, 90'larda da zaman zaman izleyicisiyle buluşmayı sürdürdü) ve yaklaşık 20 yıllık bir aradan sonra Türkiye sinemalarında yer bulan Altın Palmiye ödüllü "Yol" filmleri, Güney'i geniş kitlelere bir kez daha ulaştıran yapıtlar oldular. Bugünlerde "bilinçli" ya da "bilinçsiz" biçimde yapılan karalama kampanyalarına karşın, Yılmaz Güney'in Türk sinemasının dünyaya açılma sancıları çeken penceresini aralamayı başaran ender sinemacılarımızdan biri olduğu gerçeğinin üzerine ölü toprağı serpmek mümkün değildir diye düşünüyoruz.

"Benim Sinemalarım"

TEMA ÇEŞİTLİLİĞİ

10 yıllık dönemde izleyiciyle "bir şekilde" buluşmayı başaran 137 filme temalar çerçevesinden baktığımızda, güldürülerden politik sinema ürünlerine, köy filmlerinden kent insanının sorunlarına eğilen kimi ilginç filmlere, marjinal yaşamlar temasını işleyen yapımlardan "öncü" olmaya aday "farklı" yapıtlara, tarihsel denemelerden edebiyat uyarlamalarına, melodramatik yanı ağır basan filmlerden dinsel temalı filmlere, kadın öykülerinden sanat ve sanatçı boyutuna eğilen yapımlara, gerçek yaşam öykülerinden ağırlıklı olarak çocuklara yakın duran filmlere kadar geniş bir yelpaze çıkar karşımıza. Bu yelpaze içinde öne çıkan yapıtlarsa kimi özellikleriyle benzerlerinden rol çalmayı başaranlardır. Türler içinde gezinerek öne çıkan bu filmlerden örnekleme

4- Usta Beni Öldürsene
5- Sen de Gitme
YÖNETMEN: Yavuz Turgul
ERKEK OYUNCU: Haluk Bilginer
KADIN OYUNCU: Hülya Avşar

SEVİN OKYAY
1- A Ay
2- Mayıs Sıkıntısı
3- Masumiyet
4- Karanlık Sular
5- Gemide
YÖNETMEN: Reha Erdem
ERKEK OYUNCU: Haluk Bilginer
KADIN OYUNCU: Serra Yılmaz

MURAT ÖZER
1- Masumiyet
2- Tabutta Rövaşata
3- Camdan Kalp
4- Elveda Yabancı
5- Berlin in Berlin
YÖNETMEN: Zeki Demirkubuz
ERKEK OYUNCU: Haluk Bilginer
KADIN OYUNCU: Derya Alabora

AGAH ÖZGÜÇ
(Yapım tarihi sırasıyla)
Sen de Gitme
Eşkıya
Tabutta Rövaşata
Masumiyet
Gemide
YÖNETMEN: Zeki Demirkubuz
ERKEK OYUNCU: Şener Şen
KADIN OYUNCU: Derya Alabora

ALİN TAŞÇIYAN
1- Mayıs Sıkıntısı
2- Harem Suare
3- Üçüncü Sayfa
4- Masumiyet
5- Hamam
YÖNETMEN: Zeki Demirkubuz
ERKEK OYUNCU: Haluk Bilginer
KADIN OYUNCU: Zuhal Gencer

"Üçüncü Sayfa"

UĞUR VARDAN
1- A Ay
2- Gemide
3- Masumiyet
4- Usta Beni Öldürsene
5- Her Şey Çok Güzel Olacak
YÖNETMEN: Reha Erdem
ERKEK OYUNCU: Haluk Bilginer
KADIN OYUNCU: Zuhal Olcay

GÖSTERİME GİREN TÜRK FİLMLERİ

1990 *(26 Film)*

Abuk Sabuk 1 Film - Şerif Gören
Acılar Paylaşılmaz - Eser Zorlu
Aşk Filmlerinin Unutulmaz Yönetmeni - Yavuz Turgul
Aşkın Kesişme Noktası - Bilge Olgaç
Benim Sinemalarım - Füruzan & Gülsün Karamustafa
Bütün Kapılar Kapalıydı - Memduh Ün
Büyük Yalnızlık - Yavuz Özkan
Camdan Kalp - Fehmi Yaşar
Darbe - Ümit Efekan
Fazilet - İrfan Tözüm
Gömlek - Bilge Olgaç
Gülbeyaz - Avni Kütükoğlu
Gülen Adam - Kartal Tibet
Hanım - Halit Refiğ
İki Başlı Dev - Orhan Oğuz
İkili Oyunlar - İrfan Tözüm
Karartma Geceleri - Yusuf Kurçenli
Karılar Koğuşu - Halit Refiğ
Kavgamız - Melih Gülgen
Küçük Balıklar Üzerine Bir Masal - Barış Pirhasan
Minyeli Abdullah - Yücel Çakmaklı
Minyeli Abdullah 2 - Yücel Çakmaklı
Reis Bey - Mesut Uçakan
Umut - Yılmaz Güney
Yalnız Değilsiniz - Mesut Uçakan
Yarın Cumartesi - Bilge Olgaç

1991 *(15 Film)*

Ateş Üstünde Yürümek - Yavuz Özkan
Bekle Dedim Gölgeye - Atıf Yılmaz
Eskici ve Oğulları - Şahin Gök
Gizli Yüz - Ömer Kavur
Gün Ortasında Karanlık - Memduh Ün
Kiraz Çiçek Açıyor - Yaşar Seriner
Madde 438 - Ümit Efekan
Menekşe Koyu - Barbro Karabuda
Piano Piano Bacaksız - Tunç Başaran
Sahibini Arayan Madalya - Yücel Çakmaklı
Sahte Cennete Veda - Tevfik Başer
Silah ve Namus - Ertem Göreç
Soğuktu ve Yağmur Çiseliyordu - Engin Ayça
Sonsuza Yürümek - Mesut Uçakan
Uzlaşma - Oğuzhan Tercan

1992 *(13 Film)*

Benim Zaferim - Ünal Küpeli
Cazibe Hanım'ın Gündüz Düşleri - İrfan Tözüm
Çöküş - Mesut Uçakan
Devlerin Ölümü - İrfan Tözüm
Düş Gezginleri - Atıf Yılmaz
Elveda Yabancı - Tevfik Başer
İki Kadın - Yavuz Özkan
Kurdoğlu - Yücel Çakmaklı
Mem û Zin - Ümit Elçi
Robert's Movie - Canan Gerede
Seni Seviyorum Rosa - Işıl Özgentürk
Sürgün - Mehmet Tanrısever
Tatar Ramazan - Melih Gülgen

1993 *(11 Film)*

Amerikalı - Şerif Gören
Berlin in Berlin - Sinan Çetin
Çizme - İsmail Güneş
Dönersen Islık Çal - Orhan Oğuz

"Usta Beni Öldürsene"

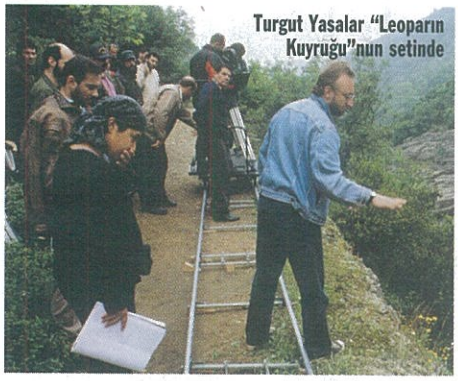

Turgut Yasalar "Leoparın Kuyruğu"nun setinde

yapma yoluna gidelim dilerseniz...

Güldürüler: "Amerikalı" (Şerif Gören; 1993), "Gölge Oyunu" (Yavuz Turgul; 1993), "Nihavend Mucize" (Atıf Yılmaz; 1997), "Her Şey Çok Güzel Olacak" (Ömer Vargı; 1998), "Duruşma" (Yalçın Yelence; 1999).

Politik Sinema: "Bütün Kapılar Kapalıydı" (Memduh Ün; 1990), "Bekle Dedim Gölgeye" (Atıf Yılmaz; 1991), "Uzlaşma" (Oğuzhan Tercan; 1991), "Işıklar Sönmesin" (Reis Çelik; 1996), "Hoşçakal Yarın" (Reis Çelik; 1998), "Leoparın Kuyruğu" (Turgut Yasalar; 1998).

Köy Filmleri: "Gömlek" (Bilge Olgaç; 1990), "Mem û Zin" (Ümit Elçi; 1992), "Dırejan" (Şahin Gök; 1997), "Propaganda" (Sinan Çetin; 1999).

Kentin İnsanları: "İki Başlı Dev" (Orhan Oğuz; 1990), "Küçük Balıklar Üzerine Bir Masal" (Barış Pirhasan; 1990), "Robert's Movie" (Canan Gerede; 1992), "C Blok" (Zeki Demirkubuz; 1994), "Gece, Melek ve Bizim Çocuklar" (Atıf Yılmaz; 1994), "Yengeç Sepeti" (Yavuz Özkan; 1994), "Karışık Pizza" (Umur Turagay; 1998), "Kaç Para Kaç" (Reha Erdem; 1999).

Marjinal Yaşamlar: "Düş Gezginleri" (Atıf Yılmaz; 1992), "Dönersen Islık Çal" (Orhan Oğuz; 1993), "Hamam" (Ferzan Özpetek; 1997), "Laleli'de Bir Azize" (Kudret Sabancı; 1999), "Lola + Bilidikid" (Kutluğ Ataman; 1999).

Uyarlamalar: "Benim Sinemalarım" (Füruzan & Gülsün Karamustafa; 1990), "Karartma Geceleri" (Yusuf Kurçenli; 1990), "Karılar Koğuşu" (Halit Refiğ; 1990), "Seni Seviyorum Rosa" (Işıl Özgentürk; 1992), "Sarı Mersedes" (Tunç Okan; 1993), "Yolcu" (Başar Sabuncu; 1993), "Tersine Dünya" (Ersin Pertan; 1994), "Sokaktaki Adam" (Biket İlhan; 1995), "Ağır Roman" (Mustafa Altıoklar; 1997), "Usta Beni Öldürsene" (Barış Pirhasan; 1997).

Melodramlar, Aşk Öyküleri: "Aşkın Kesişme Noktası" (Bilge Olgaç; 1990), "Soğuktu ve Yağmur Çiseliyordu" (Engin Ayça; 1991), "Elveda Yabancı" (Tevfik Başer; 1992), "Eşkıya" (Yavuz Turgul; 1996), "Kayıkçı" (Biket İlhan; 1999).

Dinsel Temalı Filmler: "Minyeli Abdullah 1 ve 2" (Yücel Çakmaklı; 1990), "Yalnız Değilsiniz" (Mesut Uçakan; 1990), "Sürgün" (Mehmet Tanrısever; 1992), "İskilipli Atıf Hoca" (Mesut Uçakan; 1993), "Bize Nasıl Kıydınız" (Metin Çamurcu; 1994).

Kadın Öyküleri: "Fazilet" (İrfan Tözüm; 1990), "Hanım" (Halit Refiğ; 1990), "İki Kadın" (Yavuz Özkan; 1992), "Sahte Cennete Veda" (Tevfik Başer; 1991), "Cazibe Hanım'ın Gündüz Düşleri" (İrfan Tözüm; 1992), "Bir Kadının Anatomisi" (Yavuz Özkan; 1995), "Mum Kokulu Kadınlar" (İrfan Tözüm; 1996), "Kaçıklık Diploması" (Tunç Başaran; 1998).

Sanat ve Sanatçı: "Mavi Sürgün" (Erden Kıral; 1993).

Gerçek Yaşamöyküleri: "Manisa Tarzanı" (Orhan Oğuz; 1994), "Aşk Ölümden Soğuktur" (Canan Gerede; 1995).

Çocuklu Filmler: "Piano Piano Bacaksız" (Tunç Başaran; 1991), "Zıkkımın Kökü" (Memduh Ün; 1993), "Şahmaran" (Zülfü Livaneli; 1994), "Babam Askerde" (Handan

İpekçi; 1995), "Hollywood Kaçakları" (Muammer Özer; 1998).

Diğer Filmler: "Büyük Yalnızlık" (Yavuz Özkan; 1990), "Camdan Kalp" (Fehmi Yaşar; 1990), "Ateş Üstünde Yürümek" (Yavuz Özkan; 1991), "Gizli Yüz" (Ömer Kavur; 1991), "Berlin in Berlin" (Sinan Çetin; 1993), "Karanlık Sular" (Kutluğ Ataman; 1995), "80. Adım" (Tomris Giritlioğlu; 1996), "A Ay" (Reha Erdem; 1996), "Tabutta Rövaşata" (Derviş Zaim; 1996), "Kasaba" (Nuri Bilge Ceylan; 1997), "Masumiyet" (Zeki Demirkubuz; 1997), "Gemide" (Serdar Akar; 1998), "Mayıs Sıkıntısı" (Nuri Bilge Ceylan; 1999), "Üçüncü Sayfa" (Zeki Demirkubuz; 1999).

Tarihsel Yapımlar: "İstanbul Kanatlarının Altında" (Mustafa Altıoklar; 1996), "Kuşatma Altında Aşk" (Ersin Pertan; 1997), "Cumhuriyet" (Ziya Öztan; 1998), "Harem Suare" (Ferzan Özpetek; 1999), "Salkım Hanım'ın Taneleri" (Tomris Giritlioğlu; 1999).

YÖNETMENLER CEPHESİ

10 yıllık süre zarfında çekilen filmlerin yönetmenleri konusunda ise söylenecek pek bir şey yok doğrusu. Eski kuşaktan Atıf Yılmaz, Halit Refiğ, Memduh Ün, Orhan Aksoy gibi isimler yönetmenlik çabalarını sürdürüp kimi ilginç yapıtlar ortaya koyarken, orta kuşak içinde adları anılan Ömer Kavur, İrfan Tözüm, Yusuf Kurçenli, Ali Özgentürk, Sinan Çetin, Yavuz Turgul, Başar Sabuncu, Barış Pirhasan, Erden Kıral, Tunç Başaran gibilerinin ürünleri bazen başyapıt düzeyine çıkıyor, bazense yerlerde sürünme temeline dayanıyordu. Ama bu dönemin tartışmasız galipleri genç kuşak yönetmenlerdi. Daha önce de sözünü ettiğimiz "Alternatif Türk Sineması"nın yaratıcıları olan Zeki Demirkubuz, Nuri Bilge Ceylan, Kutluğ Ataman, Serdar Akar, Derviş Zaim, Reha Erdem ve diğer "genç ruhlar"ın 21. yüzyılda karşımıza çıkacak yeni bir anlayışı lanse ettiklerini de gözlemledik, özellikle onyılın son yarısında. Kadın yönetmenlerimiz de sinema sanatının derin sularında boğulup gitmeyecek kadar azimli olduklarını gösterdiler. Öncelikle Tomris Giritlioğlu, Biket İlhan, Canan Gerede, Mahinur Ergun ve Handan İpekçi'nin çalışmalarındaki tutarlılık hayranlık uyandıracak düzeydeydi. Giritlioğlu'nun teknik, estetik, içeriksel açılardan diğer kadın yönetmenlerden bir adım önde olduğunu söyleyebiliriz rahatlıkla. Eleştirmenlerden aldığı övgüyü gişe başarısıyla da birleştiren yönetmen, sinemanın getirdiği nimetlerden fazlasıyla yararlanmayı bilen bir sinemacı portresi çizdi.

OYUNCULUK SANCISI

Türk sinemasının temel sorunları arasında başı çeken oyunculuk, 1990'larda da sıkıntılı bir dönem yaşadı ve yaşattı. Türkan Şoray, Tarık Akan, Kadir İnanır, Şener Şen gibi eskilerin arasına orta kuşağın dinamiklerini taşıyan Haluk Bilginer, Derya Alabora, Zuhal Olcay, Hülya Avşar, Serra Yıl-

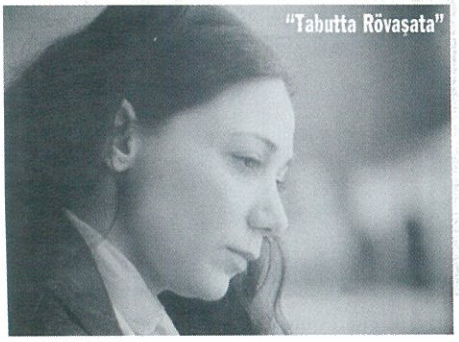
"Tabutta Rövaşata"

Gölge Oyunu - Yavuz Turgul
İskilipli Atıf Hoca - Mesut Uçakan
Mavi Sürgün - Erden Kıral
Sarı Mersedes (Fikrimin İnce Gülü) - Tunç Okan
Sarı Tebessüm - Seçkin Yasar
Yolcu - Başar Sabuncu
Zıkkımın Kökü - Memduh Ün

1994 *(15 Film)*
Ay Vakti - Mahinur Ergun
Beşinci Boyut - İsmail Güneş
Bize Nasıl Kıydınız - Metin Çamurcu
Buluşma - Artun Yeres
C Blok - Zeki Demirkubuz
Çıplak - Ali Özgentürk
Çözülmeler - Yusuf Kurçenli
Gece, Melek ve Bizim Çocuklar - Atıf Yılmaz
Kız Kulesi Aşıkları - İrfan Tözüm
Manisa Tarzanı - Orhan Oğuz
Şahmaran - Zülfü Livaneli
Tersine Dünya - Ersin Pertan
Yaz Yağmuru - Tomris Giritlioğlu
Yengeç Sepeti - Yavuz Özkan
Yumuşak Ten - Orhan Aksoy

1995 *(10 Film)*
Aşk Ölümden Soğuktur - Canan Gerede
Babam Askerde - Handan İpekçi
Bay E - Sinan Çetin
Bir Kadının Anatomisi - Yavuz Özkan
Böcek - Ümit Elçi
İş - Faik Ahmet Akıncı
Karanlık Sular - Kutluğ Ataman
Ölümsüz Karanfiller - Mesut Uçakan
Sekizinci Saat - Cemal Gözütok
Sokaktaki Adam - Biket İlhan

1996 *(10 Film)*
80. Adım - Tomris Giritlioğlu
A Ay - Reha Erdem
Eşkıya - Yavuz Turgul
İstanbul Kanatlarının Altında - Mustafa Altıoklar
Işıklar Sönmesin - Reis Çelik
Mum Kokulu Kadınlar - İrfan Tözüm
On Yönetmen İki Film Projesi
Aşk Üzerine Söylenmemiş Her Şey - Ömer Kavur, İrfan Tözüm, Yusuf Kurçenli, Erden Kıral, Zeki Ökten
Yerçekimli Aşklar - Orhan Oğuz, Ali Özgentürk, Barış Pirhasan, Memduh Ün, Atıf Yılmaz
Otostop - Sami Güçlü
Tabutta Rövaşata - Derviş Zaim

1997 *(13 Film)*
Ağır Roman - Mustafa Altıoklar
Akrebin Yolculuğu - Ömer Kavur
Bir Erkeğin Anatomisi - Yavuz Özkan
Dırejan - Şahin Gök
Hamam - Ferzan Özpetek
İntiharın El Kitabı - Erbil Altanay
Kasaba - Nuri Bilge Ceylan
Köpekler Adası - Halit Refiğ
Kuşatma Altında Aşk - Ersin Pertan
Masumiyet - Zeki Demirkubuz
Mektup - Ali Özgentürk

Nihavend Mucize - Atıf Yılmaz
Usta Beni Öldürsene - Barış Pirhasan

1998 *(10 Film)*
Avcı - Erden Kıral
Cumhuriyet - Ziya Öztan
Gemide - Serdar Akar
Her Şey Çok Güzel Olacak - Ömer Vargı
Hollywood Kaçakları - Muammer Özer
Hoşçakal Yarın - Reis Çelik
Kaçıklık Diploması - Tunç Başaran
Karışık Pizza - Umur Turagay
Leoparın Kuyruğu - Turgut Yasalar
Sen de Gitme - Tunç Başaran

1999 *(14 Film)*
Asansör - Mustafa Altıoklar
Duruşma - Yalçın Yelence
Gülün Bittiği Yer - İsmail Güneş
Harem Suare - Ferzan Özpetek
Kaç Para Kaç - Reha Erdem
Kayıkçı - Biket İlhan
Laleli'de Bir Azize - Kudret Sabancı
Lola + Bilidikid - Kutluğ Ataman
Mayıs Sıkıntısı - Nuri Bilge Ceylan
Propaganda - Sinan Çetin
Salkım Hanım'ın Taneleri - Tomris Giritlioğlu
Üçüncü Sayfa - Zeki Demirkubuz
Yaşama Hakkı - Nurettin Özel
Yol - Şerif Gören

TOPLAM: 137 film

SEYİRCİ REKORTMENLERİ
1991: Minyeli Abdullah 2 (214.500)
1992: Mem û Zin (130.000)
1993: Amerikalı (354.656)
Berlin in Berlin (235.000)
Gölge Oyunu (102.000)
1994: Bize Nasıl Kıydınız (156.738)
1995: İş (205.735)
Bay E (137.000)
1996: İstanbul Kanatlarının Altında (471.300)
Eşkıya (394.497)
1997: Eşkıya (1.985.380)
Ağır Roman (443.626)
Hamam (161.591)
1998: Her Şey Çok Güzel Olacak (563.932)
Cumhuriyet (553.720)
Hoşçakal Yarın (206.675)
Karışık Pizza (142.672)
1999: Propaganda (1.230.932)
Yol (453.084)
Salkım Hanım'ın Taneleri (227.721)
Harem Suare (218.019)
(Bu rakamlar filmlerin toplam seyirci sayıları değil, yalnızca o yıl içindeki seyirci sayılarıdır.)

"Her Şey Çok Güzel Olacak"

"Harem Suare"

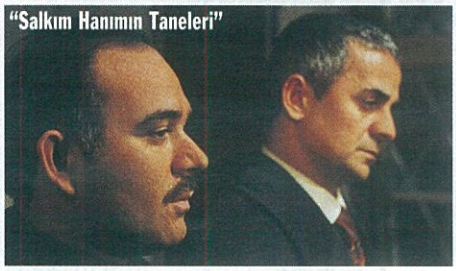
"Salkım Hanımın Taneleri"

"Hoşçakal Yarın"

maz, Uğur Polat gibilerinin karşısına az sayıda da olsa "genç" isim geçmeyi başardı. Başak Köklükaya, Ruhi Sarı, Güven Kıraç, Meltem Cumbul, Cem Yılmaz, Taner Birsel, Fikret Kuşkan, Celal Perk ve kuşakdaşları, Türk sinemasının bir türlü aşmayı başaramadığı oyunculuk sorununu bir nebze olsun hafifletme çabası içine girdiler. Sonuçta tamamiyle "tatmin edici" bir noktaya varılamasa da ortaya çıkan olumlu sinyaller veren tablo, geleceğin Türk sineması oyunculuğu için umutları yeşertti en azından.

SİNEMA VAKFI

Eski ve orta kuşak 10 yönetmenimizin bir araya gelerek kurdukları Sinema Vakfı, önceleri umut veren bir proje gibi görünüyordu, ancak sonraları yeterince etkin olmadıklarını gözlemledik ne yazık ki. Ömer Kavur, İrfan Tözüm, Yusuf Kurçenli, Erden Kıral, Zeki Ökten, Orhan Oğuz, Ali Özgentürk, Barış Pirhasan, Memduh Ün ve Atıf Yılmaz'ın katılımlarıyla kurulan vakıf, bu yönetmenlerimizin 20'şer dakikalık 10 kısa filmini toplu olarak izleme fırsatı veren "On Yönetmen İki Film" projesiyle start aldı. "Aşk Üzerine Söylenmemiş Her Şey" ve "Yerçekimli Aşklar" adlarını taşıyan bu iki film, Türkiye'nin kalburüstü yönetmenlerinin aşk kavramına bakış açılarındaki değişik noktaları işaretliyor ve ortaya ilgiye değer bir çalışma çıkıyordu. Ancak sağlam hedeflerle yola çıkan bu vakfın sonraki dönemlerde etkinliğini yitirdiği gerçeğiyle yüz yüze kaldık.

Sonuç olarak Türk sinemasının 21. yüzyıla taşınan serüveni, bir kez daha umut veren ama hâlâ eksik bir şeylerin olduğunu hissettiren bir düzeyde seyretti 1990'larda. Sinemamız, tekil çıkışlar dışında yine bir endüstri olmaktan uzaktı, teknik açıdan ilerledik ancak istediğimiz düzeye gelemedik, yaratıcılık açısından büyük ilerlemeler kaydedildi ama geriye düşenler yine çoğunluktaydı, oyunculuğun sorunları önceki yıllara benzer biçimde yeni yüzyıla da taşındı, senaryo açısından umut dolu gelişmeler oldu ama kötü senaryolar yine hakimdi, özellikle diyaloglar "yaşarlık"tan uzaktı. Yine de tüm bu olumsuzluklara karşın, Türk sinemasının seyirciyle barışma eğilimi gösterdiği yıllar oldu 1990'lar. 1980'lerde yerli sinemaya uzak durmayı adeta "ilke" edinen Türk seyircisi, birkaç filmle de olsa milyon sınırını aşan bir katılımla kendi sinemasına ilgisini esirgemedi. Durum böyle olunca, bize de saydığımız tüm olumsuz yönleri belleğimizin bir köşesinde tutarak "umut dolu" mesajlar vermek kalıyor. Daha çok Türk filminin çekildiği, ticari gösterim şansını yakaladığı ve bunlardan da önemlisi izleyicisinin katlanarak arttığı bir yeni yüzyıl diliyoruz...

(Katkılarından dolayı Haftalık Antrakt Sinema Gazetesi'ne teşekkür ediyoruz.) ■

Güzelliğin yeni ışıltıları...

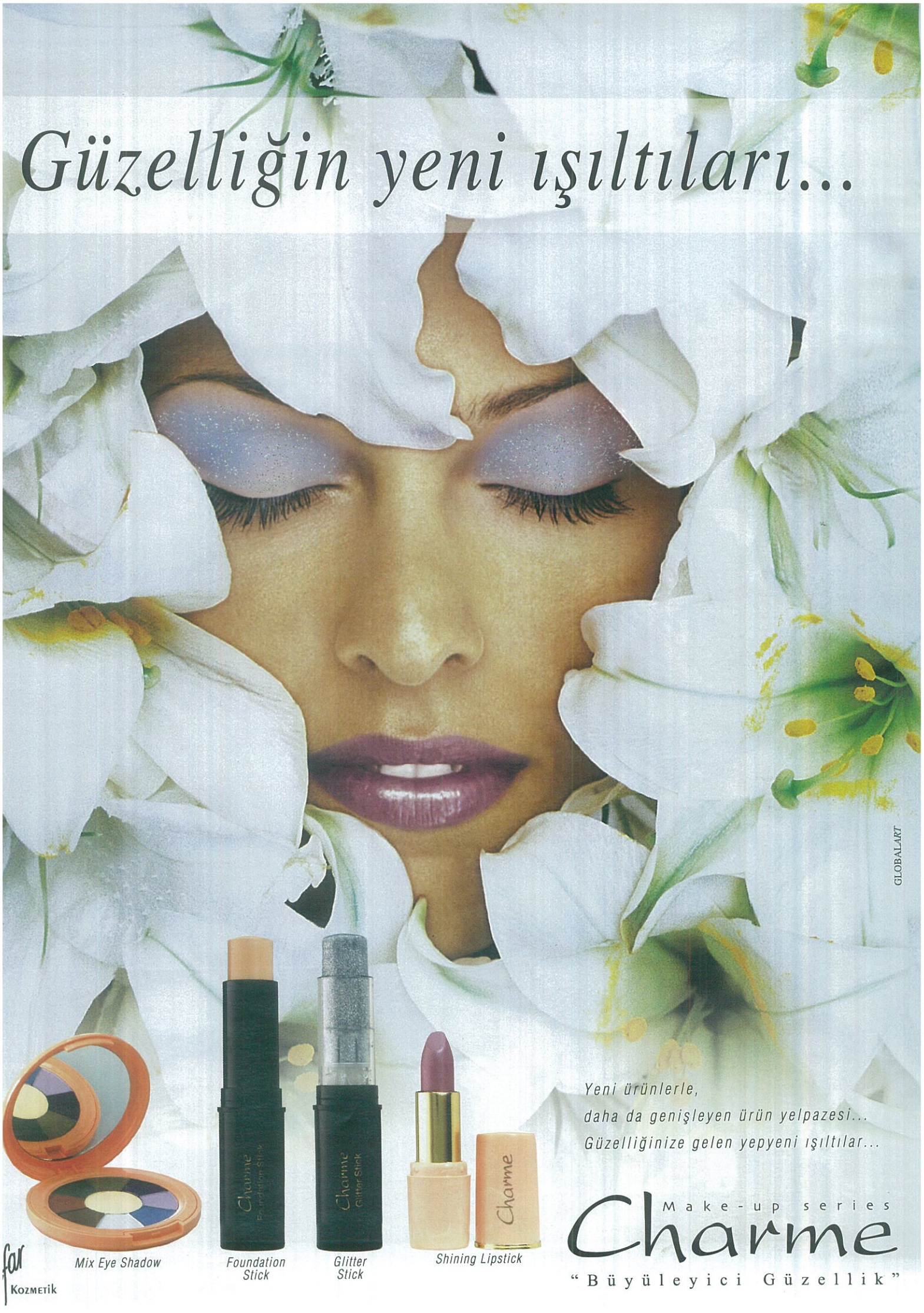

GLOBALART

Yeni ürünlerle,
daha da genişleyen ürün yelpazesi...
Güzelliğinize gelen yepyeni ışıltılar...

Make-up series
Charme
"Büyüleyici Güzellik"

Mix Eye Shadow

Foundation Stick

Glitter Stick

Shining Lipstick

far Kozmetik

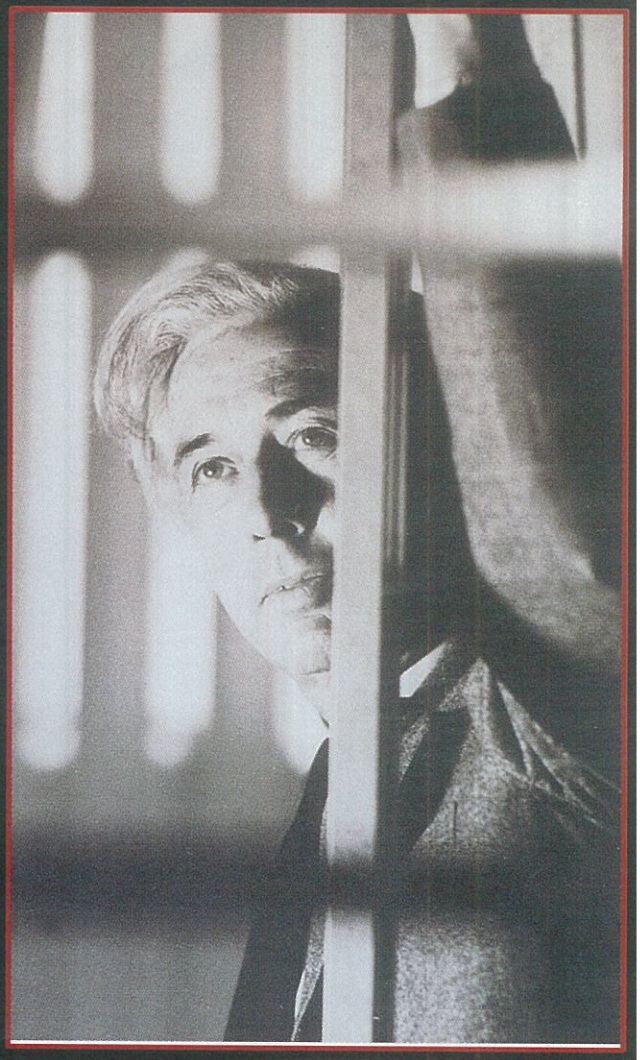

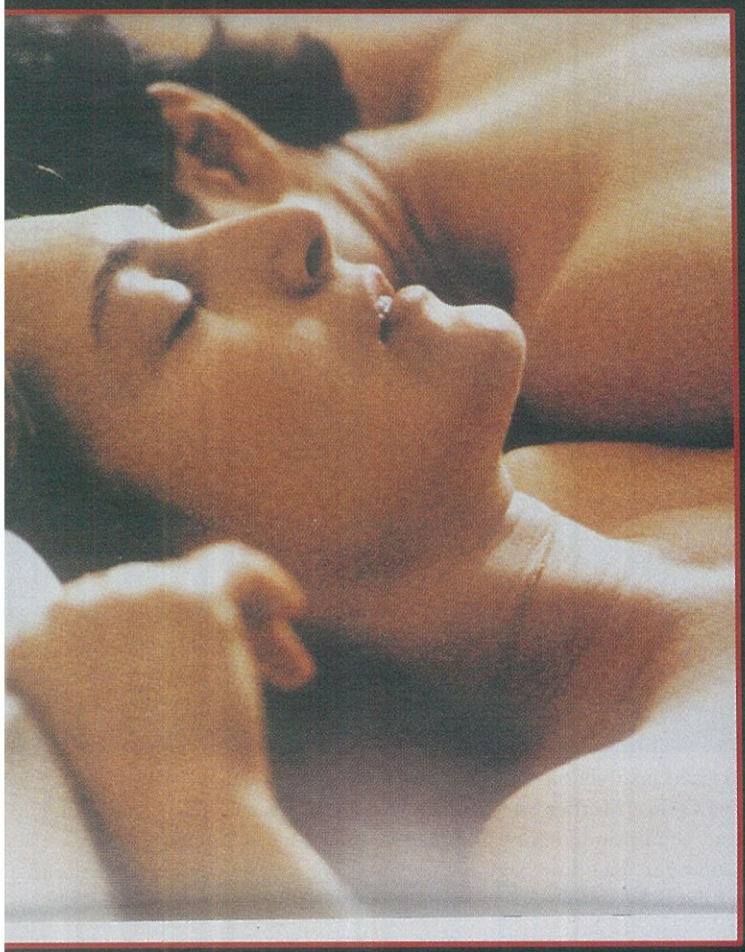

19. ULUSLARARASI İSTANBUL FİLM FESTİVALİ

Bu yıl 15 - 30 Nisan tarihleri arasında gerçekleşecek festivalin ağır topu Robert Bresson toplu gösterisi... Şüphesiz, Takeski Kitano ve Ken Loach da yabana atılmamalı. Geniş programdan yaptığımız diğer seçmelere gözatmak istiyorsanız, sayfalarımızı çevirmeye başlayabilirsiniz.

SEVİN OKYAY

Robert Bresson

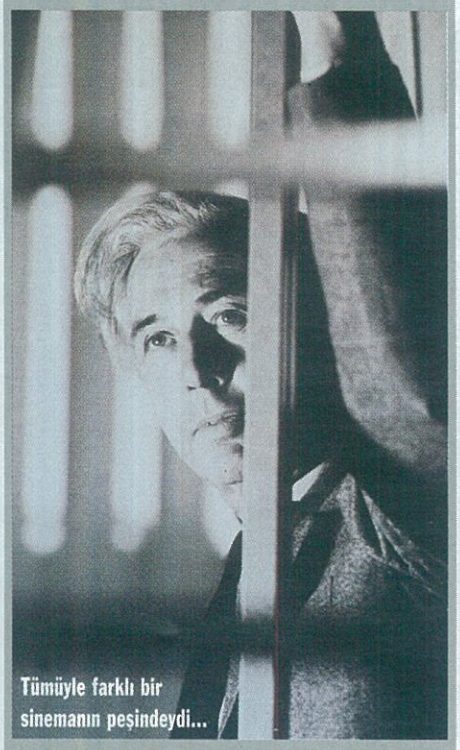
Tümüyle farklı bir sinemanın peşindeydi...

19. Uluslararası İstanbul Film Festivali bu yıl bize, "Anısına" bölümüyle filmlerini izlemeyi yıllar boyu gitgide artan bir özlemle beklediğimiz Robert Bresson'u armağan ediyor. Aslında onu "Ustalara Saygı" bölümünde bekliyorduk ama üstad geçen yüzyılın - binyılın son ayında, 92 yaşında bu dünyadan ayrıldı, "In Memoriam" oldu. Üstelik ayrıldığı anda sinemaya ilişkin hisleri, kendi sinemasının nasıl olması gerektiği konusundaki fikirleri, yedinci sanata ilk adım attığı günlerdekinin tıpatıp aynısıydı. Meslek hayatı boyunca iç güzelliği arayan Robert Bresson, "fevkalade bireysel" tanımını fazlasıyla hakeden fikirlerinden sonuna kadar zerrece taviz vermedi. Jean Cocteau'nun deyişiyle, "Bir şairin kendini kalemiyle ifade etmesi gibi, o da kendini sinematografik olarak ifade etmeyi sürdürdü."
Gerçek bir sinema şairi olan Bresson, kimsenin ona yönetmen demesine izin vermezdi. O bir sinematograftı, seçtiği sanat dalı da sinema değil, sinematografi. Türkçe'ye de çevrilen "Sinematografi Notları" da, benimsediği bu sanat üzerine (adı her neyse) paha biçilmez notlarını içeriyordu. Reddettiği bir başka şey ise, Fransız sinemasının büyük performans geleneğiydi. İlk üç filminden sonra, sadece "modeller" adını verdiği amatörlerle çalıştı. Sinemaya senarist olarak (ve, hayrettir, komedilerle) başladığı halde, diyaloğa dayalı filmler yapmaktan da kaçındı. Meslek hayatının gerçek anlamında savaş esiri olarak geçirdiği birbuçuk yılın ardından ➤

"Genç bir Yönetmen Mercek Altında", bize bu merceği hak eden bir yönetmeni tanıtıyor. Üç filmiyle Festival'e katılan Bouhnik, **"1999 Madeleine"** ile zorlu bir işe başlamış. On yılda gündelik hayatı anlatan on film çekecek ve karakterlerin başına neler geldigini anlatacak. Bouhnik, filmlerin aceleye getirildiği günümüzde, gündelik hayatımızın "film"ini on yılda yaratmayı amaçlıyor. Sinema dili ve karakterleriyle, çarpıcı bir yönetmen.

Kimilerinin yeni Tarkovski gözüyle baktığı Alexander Sokurov'u, önceki yılın Festival'indeki "Ana ve Oğlu / Mother and Son"dan hatırlayacaksınız. Rus yönetmen **"Moloch"**ta, Stalingrad yenilgisinden önce Hitler'in ve başa çıkamadığı kadını Eva Braun'un 24 saatini anlatıyor. Kendine özgü zamanlaması ve ritmiyle. Senaryo Hitler'in bildirilerinden yararlanılarak ve onun özel hayatında da uyguladığı şiarlarına göre hazırlanmış.

Jean Vigo ödüllü "La vie de Jésus / İsa'nın Yaşamı"nı (1996) beğenmiştik. Sabık felsefe öğretmeni Bruno Dumont, bu yıl da Cannes'da Jüri Büyük Ödülü'nü kazanan **"L'Humanitée / İnsanlık"** (1999) ile karşımızda. Mekân gene aynı, filmin kahramanı bu sefer de yalnız bir kurt. Komiser muavini Pharaon De Winter'ü oynayan Emmanuel Schotté ile komşusu Domino'da Severine Caneele, gene Cannes'da, en iyi oyuncu ödüllerine layık bulundular.

Senarist/yönetmen Eric Mendelsohn siyah/beyaz ilk filmi **"Judy Berlin"**le Sundance'de En İyi Yönetmen ödülü almıştı. Filmde sıradan insanlar herhangi bir günde, son derece uzun bir güneş tutulması sırasında, hayatlarının yeknesaklığına karşı çıkıyor. Garip ışık, herkesi değişime ve keşfe davet ediyor sanki. Kendisi de Amerikan banliyösünde yetişen Mendelsohn, şiirsel bir bakışla yabancılaşmayı ve can sıkıntısını ele almış.

"Rastgele Balthazar"

➤ başladığı söylenebilecek olan Robert Bresson, toplam on dört film yönetti. Bunların çoğu, kaynağına ruhen sadık kaldığı edebiyat uyarlamalarıydı. Dindarca bir diskur benimsedi, filmlerinin hemen hemen hepsinde halâsa erme ve ilahi lütuf temalarına bağlı kaldı. Bresson, en hakikisinden bir dahi ve bir 'auteur', hatta neredeyse bu kelimenin somut örneği. İmzasını tanımak son derece kolaydır. Bir Bresson filminin herhangi bir yerinden göreceğiniz birkaç saniyelik bir bölüm, filmin onun elinden çıktığını anlamanıza yeter. Ancak, sadık hayranları, örneğin yönetmen Paul Schrader onu "ruhsal sanatçıların en önemlisi"sayarken, karşıtlarının gözünde de Bresson, "Jansenist"ten başka bir şey değildi. Sinemanın genel kabul görmüş halini onun kabul etmeyişi, senaryolarını da kendisinin yazdığı filmlerinin temalarıyla mizanseninin tutarlılığı ona birtakım hayranlar da kazandırdı. Bu hayranlar arasında, 1950'li yılların başında ortaya çıkan Yeni Dalgacılar'ı da sayabiliriz. Kendisi ise, sinemadan başka hiçbir şeye borçlu kalmak, hiçbir şeyden etkilenmek istemeyen yaklaşımıyla daha önceki bir gelenekle, Fransız avant-garde'ıyla ruh bağı içindeydi. Yönetmenin siyah/beyaz, yalın görüntüleri, onun da sert ve kasvetli biri olduğu izlenimini uyandırmıştır belki. Oysa öyle değildi. Robert Bresson, kendi sinematografisine inanan, uzlaşmaya yanaşmayan, ciddi bir adamdı sadece. Eleştirmenlerin göklere çıkardığı filmleri ise, seyircilere hiç de çekici gelmedi. "Saf" sinemayı arayan ve bu nedenle de çok az sayıda film yapan Bresson bunu, "oyuncu" geleneğine bağlı kalmayışıyla açıklıyor. Oyuncu kullansın ya da kullanmasın, ➤

"Para"

➤ filmleri şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da güzelliğin kendisini bile aşacak. Üstad ilk bakışta sıradan ve önemsiz görünen konulara anlam ve güç yükleyerek onları tanınmaz hale getirişiyle de hatırlanacak. Bir Fransız eşeğinin hayat hikâyesini anlatıyor kisvesine girmiş; oysa aslında insan tabiatını, ıstırap ve zulümü, insana mahsus kötülükleri ve onun mücadelesini yansıtan "Au Hasard Balthazar / Rastgele Balthazar" gibi. Jean-Luc Godard, Festival'deki dokuz filmlik "Anısına: Robert Bresson" programında izleyeceğimiz filmi şöyle tanımlamıştı: "Birbuçuk saatte dünyayı anlatıyor." Bresson, bütün filmlerinden de anlaşılacağı gibi, aynı zamanda sessizliği sese, bir şey üzerinde kafa yormayı da ona ilişkin açıklamalar yapmaya tercih ederdi. Gene Festival'de izleyeceğimiz "L'Argent / Para" onun bu özelliğini belki de en iyi kanıtlayan film. Aklını fikrini parayla bozmuş bir toplumun kötü bir sona doğru yönlendirdiği sıradan bir emekçinin bu unutulmaz hikâyesinde konuşmaların toplamı on dakikayı geçmiyor. Olağanüstü bir filmler bütününün belki de en olağanüstü örneği.

Anısına / In Memoriam: Robert Bresson (Fransa)

Les dames du Bois de Boulogne / Boulogne Ormanı'nın Hanımları (1945)
Le journal d'un curé de campagne / Bir Köy Papazının Güncesi (1950)
Un condamné à mort s'est échappé / Bir İdam Mahkûmu Kaçtı (1956)
Pickpocket / Yankesici (1959)
Le procés de Jeanne d'Arc / The Trial of Joan of Arc / Jeanne d'Arc'ın Yargılanması (1962)
Au hasard Balthazar / Balthazar (1966)
Mouchette (1967)
Lancelot du Lac / Gölün Lancelot'su (1974)
L'argent / Para (1983) ➤

Festival bu yuvarlak hesap yılda, 1950'nin unutulmaz filmlerine de bir bölüm ayırmış. Roberto Rossellini'nin **"Francesco, Giullare di Dio / Tanrı'nın Soytarısı Francesco"**'su, bölümün sekiz yapımından biri. Nocere Inferiore Manastırı'nın rahiplerinin de rol aldığı film, Assisi'li St. Francesco'yu anlatıyor. Neo-realist Rossellini, modern filminde sevgi ve mutluluk mesajı veren, ilahiyat bilgisinden yoksun azizin ruhunu yakalamış.

Senarist/yönetmen Alexander Rogozhkin'e Karlovy Vary ve Troia'da En İyi Yönetmen ödülü getiren **"Checkpoint / Kontrol Noktası"** "Çağımızın Aynası Sinema" bölümünde. Kafkaslar'da savaşırken 30 günlüğüne bir kontrol noktasına gönderilerek cezalandırılan Rus müfrezesinin kendilerini içinde buldukları çıkmazın hikâyesini anlatan Rogozhkin, "The Guard"la başladığı askeri insandışılık eleştirisini sürdürüyor. Tam bir "Catch 22" durumu...

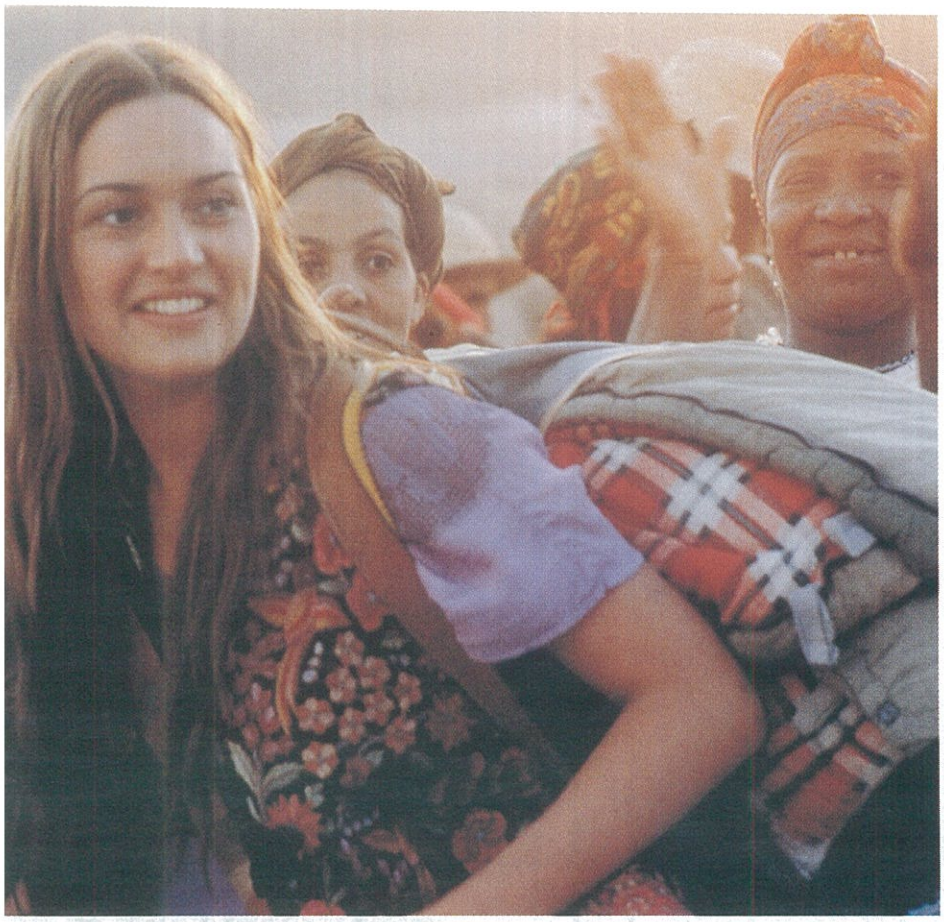

"Korkunç Sapkın / Hideous Kinky" daha önce Avrupa Sinema Festivali'nde filmlerini izlediğimiz İskoç yönetmen Gillies MacKinnon'ın "Bir Ülke, Bir Sinema: İngiltere" bölümündeki filmi. Kate Winslet, Marakeş'in hipi istilasına uğradığı 1970'lerin başlarında iki kızıyla oraya giden, şair kocasından ayrılmış İngiliz hipiyi oynuyor. Sevgilisi Bilal ise, "Protesto"nun Said'i Said Taghmaoui. Lucian Freud'un kızlarının hakiki hikâyesi.

"Hayalet Köpek: Samuray Tarzı / Ghost Dog: The Way of the Samurai", şiddeti olup aksiyonu olmayan karma bir ürün. Filme adını veren profesyonel nişancımız (Forrest Whitaker) sadakat uğruna olmadık bir işe girerek Samuray yasasını uyguluyor. Adamımız Jim Jarmusch mafyayı, samurayları ve hip-hop'ı aynı kazanda kendi usulünce kaynatmış. Wu-Tang Clan'in hip hop dehası RZA'nin müzigi, Jarmusch'un görsel üslubuna denk düşüyor.

Theo Angelopoulos

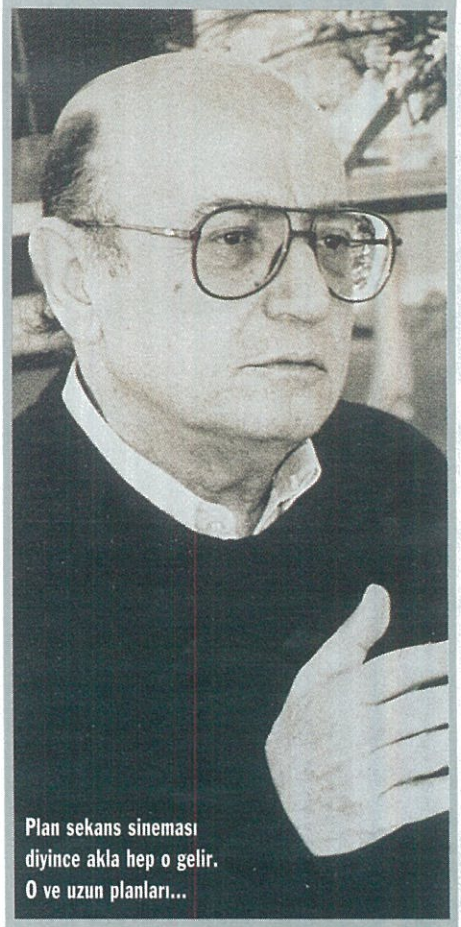

Plan sekans sineması diyince akla hep o gelir. O ve uzun planları...

➤ Avrupa'nın en saygın yönetmenlerinden Theo(doros) Angelopoulos, Uluslararası İstanbul Film Festivali'nin "Ustalara Saygı" bölümündeki dört ustadan biri. Ama o zaten bizim Festival sayesinde yıllar önce tanıdığımız, o gün bugün izlediğimiz bir yönetmen. 1960'larda ortaya çıkan yeni sinema anlayışının bu yetkin temsilcisi kendisine seçtiği yoldan hiç şaşmadı. Üç-dört yılda bir yaptığı filmlerle ve almayı alışkanlık haline getirdiği ödüllerle varlığını hissettiriyor, çağımızın bellibaşlı bunalımlarına, insan mücadelesine ışık tutuyor. Theo Angelopoulos'un filmleri, üç ayrı döneme ayrılabilir. Avrupa'daki genel ideolojik karmaşa dönemindeki siyasi ve tarihi filmleri, ikinci döneminde odak noktasını karakterlerin oluşturduğu filmler (siyaset ve tarih fonda kalmıştı) ve merkezini insanın kaderinin oluşturduğu üçüncü dönem filmleri. Usta, kendisinin daha "varoluşçu" olarak gördüğü bu dönemde, kıstırılmış, sınırlara çatmış, sürgün edilmiş karakterleri, kayıplarını arayanları anlatıyor. "Uzun, büyük ve acı veren bir ağıtın parçaları gibi boyuna ortaya çıkıyorlar." Karakterlerinin bir şeyin ardına düşerek çıktığı yolculuklar, sonunda o aradıkları 'kayıp' şeyin ta kendisi haline geliyor, mecazen olsa bile. Onun sineması, ülkesi Yunanistan'da ve dünyada olup ➤

"Kumpanya"

➤ bitenlere yabancı kalmayan, hepsini büyük bir duyarlılıkla izleyen insanın gördükleri, hissettikleri, düşündüklerinin; tamamen Angelopoulos'a özgü bir görsellikle, ışıkla, ritmle yoğurulmuş hali. Gerçek zamanın gerçek ustası, filmlerinin içeriğini yeni ifade biçimleriyle harmanlamayı da başaran ender yönetmenlerden biri.

Theo Angelopoulos (Greece)
O Thiassos / The Travelling Players / Kumpanya (1975)
Taxidi Sta Kithira / Voyage to Cythera / Kitera'ya Yolculuk(1984)
Topio Stin Omichli / Landscape in the Mist / Puslu Manzaralar (1988)
To Meteoro Vima Tou Pelargou / The Suspended Stride of the Stork / Leyleğin Geciken Adımı (1991)

Takeshi Kitano

"Hana Bi / Havai Fişekler" ile ağzımıza bir parmak bal çalmış olan Takeshi Kitano, Festival'in sürpriz ustası. Ülkesinin bir numaralı medya şahsiyeti "Beat Takeshi", lakabını yıllar öncesinde Kiyoshi Kaneko ile oluşturduğu komedi ikilisi "The Two Beats"in adından alıyor. Yıldız komedyen, şarkıcı, TV yıldızı Kitano, aynı zamanda her biri 100 binden fazla satmış 70'den fazla kitabı olan bir yazar, 24 CD'si olan bir şarkıcı. Sinemada ise gerçek bir "auteur". Genellikle filmlerinin başrolünde de oynuyor, oysa ille de oynayayım diye bir iddiası yok. Bazı filmlerinde, örneğin Festival programındaki "Kids Return / Çocuklar Geri Döner"de (1996) kendine uygun bir rol olmadığı için oynamamış. Komedyen olarak çalışmayı halen sürdürüyor. Farklı türlere yöneldiğinde aktör olarak en büyük sıkıntısı komedyen kişiliğinden kaynaklandı. Seyirciler, onbeş yıl boyunca onu gördükleri anda gülmeye başladılar. Japonya'da "komedyen" başlığının dışına taşmakta güçlük çeken ➤

"Absolute Beginners/Yeni Yetmeler"le tanıdığımız Julian Temple, bu kez karşımıza başka bir yönetmeni anlatan bir filmle çıkıyor: **"Vigo: Passion for Life / Vigo: Yaşam Tutkusu."** Jean Vigo, 1934'te 29 yaşında ölene kadar toplam süreleri üç buçuk saat olan dört film yaptı ve meslektaşlarını derinden etkiledi. Fransız sinemasının bu trajik ve romantik gencinin kısacık ama fırtınalı hayatını izlerken, onun filmlerini de hatırlıyoruz.

Erken keşfedip sürekli izlediklerimizden Abbas Kiarostami, **"Le Vent nous emportera / Rüzgâr Bizi Sürükleyecek"** ile bizi İran'ın Kürt bölgesindeki ıssız Siyahdere köyüne götürüyor. Köy sakinlerini oynayan Siyahdere sakinleri, Tahranlı dört kişinin köylerine niye geldiğiyle ilgilenmiyor. Yarım yamalak bir "hazine" lafı var, ama belirsizlik sürüyor. Dünya sinemasının "nev'i şahsına münhasır" büyük ustası Kiarostami'ye yakışan bir film.

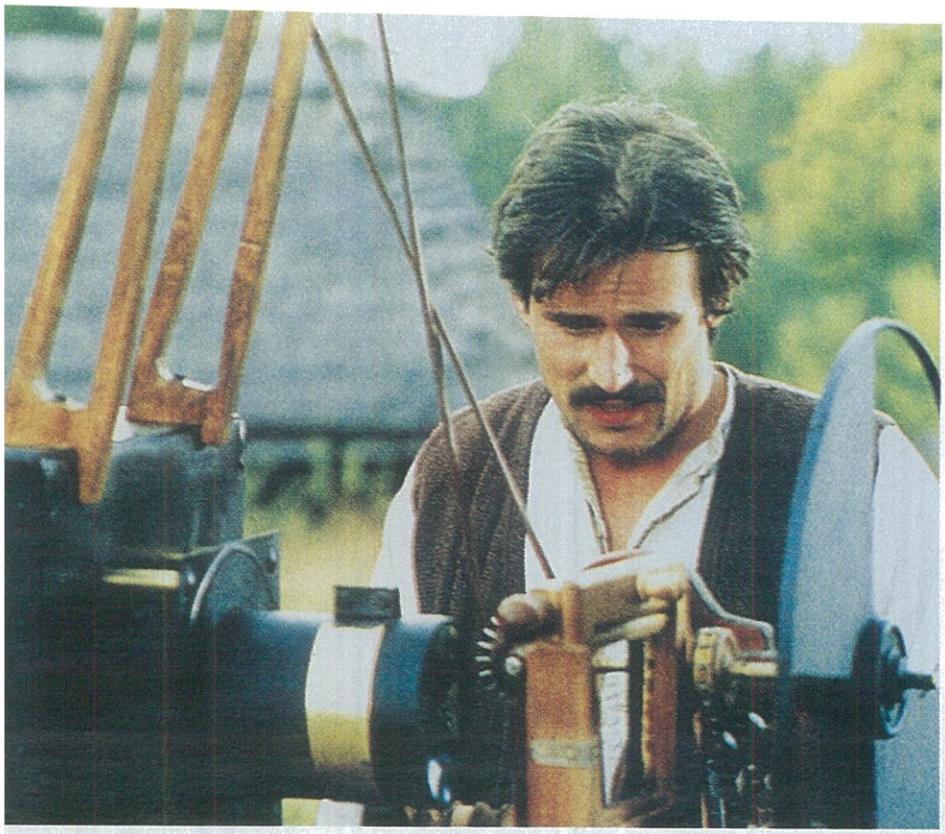

Jan Jakub Kolski, senaryosu da kendisine ait olan **"Historia Kina w Popielawach / Bir Polonya Köyünden Sinemanın Öyküsü"** ile Uluslararası Yarışma bölümünde. Edison ve Lumière kardeşlerden elli yıl önce bir köyde yapılan projeksiyon makinesi benzeri garip tahta mekanizmanın başına gelenleri anlatsa da, aslında sinema tutkunu küçük çocukla kendi sinema macerasını naklediyor. Uluslararası Yarışma bölümünün olumlu sürprizlerinden.

Özel gösteriler sürüyor. Bu yıl orkestra eşliğinde izleyeceğimiz klasik, Charlie Chaplin'in **"Şehir Işıkları / City Lights"** (1931). Bir milyonere dostluk gösterip kör bir kıza âşık olan serserinin "ses"siz hikâyesi Chaplin'e çok pahalıya maloldu ama hem iş yaptı, hem de eleştirmenler tarafından beğenildi. Filmin yönetmeni, senaristi, kurgucusu ve başrol oyuncusu olan Chaplin'e ait olan müziği, Borusan Filarmoni Orkestrası seslendirecek.

Dingin adam...

➤ Kitano, ülkesi dışında ise karanlık dünyalar çizen, hem suskun, hem hareketli, tam anlamıyla kendine özgü filmlerin yönetmeni/oyuncusu olarak tanınıyor. Bu yabancı hayranların pek çoğu gibi, biz de onu David Bowie'li "İyi Noeller Mr. Lawrence / Merry Christmas, Mr. Lawrence" ya da "Furio"da (1983) savaş esirleri kampının acımasız Japon çavuşu olarak, Takeshi adıyla tanıdık. Onu kıstırıldığı çerçevenin dışına çıkaran da, Japonya'nın favori komedyeninin suçlu rolünde de başarılı olacağını düşünen Oshima zaten.

Kitano yönetmenlik şansını TV'deki şöhreti sayesinde elde etti. Ama bu sadece ilk film için geçerliydi, elbette. Bugüne kadar sürdürebilmesini, daha çok ülkesi dışındaki başarılara borçlu. İftiharla, kendi çektiği filmlerin Japonya'da ticari başarıya ulaşmadığını söylüyor. Aslında, önceki yıl Festival'de izlediğimiz "Hana Bi"ye kadar bu saptama doğru. Özellikle, bu yılın programına dahil olan "Minna Yatteruka / Getting Any / Hiç Becerebiliyor musun? (1995) için fazlasıyla geçerli. O filmin gişede umduğu işi yapmayışının iyi yanı ise, Kitano'yu TV yapımlarından bir nebze uzaklaştırıp sinema üzerinde daha fazla yoğunlaşmasını sağlaması. Yabancılara gelince, gerçi o filmlerindeki şiddet üzerinde duruyorlar diye bazen onlardan şikayetçi oluyor ama, yabancı eleştirmenlerle seyirciler Kitano filmlerinin asıl hayranları. "Hana Bi", 1950'de aynı başarıya ulaşan Kurosawa'nın "Rashomon"undan sonra Venedik'te Altın Aslan alan ilk Japon filmi oldu. Fransa'da ise "Cahiers du cinema" çevresi ve eleştirmenler, gene bu film sayesinde, aktör/yönetmeni yarı ilah mertebesine çıkardılar.

Büyük olaylar arasındaki boşlukları göstermeyi seviyor. Diyaloglara ağırlık verilmesinden yana değil. O da, Festival'in bir başka ustası, Bresson gibi asgari ➤

"Hiç Becerebiliyor musun?"

➤ konuşmadan yana. Görsel olanın seyirciye gerek duyduğu her türlü bilgiyi vereceğini düşünüyor. Karakterleri suskun, şiddet kullanabilen ama duyarlılıktan da nasibini almış kişiler, yakuza mensubu ya da polis olmaları ihtimali yüksek. Baş karakterlerini bizzat oynama ihtimali de yüksek. Onu en son "Havai Fişekler"in polis Nishi'si olarak izlemiştik. Yönettiği filmlerin senaryosunu kendi yazıyor, kurgusunu da yapıyor. Müziğe gelince, filmlerde sözden olduğu gibi müzikten de hazetmiyor. "Havai Fişekler"den sonra filmlerinin "Yakuza, şiddet, hayat ve ölüm"le aynı solukta anılması onu kaygılandırmış. Onlarla özdeşleşemez hale gelmiş. Ve herkesi şaşırtacak, farklı bir film yapmaya karar vermiş. Çok az ortak noktası olan iki karakterin, dokuz yaşında bir oğlanla orta yaşlı, küstah, patırtıcı serserinin ('Beat' Takeshi) birlikteliğini anlatan Kitano usulü yol filmi "Kikujiro"yu buna borçluyuz. Takeshi Kitano, aşinası olmadığı bir janra el atmaktan korkmuyor. Medyatik kişiliğine karşın utangaç bir adam ama deney yapacak cesareti var. Ona ülkesinin sinema seyircilerinden önce kucak açan Batılı seyircilerle de tek bağı filmleri, sinema dili. Söyleşilerde çevirmenlerin insafına kalmış durumda. Buna karşılık, seyircilerine ilişkin yüksek beklentileri var ve onlara uzun bir süre boyunca hoş sürprizler sunmayı umuyor. Doğrusu, biz de umuyoruz.

Takeshi Kitano (Japan)
Ano Natsu, Ichiban Shizukana Umi / Bir Deniz Manzarası (1991)
Minna Yatteruka / Hiç Becerebiliyor musun? (1995)
Kids Return / Çocuklar Geri Döner (1996)
/ Kikujiro No Natsu / Kikujiro'nun Yazı (1999)

Ken Loach

Solcu Ken Loach, sinemanın gücüne inanıyor, sinema sayesinde bir şeyleri ➤

"Sanatlar ve Sinema" bölümünün filmlerinden birinin yönetmeni, bir aktör. Başrolünde karısı Melanie Griffith'in oynadığı **"Crazy in Alabama / Alabama'da Çılgınlık"**, Antonio Banderas'ın ilk yönetmenlik denemesi. Hollywood'un ve güneyde küçük bir kasabanın fonunda sıradışı iki hikâyeyi birleştiren ilginç bir komedi/dram. Yazar Mark Childress kitabında olduğu gibi senaryosunda da mizah ile derinlik arasında ustaca denge kurmuş.

Sinemanın en hakiki bağımsızlarından senarist/yönetmen John Sayles bizi gene daha önce hiç gitmediğimiz bir yere götürüyor. Haskell Wexler'in görüntüleri Alaska yabanıllığına gerçekten de bir **"Limbo"** niteliği katmış. Ne iş olsa yapan sabık balıkçı ile bir bar şarkıcısının karşılaşmasını anlatan Sayles, onu insanlar hakkında filmler yapmanın ilgilendirdiğini söylüyor. "Sinema sanatıyla ilgili değilim." Bresson da onunla aynı fikirde.

Festival'in eski konuklarından Dani Levy, yıllardır yapmak istediği filmi sonunda gerçekleştirmiş. **"Zürafa / Meschugge"**, aileleri arasındaki bağdan habersiz bir şekilde New York'ta karşılaşan iki insanın aşkını, yükselen Neo-Nazizm'e de dikkati çekerek, anlatıyor. Başrollerde Levy'nin kendisi ve gene Festival programında yer alan "Aimee & Jaguar"la Berlin'de Gümüş Ayı almış "sevgili" ve favori başrol oyuncusu Maria Schrader var.

Aslında Schrader, bu Gümüş Ayı'yı Max Färberböck'ün filminde birlikte oynadığı Juliane Köhler'le paylaştı. Erica Fischer'ın romanından uyarlanan **"Aimée ve Jaguar"**, İkinci Dünya Savaşı sırasında kusursuz ev kadını, dört çocuk anası Lilly Wust'un hayatını altüst eden kadını anlatıyor. Bir konserde tanıştığı Nazi bir gazetenin köşe yazarı Felice aslında Yahudidir, ikili bir hayat sürer. "Aimée" ve "Jaguar" adlarıyla yasak bir aşk yaşarlar.

İşçi sınıfının usta yönetmeni

➤ değiştirebileceğine de. İşe televizyonla başladı, çünkü burada insanları kitleler halinde etkileyebileceğini düşünüyordu. 1960'lı ve 70'li yıllarda Tony Garnett ile birlikte, BBC filmleri ve belgesel dramaları ile birinci sınıf işler yapıp insanları etkiledi. Zaten proletaryanın şairi Ken Loach'un en önemli özelliklerinden biri budur: Siyasi görüşlerini filmlerine yansıtır ama asla didaktik filmler yapmaz. Loach her şeyden önce hikâyesini anlatmayı sever. Herkesin severek izleyeceği, karakterleriyle özdeşleşebileceği filmler yapıyor. Çoğunlukla İngiliz işçi sınıfını ele alıyor ama, tuhaftır, başka ülkelerde daha fazla tanınıp seviliyor. Hiçbir denetim kabul etmediği halde hemen hemen her yıl bir film yapabilmesini Avrupa'daki saygınlığına borçlu. Loach filmleri, aynı zamanda Festival çevriminin de gözdeleri. Loach 1981'de Tony Garnett ve BBC'yle yolları ayrıldığından beri bağımsız olarak çalışıyor ama, filmlerinin çoğunda Channel 4 katkısı var. Televizyonda başı sansürle derde ➤

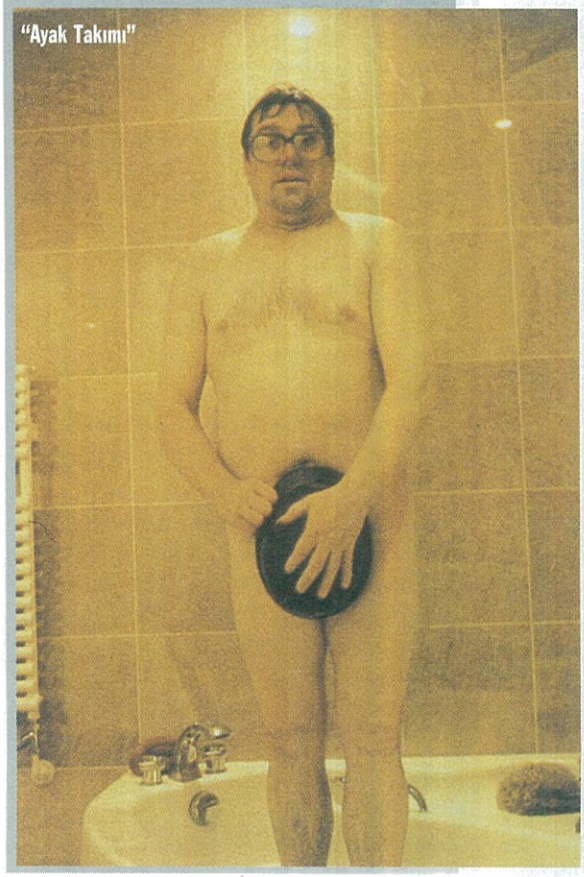

"Ayak Takımı"

➤ girse de, film yapmak için para bulmakta zorluk çekse de, çeşitli kesimlerden tepki alsa da doğru bildiğinden şaşmıyor, inandığı filmleri yapıyor. Yönetmenin çalışma yöntemleri de kendine özgü. Örneğin, gerçeklik duygusunu yakalamak için oyuncularının eline bütün senaryoyu teslim etmiyor, oyuncu performansının üzerinde düşünülmemiş olmasına önem veriyor. Bir başrol oyuncusuyla bir kez çalışma ilkesini bozduğu tek kişi ise, Robert Carlyle.

Ken Loach (United Kingdom)
Kes / Şahin(1969)
Hidden Agenda / Gizli Dosya (1990)
Riff-Raff / Ayak Takımı (1991)
Raining Stones / Yağan Taşlar / (1993)
Ladybird, Ladybird / Minik Kuş, Minik Kuş (1994)

Süreyya Duru

"Ustalara Saygı" bölümünün Türk temsilcisi, yapımcı/yönetmen Süreyya Duru. Başlangıçta Yeşilçam sisteminin içinde çalışan Duru, yaklaşık otuz beş yıllık yönetmenlik mesleği boyunca aynı sayıda film yönetti. Samsun doğumlu yönetmen Galatasaray Lisesi'ni bitirip Hukuk Fakültesi'ne gitti ama sinema daha baskın çıktı. Genç öğrenci 1954'te, babası Naci Duru'nun kurduğu Duru Film'de çalışmaya başladı. Gerçi ertesi yıl Lütfi Ö. Akad'ın "Beyaz Mendil"inde prodüksiyon amirliği yaparak setlere adım attı ama, yönetmenliği denemesi için aradan beş yıl daha geçmesi gerekti. Kendi şirketi Murat Film'i kurmadan önce, çoğu aile şirketi Duru Film için olmak üzere, sıradan edebiyat uyarlamaları çekti. Sonra tarihi kahramanlık filmlerine girişti ve popüler Malkoçoğlu dizisine başladı. Süreyya Duru'nun meslek hayatında bir dönüm noktası oluşturan ilk film, Bekir Yıldız'ın bir hikâyesinden beyazperdeye uyarladığı, senaryosu da Vedat Türkali'nin imzasını taşıyan "Ustalara Saygı" bölümündeki ikinci filmi "Bedrana"dır. Bu filmden, tamamlanmasından kısa süre önce vefat ettiği "Ada"ya kadar, kendisine çizdiği yeni yolda ilerleyerek toplumsal yönlü filmler yaptı. Örneğin, senaryosu gene Vedat Türkali'ye ait olan "Kara Çarşaflı Gelin"de köylülerin sorunlarını ve feodal ilişkileri ele aldı. Bu son döneminde sansürle de başı derde girdiği halde yılmayan Süreyya Duru, aldığı ulusal ödüllere ek olarak, Karlovy Vary Festivali tarafından da iki kez ödüllendirildi.

Süreyya Duru (Türkiye)
Bedrana (1974)
Ada / The Island (1988) ➤

Uluslararası Yarışma'nın birinci sınıf filmlerinden biri de, komik opera bestecileri W.S. Gilbert ve Arthur Sullivan'ın biyografisi **"Topsy-Turvy"**. Mike Leigh, bir eserleri başarılı olamayınca 1880'ler Londra'sında hayli kara günler geçiren ikilinin "Mikado"yu sahnelemelerini anlatıyor. Ayrıca, bir sanatçının "birinci kare"ye yeniden dönme macerasını. W. S. Gilbert rolü, Venedik'te Jim Broadbent'e En İyi Aktör ödülü getirdi.

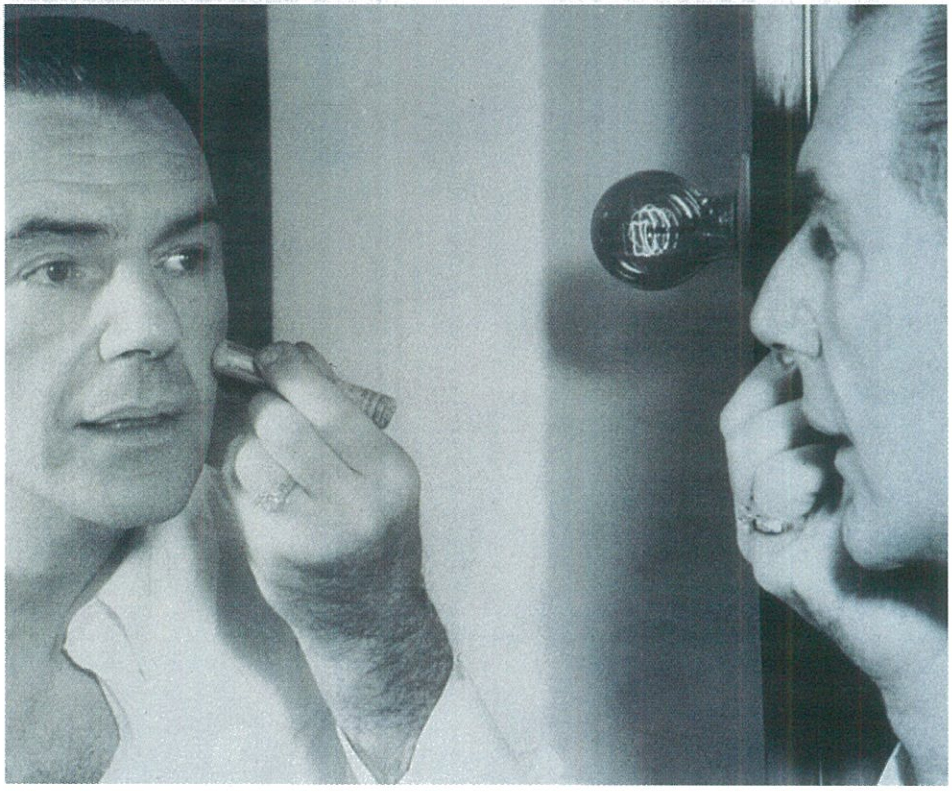

Sinemadan öte nedenlerle de ilgi çeken "Çağımızın Aynası Sinema" bölümünde '99 Berlin belgesel Teddy Ödüllü bir film var: Greta Schiller'in yönettiği **"The Man Who Drove with Mandela / Mandela'nın Şoförlüğünü Yaptığı Adam."** 1962 yılı Güney Afrika'sında, Nelson Mandela, komünist ve eşcinsel bir centilmenin şoförü kisvesiyle ülkeyi boydan boya bir limuzinle katederken, ırk ayrımcı rejime karşı silahlı çatışmayı da örgütlüyor.

Aynı bölümün bir başka filmi ise Leandro Katz'ın yönettiği ödüllü belgesel **"El Dia que me Quieras / Beni Seveceğin Gün"**. Adını Arjantinli şarkıcı Arlos Gardel'in çok sevilen bir şarkısından alan film, Che Guevara öldürüldükten sonra, onun masaya yatırılmış cesedinin çevresinde sıralanmış muzaffer "avcı"ların çektirdikleri son fotoğraf üzerine bir meditasyon. Latin Amerika'da devrimler çağının sona erişine yakılmış bir ağıt.

İlk filmi "La vie rêvée des anges / Meleklerin Düş Yaşamı" ile hayli heyecan yaratan Erick Zonca, Fransız televizyonu için çektiği ikinci filmi **"Le petit voleur / Küçük Hırsız"**da da gene "cinéma verite" üslubunu benimsemiş durumda ve filmi gene oyuncularının üzerine kuruyor. Ödün vermez Zonca, genç anti-kahramanını eleştirmeden, hırsızların dünyasına bir bakış atarken bizi de kimin suçlu olduğuna cevap vermek zorunda bırakıyor.

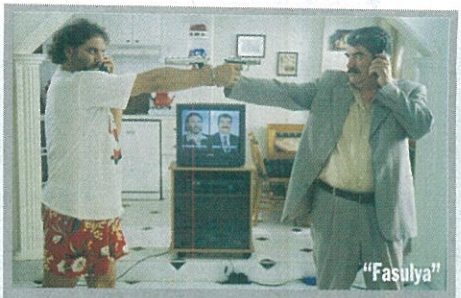

➤ "Fasulya"

Yerli filmler cephesinden iki filmimiz var. İlki "Fasulya", aynı zamanda bir ilk film. Robert Kolej mezunu bir arkadaş grubu tarafından gerçekleştirilen filmin yönetmeni, Bora Tekay. Haluk Özenç senaryo yazımını, Kaan Kural yapım işlerini, Özgür Ercen ise dış ilişkileri üstlenmiş. Köylülerinin vergi iadelerini şehre götürürken kiralık bir katile bilmeden yoldaşlık eden, gangsterler arasına düşen gencin eğlenceli hikâyesi.

"Mayıs Sıkıntısı"

Nuri Bilge Ceylan "Mayıs Sıkıntısı" ile hem Ulusal Yarışma'ya, hem de Uluslararası Altın Lale Yarışması'na katılıyor. Daha önceki filmleri "Koza" ve "Kasaba"yı gördüyseniz, aynı mekân ve hemen hemen

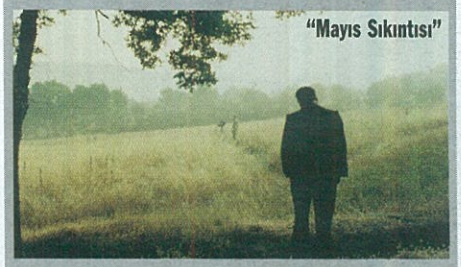

aynı kişilerle çekilen bir filmin insanı nasıl olup da sıkmadığını fark edeceksiniz. Ceylan, Çehov'u sevgiyle anan filmiyle önümüzde (bu sefer) renkli ve daha geniş ufuklar açmış. Sinemacı olarak gelişimini izlemek bize heyecan veriyor.

"Neurosia: Sapkınlığın 50 Yılı"

Bu yıl Festival bize pek ilginç bir kişiliği filmleriyle sunuyor. Marjinal bir kült şahsiyet, sıradışı bir yönetmen: Provokatör, put kırıcı, militan eşcinsel eylemci, gerilla sinemacı, benmerkezci Rosa von Praunheim. Kendine ait bir bölümü de var. Bu bölümdeki üç yapıttan biri, kendi hayatını arsızca hatırladığı, narsisizm denemesi bir film: '95 Locarno FIPRESCI ödüllü "Neurosia: Fifty Years of Perversity: Neurosia: Sapkınlığın 50 Yılı"

İşte İNSAN

)nu ilk gördüğümde 'tam bana göre!' dedim."

Çalışmaya başladığı şirketin
birkaç gün önceki gazete
ilanından bahsediyor.

1999 yılı boyunca
en seçkin firmalar, aradıkları
İnsan Kaynakları desteğini
İşte İnsan'da buldular.

İşte İnsan.
Doğru işe, doğru insan.

CENAJANS
GREY

İmgeleri Çözümlemek

İmgeler, bilinçaltınızın size geçtiği mesajlardır, düşleriniz gibi, ilk başta anlamsız görünebilirler, oysa gereken tüm bilgiyi içerirler, üzerinde durur, sorgularsanız, kapıların açılmaya başladığını göreceksiniz. **TAMER BARAN**

Aklınızın beyazperdesinde beliriveren görüntüler (imgeler), yaşantı parçacıkları, anılar ve başka sanat eserlerinden oluşan malzemenin etkisi altında olduğunuzu duyumsuyorsanız, kimi imgeler gözleriniz önünde uçuşuyor, bazı replikler kulağınızdan gitmiyorsa, zaman zaman aşıklarınkine benzer coşkuyla havalanıp, dipsiz kuyulara düşüyorsanız, bir şey yapmanız gerekiyormuş da ne olduğunu bir türlü bulamıyormuşsunuz gibi bir duygu yüreğinizde beliriyorsa ve avcunuz fena halde kaşınıyorsa yeni bir senaryonun doğum sancılarını çekiyorsunuz demektir.

Hele de ilk deneyimlerini yaşamakta olan senaristler için belirsizlikler ve ıstırapla dolu bir süreçtir bu, işleri kolaylaştırmanın yolu "ne yazacağınızı" kesin ve net bir biçimde belirlemenizden geçer. Varsayalım ki aşkla ilgili bir senaryo yazma arzusu duyuyorsunuz, eseriniz "Son Kuşlar" gibi bir şey mi olacak, yoksa "Sleepless in Seattle-Sevginin Bağladıkları" ya da "Love Story-Aşk Hikayesi" gibi mi? Genç senaristlere, kişisel eğilimleri açısından bu üç eser arasında ayrım yokmuş gibi görünebilir, oysa ciddi farklar vardır. İmrenilen filmlerin dikkatle incelenip hangi açılardan ilginç bulundukları ortaya çıkarılmalıdır, bu yolla elde edilen veriler, yazara kendisine dair bilgi sağlar.

İşe sizi etkileyen malzemenin analizini yaparak başlayabilirsiniz. Kafanızdaki imgeyi yakından inceleyin, o görüntünün içeriği ve sizde uyandırdığı duygu çıkış noktasını bulmanızı sağlayacaktır. Kuşkusuz imgenin içerdiği tüm bilgiye bir anda ulaşamayacaksınız, bulduğunuz yanıtların yanında aklınızı kurcalayan pek çok soru da kalacaktır. Karamsarlığa kapılmaya gerek yok, yazacağınız senaryonun gömülü olduğu arazinin haritası tam da bu sorular aracılığıyla oluşacaktır.

"Çığlıklar ve Fısıltılar"ın çıkış noktasını oluşturan imgeyi örnek olarak kullanalım yine. Bir önceki yazıda gördüğünüz gibi Bergman, kırmızı bir odaya giren beyaz giysili dört kadının oluşturduğu imgeden uzun süre kurtulamamıştı. Aradan günler geçmiş, bilinçli ve (uykudaki gibi) bilinçsiz kadınların neden o odaya geldiklerini (ve gereken diğer bilgileri) bulmuştu.

İmgeler, bilinçaltınızın size geçtiği mesajlardır, düşleriniz gibi, ilk başta anlamsız görünebilirler, oysa gereken tüm bilgiyi içerirler, üzerinde durur, sorgularsanız, kapıların açılmaya başladığını göreceksiniz.

Çabalarınız yeterli olmuyor, belirli bir imgenin neden zihninizde dönüp durduğunu bulamıyorsanız. bilinçaltınızdan yardım isteyebilirsiniz. Ortalığın sessiz, vücudunuzun gevşemiş, zihninizin sakin olduğu bir zaman bilinçaltınıza doğrudan hitap ederek o imgenin anlamını açıklamasını talep edin (Uykuya dalmaya hazırlandığınız dakikalar bu tür teknikler için idealdir). Çok yararlı bir tekniktir bu, bilinçaltınız, bilinciniz devre dışı olduğu için kendisinin en yüksek verimle çalıştığı uyku sürecinde yanıtı hazırlayacak, uyandığınızda size sunacaktır. Yanıt bir günde gelmezse soğukkanlılığınızı yitirmeyin, problemin halli daha fazla zamanı gerektiriyor olabilir. Ertesi akşam soruyu yineleyin, beklemeyi sürdürün, amacınıza ulaşacaksınız.

İnanılmaz çalışkan, sadık ve disiplinli bir hizmetkar olan bilinçaltınız, dünyanın en gelişmiş bilgisayarını gölgede bırakabilecek güç, hız ve işlem hacmine sahiptir, nasıl yararlanacağınızı bilirseniz mucizeler yaratır.

Normalde yanıt, açık seçik olarak aklınızda belirir, aradığınız şeyi bulduğunuzu "bilirsiniz" (Lütfen dikkat: Mantık yürüterek akıllıca bir yanıt bulmaktan değil, bilginin içinizden çıkıp gelmesinden, zihninizde bir anda belirmesinden bahsediyoruz). Fakat bazı hallerde bilinçaltınızın mesajı tanınması zor bir kılıkta karşınıza çıkabilir. Bir imgenin neden aklınıza takılıp durduğunuzu sorduğunuz gece, o imgeyle ve yazacağınız senaryoyla hiçbir ilişkisi yokmuş gibi görünen bir düş görebilirsiniz örneğin. Böyle bir durumda düşü ciddiyetle sorgularsanız, yanıtla ilişkisini keşfedersiniz. Ya da diyelim ki yoktur, tam da o soruyu sorduğunuz günün sabahı o kitabı okumayı arzulamanızın bir anlamı mutlaka vardır, kitaba bu bilinçle yaklaşırsanız beklediğiniz yanıtın, örneğin bir Dostoyevski karakterinin sözleri arasında geçtiğini göreceksiniz.

Hangi temaları işlerse işlesin, hangi ülkede geçerse geçsin, sinema filmlerinin bir öyküsü olması gerekir. Senaryolara çok çeşitli yollardan başlanabilse de, eninde sonunda varacağınız durak film öyküsünün tasarlanması aşamasıdır. Öyleyse sizi özellikle etkileyen imgenin (ya da yaşantı parçacıkları, anılar, diğer eserlerden bölümlerin) anlamını deşifre etmekte bir miktar ilerlediğinizde, öyküye son halini vermeye hazır olup olmadığınızı anlamanız gerekir.

Bu kararın tek ölçüsü "içinizdeki ses"tir, avcunuzdaki kaşıntı dayanılmaz biçimde arttıysa, artık hazır olduğunuz duygusu yüreğinizde belirdiyse öyküye son şeklini verme noktasına erişmişsiniz demektir. O an geldiyse öykü kolaycacık tamamlanacak, bir sinopsisi oluş-

Filmleri tek cümlede anlatın: "'Özel Bir Kadın' gibi ama kız fahişe değil" gibi.

"Altıncı His": Senaryo akıllıca bir kararla iki ana karakterin dostluğu üzerine oturtulmuş.

turabilecek bilgi, hızla akıp gelecektir. Öykü önemli kilometretaşlarında tıkanıyorsa, nasıl giderebileceğinizi bir türlü bulamadığınız ciddi mantık boşlukları varsa, bir süre daha beklemekte yarar olabilir, eninde sonunda bilinçaltınız başka mesajlar aracılığıyla öyküyü ilerletmenizi sağlayacaktır.

Öykünün hazır olup olmadığını, işe yarar bir yöntemle sorgulayabilirsiniz: Elinizdeki, bazıları birbirini tutmaz görünen, hatta açıkça birbiriyle çelişen çeşitli öğelerin beraberliğinden oluşabilecek filmi, kaba hatlarıyla görebiliyorsanız, bir arkadaşınız nasıl bir proje üzerinde çalışmakta olduğunuzu sorduğunda bir cümleyle senaryonuzu tarif edebiliyorsanız, artık öyküyü kurma çalışmasına hazırsınız demektir. Bu tarif yapılırken başka filmlerden yararlanabilir, "'Pretty Woman-Özel Bir Kadın' gibi bir şey olacak, ama kız fahişe değil," gibi -senarist olmayanlara pek bir şey ifade etmeyen- cümleler kurabilirsiniz. Önemli olan kafanızdaki projeyi, henüz tam şekillenmemiş bir haldeyken tanımlayabilmenizdir. Bu tarif filmin temelidir, herhangi bir repliğin ya da sahnenin, senaryonun amacına uygun olup olmadığını danışacağınız bilirkişidir, onu ne kadar iyi tarif ederseniz o kadar güçlendirirsiniz, o da yaşlı, bilge bir şahsiyet gibi size yol gösterir, tuzaklara düşmekten kurtarır, zamandan ve enerjiden tasarruf etmenizi sağlar.

Projenin tek cümlelik halini tarif edebilmekte yetkinleşmek için izlediğiniz filmleri mümkün olan en az sayıda sözcüğü kullanarak özetleme alıştırmaları yapabilirsiniz. Örneğin "The Sixth Sense-Altıncı His", ölmüş olduğunun bilincine varamayan ruhları gören bir çocukla, ona yardımcı olmaya çalışan bir psikoloğun ilişkisini temel alıyor. Dolayısıyla filmin ana cümlesini bu sözcüklerden yararlanarak kurabilirsiniz.

Bu senaryoyu siz yazıyor olsaydınız, başlangıçta üç seçeneğiniz olduğunu görecektiniz: Film Malcolm (Bruce Willis), çocuk ya da -"Altıncı His"te yapıldığı gibi- ikisinin ilişkisi üzerine kurulabilir (Ana hatlarıyla benzer bir başka proje, Patrice Chaplin'in romanından 1987'de Mary Lambert'in uyarladığı "Siesta", Ellen Barkin'in oynadığı -Malcolm benzeri- karakter üzerine kuruludur). A sınıfı Hollywood filmlerinde çalışan usta bir senarist, bu üç şıktan sonuncusunu seçmesi gerektiğini bilir. Bunun birden fazla nedeni vardır ama, seyircinin, ölü olduğu finalde açıklanan bir adamla, ya da doğaüstü yeteneği yüzünden mutsuz olan, korku dolu bir çocukla özdeşleşemeyeceği gerçeği bile tek başına yeterlidir. Bu riski göze alacağınıza, seyircinin bayıldığı zaten bilinen sağlam bir dostluk ilişkisini de yedekleyerek projenizi gerek finans bulunması, gerekse gişe başarısı bakımından güçlendirmiş olursunuz.

Öyküsünü tasarlama aşamasına gelmiş bir senaristin, filmin -bir cümleyle ifade edilebilen- ana hattını belirlemesi zorunludur, bu sürecin sonunda elde ettiği cümleyi tekrar tekrar kontrol etmesi ise akıllıca olacaktır. Hep söylüyoruz, senaryonuzun filme çekilmesini ve senaristlik kariyerinizin hiç olmazsa üç beş film sürmesini arzuluyorsanız, piyasaya çıkaracağınız ilk senaryonun endüstrinin koşulları dikkate alınarak hazırlanmış bir proje olması gerekir. Aksi durumlarda eserinizin filme çekilmesi çok zorlaşacak, bu mümkün olabilse bile ancak çok sancılı bir sürecin sonunda o noktaya ulaşılacaktır. Endüstrinin güçbela ilerlediği, bir türlü şöyle bir silkinip ayağa kalkamadığı bir ülkede, işini iyi yapan, yönetmenine, yapımcısına güçlü destek veren bir senaristin popüleritesinin düşmeyeceğindense emin olabilirsiniz. ■

DİKKAT: "ALTINCI HİS"'İ GÖRMEYENLER YAZIYI OKUMASIN. ÇÜNKÜ YAZIDA, FİNALDEKİ SÜRPRİZ AÇIKLANIYOR.

FİLMOGRAFİ

Tom Cruise

"Manolya"yı onun ortayaşlı adam rollerine attığı ilk ciddi adım olarak kabul edebiliriz.

3 Temmuz 1962'de New York'ta doğdu Thomas Cruise Mapother. Sürekli olarak oradan oraya taşınan bir ailenin tek erkek çocuğuydu ve 4 kızkardeşiyle birlikte annesi tarafından büyütüldü. Devamlı olarak bir yerlere taşındıkları için 14 yaşına geldiğinde ABD ve Kanada'da 15 okul değiştirmiş durumdaydı. Sonunda annesi ve onun yeni eşi New Jersey'e yerleşti. Bu dönemde liseye giden Cruise küçüklüğünden beri ilgi duyduğu rahipliği unutmuş ve oyunculuğa merak sarmaya başlamıştı. Okuldaki sahne etkinliklerine katıldıktan sonra, 19 yaşındayken Franco Zefirelli'nin yönettiği "Endless Love"da küçük bir rol buldu kendisine. Ardından, "Taps"te yine yardımcı rollerden birindeydi; ama hepsinden önemlisi bu rol öncekine oranla daha uzundu. Filmde Timothy Hutton ve ilk filminde boy gösteren Sean Penn'le birlikte oynuyordu. 1983 tarihli "The Outsiders"ta ise Matt Dillon'a eşlik ediyordu. Gişedeki ilk büyük başarısı aynı yıl oynadığı Paul Brickman'ın yönetimindeki gençlik filmi "Risky Business" oldu. 1985'te Ridley Scott'ın "Legend" adlı filminde rol aldı. Ertesi yıl da onun kardeşi Tony Scott'ın "Top Gun"ında boy gösterdi. İzleyici rekorlarına imza atan bu filmin başrol oyuncusuydu Cruise ve Ray-Ban gözlüklerinin arkasından bakıyordu bizlere. Ne var ki, film anti-militarist olmaktan son derece uzaktı ve özellikle de bu yüzden eleştirmenlerin hışmına uğradı. Ama Cruise'un yıldızı giderek parlıyordu. "Top Gun"ın akabinde gelen Martin Scorsese'nin "The Color Of Money-Paranın Rengi" filminde Paul Newman'a eşlik etti. Bu filmle birlikte Cruise'un önündeki 15 yıl boyunca birkaç kez daha başına gelecek birşey gerçekleşti: rol arkadaşı Oscar'ı götürdü (Bu, 88'de "Yağmur Adam"da Dustin Hoffman'la, 96'da da "Jerry Maguire"da Cuba Gooding Jr.'la tekerrür etti).

Newman'la beraber oynamasının bir avantajı oldu kendisine: çekimler sırasında sohbet etme fırsatı elde ettiği bu tecrübeli oyuncu, Cruise'a birtakım ideolojik tavsiyelerde bulundu. 1988 yılında "Coctail-Kokteyl" filminde Elizabeth Shue'yla beraber oynadıktan sonra "Born On The Fourth Of July-Doğumgünü Dört Temmuz" gibi savaş karşıtı bir filmde yer alması pek çok kişiye göre bu sohbetler sonucunda gerçekleşmişti. Oliver Stone'un Vietnam üçlemesinin bu ikinci ayağında başarılı bir savaş gazisi portresi çizerken çok iyiydi. Hatta o yıl Oscar'ı alacağına dair kimselerin şüphesi yoktu. Gelin görün ki, Daniel Day Lewis "My Left Foot-Sol Ayağım"la bu beklentileri alt üst etti. Cruise hala "erkeklerin olmak istediği, kadınların ise istediği" bir oyuncuydu. Ve bunu değiştirmesi için birşeyler yapması gerekiyordu. İlk adım olarak, 1990 yılında Avustralyalı kızıl dilber Nicole Kidman'la evlenerek kadın hayranlarını şaşırttı. Son yıllarda büyük oyuncu ve yönetmenlerle de birlikte çalışmaya başlamıştı. 1992'de onu karısıyla birlikte rol aldığı ilk filmi "Far And Away-Uzak Ufuklar"da ve Demi Moore ile Jack Nicholson'la sahne paylaştığı "A Few Good Men-Birkaç İyi Adam"da izledik. Ertesi yıl, Sydney Pollack'ın "The Firm-Şirket"i, hemen akabinde de Neil Jordan'ın "Inteview With The Vampire-Vampirle Görüşme"sinde birbirinden çok farklı iki karakteri canlandırdı. Bu ikincisinden tam 15 milyon dolar kazandı. 1996'da Brian De Palma'nın yönettiği "Görevimiz Tehlike"de ajan Ethan Hunt'a hayat verdi. Aynı yıl, filme adını veren karakteri canlandırdığı "Jerry Maguire"dan sonra kendisini birkaç yıl boyunca Stanley Kubrick'in ellerine teslim etti. İkisinin işbirliğinden ortaya çıkan "Eyes Wide Shut-Gözü Tamamen Kapalı" Kubrick'in ölümünden hemen sonra vizyona girdi. Cruise filme o kadar önem veriyor olmalıydı ki Warner Bros yöneticilerinin Kubrick'in ölümünden sonra bazı sahneleri makaslama isteğine şiddetle karşı çıktı: "Bu filme dokunmaya kalkan, karşısında beni bulur!" Bu ay izleyeceğimiz "Magnolia" onun yan rollerden birinde boy gösterdiği bir film olacak. Oscar'a uzanıp uzanamayacağı ise bu ay içerisinde belli olacak. Onu yakında John Woo'nun De Palma'dan koltuğu devraldığı "Görevimiz Tehlike 2"de izleyeceğiz. Cruise sadece iyi bir oyuncu olarak değil, aynı zamanda çok iyi giyinen bir oyuncu olarak da bilinir. Birkaç yıl önce, disleksiyi yenmesinde Scientology dininin yardımcı olduğunu söyleyen Cruise bu inanca daha fazla ilgi göstermeye başladı.

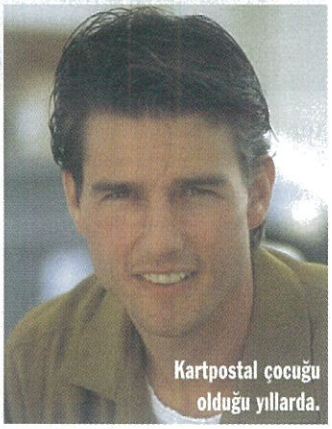
Kartpostal çocuğu olduğu yıllarda.

1981 TAPS
1981 ENDLESS LOVE
1983 ALL THE RIGHT MOVES
1983 LOSIN' IT
1983 THE OUTSIDERS
1983 RISKY BUSINESS
1985 LEGEND
1986 THE COLOR OF MONEY (PARANIN RENGİ)
1986 TOP GUN
1988 YOUNG GUNS
1988 COCTAIL (KOKTEYL)
1988 RAIN MAN (YAĞMUR ADAM)
1989 BORN ON THE FOURTH OF JULY (DOĞUMGÜNÜ DÖRT TEMMUZ)
1990 DAYS OF THUNDER (YILDIRIM GÜNLERİ)
1992 A FEW GOOD MEN (BİRKAÇ İYİ ADAM)
1992 FAR AND AWAY (UZAK UFUKLAR)
1993 THE FIRM (ŞİRKET)
1994 INTERVIEW WITH THE VAMPIRE (VAMPİRLE GÖRÜŞME)
1996 MISSION: IMPOSSIBLE (GÖREVİMİZ TEHLİKE)
1996 JERRY MAGUIRE
1999 EYES WIDE SHUT (GÖZÜ TAMAMEN KAPALI)
1999 MAGNOLIA (MANOLYA)

SİNE DVD

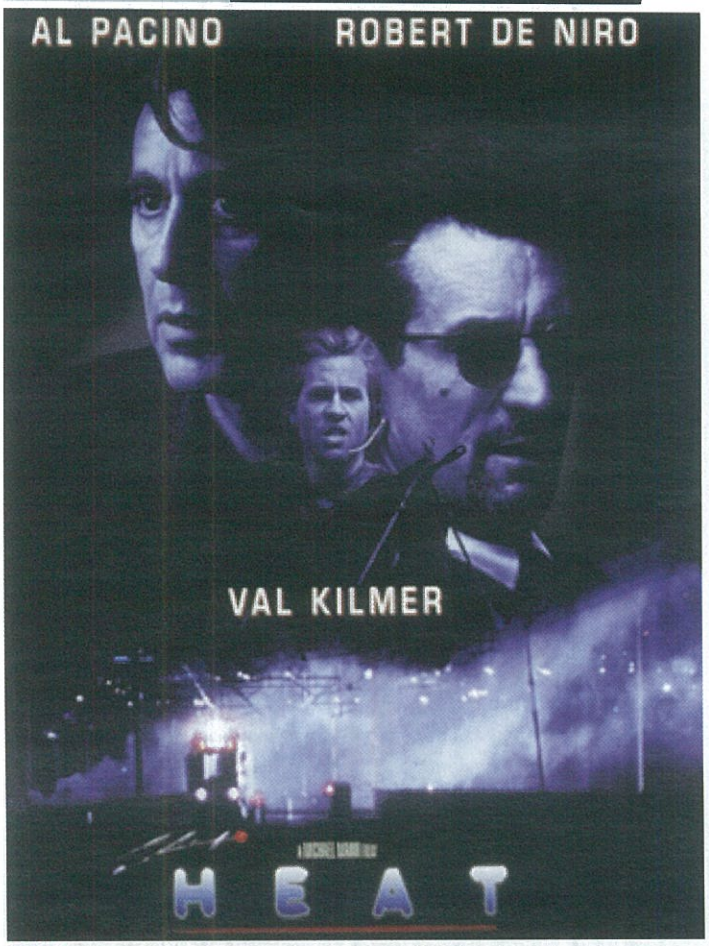

HEAT
Michael Mann/1995/172 dk./$13.99

İşine son derece "sadık" usta bir hırsız ve işini en az onun kadar profesyonelce gerçekleştiren bir polis... Mart ayında gösterilecek "The Insider"ın yönetmeni Michael Mann'in yönettiği film hırsız-polis kovalamacasına "her iki taraftan da" bakmayı başarıyor. Al Pacino, Robert De Niro, Val Kilmer, Tom Sizemore, Jon Voight, Diane Venora, Ashley Judd gibi birbirinden değerli oyuncuları biraraya getiren film Mann'in en önemli filmlerinden biri. Mann'in sürekli beraber çalıştığı kurgucu Dov Hoenig ve görüntü yönetmeni Dante Spinotti'yi de yanına alarak kotardığı "Heat" bizde "Büyük Hesaplaşma" ismiyle gösterime girmişti (Bu arada, filmdeki "renkli" ışıklandırmaya dikkat. Mann'in filmlerinde takıntılı bir şekilde kullandığı bir unsur bu). "Miami Vice"ın yönetmenliğinden gelen Mann'in bu aksiyon başyapıtı, delişmen kamera çalışmasıyla da dikkat çekiyor. Ayrıca, sinema tarihinin en sıkı "silahlı çatışma" sahnesine de tanık olabilirsiniz.

WHO FRAMED ROGER RABBIT?
Robert Zemeckis/1988/104 dk./$17.99

Robert Zemeckis, Hollywood'da Spielberg'in arkasında yetişen en önemli yönetmen. "Roger Rabbit" onun 36 yaşındayken çektiği başyapıtı. Kimilerine göre onun en iyi filmi bu animasyon başyapıtı. Ama bir açıdan animasyon sinemasında devrim yaptığı söylenebilir. Şöyle ki: o yıla kadar animasyon karakterleri ile gerçek hayattaki öğeler hiçbir animasyon filminde yan yana gelmemişti. "Roger Rabbit" bunu başardı (Ayrıca "Forrest Gump"ta Tom Hanks'in Kennedy'yle el sıkıştığı bir "ilk"i daha anımsatmak isterim). Özel efekt kökenli bir yönetmenden de başka birşey beklenmezdi zaten. Fakat bununla da kalmadı Zemeckis: Jeffrey Price'ın yazdığı senaryoya özellikle 40'lardaki kara film göreneklerini görsel olarak başarıyla serpiştirdi (Bir çizgi femme fatale düşünün). Başrolünde Bob Hoskins ve Christopher Lloyd'un yer aldığı film en iyi kurgu, en iyi görsel efekt ve en iyi ses kurgusu Oscar'larını almıştı.

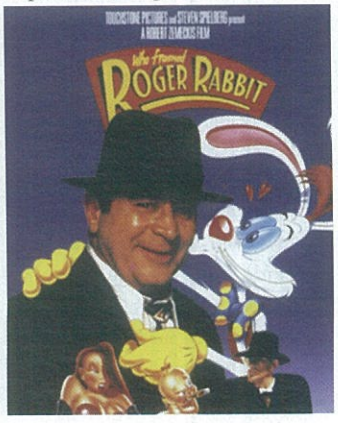

THE SHAWSHANK REDEMPTION
Frank Darabont/1994/142 dk./$13.99

Sadece Türk sinema izleyicisinin gözbebeği olan bir film değil, aynı zamanda ABD ve Avrupa'da da pek çok hayrana sahip bir film. Nasıl olmasın ki? Bir Stephen King uyarlaması... Yönetmenlik koltuğunda bu ay "The Green Mile"ını izleyeceğimiz, senaryo yazarlığından gelme Frank Darabont var. Yazdığı senaryo ise gerçekten inanılmaz (Aldığım bir duyuma göre Stephen King kendi kitaplarından uyarlanan filmler arasında en çok "The Shawshank Redemption"ı beğeniyor). Karısını öldürmekten hapishaneye düşen Andy Dufresne'nin öyküsünü

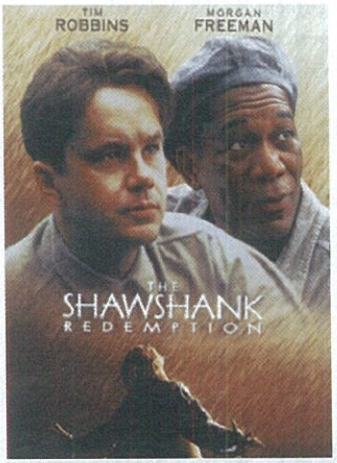

anlatan film Tim Robbins ve Morgan Freeman ikilisinin oyunculuklarından da güç alıyor. Film, batıda yapılan "Yüzyılın En İyi Filmleri" listelerinde kendisine genelde en tepelerde yer buluyor. Hatta adını koyalım: genelde en tepede...

THE ENGLISH PATIENT
Anthony Minghella/1996/160 dk./$20.99

Gösterildiği yılın Oscar törenini 9 ödülle noktalamış bir yapıt. Kimilerine göre hiç de önemli olmayan bir film bu. Anthony Minghella'nın Michael Ondaatje'nin romanından uyarladığı film İkinci Dünya Savaşı sırasında tutkulu bir aşk yaşamış olan Kont Laszlo Almasy'nin anımsadıklarını geriye dönüşlerle anlatıyor. Filmin zengin oyuncu kadrosu da cabası; Ralph Fiennes, Juliette Binoche, Kristin Scott Thomas ve Willem Dafoe gibi kalburüstü oyuncular bu epik başyapıtta adeta göz kamaştırıyorlar.

Gabriel Yared'ın eşsiz besteleri ve John Seale'in enfes çerçeveleri de filmin kesinlikle es geçilemeyecek diğer öğeleri.

CASINO
Martin Scorsese/1995/178 dk./$18.99

Amerika'nın (yoksa dünyanın mı desek?) yaşayan en büyük yönetmeninden gelen ve "mafya üzerine artık anlatacak pek birşey kalmadı" diyenlerin heveslerini kursağında bırakan bir başyapıt karşımızdaki. "Casino", Scorsese'nin Las Vegas kumarhanelerinin perde arkasında dönen dolapları ustaca betimlediği bir film. Reagan Amerika'sında geçen film Las Vegas'taki bir kumarhanenin yöneticiliğini üstlenen Sam "Ace" Rothstein'in başından geçenleri anlatıyor. Scorsese'nin türlü kamera ve kurgu oyunlarına giriştiği; Robert De Niro, Sharon Stone, Joe Pesci, James Woods gibi usta oyunculardan son derece iyi performanslar elde ettiği ve içerisine yine her türlü şiddet gösterisini yerleştirdiği bir film "Casino". Sinemada özellikle biçimsel denemelere ilgi duyanlar için birebir.

NOT: Yukarıdaki filmleri www.amazon.com adresinden temin edebilirsiniz.

BURÇİN S. YALÇIN

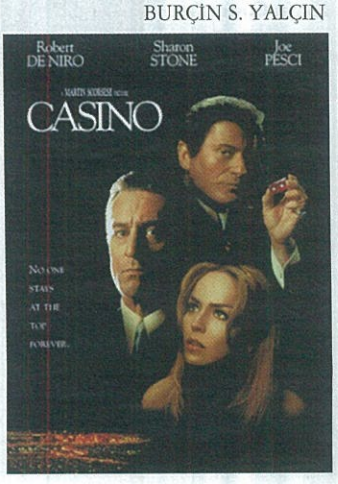

Janet's Kevin Costner Page

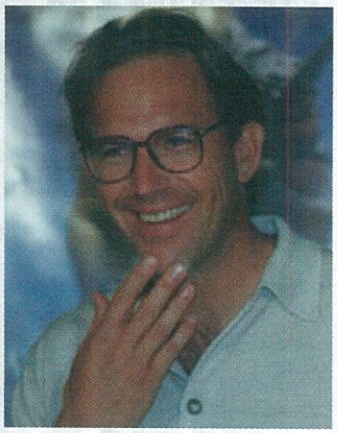

■ KEVIN COSTNER: HOLLYWOOD'UN PRENSİ

Sinemadaki oyunculuk kariyerine 70'lerin sonlarında başladı Kevin Costner. 90'ların başında ilk yönetmenlik denemesi "Kurtlarla Dans"la hepimizin kalbinde özel bir yer edindi. Costner'ın, başrolleri Kelly Preston ve John C. Reilly'yle paylaştığı son filmi "For Love Of The Game"in de bu ay sonunda vizyona gireceğini tahmin ediyorum. Bu vesileyle uzun adı Kevin Michael Costner olan, 1955 California doğumlu bu zat hakkında sağlam bir site arayışına girdim. Kısa bir süre sonra da yolum aşağıdaki adrese düştü. Kevin Costner'ın bugüne kadar kazandığı ödülleri, özgeçmişini,

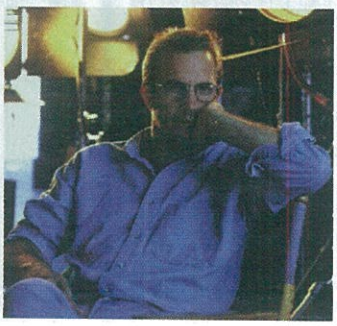

reddettiği önemli rolleri, hatta kişisel zevklerini dahi bulabileceksiniz bu adreste (Örneğin avlanmak ve balık tutmak onun başlıca hobileri). Hatta ve hatta Kevin Costner'la iletişim kurabileceğiniz bir adres de sözkonusu. Gerçi, ben size bir kıyak geçip size bu adresi siteye girmenize gerek kalmadan vereceğim. Yine de, eğer Kevin Costner hayranıysanız siteye bir göz atın, derim.

C/O TIG PRODUCTIONS,
4000 WARNER BOULEVARD,
BURBANK, CA 91522, U.S.A .

http://www.geocities.com/Hollywood/Boulevard/9332/

■ WES "FREDDY" CRAVEN HAKKINDA HERŞEY

Geçtiğimiz ay ondan hiç beklemediğimiz türde "Music Of

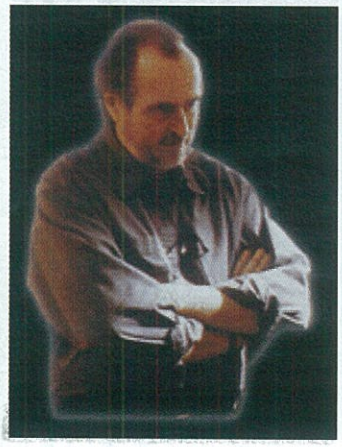

The Heart-50 Cesur Kemancı" adlı dramasını izlediğimiz korku sineması üstadı Wes Craven'ın son filmi "Scream 3" de geçtiğimiz ay Birleşik Devletler'de vizyona girdi. Ve serinin bu üçüncü filmi de -tıpkı ilk iki film gibi- iyi bir hasılat yakalayacak gibi görünüyor. Wes Craven'la ilgili öğrenmek istediğiniz pek çok şeyi bulabileceğiniz bir site sunuyorum şimdi size. Bu sitede Wes Craven'ın

Wes Craven's World

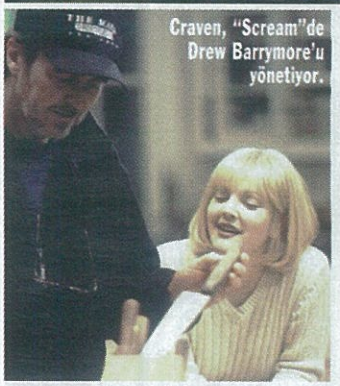

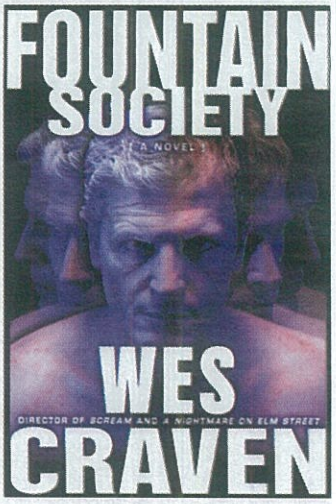

yazdığı ilk kitap olan "The Fountain Society"den (Evet! Craven'ın yazdığı bu kitap yakında ABD'deki kitapçıların raflarında yerini alacak) tutun da ustanın biyografisine, onun "Freddy vs. Jason" adlı bir film çekip çekmeyeceğine kadar birçok bilgiyi edinebilirsiniz. Buradan bir de müjde vereyim: Craven az önce bahsettiğim kitabını da yakında peliküle aktaracak. Son olarak, bu siteden Wes Craven'a e-mail'lerinizle ulaşabilirsiniz. Fakat sitenin önde gelen ilgilileri Wes Craven'a her e-mail'i veremeyeceklerinden dolayı, gönderilecek olan mesajlara büyük oranda sınırlama getirmişler. O yüzden, Craven'a yollayacağınız mesajlarda istediğiniz herşeyi dile getiremiyorsunuz. Örneğin, ona senaryolarınızı gönderemiyor ya da kendisiyle ilgili olarak çok kişisel sorularınızı yanıtamıyorsunuz. Her neyse, lafı fazla uzatmayayım; Wesley Earl Craven sizi bekliyor.

http://www.wescraven.com/interface.htm

BURÇİN S. YALÇIN
burcthecritic@hotmail.com

TÜR FİLMLERİNE VE KARA FİLME BAKIŞ

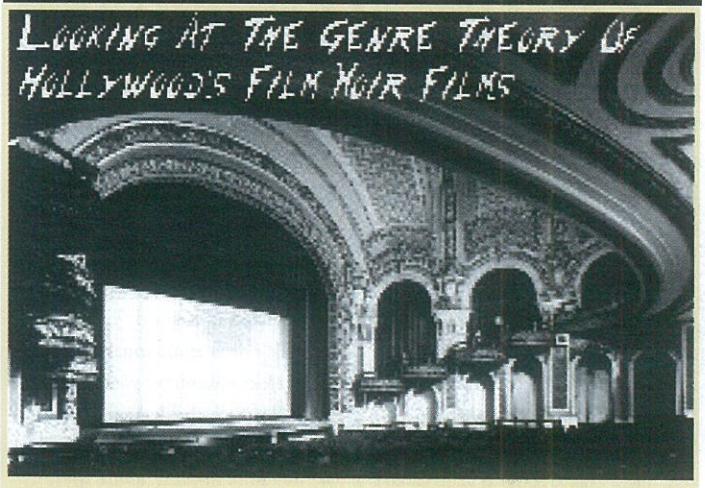

Bugün Hollywood'un bize sunduğu filmlerin çoğu belirli bir türe aittir; bu filmler, genellikle, ait oldukları türün tüm şablonlarını bünyelerinde barındırırlar. Aşağıdaki site tür filmleri, ama bilhassa kara filmle ilgili olarak enformasyon elde etmek isteyenlere -başta sinema öğrencilerine- hitap ediyor. Mark Mignone'nin 1997'de yazdığı "Looking At The Genre Theory Of Hollywood's Film Noir Films" adlı bu makale önce tür filmlerinin neden bu kadar popüler olduğunu açıklığa kavuşturuyor. Makalenin ilerleyen bölümlerinde ise kara film türü masaya yatırılıyor. "Film noir (kara film) nedir?", "Bu türün aileye, toplumdaki cinsel rollere bakışı nasıldır?", "Film noir'ın motifleri nelerdir?" gibi soruları zaman zaman filmlerden de örnekler vererek yanıtlıyor. Belki çok ayrıntılı bir site değil; ama yine de, tahmin ediyorum, tür filmleri ve kara film türü hakkında Mignone'nin yaptığı bu kısa analizler ilginizi çekecek.

http://www.geocities.com/Hollywood/Boulevard/6599/theory.htm#1

İLKBAHAR ŞENLİĞİ

İlkbahar Şenliği süresince abone olan herkes piyasa değeri 20 milyon TL. olan hediyelerden birini alarak aboneliğini bedavaya getiriyor!

KODAK FOTOĞRAF MAKİNASI

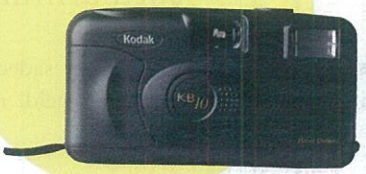

SAMSONITE ÇANTA

---

sinema

Her zaman okunacak, her zaman saklanacak dergi...

Abone Formu

❑ 1 Yıllık Abonelik (Hediyeli): 16. 800.000 TL' dır.

❑ 10 Sayı Fiyatına 12 Aylık Abonelik: 14. 000.000 TL' dır.

Adı Soyadı _____

Doğum Tarihi _____ Görevi _____

İş / Ev Adresi: _____

_____

Semt _____ Şehir _____

Posta Kodu _____ E-Mail _____

Tel: _____ Fax: _____

Yukarıdaki promosyonlardan _____ isimli olanı istiyorum.

Fatura Bilgileri

❑ Adıma kesiniz.

❑ Firma adına kesiniz.

Firma adı:
Adres:

Vergi No _____

Vergi Dairesi _____

Kredi kartı hesabımdan ..... TL. alınız.

Kredi Kart No: ❑ Visa ❑ Master /Eurocard

Kredi kartı son kullanma tarihi: ☐☐ ☐☐

❑ Abone bedelini banka hesabınıza yatırdım. Makbuz ilişiktedir.

Y.Kredi Bankası, Güneşli Center	1003713
Akbank, Mecidiyeköy Şubesi	56896
İş Bankası Güneşli Şubesi	193392

İMZA

❑ Yeni abone oluyorum.

❑ Aboneliğimi yeniliyorum.

Aboneliğiniz ne zaman başlatılsın? AY ☐☐ YIL ☐☐☐☐

1 NUMARA HEARST

OKUR HİZMETLERİ

Bostan Sok. Tahir İş Merkezi No:8 Teşvikiye / İstanbul

Tel: (0212) 219 97 12 / (3 hat) Dahili: (243, 244, 245)

E-Mail:abone@birnumara.com.tr

ABONE FORMLARINIZ İÇİN FAX NUMARAMIZ: (0212) 219 91 68

Yurtdışı aboneliği posta gönderi ücreti dahil 100$' dır.

Bu kupon 30 / 04 / 2000 tarihine kadar geçerlidir.

Aboneliğinizin hemen başlayabilmesi ve çıkacak ilk sayıyı size gönderebilmemiz için belgelerinizin en geç her ayın 25'ine kadar elimize ulaşmış olması gerekir.

Ürünler 1 Numara Hearst Yayıncılık A.Ş stokları ile sınırlıdır, PTT Kanalıyla yapılan gönderilerde akan yada kırılan promosyon gönderilemeyecektir

Ayşegül Aldinç

"Kahpe Bizans"ta imparator İlletyus'un kötü ruhlu kardeşini canlandıran oyuncu, yeni albümünü bitirmeye çalıştığı günlerde sorularımızı cevapladı.

Sizin için en unutulmaz filmler hangileri?
"Cabaret", "All That Jazz", "Being There", "Şarküteri", "Postacı"

Türkiye'den ve dünyadan hangi oyuncuları beğenirsiniz?
Haluk Bilginer, Taner Birsel, Mehmet Günsür, Zuhal Olcay, Nur Sürer, Serap Aksoy. Dünyadan, Anthony Hopkins, Al Pacino ve Sean Connery.

En sevdiğiniz yönetmenler hangileri?
Yavuz Turgul, Steven Spielberg.

Bir filmden yarısından çıktığınız oldu mu?
Hayır.

Kendinizi en başarılı bulduğunuz filminiz hangisi?
Bunun adını seyredenlerin koyması benim için daha anlamlı olur.

Hayatınız filme çekilecek olsa adı ne olurdu?
Hiç düşünmedim.

Son günlerde izlediğiniz en iyi film?
"Altıncı His".

Sinemada rol almayı düşündüğünüz yeni bir proje var mı?
Hayır, şimdilik son albüm çalışmamı nihayetlendirmekle meşgulüm.

Sinema eleştirisi okur musunuz?
Tabii okuyorum.

Yazılan eleştirilerin sizi kızdırdığı oldu mu hiç?
Kişisel olarak beni kızdırdığı olmuyor fakat bazı kalıplaşmış düşünceler var galiba. Mesela "Güle Güle" filminde küçücük bir rol almıştım ben. Birçok insan çok hoş oynamışsın dedi ki ben farkında bile değilim. Küçücük bir roldü ve üzerime düşeni yaptım sadece. Bunu bazıları görmemezlikten geldi mesela. Bu çok yanlış bir tavır.

"Kahpe Bizans'a yönelik eleştirileri nasıl değerlendiriyorsunuz?
Benim oynadığım filmlerle ilgili kendi eleştirim kendimde saklı olsun.

Filmin gişe başarısını neye bağlıyorsunuz?
İnsanların gülmeye olan hasretine bağlıyorum. Öteki filmin ("Güle Güle) başarısı da ağlamaya olan hasretlerine bağlanabilir. "Kahpe Bizans" komik bir film. Senaryoyu okurken de güldüm. Bazılarının yaptığı gibi o kadar yerle bir edilecek bir film değil ama gişe başarısı da bir filmin ille de iyi olduğunu göstermez. Yalnız ben o çalışmadan çok memnunum. "Kahpe Bizans" hakkında asla negatif bir şey duyamaz kimse ağzımdan. Bir kere duygusal bağım var o filme. Yönetmeninden set işçisine kadar orada herkesi sevdim ben. Ama her filmin kusurları vardır tabii, hepimiz kusurlu olduğumuz gibi.

Genç yönetmenlerden birlikte çalışmak istediğiniz biri var mı?
Ferzan'la bir film çevirmek isterim. Ferzan zaten arkadaşım benim. Onunla çalışmak isterim.

Çocukluk kahramanınız kimdi?
Heidi'den Kalamiti Jane'e uzanan bir çizgide değişken tercihlerim vardı.

Nasıl bir öğrenciydiniz?
Dersi derste öğrenen muzur bir öğrenciydim.

Yalnızlığı mı seversiniz kalabalıkları mı?
Küçükken kalabalıkları severdim, şimdi yalnızlığımın lüks olduğunu düşünüyorum.

Birine sinirlendiğinizde küsüp somurtur musunuz yoksa bağırıp çağırır mısınız?
İkisini birden yapmak daha etkili oluyor.

Gereğinden fazla kullandığınızı düşündüğünüz bir söz var mı?
Galiba "yani"yi çok kullanıyorum ve buna sinir oluyorum.

Doğaüstü bir olaya tanık oldunuz mu hiç?
Melekleri gördüm daha ne olsun?

En çok neden korkarsınız?
Yakınlarımı kaybetmekten ve iftiraya uğramaktan korkarım.

En büyük düşünüz nedir?
Adam gibi insanlarla karşılaşıp dürüst insanlarla yaşayıp işbirliği yapmak. Yalnız yanlış anlaşılmasın seçtiklerime değil seçeceklerime ilişkin bu dileğim.

Cehennem sizce nasıl bir yer?
Yaşadığımız yüzyıl.

Ya cennet?
Annemin dolaştığı her yer.

Mutlu aşk var mı?
Mutlu aşk yoktur...

Hangi kent?
Buenes Aires (görmedim), Rio de Janeiro (gördüm).

Sorulmasından nefret ettiğiniz bir soru var mı?
"Bize kendinizi anlatır mısınız?", "Şu an neler hissediyorsunuz?" vb. sorulardan nefret ederim.

Alışverişinizi kendiniz mi yaparsınız?
Evet.

Doların kaç lira olduğunu biliyor musunuz?
Böyle zor sorular sormayın! Her an değişmiş olabilir...

SÖYLEŞİ: SENEM ERDİNE
FOTOĞRAF: AKTÜEL ARŞİVİ

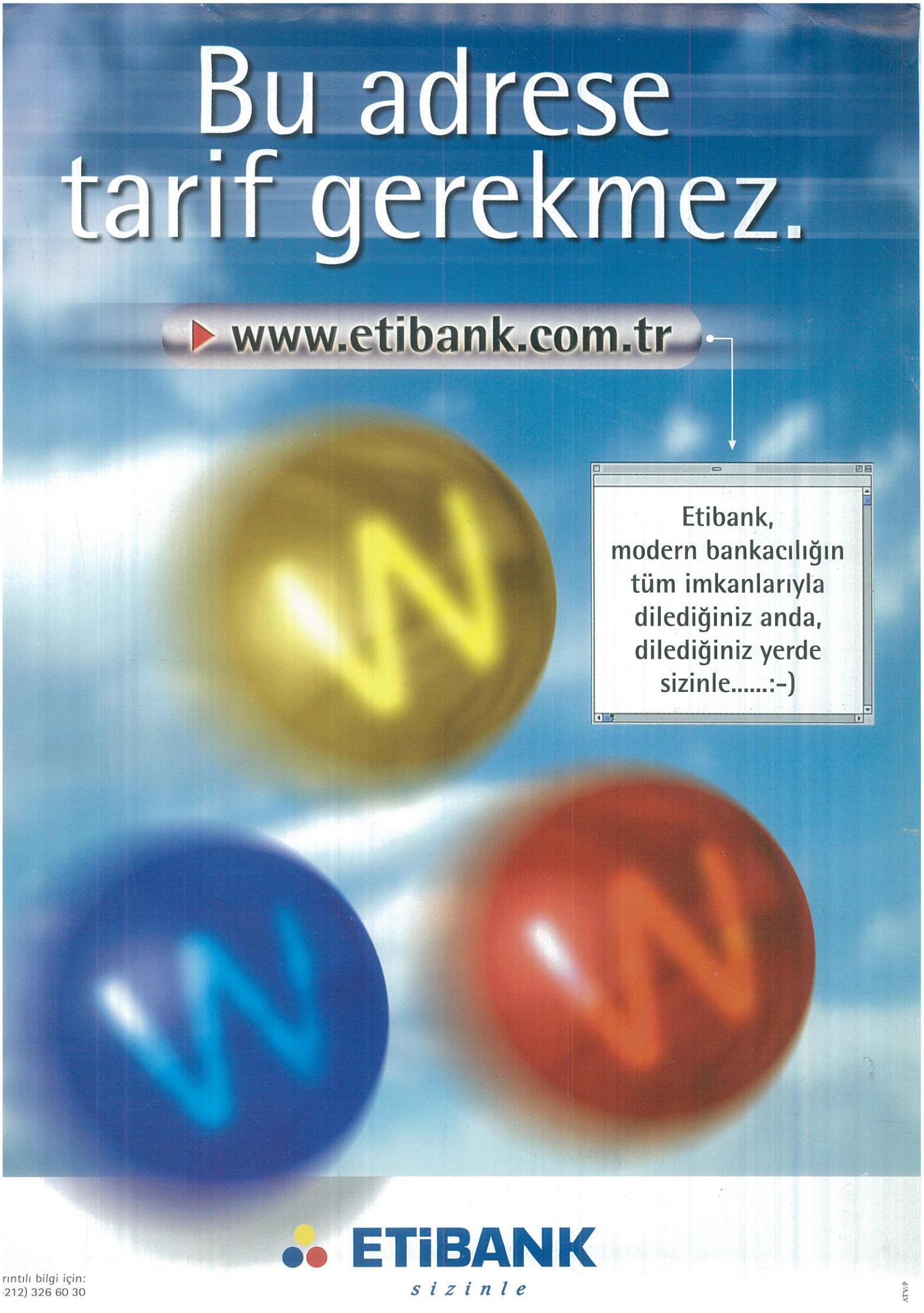
Bu adrese
tarif gerekmez.
www.etibank.com.tr
Etibank,
modern bankacılığın
tüm imkanlarıyla
dilediğiniz anda,
dilediğiniz yerde
sizinle.....:-)
ETİBANK
sizinle
rıntılı bilgi için:
212) 326 60 30
ATV/P

“Elini her zaman

yıldızlara uzat.

Elde edeceğin her zaman
bir yıldız olmasa bile
bir avuç çamur da olmayacaktır.”

LEO BURNETT

KEEP WALKING™

Johnnie Walker™

www.johnniewalker.com.tr